

**Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: «Η ΝΕΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ
ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (GATT) ΚΑΙ ΟΙ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»**

Εισηγητής: κ. Χ. Γιωτσόπουλος

Εργασία των:

ΤΣΑΚΑΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΡΗΓΕΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

ΠΑΤΡΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 1997

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	2095
----------------------	------

Η ΝΕΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (GATT)
ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	1
----------------	---

ΜΕΡΟΣ I

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ GATT	2
Κεφ. 1ο : Το χρονικό της ίδρυσης της ΓΕΣΔΕ (GATT)	3
Κεφ. 2ο : Ελλάδα και ΓΕΣΔΕ	6
Κεφ. 3ο : Συμφωνία για την ίδρυση του παγκόσμιου οργανισμού εμπορίου (Π.Ο.Ε.).....	8
Κεφ. 4ο : Γενική συμφωνία δασμών και εμπορίου έτους 1994	10
Κεφ. 5ο : Συμφωνία για τη γεωργία	13
Κεφ. 6ο : Συμφωνία για την εφαρμογή μέτρων υγειονομικής και φυτουγειονομικής προστασίας	22
Κεφ. 7ο : Συμφωνία για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και είδη ένδυσης.....	24
Κεφ. 8ο : Συμφωνία για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο	30
Κεφ. 9ο : Συμφωνία για τα επανδυτικά μέτρα του εμπορίου	32
Κεφ. 10ο : Συμφωνία για τις επιδοτήσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα (Βασικά σημεία).....	34
Κεφ. 11ο : Συμφωνία για τα μέτρα διασφάλισης	46
Κεφ. 12ο : Συμφωνία του άρθρου της GATT του 1994 για εφαρμογή νόμων και κανονισμών αντι-ντάμπινγκ. (Εφαρμογή)	48
Κεφ. 13ο : Συμφωνία για τους κανόνες καθορισμού της δασμολογιτέας αξίας του άρθρου 7 της γενικής συμφωνίας δασμών και εμπορίου του 1994	50
Κεφ. 14ο : Κοινή αγροτική πολιτική (ΚΑΠ).....	58

ΜΕΡΟΣ II

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ GATT ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.....	62
Κεφ. 1ο : Οι επιπτώσεις της GATT στην Ελληνική κλωστοϋφαντουργία	63
Κεφ. 2ο : Οι επιπτώσεις της GATT στον τομέα των υπηρεσιών	69
Κεφ. 3ο : Οι GATT όσον αφορά την Ελληνικά Ναυτιλία	72
Κεφ. 4ο : Οι επιπτώσεις της GATT στη γεωργία	77
Κεφ. 5ο : Σύνοψη: Η στάση της ΕΕ στις διαπραγματεύσεις της Ουρουγουάης και η Ελληνική προοπτική.....	102
ΠΙΝΑΚΕΣ - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ	104
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	122
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	123

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Από την 1η Ιουλίου 1995 εφαρμόζονται οι συνθήκες της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (ΓΕΣΔΕ), γνωστής περισσότερο ως GATT όπως αυτές υπογράφηκαν από τα κράτη μέλη στο Μαρακές του Μαρόκου στις 15 Απριλίου 1994.

Με τις Συμφωνίες της GATT του 1994 διαμορφώνεται μια νέα κατάσταση σε ότι αφορά θέματα του αγροτικού τομέα, της μεταποίησης, της εμπορίας και διακίνησης των αγαθών, της διακίνησης της εργατικής δύναμης, των περιβαλλοντικών πολιτικών κ. τ. λ.

Η φτωχή ειδικά περί GATT βιβλιογραφία και η αοριστόλογη πολλές φορές δημοσιογραφική προσέγγιση του θέματος, μας οδηγεί ανεπιφύλακτα στο να ισχυριστούμε, πως το ευρύ κοινό έχει μάλλον μεσάνυχτα για ένα μείζον εθνικό και διεθνές θέμα.

Στην εργασία αυτή αναφέρονται τα βασικά σημεία των συμφωνιών της GATT και οι πρώτες εκτιμήσεις για τις επιπτώσεις αυτών στην Ελληνική Οικονομία.

ΜΕΡΟΣ Ι

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ
GATT

- Έτη 1964-1967: Διαπραγματεύσεις του Γύρου Κέννεντυ, που ενώ δεν σημειώνουν καμία πρόοδο στα θέματα των δασμολογικών εμποδίων, επιδιώκουν τη ρύθμιση των προβλημάτων του αγροτικού τομέα, επιτυγχάνοντας περιορισμένα αποτελέσματα στην απελευθέρωση του εμπορίου των γεωργικών προϊόντων.
 - Συνέπεια αυτών των διαπραγματεύσεων είναι η κατά 35-40% μείωση των δασμών κατά τη διακίνηση βιομηχανικών προϊόντων, ενώ η ΕΟΚ πρόθυμα αποδέχεται τη φιλιλευθεροποίηση των διεθνών συναλλαγών ως και την ισχύ κοινού εξωτερικού δασμολογίου.
- Έτη 1973-1979: Διαπραγματεύσεις του Γύρου του Τόκιο, που θέτουν ως κύρια ζητήματα τα εξής:
 - Την εξάλειψη ή τη μέγιστη μείωση των δασμών για τα βιομηχανικά και γεωργικά προϊόντα.
 - Την εξάλειψη ή τη μέγιστη μείωση όλων των μη δασμολογικών περιορισμών και των συναφών μέτρων που δυσχεραίνουν τον ελεύθερο εμπορικό ανταγωνισμό.
 - Την ευνοϊκή και διακριτική μεταχείριση των λιγότερο αναπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών.
 - Την πρωτοβουλία των διαπραγματεύσεων είχε η ΕΟΚ με τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία, οι οποίες και καθόρισαν τις επιδιώξεις τους στη "Διακύρωση του Τόκιο": Παραπέρα δασμολογικές μειώσεις και κατάργηση των μη δασμολογικών φραγμών στις διεθνείς εμπορικές συναλλαγές. Η ενεργειακή κρίση και ο στασιμοπληθωρισμός εκείνης της περιόδου παρέλυσαν τις διαπραγματεύσεις κατά την τριετία 1974-1977, αλλά μετά από πρωτοβουλία και πάλι της ΕΟΚ και των ΗΠΑ κατέληξαν στη συμφωνία της Γενεύης (1977-1979) με την οποία προβλέπονται νέες μειώσεις των δασμών στα βιομηχανικά προϊόντα κατά 32%-40%, καθώς και ρύθμιση μη δασμολογικού χαρακτήρα στις γεωργικές συναλλαγές.

Η οικονομική άνοδος των χωρών μελών της ΕΟΚ και της Ιαπωνίας στη διεθνή αγορά, συμβάλλει στο να χάσουν οι ΗΠΑ τον ηγεμονικό και προστατευτικό ρόλο στα παγκόσμια οικονομικά πράγματα. Η επιδείνωση του ισοζυγίου πληρωμών των ΗΠΑ συνοδεύεται από ανησυχίες και ανασφάλεια, ενώ οι αναπτυσσόμενες χώρες να ζητήσουν ριζική αναμόρφωση της GATT.
- Έτος 1982: Υπουργική Σύνοδος των κρατών μελών της ΓΕΣΔΕ (GATT), στην οποία ξανατέθηκε το θέμα του προστατευτισμού στον αγροτικό τομέα, και δόθηκε κατεύθυνση προς μεγαλύτερη απελευθέρωση του εμπορίου των αγροτικών προϊόντων.
- Έτος 1984: Συστάσεις Επιτροπής Εμπορίου Αγροτικών Προϊόντων προς τα κράτη μέλη προς την κατεύθυνση:
 - Μεγαλύτερης απελευθέρωσης του εμπορίου των αγροτικών προϊόντων και εναρμόνισης του αγροτικού τομέα στους κανόνες της ΓΕΣΔΕ (GATT).
 - Αποτελεσματικότερης εφαρμογής των εσχυόντων κανόνων, ώστε οι ακολουθούμενες εθνικές πολιτικές να έχουν ελεγχόμενες επιπτώσεις στο εμπόριο.
 - Καθιέρωσης ενός ελαχίστου επιπέδου πρόσβασης στις αγορές, σεβαστού από τα κράτη μέλη, και προσδιορισμένου ύψους μέσω διαπραγματεύσεων μεταξύ των μελών.
- Έτος 1986: Υπουργική Σύνοδος της ΓΕΣΔΕ (GATT) στην Punta del Este της Ουρουγουάης, με εντολή:
 - Επιβολής πειθαρχίας στο διεθνές εμπόριο, προς άρση ή μείωση των ανισορροπιών και αβεβαιοτήτων των αγροτικών προϊόντων στη διεθνή αγορά.
 - Βελτίωσης του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος της διεθνούς αγοράς, με ελαχιστοποίηση και κατάργηση των φραγμών στις εισαγωγές, με έλεγχο των πάσης μορφής επιδοτήσεων, με μείωση των εμποδίων που δυσχεραίνουν εις διεθνείς συναλλαγές.

Στις διαπραγματεύσεις στην Punta del Este περιλαμβάνονται, εκτός από τα θέματα του αγροτικού τομέα, και θέματα σχετικά με: τους δασμούς, τα τροπικά προϊόντα του πρωτογενή τομέα συνολικά, την υφαντουργία, τα ενδύματα, τις επιδοτήσεις και τα

μη δασμολογικά μέτρα δασμοποιούνται και θα μειώνονται κατά 36% σε εξαετή περίοδο, με ελάχιστη μείωση 15% ανά δασμολογική γραμμή.

- Έτος 1994: Πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης, που κλείνουν με την Τελική Πράξη Συμφωνίας στο Μαρακές του Μαρόκου (15 Απριλίου 1994), σύμφωνα με την οποία θεσπίζεται και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ) και τίθενται σε ισχύ οι σχετικοί όροι του από την 1η Ιουλίου 1995 καθιερώνοντας πολυμερείς και πλειομερείς εμπορικές συμφωνίες για όλα τα συμβαλλόμενα κράτη - μέλη.

Στα συμβαλλόμενα μέρη/μέλη της ΓΕΣΔΕ (GATT) ανήκουν σήμερα όλες οι ανεπτυγμένες χώρες του Δυτικού κόσμου, ορισμένες από τις πάλαι ποτέ "Σοσιαλιστικές χώρες", μεγάλο μέρος των λεγόμενων αναπτυσσόμενων χωρών, ενώ προχωρούν σε διαβουλεύσεις ένταξης οι χώρες της πρώην ΕΣΣΔ και η Κίνα. Από τις "ανατολικές και σοσιαλιστικές χώρες" μέλη είναι η Γιουγκοσλαβία, η Κούβα, η Ουρουγουάη, η Πολωνία, η Ρουμανία, η Τσεχοσλοβακία, ενώ η Βουλγαρία μετέχει υπό καθεστώς "παρατηρητή".

Τα 23 (ιδρυτικά) μέλη της GATT αυξήθηκαν μέσα στα 50 χρόνια της ύπαρξης και λειτουργίας της σε περισσότερα από 100, ενώ άλλες 30 χώρες βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις για πλήρη ένταξη και αναγνώρισή τους ως μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εξαγωγών (ΠΟΕ).

- Εξέταση εμπορικών οικονομικών συνθηκών των μελών και των περιορισμών προφύλαξης του ισοζυγίου πληρωμών τους.
- Εξασφάλιση ομαλότητας και τήρησης των κανόνων της GATT στην άσκηση πολιτικής των μελών, στους τομείς που σχετίζονται με: τις επιδοτήσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα, τις δασμολογικές παραχωρήσεις, τις δασμολογικές αξίες, τις αντι-ντάμπινγκ πρακτικές, τις κρατικές προμήθειες, τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο, τα κλωστοϋφαντουργικά, τα γαλακτοκομικά, την εμπορία κρέατος, το εμπόριο αεροσκαφών της πολιτικής αεροπορίας κ. ά.
- Εξέταση και επίλυση οικονομικών και διοικητικών θεμάτων, ως και θεμάτων σύνταξης προϋπολογισμού της GATT.
- Εξέταση αιτήσεων για προσχώρηση στη GATT
- Επεξεργασία σχεδίων αποφάσεων κ. ά. συναφή θέματα.
- Οι αποφάσεις των Ομάδων και των Επιτροπών της GATT έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για όλα τα μέλη μόνο εάν εγκριθούν από τα σχετικά Συμβούλια / ανώτατα όργανα αυτής. Οι αποφάσεις λαμβάνονται βάσει πλειοψηφικού συστήματος, ενώ επιδιώκεται λήψη ομοφώνων αποφάσεων.
- Η Γενεύη είναι η έδρα της Γραμματείας GATT, της οποίας επικεφαλής είναι ο Γενικός Διευθυντής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΓΕΣΔΕ

Η Ελλάδα λαβούσα υπόψιν τη νέα διεθνή κατάσταση στα θέματα του διεθνούς εμπορίου, μετά την υπογραφή του πρωτοκόλλου του Αννecy από τις χώρες μέλη της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT), προσεχώρησε και η ίδια σ' αυτόν τον παγκόσμιο οργανισμό και "λόγω υφισταμένης κατεπειγούσης και αναποφεύκτου ανάγκης" κύρωσε το σχετικό πρωτόκολλο με τον Α. Ν. 1419/27-2-1950 (ΦΕΚ 61Α'), που στο άρθρο 1 αναφέρει σχεδόν τα πρώτα βήματα δημιουργίας της GATT.

Αργότερα, επί τω ημερών της δικτατορίας των Συνταγματαρχών, η Ελλάδα κύρωσε με τον Α. Ν. 563/28-9-1968 (ΦΕΚ 228Α') το εν Γενεύη υπογραφέν την 8ην Φεβρουαρίου 1965 πρωτόκολλο τροποποίησης της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου, με την προσθήκη νέου κεφαλαίου IV υπό τον τίτλον "Εμπόριον και Ανάπτυξις", στο οποίο δίνονται:

- Οι αρχές και οι αντικειμενικοί σκοποί των μελών.
- Οι υποχρεώσεις και η κοινή δράση των μελών.
- Οι τροποποιήσεις και προσθέσεις σημειώσεων σε ορισμένα κεφάλαια της ΓΕΣΔΕ.

Όλα τα χρόνια, από το 1950 και δώθε, η Ελλάδα συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις της ΓΕΣΔΕ (GATT) με κατά καιρούς εκπροσώπους των αρμόδιων για το θέμα Υπουργείων, που τότε ήταν το Υπουργείο Εμπορίου, τότε το Εξωτερικών ή το Εθνικής Οικονομίας ή το Γεωργίας, ή, ενδεχομένως, και με ταυτόχρονη παρουσία εκπροσώπων αυτών των Υπουργείων.

Η ανυπαρξία ενός Ελληνικού διαπραγματευτικού μηχανισμού, ευρείας εκπροσώπησης όλων των συναρμόδιων φορέων, είναι περισσότερο από αισθητή, με συνέπεις την αδυναμία χρήσης διαπραγματευτικών όπλων υπέρ των ελληνικών συμφερόντων. Ακόμη περισσότερο αισθητή είναι η παντελής έλλειψη συνεχούς και ενιαίας κυβερνητικής πολιτικής-όλων των μεταπολεμικών κυβερνήσεων της χώρας-, που να βασίζεται σε γνώση των θεμάτων ΓΕΣΔΕ και που να κατευθύνεται από πολιτική βούληση θεμελιωμένη στην άριστη γνώση των διεθνών δεδομένων, αλλά και εδραζόμενη σε εξωμικροπολιτικές λογικές.

Βέβαια, τελευταία, στη διαμόρφωση της εθνικής διαπραγματευτικής στρατηγικής, πρέπει να λαμβάνεται υπόψιν το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ως τέτοιο θα πρέπει να υποστηρίζει τους κοινούς γενικότερους διαπραγματευτικούς στόχους. Όμως δεν συμπίπτουν τις περισσότερες φορές οι διαπραγματευτικοί στόχοι μεταξύ των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στον τελευταίο "Γύρο της Ουρουγουάης", η Ελλάδα, δίνοντας σκληρές διαπραγματευτικές μάχες, προσπάθησε να προστατεύσει τους εξής τομείς:

- Γεωργία: Αποφασίστηκε η μείωση των κοινοτικών εξαγωγικών επιδοτήσεων, γεγονός που σημαίνει κατ' ουσίαν κατάργηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), όμως οι ελληνικές διαπραγματευτικές προσπάθειες διεκδικήσα "προστασία" των λεγομένων "μεσογειακών προϊόντων", που και αυτά πλέον θα υποστούν τις σχετικές επιπτώσεις με:
 - α) την κατά 20% μείωση των δασμών,
 - β) την κατά 21% κατ' όγκο και 36% κατ' αξία μείωση των αγροτικών επιδοτήσεων.

- **Κλωστοϋφαντουργικά:** Αποφασίστηκε 10ετής μεταβατική περίοδος και ενίσχυση των όρων και κανόνων πειθαρχίας στις διατάξεις της ΓΕΣΔΕ σε σχέση με τα θέματα: επιδοτήσεων, ντάμπινγκ και πνευματικής ιδιοκτησίας στο εμπόριο, καθώς και σταδιακή απελευθέρωση των κλωστοϋφαντουργικών με προδιαγεγραμμένους ρυθμούς και θέσπιση ρήτηρας διασφάλισης από μαζικές εισαγωγές. Αν και αναμένεται να υπάρξουν ορισμένα κέρδη στην Ελληνική κλωστοϋφαντουργία και στο Ελληνικό έτοιμο ένδυμα, η αλήθεια είναι πως η μακροχρόνια τάση που διαμορφώνεται από τους όρους της Συμφωνίας θα αποβεί σε βάρος αυτών των κλάδων βιομηχανιών, εάν δεν υπάρξουν προγράμματα χρηματοδότησης για την αναδιάρθρωση της Ελληνικής βιομηχανίας, κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων.
- **Ναυτιλία και Οπτικοακουστικά:** Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ελληνικής ναυτιλίας στον παγκόσμιο χάρτη, και οι συμφέρουσες για την Ελλάδα διαπραγματεύσεις, μας οδηγούν στο να μην επεκταθούμε με άλλες επισημάνσεις σε αυτούς τους τομείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΠΟΕ)

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ μέρη - κράτη της ΓΕΣΔΕ αναγνωρίζουν πως οι εμπορικές και οι οικονομικές τους σχέσεις πρέπει να αποσκοπούν:

- στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου,
 - στην εξασφάλιση πλήρους απασχόλησης,
 - στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου πραγματικού εισοδήματος,
 - στην εξασφάλιση αυξανόμενης πραγματικής ζήτησης,
 - στην επέκταση της παραγωγής και του εμπορίου στους τομείς των εμπορευμάτων και υπηρεσιών,
 - στην άριστη αξιοποίηση και χρήση των πόρων, στα πλαίσια μιας διαρκούς ανάπτυξης,
 - στην επιδίωξη αύξησης της προστασίας και διατήρησης του περιβάλλοντος,
 - στην αύξηση των μέσων προστασίας του περιβάλλοντος,
-
- στην εξασφάλιση κάποιου μεριδίου από την αύξηση του διεθνούς εμπορίου, στις αναπτυσσόμενες και λιγότερο αναπτυγμένες χώρες,
 - στην καθιέρωση αμοιβαίων ευνοϊκών διευθετήσεων για όλα τα μέρη, αποσκοπώντας στην "ουσιαστική μείωση των δασμών και άλλων φραγμών στο εμπόριο και την κατάργηση της διακρατικής μεταχείρισης στις διεθνείς εμπορικές σχέσεις".

Οι προαναφερόμενοι στόχοι μπορούν να εγγυώνται την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου, εφαρμόσιμου και μονιμότερου πολυμερούς εμπορικού συστήματος - περιλαμβάνοντας τη ΓΕΣΔΕ-, στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, γι' αυτό και τα κράτη μέλη συμφωνούν στην ίδρυση του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), στα σημαντικότερα άρθρα του οποίου ορίζονται:

1. Το πεδίο δράσης (αρ. 2): Ο ΠΟΕ παρέχει κοινό θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση των εμπορικών σχέσεων μεταξύ των μερών, στα σχετικά Παραρτήματα της συμφωνίας, που ορισμένα χαρακτηρίζονται σαν "πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες" και είναι δεσμευτικές για όλα τα κράτη μέλη, και άλλα χαρακτηρίζονται σαν "πλειομερείς εμπορικές συμφωνίες" και δεν είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη που δεν τις αποδέχονται. Η ΓΕΣΔΕ του 1994 διαφέρει από νομικής πλευράς από τη ΓΕΣΔΕ του 1947, αφού λειτουργεί με αυξημένες και δεσμευτικές για τα κράτη/μέλη αρμοδιότητες στο πλαίσιο της πλήρους αποδέσμευσης του διεθνούς εμπορίου.

2. Οι αρμοδιότητες (αρ. 3): Ο ΠΟΕ διευκολύνει την εφαρμογή, τη διαχείριση και τη λειτουργία, ως και την επίτευξη των στόχων των πολυμερών και πλειομερών συμφωνιών, αποτελεί τον χώρο διεξαγωγής όλων των διαπραγματεύσεων των μελών, επιβλέπει την εφαρμογή του Μηχανισμού Ελέγχου Εμπορικών Πολιτικών, επιδιώκει τη μεγαλύτερη συνοχή των μελών για "τη χάραξη της παγκόσμιας οικονομικής πολιτικής", γι' αυτό και συνεργάζεται με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τη Διεθνή Τράπεζα.

3. Η δομή (αρ. 4): Θεσπίζεται Υπουργική Συνδιάσκεψη εκπροσώπων όλων των μελών, με σύγκλιση ανά διετία, που αποφασίζει επί όλων των θεμάτων των πολυμερών εμπορικών συμφωνιών, ενώ συστήνει και Επιτροπές για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη, για

τον περιορισμό του ισοζυγίου πληρωμών, για τον προϋπολογισμό, το οικονομικά και τη διοίκηση, οι οποίες διεκπεραιώνουν το έργο που τους αναθέτει το Γενικό Συμβούλιο, σχετικά με τις πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες, ιδίως δε αυτές υπέρ των λιγότερο αναπτυγμένων χωρών. Θεσπίζεται Γενικό Συμβούλιο με εκπροσώπους όλων των μελών, ως όργανο μεταξύ των υπουργικών συνδιασκέψεων, και καθορίζει τα καθήκοντα του Οργάνου Επίλυσης των δεσφορών, ως και τους διαδικαστικούς κανόνες εκτέλεσης των καθηκόντων αυτού του οργάνου. Θεσπίζονται Συμβούλια για τις Εμπορευματικές Συναλλαγές, για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών, για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου, και τους ανατίθενται καθήκοντα και αρμοδιότητες από το Γενικό Συμβούλιο, ενώ επικροτούνται από όργανα που δημιουργούν, με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των μερών-κρατών.

4. Οι σχέσεις με άλλους οργανισμούς (αρ. 5): Το Γενικό Συμβούλιο διευθετεί και καθιερώνει τις συνεργασίες με άλλους διακυβερνητικούς οργανισμούς, με μη κυβερνητικές οργανώσεις συναφών με τον ΠΟΕ δραστηριοτήτων.

5. Η λήψη των αποφάσεων (αρ. 9): Ο ΠΟΕ λαμβάνει αποφάσεις με συναίνεση των μελών, και όταν αυτό δεν είναι δυνατό αποφασίζει με ψηφοφορία επί του θέματος-με πλειοψηφία των ψηφισάντων μελών. Ερμηνεία των όρων της συμφωνίας μπορεί να κάνει μόνον η υπουργική συνδιάσκεψη και το Γενικό Συμβούλιο. Οι αποφάσεις διατύπωσης ερμηνείας λαμβάνονται με πλειοψηφία των τριών τετάρτων των μελών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν με αιτήσεις τους απαλλαγή από υποχρεώσεις τους στις πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες και επ' αυτού αποφασίζει η υπουργική συνδιάσκεψη με πλειοψηφία τριών τετάρτων των μελών. Οι αποφάσεις απαλλαγής της υπουργικής συνδιασκέψης πρέπει να αναφέρουν τις εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν τη λήψη τους, τους γενικούς και ειδικούς όρους που είπουν την απαλλαγή και την ημερομηνία λήψης αυτής. Οι αποφάσεις απαλλαγής χρονικής διάρκειας μεγαλύτερης του έτους, επανεξετάζονται ή παρατείνονται ή τροποποιούνται ή και τους επιβάλλεται λήξη, εάν δεν τηρούνται ή δεν συντρέχουν ή δεν πληρούνται οι γενικοί και ειδικοί όροι που συνοδεύουν τη παραχώρησή τους.

Στα άλλα άρθρα του ΠΟΕ υπάρχουν προβλέψεις: για την οργάνωση γραμματείας (αρ. 6), για τον τρόπο σύνταξης του προϋπολογισμού και τις συνεισφορές (αρ. 7), για το νομικό καθεστώς του ΠΟΕ (αρ. 8), για τις διαδικασίες τροποποίησης των διατάξεων (αρ. 10), για το ποιά είναι τα ιδρυτικά μέλη (αρ. 11), για τον τρόπο προσχώρησης άλλων μελών (αρ. 12), για το πότε δεν εφαρμόζονται οι πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες μεταξύ συγκεκριμένων μελών (αρ. 13), για τον τρόπο αποδοχής των όρων και θέσιμο σε ισχύ των διατάξεων (αρ. 14), για τον τρόπο αποχώρησης των μελών (αρ. 15), και λοιπές άλλες γενικές ή ειδικές διατάξεις (αρ. 16).

Ο ΠΟΕ "έγινε στο Μαρακές, στις 15 Απριλίου 1994, σε ένα μόνο αντίτυπο, στην αγγλική, γαλλική και Ισπανική γλώσσα και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά" και συνοδεύεται από 3 Παραρτήματα πολυμερών Συμφωνιών εμπορευματικών συναλλαγών και 1 Παράρτημα πλειομερών εμπορικών Συμφωνιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 1994

Η ΓΕΣΔΕ (GATT) του 1994 περιλαμβάνει το σύνολο των διατάξεων της GATT του 1947, όπως αυτές τροποποιήθηκαν ή ερμηνεύτηκαν με πρωτόκολλα και μνημόνια, καθώς και τις διατάξεις των νομικών πράξεων στα πλαίσια της GATT του 1947, οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ πριν την έναρξη ισχύος της συμφωνίας για τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ).

Οι σημαντικότερες τοποποιήσεις που έγιναν - και έχουν υπογραφεί σχετικά μνημόνια συμφωνίας - είναι οι εξής:

■ Ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο β

1. Για την εξασφάλιση της διαφάνειας των νομικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από την προαναφερόμενη διάταξη, αλλά και για την εξασφάλιση της φύσης και του επιπέδου των "δασμών και λοιπών φόρων" που εισπράττονται για παγιοποιημένες δασμολογικές κλάσεις, θα υπάρχουν Πίνακες Παραχωρήσεων στους οποίους και θα αναγράφονται.

2. Η παγιοποίηση των "δασμών και λοιπών φόρων" γίνεται στις 15 Απριλίου 1994, και το ύψος τους αναγράφεται στους προαναφερόμενους Πίνακες.

3. Οι "δασμοί και λοιποί φόροι" που δεν περιλαμβάνονται στον Πίνακα της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος της συμφωνίας του ΠΟΕ, δεν μπορούν να προστεθούν σ' αυτόν τον Πίνακα. Οι αναγραφόμενοι "δασμοί και λοιποί φόροι" με ύψος χαμηλότερο από εκείνο που ισχύει κατά την ημερομηνία εφαρμογής αποκαθίσταται στο αναγκαίο ύψος μόνον αν οι σχετικές αλλαγές ή προσθήκες πραγματοποιηθούν εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της πράξης".

■ Ερμηνεία του άρθρου 17

1. Για την εξασφάλιση της διαφάνειας των δραστηριοτήτων των κρατικών εμπορικών επιχειρήσεων, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν τη δημιουργία τέτοιων επιχειρήσεων στο Συμβούλιο Εμπορευματικών Συναλλαγών. Η υποχρέωση γνωστοποίησης δεν ισχύει όταν πρόκειται για εισαγωγές προϊόντων προορισμένων για άμεση ή τελική κατανάλωση στο δημόσιο τομέα.

2. Με τις γνωστοποιήσεις το κάθε κράτος μέλος οφείλει να εξασφαλίζει και να επιτρέπει "τη σαφή αξιολόγηση του τρόπου λειτουργίας των επιχειρήσεων και της επίδρασης των δραστηριοτήτων τους στο διεθνές εμπόριο".

3. Το Συμβούλιο Εμπορευματικών Συναλλαγών εξετάζει τις γνωστοποιήσεις και τις αντικοινοποιήσεις, προβαίνει σε συστάσεις και αποβλέπει στην ορθή υποβολή των γνωστοποιήσεων και καταρτίζει "επεξηγηματικό πίνακα με τα είδη των σχέσεων μεταξύ κυβερνήσεων και επιχειρήσεων, και τα είδη των δραστηριοτήτων, που αναλαμβάνουν οι εν λόγω επιχειρήσεις", στο πλαίσιο του προαναφερόμενου άρθρου.

■ Μνημόνιο συμφωνίας στα πλαίσια των άρθρων 12 και 18

1. Τα μέλη δεσμεύονται να ανακοινώσουν δημοσίως, το ταχύτερο δυνατό, χρονοδιαγράμματα κατάρτησης των περιοριστικών μέτρων κατά την εισαγωγή, μέτρων λαμβανομένων για λόγους εξυπηρέτησης του ισοζυγίου πληρωμών.

2. Τα μέλη δεσμεύονται να εφαρμόσουν μέτρα τα οποία αποδιοργανώνουν στο μικρότερο βαθμό το εμπόριο, και ως τέτοια μέτρα θεωρούνται εκείνα που "περιλαμβάνουν πρόσθετες επιβαρύνσεις ή κατάθεση εγγυήσεων κατά την εισαγωγή ή άλλα ισοδύναμα εμπορικά μέτρα με επιπτώσεις στις τιμές των εισαγομένων εμπορευμάτων.

3. Τα μέλη υποχρεούνται να αποφύγουν την επιβολή "νέων ποσοτικών περιορισμών για λόγους που εξυπηρετούν το ισοζύγιο πληρωμών. Αν κάποιο μέλος εφαρμόζει ποσοτικούς περιορισμούς, υποχρεούται να αιτιολογήσει με αποδεικτικά στοιχεία, "γιατί τα μέτρα που βασίζονται στις τιμές δεν αποτελούν το κατάλληλο μέσο για τη διευθέτηση της κατάστασης του ισοζυγίου πληρωμών.

4. Τα περιοριστικά μέτρα που επιβάλλουν τα μέλη κατά την εισαγωγή και που εξυπηρετούν το ισοζύγιο πληρωμών, εφαρμόζονται μόνον όταν αποσκοπούν στον "έλεγχο του γενικού επιπέδου των εισαγωγών και δεν είναι δυνατό να υπερβαίνουν το βαθμό που απαιτείται για τη αντιμετώπιση της κατάστασης του ισοζυγίου πληρωμών".

5. Οι περιορισμοί που σχετίζονται με το ισοζύγιο πληρωμών ελέγχονται από Επιτροπή του ΠΟΕ, η οποία εξετάζει όλα τα περιοριστικά μέτρα που λαμβάνονται κατά την εισαγωγή προς εξυπηρέτηση του ισοζυγίου πληρωμών.

6. Όλοι οι επιβαλλόμενοι και εφαρμοζόμενοι περιορισμοί για λόγους εξυπηρέτησης του ισοζυγίου πληρωμών, εξετάζονται περιοδικώς στο πλαίσιο της Επιτροπής.

7. Διεξάγονται διαβουλεύσεις με απλουστευμένες διαδικασίες στην περίπτωση λιγότερο αναπτυγμένης χώρας ή στην περίπτωση αναπτυσσόμενης χώρας μέλους, όταν καταβάλλεται προσπάθεια απελευθέρωσης, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που υπέβαλε στην Επιτροπή.

8. Τα μέλη θεσπίζουν νέα περιοριστικά μέτρα κατά την εισαγωγή για λόγους εξυπηρέτησης του ισοζυγίου πληρωμών, και οφείλουν να τα γνωστοποιήσουν στο Γενικό Συμβούλιο εντός 30 ημερών.

■ Ερμηνεία του άρθρου 24

1. Η εκτίμηση των δασμών και των επιβαρύνσεων βασίζεται στους μέσους σταθμισμένους δασμολογικούς συντελεστές και τους εισπρατιτόμενους δασμούς, βάσει των στατιστικών στοιχείων των εισαγωγών της αμέσως προηγούμενης αντιπροσωπευτικής περιόδου, "ανά δασμολογική κλάση, κατ' αξία και κατ' όγκο, κατανεμημένα ανά χώρα καταγωγής μέλος της ΠΟΕ".

2. Οι διαπραγματεύσεις για την αύξηση παγιοποιημένου δασμολογικού συντελεστή "διέπονται από καλή πίστη, ώστε να επιτυγχάνονται αμοιβαία ικανοποιητικά αντισταθμιστικά ανταλλάγματα".

3. Τα μέλη μπορούν να δημιουργούν τελωνειακές ενώσεις ή ζώνες ελευθέρων συναλλαγών, τηρουμένου όμως και σχετικού ελέγχου από το Συμβούλιο Εμπορευματικών Συναλλαγών για το αν τηρούνται ή όχι οι κανόνες και οι όροι της GATT, από τα συμβαλλόμενα μέλη.

4. "Κάθε μέλος φέρει την πλήρη ευθύνη στο πλαίσιο της GATT του 1994, για την τήρηση όλων των διατάξεων της, και υποχρεούται να λαμβάνει εύλογα μέτρα, στο βαθμό που κάτι τέτοιο είναι δυνατόν, ώστε να εξασφαλίζει την εφαρμογή τους εκ μέρους των περιφερειακών και διοικήσεων και αρχών στο έδαφός του".

Ερμηνεία του άρθρου 28

1. "Όταν κάποια απεριόριστη δασμολογική παραχώρηση αντικαθίσταται από δασμολογική ποσόστωση, το μέγεθος του παρεχόμενου αντισταθμιστικού ανταλλάγματος είναι ανάγκη να υπερβαίνει το μέγεθος των εμπορικών συναλλαγών που πράγματι επηρεάζονται από την τροποποίηση της παραχώρησης. Η βάση για τον υπολογισμό του αντισταθμιστικού ανταλλάγματος πρέπει να είναι το ποσό κατά το οποίο οι μελλοντικές προοπτικές του εμπορίου υπερβαίνουν το επίπεδο της ποσόστωσης".

Οι μελλοντικές εμπορικές προοπτικές βασίζονται κυρίως:

- στο μέσο ετήσιο όγκο των συναλλαγών της τελευταίας τριετίας, προσαυξημένο κατά το μέσο ετήσιο συντελεστή αύξησης των εισαγωγών στην ίδια τριετή περίοδο ή κατά 10 %, αν το αποτέλεσμα είναι μεγαλύτερο, ή

- στις εμπορικές συναλλαγές του τελευταίου έτους, προσαυξημένες κατά 10%.

2. "Όταν δασμολογική παραχώρηση τροποποιείται ή αποσύρεται, όσον αφορά ένα νέο προϊόν (δηλ. ένα προϊόν για το οποίο δεν υπάρχουν τριετή στατιστικά στοιχεία), το μέλος που διαθέτει τα αρχικά διαπραγματευτικά δικαιώματα για τη δασμολογική κλάση, στην οποία υπάγεται ή υπαγόταν το προϊόν, θεωρείται ότι έχει αρχικό διαπραγματευτικό δικαίωμα για τη συγκεκριμένη παραχώρηση".

■ Προσαρτώμενο στη ΓΕΣΔΕ πρωτόκολλο του Μαρακές

1. "Οι δασμολογικές μειώσεις που έχει συμφωνηθεί να παραχωρηθούν από κάθε μέλος πραγματοποιούνται σε πέντε ισομερείς δόσεις", εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον Πίνακα κάποιου μέλους. Η πρώτη μείωση ισχύει από την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ η ΠΟΕ, ενώ οι επόμενες μειώσεις γίνονται την 1η Ιανουαρίου των επόμενων τεσσάρων ετών, εκτός αν για κάποιο μέλος ορίζεται διαφορετικά σε σχετικό Πίνακα-χρονοδιάγραμμα. "Ο μειωμένος συντελεστής στρογγυλοποιείται σε κάθε στάδιο στο πρώτο δεκαδικό ψηφίο".

2. Στις χώρες Αίγυπτο, Περού, Νότια Αφρική και Ουρουγουάη, παρέχεται το δικαίωμα να αλλάξουν τους σχετικούς Πίνακες, αφού με τους Πίνακες της GATT του 1947 υπήρχε με λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων προϊόντων τους.

3. Το πρωτόκολλο του Μαρακές υπεγράφη στις 15 Απριλίου 1994.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΤΑ ΚΡΑΤΗ μέλη της ΓΕΣΔΕ (GATT), με βάση τους στόχους των διαπραγματεύσεων της Πούντα ντελ Έστε, αποφάσισαν να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για τη μεταρρύθμιση του εμπορίου στον τομέα της γεωργίας, αποσκοπώντας κυρίως:

- στη θέσπιση δικαίου κανόνων και ρυθμίσεων για το εμπόριο στον τομέα της γεωργίας, που να βασίζονται στο σύστημα της αγοράς,
- στη μακροχρόνια "εξασφάλιση σημαντικών προοδευτικών μειώσεων των ενισχύσεων και των μέτρων προστασίας στον τομέα της γεωργίας, εντός συμφωνηθέντος χρονικού διαστήματος", στοχεύοντας στη "διόρθωση και πρόληψη των περιορισμών και στρεβλώσεων στις παγκόσμιες γεωργικές αγορές",
- στην παροχή αυξημένων δυνατοτήτων από μέρους των ανεπτυγμένων χωρών προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, για αυξημένες δυνατότητες και βελτιωμένους όρους πρόσβασης στα γεωργικά προϊόντα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και για την πλήρη απελευθέρωση του εμπορίου των τροπικών γεωργικών προϊόντων.
- στην ισομερή κατανομή όλων των υποχρεώσεων μεταξύ των μελών και στη διακριτική μεταχείριση των αναπτυσσόμενων χωρών.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ, λοιπόν, μεταξύ άλλων κυρίως τα ακόλουθα:

1. Η μείωση των εσωτερικών ενισχύσεων κάθε μέλους εφαρμόζεται στο σύνολο των μέτρων εσωτερικών ενισχύσεων που δλήφθησαν υπέρ των παραγωγών γεωργικών προϊόντων (αρ. 6).

2. Απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις μείωσης των εσωτερικών ενισχύσεων οι αναπτυσσόμενες χώρες που έλαβαν κρατικά μέτρα ενισχύσεων για την ενθάρρυνση της αγροτικής ανάπτυξης.

3. Ένα μέλος δεν υποχρεούται να μειώσει τις εσωτερικές ενισχύσεις κατά προϊόν, όταν οι ενισχύσεις αυτές δεν υπερβαίνουν το 5% της συνολικής αξίας παραγωγής ενός βασικού προϊόντος, κατά τη διάρκεια του σχετικού έτους.

4. Ένα μέλος δεν υποχρεούται να μειώσει τις εσωτερικές ενισχύσεις που δεν αφορούν ένα συγκεκριμένο προϊόν του μέλους, όταν οι σχετικές ενισχύσεις δεν υπερβαίνουν το 5% της αξίας της συνολικής γεωργικής παραγωγής ου εν λόγω μέλους.

5. Στο πλαίσιο των προγραμμάτων περιορισμού της παραγωγής, δεν υπόκεινται σε μειώσεις οι άμεσες πληρωμές που αφορούν εσωτερικές ενισχύσεις, εάν

- οι σχετικές πληρωμές βασίζονται σε καθορισμένες εκτάσεις και αποδόσεις, ή

- οι σχετικές πληρωμές πραγματοποιούνται σε ποσοστό 85% το πολύ του βασικού επιπέδου παραγωγής, ή
- οι πληρωμές που σχετίζονται με το ζωικό κεφάλαιο πραγματοποιούνται με βάση καθορισμένο αριθμό κεφαλών.

6. Κάθε μέλος αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει εξαγωγικές επιδοτήσεις μόνο βάσει της παρούσας συμφωνίας και των αναλήψεων υποχρεώσεων, όπως καθορίζονται στον πίνακα του.

7. Υποχρεώσεις Εξαγωγικών Επιδοτήσεων

1. Οι εξαγωγικές επιδοτήσεις αποτελούν αντικείμενο αναλήψεων υποχρεώσεων για μείωση βάσει της παρούσας συμφωνίας:

α. Η χορήγηση από τις δημόσιες αρχές ή τις υπηρεσίες τους άμεσων επιδοτήσεων, συμπεριλαμβανομένων πληρωμών σε είδος, προς επιχείρηση, κλάδο παραγωγής, παραγωγούς ενός γεωργικού προϊόντος, συνεταιρισμό ή άλλη ένωση παραγωγών ή σε φορέα εμπορίας, ανάλογα με τις εξαγωγικές επιδοτήσεις.

β. Η πώληση ή διάθεση για εξαγωγή από δημόσιες αρχές ή τις υπηρεσίες τους, αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων για μη εμπορικούς σκοπούς, σε τιμή χαμηλότερη από την αντίστοιχη τιμή που επιβάλλεται για ομοειδή προϊόντα σε αγοραστές, στην εσωτερική αγορά.

γ. Πληρωμές κατά την εξαγωγή γεωργικού προϊόντος που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο κυβερνητικών δράσεων, οι οποίες είτε αποτελούν δημοσιονομική επιβάρυνση είτε όχι, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών που χρηματοδοτούνται από το προϊόν των εισφορών που επιβάλλονται στο συγκεκριμένο γεωργικό προϊόν ή σε γεωργικό προϊόν από το οποίο προέρχεται το εξαγόμενο προϊόν.

δ. Η παροχή επιδοτήσεων που αποσκοπούν στη μείωση του κόστους εμπορίας εξαγωγών γεωργικών προϊόντων (εκτός των υπηρεσιών προώθησης των εξαγωγών και παροχής συμβουλών που διατίθενται ευρέως), συμπεριλαμβανομένων των δαπανών διαχείρισης, βελτίωσης της ποιότητας και λοιπών δαπανών μεταποίησης καθώς και των δαπανών διεθνών μεταφορών και ναύλων.

ε. Η κάλυψη εξόδων εσωτερικής μεταφοράς και ναύλων φορτίων που προορίζονται για εξαγωγή, εκ μέρους ή με εντολή το Δημοσίου υπό ευνοϊκότερους όρους από αυτούς που ισχύουν για τα φορτία που προορίζονται για την εσωτερική αγορά.

στ. Επιδοτήσεις για γεωργικά προϊόντα που εξαρτώνται από την ενσωμάτωση των εν λόγω προϊόντων σε εξαγόμενα προϊόντα.

2. α) Με εξαίρεση τις διατάξεις του στοιχείου (β) ανωτέρω, τα επίπεδα αναλήψεων υποχρεώσεων που αφορούν τις εξαγωγικές επιδοτήσεις, για κάθε έτος της περιόδου εφαρμογής, όπως καθορίζονται στον πίνακα μέλους, αντιπροσωπεύουν όσον αφορά τις εξαγωγικές επιδοτήσεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

i) Στην περίπτωση αναλήψεων υποχρεώσεων για μείωση των δημοσιονομικών δαπανών, το ανώτατο επίπεδο δαπανών για τις σχετικές επιδοτήσεις που είναι δυνατόν να προβλεφθούν ή να πραγματοποιηθούν κατά το συγκεκριμένο έτος, σε σχέση με το υπό εξέταση γεωργικό προϊόν ή ομάδα προϊόντων και

ii) Στην περίπτωση αναλήψεων υποχρεώσεων για μείωση της ποσότητας των εξαγωγών, την ανώτατη ποσότητα ενός γεωργικού προϊόντος ή ομάδας προϊόντων σε σχέση με την οποία είναι δυνατόν να χορηγηθούν οι εν λόγω εξαγωγικές επιδοτήσεις κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου έτους.

β) Κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε έτους της περιόδου εφαρμογής, από το δεύτερο έως το πέμπτο, ένα μέλος δύναται να χορηγεί εντός δεδομένου έτους, εξαγωγικές επιδοτήσεις ανώτερες από τα αντίστοιχα ετήσια επίπεδα αναλήψεων υποχρεώσεων, όσον αφορά τα

προϊόντα ή τις ομάδες προϊόντων που καθορίζονται στο μέρος IV του πίνακα του εν λόγω μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι:

i) Τα συγκεντρωτικά ποσά των δημοσιονομικών δαπανών για τις εν λόγω επιδοτήσεις, από την αρχή της περιόδου υλοποίησης έως το υπό εξέταση έτος, δεν υπερβαίνουν τα συγκεντρωτικά ποσά που θα ήταν δυνατόν να προκύψουν από την απόλυτη τήρηση των σχετικών ετησίων επιπέδων αναλήψεων υποχρεώσεων για τις δαπάνες που καθορίζονται στον πίνακα του μέλους σε ποσοστό ανώτερο του 3% των σχετικών δημοσιονομικών δαπανών, κατά την περίοδο βάσης.

ii) Οι συνολικές ποσότητες που υπάγονται στο ευνοϊκό καθεστώς των σχετικών εξαγωγικών επιδοτήσεων, από την αρχή της περιόδου εφαρμογής έως το υπό εξέταση έτος, δεν υπερβαίνουν τις συνολικές ποσότητες που θα ήταν δυνατόν να προκύψουν από την πλήρη τήρηση των σχετικών ετησίων επιπέδων αναλήψεων υποχρεώσεων για τις ποσότητες που καθορίζονται στον πίνακα του μέλους σε ποσοστό ανώτερο του 1, 75% των ποσοτήτων κατά την περίοδο βάσης.

iii) Τα συνολικά αθροιστικά ποσά των δημοσιονομικών δαπανών για τις σχετικές εξαγωγικές επιδοτήσεις και οι ποσότητες που απαλούν των εν λόγω επιδοτήσεων κατά τη διάρκεια της συνολικής περιόδου εφαρμογής δεν υπερβαίνουν τα συνολικά ποσά που θα προέκυπταν αν υπήρχε πλήρης συμμόρφωση με τα σχετικά επίπεδα των ετησίων αναλήψεων υποχρεώσεων που καθορίζονται στον πίνακα του συγκεκριμένου μέλους, και

iv) Οι δημοσιονομικές δαπάνες του συγκεκριμένου μέλους για εξαγωγικές επιδοτήσεις και οι ποσότητες που απαλούν των σχετικών επιδοτήσεων κατά τη λήξη της περιόδου εφαρμογής, δεν υπερβαίνουν αντίστοιχα το 64% και το 79% των επιπέδων της περιόδου βάσης, από το 1986 έως το 1990. Όσον αφορά τις αναπτυσσόμενες χώρες μέλη, τα ποσοστά αυτά ανέρχονται σε 76% και 86%, αντίστοιχα.

3. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων σχετικά με τους περιορισμούς, όσον αφορά τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των εξαγωγικών επιδοτήσεων, είναι αυτές που ορίζονται στους πίνακες.

4. Κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής, οι αναπτυσσόμενες χώρες μέλη δεν υποχρεούνται να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις σχετικά με τις εξαγωγικές επιδοτήσεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 1, στοιχεία (δ) και (ε), υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επιδοτήσεις δεν εφαρμόζονται έτσι ώστε να καταστρατηγούνται οι αναλήψεις υποχρεώσεων για μείωση".

5. Οι εξαγωγικές επιδοτήσεις που δεν αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 9 δεν εφαρμόζονται κατά τέτοιο τρόπο που να προκαλούν καταστρατήγηση των υποχρεώσεων, σε ότι αφορά τις εξαγωγικές επιδοτήσεις.

6. Τα μέλη θεσπίζουν ρυθμίσεις σε διεθνές επίπεδο, τέτοιες που να διέπουν το σύστημα παροχής εξαγωγικών πιστώσεων, ως και των εγγυήσεων για εξαγωγικές πιστώσεις και προγράμματα ανάπτυξης .

7. "Κάθε μέλος που ισχυρίζεται ότι δεν έχει επιδοτηθεί οποιαδήποτε ποσότητα εξαγωγών καθ' υπέρβαση του επιπέδου αναλήψεων υποχρεώσεων για μείωση οφείλει να αποδείξει ότι δεν έχει χορηγηθεί εξαγωγική επιδότηση σχετικά με την εν λόγω ποσότητα εξαγωγών, ανεξάρτητα από το αν αυτή αναφέρεται ή όχι στο άρθρο 9".

8. Ενσωματωμένα προϊόντα (αρ. 11) : "Σε καμία περίπτωση η κατά μονάδα επιδότηση, που χορηγείται σε ενσωματωμένο γεωργικό πρωτογενές προϊόν, δεν δύναται να υπερβαίνει την κατά μονάδα εξαγωγική επιδότηση που θα ήταν δυνατόν να χορηγηθεί για τις εξαγωγές του πρωτογενούς προϊόντος".

9. Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα (αρ. 14) : "Τα μέλη συμφωνούν να θέσουν σε ισχύ τη συμφωνία για την εφαρμογή υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων".

10. Γίνεται ειδική και διακριτική (ευνοϊκότερη) μεταχείριση των αναπτυσσόμενων χωρών, στις οποίες παρέχεται δεκαετής προθεσμία υλοποίησης της ανάληψης υποχρεώσεων, ενώ οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη δεν απαιτείται να αναλάβουν υποχρεώσεις για μειώσεις (αρ. 15).

11. Συστήνεται Επιτροπή Γεωργίας (αρ. 17) και είναι αυτή το αρμόδιο όργανο επανεξέτασης και εφαρμογής των αναλήψεων υποχρεώσεων (αρ. 18). Γίνονται διαβουλεύσεις προς επίλυση των διαφορών που προκύπτουν (αρ. 19) και τίθεται ως στόχος μια διαδικασία μεταρρυθμίσεων που αποσκοπεί στη μακροπρόθεσμη ουσιαστική προοδευτική μείωση των ενισχύσεων και της προστασίας των αγροτικών προϊόντων από μέρους των κρατών μελών (αρ. 20) και, τέλος, στη "Συμφωνία για τη Γεωργία" αναπόσπαστα μέρη αυτής είναι και τα επόμενα (τα δίνουμε συνοπτικά) πέντε Παραρτήματα (αρ. 21):

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ποιες από τις εσωτερικές ενισχύσεις εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις επιβολής μειώσεων:

1. Εξαιρούνται όσες ενισχύσεις δεν στρεβλώνουν τις εμπορικές συναλλαγές και εκείνες που έχουν μηδενικές ή ελάχιστες επιπτώσεις στην παραγωγή, και που πληρούν τα εξής βασικά κριτήρια:

- Οι σχετικές ενισχύσεις παρέχονται στο πλαίσιο κυβερνητικού προγράμματος χρηματοδοτούμενου από δημόσιους πόρους μη περιλαμβανομένων μεταβιβάσεων από καταναλωτές.

- Οι σχετικές ενισχύσεις δεν οδηγούν στη στήριξη των τιμών υπέρ των παραγωγών.

2. Τα κυβερνητικά προγράμματα εφαρμόζουν πολιτικές που τελούν υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- Έρευνας γενικής, έρευνας περιβαλλοντικών προγραμμάτων, ερευνητικών προγραμμάτων για συγκεκριμένα προϊόντα.

- Ελέγχου παρασίτων και νόσων, γενικού ή ειδικού ελέγχου ανά προϊόν για παράσιτα και νόσους και αναζήτησης συστημάτων έγκαιρης διάγνωσης, απομόνωσης και εξάλειψης αυτών.

- Υπηρεσιών κατάρτισης, μέσω εξειδικευμένων ή γενικών προγραμμάτων.

- Υπηρεσιών γενικών εφαρμογών και παροχής συμβουλών και μέσων, για μεταβίβαση πληροφοριών στους παραγωγούς και τους καταναλωτές.

- Υπηρεσιών επιθεώρησης και ελέγχου συγκεκριμένων προϊόντων για λόγους υγείας, ασφάλειας, ελέγχου ποιότητας ή τυποποίησης.

- Υπηρεσιών εμπορίας και προώθησης, με παροχή συμβουλών για την προώθηση, με παροχή συμβουλών για την προώθηση συγκεκριμένων προϊόντων.

- Υπηρεσιών υποδομών, που σχετίζονται με προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος.

3. Κρατικές ενισχύσεις μπορούν να δοθούν για ιδιωτική αποθήκευση προϊόντων, προκαθορισμένου όγκου αποθεμάτων, που σχετίζονται με τη δημόσια επισιτιστική ασφάλεια.

4. Τα κριτήρια ενίσχυσης των παραγωγών δεν είναι ανεξάρτητα από το ύψος του εισοδήματός τους και πρέπει:

- Η επιλεξιμότητα των ενισχυμένων να βασίζεται στο εισόδημα, στην ιδιότητα του ως παραγωγού ή γαιοκτήμονα, στο επίπεδο παραγωγής καθορισμένης και σταθερής περιόδου βάσης.

- Το ύψος των σχετικών ενισχύσεων, σε ένα δεδομένο έτος, δεν συνδέεται ούτε βασίζεται στον τύπο ή τον όγκο της παραγωγής που αποκτάει ο παραγωγός σε οποιοδήποτε έτος μετά την περίοδο βάσης.

- Το ύψος των σχετικών ενισχύσεων, δεν συνδέεται ούτε βασίζεται στις εγχώριες ή διεθνείς τιμές, που "εφαρμόζονται" στην παραγωγή προϊόντων, σε οποιονδήποτε χρόνο μετά την περίοδο βάσης.

- Το ύψος των σχετικών ενισχύσεων δεν συνδέεται ούτε βασίζεται στους χρησιμοποιούμενους συντελεστές παραγωγής, μετά την περίοδο βάσης, και γενικώς οι σχετικές ενισχύσεις δεν προϋποθέτουν παραγωγή προϊόντων.

5. Χρηματοδοτική συμμετοχή της κυβέρνησης σε προγράμματα εγγύησης των εισοδημάτων και σε προγράμματα τα οποία θεσπίζουν μηχανισμό ασφάλειας των εισοδημάτων.

α. Η επιλεξιμότητα για τις εν λόγω πληρωμές καθορίζεται βάσει της απώλειας εισοδήματος, λαμβανομένου υπόψη μόνο του εισοδήματος που προέρχεται από τη γεωργία, που υπερβαίνει το 30% του μέσου ακαθάριστου εισοδήματος ή του ισοδύναμου σε όρους καθαρού εισοδήματος κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων ετών ή ενός μέσου όρου τριών ετών που εκτιμάται βάσει των προηγούμενων πέντε ετών, αποκλεισμένης της μεγαλύτερης και της μικρότερης τιμής, όλοι οι παραγωγοί που πληρούν αυτή την προϋπόθεση έχουν δικαίωμα απολαβής των σχετικών πληρωμών.

β. Το ποσό των σχετικών πληρωμών αντισταθμίζει σε ποσοστό κατώτερο του 70% την απώλεια εισοδήματος του παραγωγού κατά το έτος για το οποίο ο παραγωγός αποκτά το δικαίωμα απολαβής της σχετικής βοήθειας.

γ. Το ύψος των σχετικών πληρωμών εξαρτάται αποκλειστικά από το εισόδημα.

δ. Στην περίπτωση που καταβάλλονται σε έναν παραγωγό, κατά το ίδιο έτος, πληρωμές βάσει τόσο της παρούσας παραγράφου όσο και της παραγράφου 8, το ύψος του συνόλου των σχετικών καταβολών επιβάλλεται να είναι κατώτερο από το 100% της συνολικής απώλειας του παραγωγού.

6. Πληρωμές με στόχο την ανακούφιση από εις φυσικές καταστροφές.

α. Η επιλεξιμότητα για τις εν λόγω πληρωμές βασίζεται στην επίσημη αναγνώριση από πλευράς των δημοσίων αρχών ότι έχει πραγματοποιηθεί ή πραγματοποιείται φυσική ή παρόμοια καταστροφή και καθορίζεται βάσει απώλειας παραγωγής που υπερβαίνει το 30% της μέσης παραγωγής κατά την προηγούμενη τριετή περίοδο ή του μέσου όρου τριών ετών που βασίζεται στην προηγούμενη πενταετή περίοδο, αποκλεισμένης της υψηλότερης και χαμηλότερης τιμής.

β. Η καταβολή πληρωμών ύστερα από μια καταστροφή πραγματοποιείται μόνον όσον αφορά τις απώλειες εισοδήματος, ζωικού κεφαλαίου γης ή άλλων συντελεστών παραγωγής, εξαιτίας της εν λόγω φυσικής καταστροφής.

γ. Οι πληρωμές δεν παρέχουν αντιστάθμισμα ανώτερο από το συνολικό κόστος αποκατάστασης των σχετικών απωλειών.

δ. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια μιας καταστροφής δεν υπερβαίνουν το επίπεδο που απαιτείται για την πρόληψη ή άμβλυνση των περαιτέρω απωλειών όπως ορίζονται στο ανωτέρω κριτήριο (β).

ε. Σε περίπτωση που καταβάλλονται σε έναν παραγωγό, κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους, πληρωμές, το σύνολο των επιβάλλεται να είναι κατώτερο του 100% της συνολικής ζημιάς του παραγωγού.

7. Ενίσχυση διαρθρωτικών προσαρμογών που παρέχεται μέσω των προγραμμάτων συνταξιοδότησης των παραγωγών.

α. Η επιλεξιμότητα για τέτοιου είδους πληρωμές καθορίζεται βάσει σαφώς καθορισμένων κριτηρίων, στο πλαίσιο προγραμμάτων που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της συνταξιοδότησης ατόμων που απασχολούνται στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων για εμπορικούς σκοπούς, ή τη μετακίνησή τους σε μη γεωργικές δραστηριότητες.

β. Προϋπόθεση της πραγματοποίησης των πληρωμών είναι η ολοκληρωτική και μόνιμη αποχώρηση των δικαιούχων από τη γεωργική παραγωγή για εμπορικούς σκοπούς.

8. Ενίσχυση διαρθρωτικών προσαρμογών που παρέχεται στο πλαίσιο προγραμμάτων απόσυρσης παραγωγικών πόρων.

α. Η επιλεξιμότητα για τις σχετικές πληρωμές καθορίζεται βάσει σαφώς καθορισμένων κριτηρίων, στο πλαίσιο προγραμμάτων που αποσκοπούν στην απόσυρση των γαιών και άλλων πόρων συμπεριλαμβανομένου του ζωικού κεφαλαίου, από την παραγωγή γεωργικών προϊόντων για εμπορικούς σκοπούς.

β. Προϋπόθεση για την πραγματοποίηση των πληρωμών είναι η απόσυρση των γαιών από την γεωργική παραγωγή για εμπορικούς σκοπούς για ελάχιστο διάστημα τριών ετών, και στην περίπτωση του ζωικού κεφαλαίου, η σφαγή ή η οριστική διάθεσή του.

γ. Η πραγματοποίηση των πληρωμών δεν απαιτείται ούτε καθορίζει τυχόν εναλλακτική χρήση των σχετικών εκτάσεων ή άλλων πόρων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων για εμπορικούς σκοπούς.

δ. Οι πληρωμές δεν συνδέονται με το είδος ή την ποσότητα παραγωγής ούτε με τις τιμές, εγχώριες ή διεθνείς, που ισχύουν για την παραγωγή που πραγματοποιείται με χρήση των εκτάσεων και των λοιπών πόρων που παραμένουν στην παραγωγή.

9. Βοήθεια για διαρθρωτικές προσαρμογές που παρέχεται μέσω ενισχύσεων για τις επενδύσεις.

α. Η επιλεξιμότητα των εν λόγω πληρωμών βασίζεται σε σαφώς καρορισμένα κριτήρια, στο πλαίσιο κυβερνητικών προγραμμάτων, που αποσκοπούν στη χρηματοδοτική ή υλική αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού για την αντιμετώπιση αντικειμενικά αποδεδειγμένων διαρθρωτικών μειονεκτημάτων. Η επιλεξιμότητα για τα εν λόγω προγράμματα βασίζεται σε σαφώς καθορισμένο κυβερνητικό πρόγραμμα επανιδιωτικοποίησης των γεωργικών εκτάσεων.

β. Το ύψος των εν λόγω πληρωμών, σε οποιοδήποτε δεδομένο έτος, δεν συνδέεται ούτε βασίζεται στο είδος ή τον όγκο παραγωγής που αναλαμβάνεται από τον παραγωγό σε οποιοδήποτε έτος μετά την περίοδο βάσης.

γ. Το ύψος των εν λόγω πληρωμών, σε οποιοδήποτε δεδομένο έτος, δεν συνδέεται ούτε βασίζεται στις τιμές, εγχώριες ή διεθνείς, που εφαρμόζονται στην παραγωγή οποιουδήποτε έτους μετά την περίοδο βάσης.

δ. Οι πληρωμές πραγματοποιούνται μόνο κατά το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την υλοποίηση των επενδύσεων για τις οποίες παρέχονται.

ε. Για την πραγματοποίηση των πληρωμών δεν επιβάλλονται ούτε ορίζονται σε καμία περίπτωση τα γεωργικά προϊόντα τα οποία οφείλουν να παράγουν οι αποδέκτες, με εξαίρεση την περίπτωση που ζητείται από αυτούς να μην παράγουν κάποιο συγκεκριμένο προϊόν.

στ. Οι πληρωμές περιορίζονται στο ποσό που είναι αναγκαίο για την αντιστάθμιση του διαρθρωτικού μειονεκτήματος.

10. Πληρωμές στο πλαίσιο προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος.

α. Η επιλεξιμότητα των σχετικών πληρωμών καθορίζεται ως τμήμα σαφώς καθορισμένου κυβερνητικού προγράμματος προστασίας του περιβάλλοντος ή διατήρησης, και εξαρτάται από την τήρηση συγκεκριμένων προϋποθέσεων, στο πλαίσιο του κυβερνητικού προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των προϋποθέσεων που αφορούν τις μεθόδους ή τους συντελεστές παραγωγής.

β. Το ποσό των πληρωμών περιορίζεται στις επιπλέον δαπάνες ή τις απώλειες εισοδήματος που απορρέουν από την τήρηση του κυβερνητικού προγράμματος.

11. Πληρωμές στο πλαίσιο προγραμμάτων περιφερειακών ενισχύσεων.

α. Δικαίωμα σε τέτοιου είδους πληρωμές έχουν μόνον οι παραγωγοί μειονεκτικών περιοχών.

β. Το ύψος των σχετικών πληρωμών, σε ένα δεδομένο έτος, δεν συνδέεται ούτε βασίζεται στο είδος ή τον όγκο παραγωγής που αναλαμβάνεται από τον παραγωγό σε οποιοδήποτε έτος μετά την περίοδο βάσης, εκτός αν πρόκειται για μείωση της εν λόγω παραγωγής.

γ. Το ύψος των σχετικών πληρωμών, σε οποιοδήποτε δεδομένο έτος δεν συνδέεται ούτε βασίζεται στις τιμές, εγχώριες ή διεθνείς, που ισχύουν για προϊόντα που παράγονται κατά τη διάρκεια οιοδήποτε έτους μετά την περίοδο βάσης.

δ. Οι πληρωμές διατίθενται αποκλειστικά σε παραγωγούς των επιλέξιμων περιοχών.

ε. Στις περιπτώσεις που συνδέονται με τους συντελεστές παραγωγής, οι πληρωμές πραγματοποιούνται βάσει προοδευτικά μειούμενου συντελεστή, πέραν του καθορισμένου για το συγκεκριμένο συντελεστή ορίου.

στ. Οι πληρωμές περιορίζονται στις επιπλέον δαπάνες, ή στην απώλεια εισοδήματος κατά την παραγωγή γεωργικών προϊόντων στην καθορισμένη περιοχή".

- υπολογισμού αθροιστικής μέτρησης
- υπολογισμού ισοδύναμης μέτρησης
- ειδικής μεταχείρισης αναφορικά με το άρθρο 4, παράγραφος 2 της συμφωνίας ΠΟΕ (Π. 5),
- κατευθυντήριων γραμμών για τον υπολογισμό ισοδύναμων δασμών για το συγκεκριμένο σκοπό, που αναφέρεται στις ειδικές μεταχειρίσεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

Περίοδος εφαρμογής των όρων της Συμφωνίας για τη Γεωργία νοείται το χρονικό διάστημα έξι ετών, που αρχίζει το έτος 1995 (1 Ιουλίου 1995 έως 30 Ιουνίου 2001).

Τα κράτη-μέλη παύουν να εφαρμόζουν μέτρα τα οποία θα έπρεπε να είχαν μετατραπεί σε συνήθεις δασμούς. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ποσοτικούς περιορισμούς επί των εισαγωγών, κυμαινόμενες εισφορές κατά την εισαγωγή, ελάχιστες τιμές εισαγωγών, διακριτική έκδοση αδειών εισαγωγής, μη δασμολογικά μέτρα που διατηρούν δημόσιες εμπορικές επιχειρήσεις, εκούσιους περιορισμούς των εξαγωγών και παρεμφερή μέτρα που λαμβάνονται στα σύνορα, εκτός των συνήθων δασμών, ανεξάρτητα από το αν τα μέτρα αυτά διατηρούνται βάσει συγκεκριμένων για κάθε χώρα παρεκκλίσεων από τις διατάξεις της GATT του 1947.

Ο όγκος των εισαγωγών πρέπει να ανέρχεται στη μέση τιμή αναφοράς των ετών 1986 έως 1988 για το υπό εξέταση προϊόν, που θεωρείται ως η "ελάχιστη πρόσβαση" σε κάθε χώρα. Κάθε κράτος μέλος, λοιπόν, χωρίς περιορισμούς θα επιτρέψει εισαγωγή μιας ελάχιστης ποσότητας όχι μικρότερης του 3% της εσωτερικής κατανάλωσης, ανερχόμενης σε 5% στο τέλος της εξάχρονης περιόδου και με δασμό ύψους 32% του ισχύοντος.

Οι "εξαγωγικές επιδοτήσεις" (αρ. 9, παρ. 2 iv) στα γεωργικά προϊόντα που θα εξαγονται μειώνονται: α) κατά 21% οι επιδοτούμενες ποσότητες γεωργικών προϊόντων και β) κατά 36% οι δαπάνες επιδοτήσεων αυτών των προϊόντων. Για τα αναπτυσσόμενα κράτη-μέλη τα αντίστοιχα ποσοστά μειώσεων είναι της τάξεως του 14% και 24%.

Η αναμενόμενη μείωση της διαφοράς μεταξύ των διεθνών τιμών από τις τιμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε. Ε.), θα συμβάλλει εκ των πραγμάτων στη μείωση των δαπανών για επιδότηση των εξαγωγών, καταργώντας στη πράξη το ουσιαστικό περιεχόμενο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ. Α. Π.) και με συνέπεια την παραπέρα συρρίκνωση του αγροτικού εισοδήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ της ΓΕΣΔΕ (GATT), θεωρώντας ως αυτονόητο το δικαίωμα για την προστασία της ζωής και της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών, φτάνει τα προστατευτικά μέτρα που λαμβάνονται και εφαρμόζονται να μην παρεμποδίζουν κατά συγκεκριμένο τρόπο τις διεθνείς συναλλαγές, αναγνώρισαν την ανάγκη:

- βελτίωσης της υγειονομικής και της φυτοϋγειονομικής κατάστασης όλων των μελών,
- θέσπισης πολυμερούς πλαισίου κανόνων και υποχρεώσεων, ως προς την έγκριση και επιβολή των μέτρων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις τους στις συναλλαγές.
- χρήσης όρων και κανόνων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας επί τη βάση διεθνών προτύπων και κατευθυντηρίων γραμμών.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ:

1. "Τα μέλη έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν μέτρα υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας που είναι αναγκαία για την προστασία της ζωής και της υγείας των ανθρώπων, των ζώων ή των φυτών, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτού του είδους είναι συμβατά με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας" (αρ. 2, παρ. 1).

2. Τα μέτρα πρέπει να στηρίζονται σε επιστημονικές αρχές, να έχουν επιστημονική αιτιολόγηση, και να μην εφαρμόζονται κατά τρόπο τέτοιο που να περιορίζουν τις διεθνείς συναλλαγές.

3. Τα θεσπιζόμενα μέτρα υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας βασίζονται σε διεθνή πρότυπα και διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές ή συστάσεις, η δε παρακολούθηση της πορείας τους μπορεί να γίνει από συγκεκριμένη "Επιτροπή μέτρων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας".

4. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, οι οικολογικές και περιβαλλοντικές συνθήκες, αλλά και οι οικονομικοί παράγοντες.

5. "Τα μέλη είναι πλήρως υπεύθυνα δυνάμει της παρούσας συμφωνίας για την τήρηση όλων των υποχρεώσεων που ορίζονται σε αυτήν. Τα μέλη καταρτίζουν και εφαρμόζουν θετικά μέτρα και μηχανισμούς για την ενίσχυση της τήρησης των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας από τους άλλους φορείς εκτός της κεντρικής διοίκησης. Τα μέλη λαμβάνουν εύλογα μέτρα στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας τους προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι μη κυβερνητικές οντότητες εντός του εδάφους τους, καθώς και οι περιφερειακοί φορείς των οποίων είναι μέλη, θα σέβονται τις σχετικές διατάξεις της παρούσας συμφωνίας. Επιπλέον, τα μέλη δεν λαμβάνουν μέτρα τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα, άμεσα ή έμμεσα,

να υποχρεώνουν ή να ενθαρρύνουν τις περιφερειακές ή μη κυβερνητικές οντότητες, ή τους φορείς της τοπικής διοίκησης, να ενεργούν κατά τρόπο μη συμβατό με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας. Τα μέλη εξασφαλίζουν την εφαρμογή των μέτρων υγειονομικής ή φυτοϋγειονομικής προστασίας από τις υπηρεσίες μη κυβερνητικών οντοτήτων μόνον εφόσον οι εν λόγω οντότητες συμμορφώνονται με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας" (αρ. 13).

6. "Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη μπορούν να αναβάλουν την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας για περίοδο πέντε ετών μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας για τον ΠΟΕ σε σχέση με τα ισχύοντα σε αυτές μέτρα υγειονομικής ή φυτοϋγειονομικής προστασίας που επηρεάζουν τις εισαγωγές ή τα εισαγόμενα προϊόντα. Άλλες αναπτυσσόμενες χώρες μέλη μπορούν να αναβάλουν τη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας για δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας για τον ΠΟΕ σε σχέση με τα δικά τους υφιστάμενα μέτρα υγειονομικής ή φυτοϋγειονομικής προστασίας που επηρεάζουν τις εισαγωγές ή τα εισαγόμενα προϊόντα, εφόσον η εφαρμογή αυτή εμποδίζεται λόγω έλλειψης τεχνικών γνώσεων, τεχνικής υποδομής ή πόρων" (αρ. 14).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΛΩΣΤΟΥΨΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΣΗΣ

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ της ΓΕΣΔΕ (GATT), στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων της Πούντα ντελ Έστε, όπου είδαν τη αναγκαιότητα ενσωμάτωσης του τομέα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των ειδών ένδυσης στην GATT, ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ:

1. Επιτρέπουν σημαντικές αυξήσεις των δυνατοτήτων πρόσβασης για τους μικρούς προμηθευτές ως και δημιουργία σημαντικών εμπορικών ευκαιριών στους νεοεισερχόμενους, ειδικά σε ότι αφορά στον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης.

2. Για να διευκολυνθεί η ενσωμάτωση του τομέα και ειδών ένδυσης στην GATT 1994, τα μέλη οφείλουν να παράσχουν όλες τις δυνατότητες για συνεχή και αυτοδύναμη βιομηχανική προσαρμογή και αυξημένο ανταγωνισμό στις αγορές τους.

3. Εντός 60 ημερών μετά την ημερομηνία ισχύος της συμφωνίας για τον ΠΟΕ, τα μέλη που διατηρούν περιορισμούς. Για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα είδη ένδυσης, είτε αυτοί είναι συμβατοί με την GATT του 1994 είτε όχι: α) τους γνωστοποιούν με λεπτομέρειες στο ΕΟΚΠ: Εποπτικό Όργανο Κλωστοϋφαντουργικών Προϊόντων), ή β) διαβιβάζουν στο ΕΟΚΠ τις σχετικές με αυτούς γνωστοποιήσεις, οι οποίες έχουν υποβληθεί σε άλλο όργανο του ΠΟΕ.

4. Τα μέλη που διατηρούν περιορισμούς άλλους από αυτούς οι οποίοι αιτιολογούνται δυνάμει διατάξεως της GATT του 1994.

α. είτε τους προσαρμόζουν στην GATT του 1994 εντός ενός έτους μετά τη θέση σε ισχύ της συμφωνίας για τον ΠΟΕ, και γνωστοποιούν την εν λόγω ενέργεια στο ΕΟΚΠ για πληροφόρησή του,

β. είτε τους καταργούν σταδιακά σύμφωνα με πρόγραμμα που υποβάλλεται στο ΕΟΚΠ από το μέλος που διατηρεί τους περιορισμούς το αργότερο εντός έξι μηνών μετά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της συμφωνίας για τον ΠΟΕ.

5. Κατά τη διάρκεια ισχύος της παρούσας συμφωνίας, τα μέλη παρέχουν στο ΕΟΚΠ, για πληροφόρησή του, τις κοινοποιήσεις που έχουν υποβληθεί στα άλλα όργανα του ΠΟΕ σχετικά με κάθε νέο περιορισμό ή μεταβολή των υφιστάμενων περιορισμών για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα είδη ένδυσης, που έχουν ληφθεί δυνάμει οποιασδήποτε διάταξης της GATT του 1994 εντός 60 ημερών από την έναρξη ισχύος τους.

6. Τα μέλη είναι λιγότερο ελεύθερα να προβαίνουν σε ανακοινποιήσεις προς το ΕΟΚΠ για πληροφόρησή του, σχετικά με την αιτιολόγηση περιορισμού όσον αφορά την GATT του 1994, ή σχετικά με οιοσδήποτε περιορισμούς, οι οποίοι μπορεί να μην έχουν γνωστοποιηθεί δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

7. Οι περιορισμοί που ισχύουν εφαρμόζονται από τα εξάγοντα μέλη. Τα εισάγοντα μέλη δεν είναι υποχρεωμένα να αποδεχθούν αποστολές εμπορευμάτων που υπερβαίνουν τους περιορισμούς που έχουν γνωστοποιηθεί ή τους περιορισμούς που εφαρμόζονται.

8. Τα μέλη συμφωνούν ότι η εισαγωγή μεταβολών, όπως μεταβολές των πρακτικών, των κανόνων, των διαδικασιών και της ταξινόμησης των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των ειδών ένδυσης, περιλαμβανομένων των μεταβολών σχετικά με το Εναρμονισμένο Σύστημα, κατά την εφαρμογή ή τη διαχείριση των εν λόγω περιορισμών που έχουν κοινοποιηθεί ή εφαρμόζονται δυνάμει της παρούσας συμφωνίας δεν είναι σκόπιμο: να διαταράσσει την ισορροπία των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων μελών δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, να επηρεάζει αρνητικά την πρόσβαση που διαθέτει κάποιο μέλος, να εμποδίζει την πλήρη χρησιμοποίηση της εν λόγω πρόσβασης, ή να διακόπτει τις συναλλαγές δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

10. Τα μέλη συμφωνούν ότι η καταστρατήγηση των διατάξεων μέσω μεταρρότωσης, αλλαγής δρομολογίου, ψευδούς δήλωσης σχετικά με τη χώρα ή τον τόπο καταγωγής, και παραποίησης επισήμων εγγράφων, εμποδίζει την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας για την ενσωμάτωση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των ειδών ένδυσης στην GATT του 1994. Κατά συνέπεια τα μέλη οφείλουν να θεσπίσουν τις αναγκαίες νομοθετικές διατάξεις και / ή τις διοικητικές διαδικασίες για να εξετάσουν τις εν λόγω καταστρατηγήσεις και να λάβουν μέτρα κατά αυτόν.

11. Σε περίπτωση που κάποιο μέλος φρονεί ότι η παρούσα συμφωνία έχει καταστρατηγηθεί, το εν λόγω μέρος οφείλει να προβαίνει σε διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέλη προκειμένου να εξευρεθεί αμοιβαία ικανοποιητική λύση. Οι διαβουλεύσεις αυτού του είδους επιβάλλεται να διενεργούνται άμεσα, και, ει δυνατόν, εντός 30 ημερών. Εάν δεν εξευρεθεί αμοιβαία ικανοποιητική λύση, το θέμα μπορεί να παραπεμφθεί από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέλος στο ΕΟΚΠ για συστάσεις.

12. Τα μέλη συμφωνούν να προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες που είναι συνεπείς με την εγχώρια νομοθεσία τους και διαδικασίες, για την πρόληψη, τη διερεύνηση και, κατά των πρακτικών καταστρατήγησης εντός του εδάφους τους. Συμφωνείται ότι η εν λόγω συνεργασία, που είναι συνεπής με τους εγχώριους νόμους και διαδικασίες, θα περιλαμβάνει: διερεύνηση των πρακτικών καταστρατήγησης που αυξάνουν τις εξαγωγές που υπόκεινται σε περιορισμούς προς το μέλος που διατηρεί τέτοιου είδους περιορισμούς, ανταλλαγή εγγράφων, αλληλογραφίας, εκθέσεων και άλλων σχετικών πληροφοριών στο βαθμό του δυνατού, και διευκόλυνση των επισκέψεων στις εγκαταστάσεις, και των επαφών, μετά από αίτηση και κατά περίπτωση.

13. Σε περίπτωση που, ως αποτέλεσμα διερεύνησης, υπάρχουν επαρκείς αποδείξεις ότι υπήρξε καταστρατήγηση, τα μέλη συμφωνούν ότι πρέπει να αναλαμβάνεται η κατάλληλη δράση, στο βαθμό που είναι αναγκαίος, ώστε να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα. Τέτοιου είδους δράσεις μπορεί να περιλαμβάνουν την άρνηση εισόδου εμπορευμάτων ή, σε περίπτωση που τα εμπορεύματα έχουν ήδη εισέλθει, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των πραγματικών περιστάσεων και της εμπλοκής της χώρας ή του τόπου της πραγματικής καταγωγής, την προσαρμογή των επιβαρύνσεων στα επίπεδα περιορισμών, ώστε να αντικατοπτρίζουν τη χώρα ή τον τόπο της πραγματικής καταγωγής. Επίσης, στις περιπτώσεις που υπάρχουν αποδείξεις της εμπλοκής των εδαφών των μελών, μέσω των οποίων τα εμπορεύματα μεταφορτώθηκαν, τέτοιου είδους δράσεις μπορεί να περιλαμβάνουν την εισαγωγή περιορισμών σε σχέση με τα εν λόγω μέλη. Οι εν λόγω δράσεις, μαζί με το χρονοδιάγραμμα και το πεδίο εφαρμογής τους, μπορούν να αναληφθούν μετά από διαβουλεύσεις που διενεργούνται με σκοπό την εξεύρεση αμοιβαίως ικανοποιητικής λύσης μεταξύ των ενδιαφερομένων μελών και γνωστοποιούνται και αυτές στο ΕΟΚΠ, και το ΕΟΚΠ μπορεί να προβαίνει σε συστάσεις προς τα ενδιαφερόμενα μέλη, όπως κρίνει δέον. Εάν δεν εξευρεθεί αμοιβαίως ικανοποιητική λύση, κάθε ενδιαφερόμενο μέλος μπορεί να παραπέμψει το θέμα στο ΕΟΚΠ για άμεση εξέταση και συστάσεις.

14. Τα μέλη σημειώνουν ότι ορισμένες περιπτώσεις καταστρατήγησης μπορεί να αφορούν αποστολές υπό διαμετακόμιση μέσω χωρών ή τόπων χωρίς τα εμπορεύματα που περιλαμβάνονται σε τέτοιες αποστολές να υφίστανται μεταβολές ή αλλοιώσεις στους τόπους

διαμετακόμισης. Τα μέλη σημειώνουν ότι μπορεί να μην είναι, εν γένει, εφικτό για τους τόπους αυτούς διαμετακόμισης να διενεργούν ελέγχους σε τέτοιου είδους αποστολές.

15. Τα μέλη συμφωνούν ότι οι ψευδείς δηλώσεις σχετικά με την περιεκτικότητα σε ίντσες, τις ποσότητες, την περιγραφή ή την κατάταξη των εμπορευμάτων εμποδίζουν επίσης την επίτευξη του στόχου της παρούσας συμφωνίας. Σε περιπτώσεις που υπάρχουν αποδείξεις ότι έχει γίνει ψευδής δήλωση με σκοπό την καταστρατήγηση, τα μέλη συμφωνούν ότι είναι ανάγκη να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα, συνεπή με την εγχώρια νομοθεσία και τις διαδικασίες, κατά των εξαγωγέων ή εισαγωγέων που εμπλέκονται. Εάν κάποιο μέλος φρονεί ότι η παρούσα συμφωνία έχει καταστρατηγηθεί με τέτοιου είδους ψευδή δήλωση και ότι δεν έχει εφαρμοστεί κανένα μέτρο ή έχουν εφαρμοσθεί ακατάλληλα μέτρα για να αντιμετωπιστεί η εν λόγω καταστρατήγηση και / ή να αναληφθεί δράση κατά αυτής, το εν λόγω μέλος θα πρέπει να προβαίνει αμέσως σε διαβουλεύσεις με το ενδιαφερόμενο μέλος προκειμένου να εξευρεθεί αμοιβαία ικανοποιητική λύση. Εάν τέτοιου είδους λύση δεν εξευρεθεί, το θέμα μπορεί να παραπεμφθεί από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέλος στο ΕΟΚΠ για συστάσεις. Η παρούσα διάταξη δεν έχει σκοπό να εμποδίσει τα μέλη να προβαίνουν σε τεχνικές προσαρμογές σε περίπτωση που έχουν γίνει ακούσια σφάλματα στις δηλώσεις.

16. Είναι δυνατόν να αναληφθούν δράσεις διασφάλισης σε περίπτωση που, βάσει απόφασης ενός μέλους, αποδεικνύεται ότι συγκεκριμένο προϊόν εισάγεται στο έδαφός του, σε ποσότητες τέτοιου μεγέθους ώστε να δημιουργεί σοβαρές ζημιές ή πραγματική απειλή για σοβαρές ζημιές στην εγχώρια βιομηχανία, η οποία παράγει παρόμοια και/ή άμεσα ανταγωνιστικά προϊόντα. Οι σοβαρές ζημιές ή η πραγματική απειλή για σοβαρές ζημιές απαιτείται να προκαλείται αποδεδειγμένα για τις εν λόγω αυξημένες ποσότητες του συνόλου των εισαγωγών του συγκεκριμένου προϊόντος και όχι από άλλους παράγοντες, όπως οι τεχνολογικές αλλαγές ή αλλαγές στις προτιμήσεις των καταναλωτών.

17. Κατά τον προσδιορισμό σοβαρών ζημιών ή πραγματικής απειλής για σοβαρές ζημιές, το μέλος εξετάζει τις επιπτώσεις των εν λόγω εισαγωγών στην κατάσταση της συγκεκριμένης βιομηχανίας, όπως αυτές αντικατοπτρίζονται στις μεταβολές σχετικών οικονομικών μεταβλητών όπως η παραγωγή, η παραγωγικότητα, η χρήση της παραγωγικής ικανότητας, τα αποθέματα, το μερίδιο της αγοράς, οι εξαγωγές, οι μισθοί, η απασχόληση, οι εγχώριες τιμές, τα κέρδη και οι επενδύσεις, κανένα από τα προηγούμενα, είτε μόνο του είτε σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, δεν έχει απαραίτητως αποφασιστικό χαρακτήρα.

18. Κάθε μέτρο το οποίου γίνεται επίκληση εφαρμόζεται για κάθε μέλος χωριστά. Το μέλος ή τα μέλη στα οποία αποδίδονται οι σοβαρές ζημιές ή η πραγματική απειλή για σοβαρές ζημιές προσδιορίζονται βάσει μεγάλης και ουσιαστικής αύξησης των εισαγωγών, τρέχουσας ή επικείμενης, από το εν λόγω μέλος ή μέλη, υπολογιζόμενης ξεχωριστά, και βάσει του επιπέδου των εισαγωγών σε σύγκριση με εισαγωγές από άλλες πηγές, του μεριδίου της αγοράς, και των τιμών εισαγωγής και των εγχώριων τιμών σε συγκρίσιμο στάδιο εμπορικών συναλλαγών, κανείς από τους ανωτέρω παράγοντες, είτε μόνος του είτε σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, δεν έχει απαραίτητως αποφασιστικό χαρακτήρα. Τέτοιου είδους μέτρα διασφάλισης δεν εφαρμόζονται στις εξαγωγές κανενός μέλους του οποίου οι εξαγωγές του συγκεκριμένου προϊόντος υπόκεινται ήδη σε περιορισμό δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

19. Η περίοδος ισχύος του προσδιορισμού σοβαρών ζημιών η πραγματικής απειλής για σοβαρές ζημιές με σκοπό την επίκληση μέτρων διασφάλισης δεν υπερβαίνει τις 90 ημέρες από την ημερομηνία της αρχικής γνωστοποίησης.

20. Κατά την εφαρμογή της μεταβατικής διασφάλισης, λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη τα συμφέροντα των εξαγόντων μελών όπως καθορίζεται κατωτέρω:

a. Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες μέλη τυγχάνουν σημαντικά ευνοϊκότερης μεταχείρισης από αυτήν που παρέχεται σε άλλες ομάδες μελών που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, κατά προτίμηση για όλα τα στοιχεία της, οπωσδήποτε όμως τουλάχιστον σε γενικές γραμμές.

β. Τα μέλη, των οποίων ο συνολικός όγκος των εξαγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης είναι χαμηλός σε σύγκριση με το συνολικό όγκο εξαγωγών άλλων μελών και αντιπροσωπεύει μόνο ένα μικρό ποσοστό του συνόλου των εισαγωγών του εν λόγω προϊόντος στο εισάγον μέλος τυγχάνουν διαφοροποιημένης και ευνοϊκότερης μεταχείρισης κατά τον καθορισμό των οικονομικών όρων.

γ. Όσον αφορά τα μάλλινα προϊόντα που προέρχονται από αναπτυσσόμενες χώρες μέλη που παράγουν μαλλί και των οποίων η οικονομία και το εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης εξαρτώνται από τον τομέα του μαλλιού, των οποίων το σύνολο των εξαγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης αποτελείται σχεδόν αποκλειστικά από μάλλινα προϊόντα, και των οποίων ο όγκος του εμπορίου κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης είναι συγκριτικά χαμηλός στις αγορές των εισαγόντων μελών, δίδεται ιδιαίτερη σημασία στις εξαγωγικές ανάγκες των εν λόγω μελών κατά την εξέταση των επιπέδων των ποσοστώσεων, των συντελεστών αύξησης και των ορίων ευελιξίας.

δ. Τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης οι επανεισαγωγές, ενός μέλους, κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης τα οποία το εν λόγω μέλος, έχει εξαγάγει σε άλλο μέλος για μεταποίηση και επακόλουθη επανεισαγωγή, όπως καθορίζεται από τους νόμους και τις πρακτικές του εισάγοντος μέλους, και υπό την προϋπόθεση διενέργειας ικανοποιητικού ελέγχου και τήρησης διαδικασιών πιστοποίησης, όταν τα εν λόγω προϊόντα εισάγονται από μέλος για το οποίο αυτό το είδος συναλλαγών αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος του συνόλου των εξαγωγών του σε κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και είδη ένδυσης.

21. Το μέλος που προτείνει τη λήψη μέτρων διασφάλισης επιδιώκει διαβουλεύσεις με το μέλος ή τα μέλη τα οποία θα επηρεασθούν ενδεχομένως από τέτοιου είδους μέτρα. Η αίτηση για διαβουλεύσεις συνοδεύεται από συγκεκριμένες και σχετικές με τα γεγονότα πληροφορίες, όσον το δυνατόν πιο ενημερωμένες, ιδίως όσον αφορά τα ακόλουθα: (α) τους παράγοντες, βάσει των οποίων το μέλος που επικαλείται τα μέτρα προσδιόρισε την ύπαρξη σοβαρών ζημιών ή πραγματικής απειλής για σοβαρές ζημιές και (β) τους παράγοντες, βάσει των οποίων προτείνει την προσφυγή σε μέτρα διασφάλισης σχετικά με το ενδιαφερόμενο ή τα ενδιαφερόμενα μέλη. Το μέλος το οποίο προσφεύγει στα μέτρα σημειώνει επίσης το συγκεκριμένο επίπεδο στο οποίο προτείνει να περιορισθούν οι εισαγωγές του εν λόγω προϊόντος από το ενδιαφερόμενο ή τα ενδιαφερόμενα μέλη. Το μέλος το οποίο επιδιώκει διαβουλεύσεις κοινοποιεί ταυτόχρονα στον πρόεδρο του ΕΟΚΠ την αίτηση για διαβουλεύσεις, περιλαμβανομένων όλων των σχετικών με τα γεγονότα στοιχείων, με το προτεινόμενο επίπεδο περιορισμού, ο πρόεδρος ενημερώνει τα μέλη του ΕΟΚΠ σχετικά με την αίτηση για διαβουλεύσεις, αναφέροντας το αιτών μέλος, το προϊόν υπό εξέταση και το μέλος που έλαβε την αίτηση. Το ενδιαφερόμενο ή τα ενδιαφερόμενα μέλη απαντούν στην εν λόγω αίτηση αμέσως, ενώ οι διαβουλεύσεις διενεργούνται χωρίς καθυστέρηση και κανονικά ολοκληρώνονται εντός προκαθορισμένων ημερών από την ημέρα που παρελήφθη η αίτηση.

22. Εάν κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων υπάρξει κοινή αντίληψη ότι η κατάσταση απαιτεί περιορισμό των εξαγωγών του συγκεκριμένου προϊόντος από το ενδιαφερόμενο ή τα ενδιαφερόμενα μέλη, το επίπεδο του περιορισμού αυτού καθορίζεται σε επίπεδο υψηλότερο ή ίσο με το τρέχον επίπεδο των εξαγωγών ή των εισαγωγών από το ενδιαφερόμενο μέλος κατά τη διάρκεια της 12μηνιαίας περιόδου που λήγει δύο μήνες πριν από το μήνα κατά τον οποίο έγινε η αίτηση για διαβουλεύσεις.

23. Οι λεπτομέρειες σχετικά με το περιοριστικό μέτρο που συναποφασίσθηκε κοινοποιούνται στο ΕΟΚΠ εντός 60 ημερών από την ημερομηνία της σύναψης της συμφωνίας. Το ΕΟΚΠ προσδιορίζει εάν η συμφωνία είναι αιτιολογημένη. Προκειμένου να προβεί στον προσδιορισμό αυτόν, το ΕΟΚΠ έχει στη διάθεσή του τα στοιχεία των γεγονότων που έχουν παρασχεθεί στον πρόεδρο του ΕΟΚΠ, καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που έχει παρασχεθεί από τα ενδιαφερόμενα μέλη. Το ΕΟΚΠ προβαίνει αμέσως σε εξέταση του κάθε θέματος, περιλαμβανομένου του προσδιορισμού των σοβαρών ζημιών ή της πραγματικής απειλής για σοβαρές ζημιές, και των αιτιών, και προβαίνει σε κατάλληλες συστάσεις προς τα ενδιαφερόμενα μέλη εντός 30 ημερών. Προκειμένου να προβεί στην εν

λόγω εξέτασης, το ΕΟΚΠ έχει στη διάθεσή του τα στοιχεία σχετικά με τα γεγονότα που έχουν παρασχεθεί στον πρόεδρο του ΕΟΚΠ, καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που έχει παρασχεθεί από τα ενδιαφερόμενα μέλη.

25. Σε ιδιαίτερα ασυνήθεις και κρίσιμες περιστάσεις, κατά τις οποίες η καθυστέρηση θα προκαλούσε ζημιές που θα ήταν δύσκολο να αποκατασταθούν, είναι δυνατόν να αναληφθεί προσωρινή δράση, υπό τον όρο ότι η αίτηση για διαβουλεύσεις και η γνωστοποίηση προς το ΕΟΚΠ πραγματοποιούνται το αργότερο εντός 5 εργάσιμων ημερών μετά την ανάληψη της δράσης. Στην περίπτωση κατά την οποία οι διαβουλεύσεις δεν καταλήξουν σε συμφωνία, το ΕΟΚΠ ενημερώνεται σχετικά με τα συμπεράσματα των διαβουλεύσεων, αλλά οπωσδήποτε όχι αργότερα από 60 ημέρες από την ημερομηνία εφαρμογής των μέτρων. Το ΕΟΚΠ προβαίνει αμέσως σε εξέταση του θέματος, και διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις προς τα ενδιαφερόμενα μέλη εντός 30 ημερών. Σε περίπτωση που οι διαβουλεύσεις καταλήξουν σε συμφωνία, τα μέλη ενημερώνουν το ΕΟΚΠ σχετικά με τα συμπεράσματα αλλά, οπωσδήποτε, το αργότερο σε 90 ημέρες μετά την ημερομηνία εφαρμογής της δράσης. Το ΕΟΚΠ δύναται να προβεί σε συστάσεις προς τα ενδιαφερόμενα μέλη όπως κρίνει δέον.

26. Τα μέλη δύναται να διατηρήσουν μέτρα στα οποία έχουν προσφύγει δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου: (α) επί τρία έτη το πολύ χωρίς παράταση, ή (β) μέχρις ότου το προϊόν ενσωματωθεί στην GATT του 1994, ανάλογα με το τι θα επέλθει νωρίτερα.

27. Εάν το περιοριστικό μέτρο παραμείνει σε ισχύ για περίοδο η οποία υπερβαίνει το ένα έτος, το επίπεδο για τα επόμενα έτη είναι αυτό που έχει καθορισθεί για το πρώτο έτος επαυξημένο κατά συντελεστή αύξησης όχι μικρότερο από 6 τοις εκατό ετησίως, εκτός εάν έχει δοθεί διαφορετική αιτιολογία στο ΕΟΚΠ. Το επίπεδο περιορισμού για το σχετικό προϊόν δύναται να υπερκαλυφθεί κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε από τα δύο επόμενα έτη μέσω πρότερης χρήσης και / ή μεταφοράς ύψους 10 τοις εκατό εκ των οποίων η πρότερη χρήση δεν αντιπροσωπεύει περισσότερο του 5 τοις εκατό. Δεν τίθενται ποσοτικά όρια στη συνδυασμένη εφαρμογή της πρότερης χρήσης και της μεταφοράς.

28. Όταν ένα μέλος θέσει περιορισμό για περισσότερο από ένα προϊόντα ενός άλλου μέλους, το επίπεδο του συμφωνηθέντος περιορισμού για καθένα από τα προϊόντα, μπορεί να υπερκαλυφθεί κατά 7%, υπό την προϋπόθεση ότι το σύνολο των εξαγωγών που υπόκεινται στον περιορισμό δεν υπερβαίνει το σύνολο των επιπέδων όλων των προϊόντων που υπόκεινται σε περιορισμό, βάσει συμφωνηθεισών κοινών μονάδων. Σε περίπτωση που οι περίοδοι εφαρμογής των περιορισμών των εν λόγω προϊόντων δεν συμπίπτουν μεταξύ τους, η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται για κάθε επικαλυπτόμενη περίοδο κατ' αναλογία.

29. Εάν εφαρμόζεται μέτρο διασφάλισης κατά τη διάρκεια της 12μηνιας περιόδου πριν από τη θέση σε ισχύ της συμφωνίας για τον ΠΟΕ, το επίπεδο του νέου περιορισμού είναι αυτό που προβλέπεται, εκτός αν ο νέος περιορισμός τεθεί σε ισχύ εντός ενός έτους από:

α. την ημερομηνία της γνωστοποίησης για την κατάργηση του προηγούμενου περιορισμού ή

β. την ημερομηνία της κατάργησης του προηγούμενου περιορισμού που έχει τεθεί δυνάμει των κειμένων διατάξεων.

30. Όταν ένα μέλος, το οποίο δεν διατηρεί περιορισμό, αποφασίσει να εφαρμόσει περιορισμό δυνάμει των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας συνάπτει κατάλληλους διακανονισμούς, οι οποίοι: (α) λαμβάνουν πλήρως υπόψη παράγοντες όπως η δασμολογική κατάταξη και οι ποσοτικές μονάδες που έχουν θεσπιστεί βάσει συνήθων εμπορικών πρακτικών κατά τις εξαγωγές και εισαγωγές, τόσο όσον αφορά τη σύνθεση των ινών όσο και τους όρους ανταγωνισμού στο ίδιο τμήμα της εγχώριας αγοράς, και (β) αποφεύγουν το διαχωρισμό σε υπερβολικό αριθμό κατηγοριών. Η αίτηση για διαβουλεύσεις περιλαμβάνει πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τέτοιους διακανονισμούς.

31. Συστήνεται το εποπτικό όργανο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων ("ΕΟΚΠ"), προκειμένου να εποπτεύει την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, να εξετάζει όλα τα λαμβανόμενα δυνάμει της παρούσας συμφωνίας μέτρα και τη συμφωνία τους με τις διατάξεις αυτές, και να αναλαμβάνει τις δράσεις που απαιτούνται συγκεκριμένα από την παρούσα συμφωνία. Το ΕΟΚΠ αποτελείται από τον πρόεδρο και 10 μέλη. Η σύνθεση του είναι ισορροπημένη και ευρέως αντιπροσωπευτική των μελών και προβλέπεται η εναλλαγή των μελών σε εύθετα διαστήματα. Τα μέλη του οργάνου διορίζονται από τα μέλη που έχουν ορισθεί από το συμβούλιο εμπορευματικών συναλλαγών για να υπηρετήσουν στο ΕΟΚΠ, όπου εκτελούν τα καθήκοντά τους σε προσωποπαγή βάση.

32. Το ΕΟΚΠ θεσπίζει οικείες διαδικασίες εργασίας. Εντούτις, εννοείται ότι για την ύπαρξη συναίνεσης στο πλαίσιο του ΕΟΚΠ δεν απαιτείται η έγκριση ή η σύμφωνη γνώμη των μελών του οργάνου που έχουν διορισθεί από μέλη που εμπλέκονται σε εκκρεμή υπόθεση την οποία εξετάζει το ΕΟΚΠ.

33. Το ΕΟΚΠ θεωρείται μόνιμο όργανο και συνεδριάζει όταν κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων που έχει αναλάβει δυνάμει της παρούσας συμφωνίας. Το ΕΟΚΠ βασίζεται στις γνωστοποιήσεις και στις πληροφορίες που παρέχουν τα μέλη δυνάμει των σχετικών άρθρων της παρούσας συμφωνίας, οι οποίες συμπληρώνονται με οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία ή απαραίτητες λεπτομέρειες που ενδεχομένως υποβάλλονται ή τις οποίες το ΕΟΚΠ αποφασίζει να ζητήσει από αυτά. Είναι δυνατόν να βασίζεται επίσης σε κοινοποιήσεις και σε εκθέσεις άλλων φορέων του ΠΟΕ και άλλων πηγών, οι οποίες κρίνονται, ενδεχομένως, κατάλληλες.

34. Μετά από αίτηση οποιουδήποτε μέλους, το ΕΟΚΠ εξετάζει αμέσως κάθε συγκεκριμένο θέμα το οποίο, το εν λόγω μέλος, θεωρεί ως ζημιολόγο για τα συμφέροντά του δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, καθώς και στις περιπτώσεις όπου οι διαβουλεύσεις μεταξύ αυτού και στις περιπτώσεις όπου οι διαβουλεύσεις μεταξύ αυτού και του ενδιαφερόμενου ή ενδιαφερομένων μελών απέτυχαν να καταλήξουν σε αμοιβαίως ικανοποιητική λύση. Όσον αφορά τα εν λόγω θέματα, το ΕΟΚΠ μπορεί να προβαίνει σε παρατηρήσεις που κρίνει δέουσες προς τα ενδιαφερόμενα μέλη, καθώς και για τους σκοπούς της εξέτασης που προβλέπεται στην παράγραφο 11.

35. Εάν κάποιο μέλος θεωρεί ότι δεν είναι σε θέση να συμμορφωθεί με τις συστάσεις του ΕΟΚΠ, εκθέτει τις σχετικές αιτίες στο ΕΟΚΠ το αργότερο ένα μήνα μετά την παραλαβή των εν λόγω συστάσεων. Μετά από λεπτομερή εξέταση των αιτιών που προβάλλονται, το ΕΟΚΠ προβαίνει σε περαιτέρω συστάσεις, το θέμα παραμένει ανεπίλυτο, κάθε μέλος δύναται να παραπέμψει το θέμα στο όργανο επίλυσης διαφορών και να επικασεσθεί το άρθρο XXIII παράγραφος 2 της GATT του 1994 και τις σχετικές διατάξεις της συμφωνίας επίλυσης διαφορών.

36. Η παρούσα συμφωνία και όλοι οι περιορισμοί που επιβάλλονται βάσει αυτής παύουν να ισχύουν την πρώτη ημέρα του 121ου μήνα από τη θέση σε ισχύ της συμφωνίας για τον ΠΟΕ, ημερομηνία κατά την οποία ο τομέας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των ειδών ένδυσης ενσωματώνεται πλήρως στην GATT του 1994. Η παρούσα συμφωνία δεν παρατείνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα των διεθνών προτύπων και των προδιαγραφών στον τομέα συσκευασίας, σήμανσης και επικόλλησης ετικετών, ιδίως προς την κατεύθυνση εξασφάλισης της ποιότητας των εξαγωγών, της προστασίας της ανθρώπινης υγείας, της πρόληψης της απάτης, της προστασίας του περιβάλλοντος κ. λ. π. , ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ μεταξύ άλλων και τα εξής:

1. Τίθενται γενικοί όροι για την τυποποίηση όλων των βιομηχανικών και γεωργικών προϊόντων, όροι που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο του συστήματος του ΟΗΕ και των διεθνών Οργανισμών Τυποποίησης.

2. Τα εισαγόμενα προϊόντα τυγχάνουν της ίδιας ευνοϊκής μεταχείρισης με τα παρόμοια προϊόντα εθνικής καταγωγής.

3. Οι εφαρμοζόμενοι τεχνικοί κανονισμοί διακίνησης των προϊόντων, σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να δημιουργούν περιττά εμπόδια στο διεθνές εμπόριο, με δεδομένη την αναγνώριση ως θεμιτών των στόχων.

4. Όταν υπάρχουν διεθνή πρότυπα, τότε οι εθνικοί τεχνικοί κανονισμοί πρέπει να χρησιμοποιήσουν αυτά τα πρότυπα, για επιδίωξη των θεμιτών στόχων τους.

5. Τα μέλη εξασφαλίζουν ότι όλοι οι τεχνικοί κανονισμοί που έχουν εκδοθεί ή πρόκειται να εκδοθούν για επείγοντα προβλήματα ασφαλείας, υγείας, προστασίας περιβάλλοντος κ. λ. π. , δημοσιεύονται αμέσως ή τίθενται με διαφορετικό τρόπο στη διάθεση των ενδιαφερομένων μερών και των άλλων μελών, ώστε να λάβουν γνώση.

6. Για προϊόντα που δεν τηρούν διεθνείς προδιαγραφές, επιβάλλεται συμμόρφωση συνοδευόμενη από διορθωτικές ενέργειες και καταβολή αμοιβών εκ μέρους του μέλους που δεν εφαρμόζει παραδεκτούς κανονισμούς, αλλά άλλους που δυσχεραίνουν τις διεθνείς συναλλαγές.

7. Τα μέλη εξασφαλίζουν ότι όλες οι μέθοδοι διαπίστωσης της συμμόρφωσης που έχουν εκδοθεί, δημοσιεύονται αμέσως ή τίθενται με διαφορετικό τρόπο στη διάθεση των ενδιαφερομένων μερών και των άλλων μελών, ώστε να λάβουν γνώση.

8. Τα όργανα κεντρικής διοίκησης, αλλά κι εκείνα της τοπικής διοίκησης, εξασφαλίζουν τη διαφάνεια ελέγχου και διαπίστωσης της συμμόρφωσης που εφαρμόζουν, για όλα τα κράτη μέλη.

9. Κάθε μέλος δημιουργεί κάποιο κέντρο πληροφόρησης, που να δίνει απαντήσεις σχετικά: με τους τεχνικούς κανονισμούς που έχουν εκδώσει ή σχεδιάζουν να εκδώσουν, με τα κυβερνητικά και τοπικά όργανα που είναι εξουσιοδοτημένα για την εφαρμογή τεχνικού κανονισμού, με τις μεθόδους διαπίστωσης της συμμόρφωσης, τον εντοπισμό συναφών δημοσιευμάτων, τα όργανα τυποποίησης και τα μέλη τους.

10. Όταν από κάποιο μέλος συνάπτεται διμερής συμφωνία με άλλη χώρα ή χώρες, σχετικά με τεχνικούς κανονισμούς, πρότυπα ή μεθόδους διαπίστωσης της συμμόρφωσης, που μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τις συναλλαγές, οφείλει να ενημερώσει επ' αυτών τα άλλα κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ που στο πλαίσιο των συζητήσεων της Πούντα ντελ Έστε είδαν την αναγκαιότητα περιορισμού των επενδύσεων που στρεβλώνουν ή περιορίζουν το ελεύθερο διεθνές εμπόριο, και μεταξύ άλλων ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ:

1. Η συμφωνία αυτή ισχύει για επενδυτικά μέτρα που συνδέονται αποκλειστικά με τις εμπορευματικές συναλλαγές (καλούμενα στην παρούσα συμφωνία "TRIM").

2. Τα μέλη, εντός 90 ημερών από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της συμφωνίας για τον ΠΟΕ, γνωστοποιούν στο συμβούλιο εμπορευματικών συναλλαγών όλα τα TRIM που εφαρμόζουν και που δεν συμφωνούν με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

3. Όλα τα μέλη καταργούν το σύνολο των TRIM τα οποία γνωστοποιούνται, εντός δύο ετών από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της συμφωνίας για το ΠΟΕ στην περίπτωση ανεπτυγμένης χώρας μέλους, εντός πέντε ετών στην περίπτωση αναπτυσσόμενης χώρας μέλους, και εντός επτά ετών στην περίπτωση λιγότερο ανεπτυγμένης χώρας μέλους.

4. Μετά από αίτηση, το συμβούλιο εμπορευματικών συναλλαγών δύναται να παρατείνει τη μεταβατική περίοδο για την κατάργηση των TRIM που έχουν γνωστοποιηθεί για αναπτυσσόμενες χώρες μέλη, περιλαμβανομένων των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών μελών, οι οποίες αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στην εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας.

5. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, τα μέλη δεν τροποποιούν τους όρους των TRIM τα οποία κοινοποιούν, σε σχέση με αυτούς που ισχύουν κατά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της συμφωνίας για τον ΠΟΕ, ώστε να μην αυξηθεί ο βαθμός της ενδεχόμενης ανακολουθίας με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα TRIM που έχουν θεσπισθεί εντός λιγότερο των 180 ημερών πριν από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της συμφωνίας για τον ΠΟΕ, δεν ωφελούνται από τους μεταβατικούς διακανονισμούς που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία.

6. Με τις σχετικές επιφυλάξεις, τα μέλη, προκειμένου να μην φέρουν σε μειονεκτική θέση υφιστάμενες επιχειρήσεις οι οποίες υπόκεινται σε TRIM που έχει γνωστοποιηθεί, μπορούν να εφαρμόζουν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου το ίδιο TRIM σε νέα επένδυση (i) στην περίπτωση που τα προϊόντα στόχος της εν λόγω επένδυσης είναι ομοειδή προϊόντα με αυτά των υφισταμένων επιχειρήσεων, και (ii) στην περίπτωση που είναι αναγκαίο να αποφευχθεί η στρέβλωση των όρων ανταγωνισμού μεταξύ της νέας επένδυσης και των υφισταμένων επιχειρήσεων.

7. Τα μέλη επαναβεβαιώνουν, σε σχέση με τα TRIM, ότι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρήσουν τις υποχρεώσεις σχετικά με τη διαφάνεια και τη γνωστοποίηση του απορρέουν από το άρθρο X της GATT του 1994, από τη δέσμευση για τις γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνεται στο μνημόνιο συμφωνίας σχετικά με τη γνωστοποίηση, τις διαβουλεύσεις, την επίλυση διαφορών και την εποπτεία, που εξεδόθη στις 28 Νοεμβρίου 1979 και από την υπουργική απόφαση σχετικά με τις διαδικασίες γνωστοποίησης που εξεδόθη στις 15 Απριλίου 1994.

8. Κάθε μέλος γνωστοποιεί στη γραμματεία τις δημοσιεύσεις όπου μπορούν να βρεθούν τα TRIM, περιλαμβανομένων αυτών που εφαρμόζονται από περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις κα αρχές εντός της επικρατείας τους.

9. Κάθε μέλος εξετάζει θετικά τις αιτήσεις για πληροφορίες, και είναι διαθέσιμο για διαβουλεύσεις, για κάθε θέμα που προκύπτει από την παρούσα συμφωνία και που θίγεται από κάποιο άλλο μέλος.

10. Συστήνεται επιτροπή επενδυτικών μέτρων στον τομέα του εμπορίου στην οποία δύνανται να συμμετέχουν όλα τα μέλη. Η επιτροπή εκλέγει η ίδια τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό της, και συνεδριάζει τουλάχιστον άπαξ του έτους και οπωσδήποτε μετά από αίτηση κάποιου μέλους. Η επιτροπή εκτελεί καθήκοντα τα οποία της έχουν ανατεθεί από το συμβούλιο εμπορευματικών συναλλαγών, παρακολουθεί την εφαρμογή και τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας και υποβάλλει σχετικές ετήσιες εκθέσεις στο συμβούλιο εμπορευματικών συναλλαγών.

11. Τα TRIM που δεν είναι σύμφωνα με την υποχρέωση της εθνικής μεταχείρισης που προβλέπεται στο άρθρο III, παράγραφος 4 της GATT του 1994 περιλαμβάνουν τα μέτρα τα οποία είναι υποχρεωτικά ή εκτελεστά δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας ή δυνάμει διοικητικών αποφάσεων, ή με τα οποία απαιτείται συμμόρφωση προκειμένου να επιτευχθεί πλεονέκτημα, και τα οποία απαιτούν:

(α) τη αγορά ή τη χρήση μέρους μιας επιχείρησης προϊόντων εγχώριας καταγωγής ή οποιασδήποτε εγχώριας πηγής, που ορίζεται σε σχέση είτε με συγκεκριμένα προϊόντα, είτε με τον όγκο ή την αξία των προϊόντων είτε με ποσοστό του όγκου ή της αξίας της τοπικής της παραγωγής, ή

(β) οι αγορές ή η χρήση εκ μέρους επιχείρησης εισαγομένων προϊόντων να περιορίζεται σε ορισμένη ποσότητα σε σχέση με τον όγκο ή την αξία των τοπικών προϊόντων που εξάγει.

12. Τα TRIM που δεν είναι σύμφωνα με την υποχρέωση της γενικής κατάργησης των ποσοτικών περιορισμών που προβλέπεται στο άρθρο XI, παράγραφο 1 της GATT του 1994 περιλαμβάνουν τα μέτρα τα οποία είναι υποχρεωτικά ή εκτελεστά δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας ή δυνάμει διοικητικών αποφάσεων, ή με τα οποία απαιτείται συμμόρφωση προκειμένου να επιτευχθεί πλεονέκτημα, και τα οποία περιορίζουν:

(α) Την εισαγωγή εκ μέρους επιχείρησης προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην τοπική παραγωγή της ή σχετίζονται με αυτή, εν γένει ή σε ποσότητα που συνδέεται με τον όγκο ή την αξία της τοπικής παραγωγής που εξάγει.

(β) Την εισαγωγή, εκ μέρους επιχείρησης, προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην τοπική παραγωγή της ή σχετίζονται με αυτή, περιορίζοντας την πρόσβασή της σε συνάλλαγμα, σε ποσότητα ανάλογη με τις εισροές συναλλάγματος που αποδίδονται στην επιχείρηση.

(γ) Την εξαγωγή ή την πώληση για εξαγωγές, εκ μέρους επιχείρησης, προϊόντων, που ορίζονται σε σχέση είτε με συγκεκριμένα προϊόντα, είτε με τον όγκο ή την αξία προϊόντων είτε με το ποσοστό του όγκου της αξίας της τοπικής παραγωγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Ορισμός της έννοιας "επιδότηση"

1.1 Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, γίνεται δεκτό ότι συντρέχει περίπτωση επιδότησης εφόσον:

(α) (1) παρέχεται χρηματοδότηση από το Δημόσιο ή από οποιονδήποτε κρατικό φορέα που λειτουργεί στην επικράτεια ενός μέλους, και ειδικότερα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) όταν το Δημόσιο ενεργεί κατά τρόπο που συνεπάγεται άμεση μεταφορά κεφαλαίων ή δυνητική άμεση μεταφορά κεφαλαίων ή υποχρεώσεων,

(ii) όταν το Δημόσιο παραιτείται από κάποια απαίτηση ή δεν εισπράττει κάποια οφειλή που πρέπει κανονικά να αποδοθεί σε αυτό,

(iii) όταν το Δημόσιο παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες, με εξαίρεση την γενικότερη υποδομή, ή όταν αγοράζει αγαθά,

(iv) όταν το Δημόσιο συνεισφέρει ποσά σε κάποιο σύστημα χρηματοδοτήσεων ή όταν αναθέτει ή δίδει εντολή σε έναν ιδιωτικό φορέα να ενεργήσει μία ή περισσότερες από τις πράξεις που περιγράφονται στις περιπτώσεις (i) έως (iii) ανωτέρω, οι οποίες κανονικά υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δημοσίου, και εφόσον η διενέργεια των εν λόγω πράξεων δεν διαφέρει κατ' ουσίαν από τη συνθήκη διενέργεια πράξεων εκ μέρους του Δημοσίου,

ή

(α) (2) όταν παρέχεται στήριξη του εισοδήματος ή των τιμών υπό οιαδήποτε μορφή, κατά την έννοια του άρθρου XVI της GATT του 1994,

και

(β) με τον τρόπο αυτό προσπορίζεται κάποιο όφελος.

Ατομικός χαρακτήρας

2.1 Προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον μία επιδότηση, παρέχεται ατομικά προς συγκεκριμένη επιχείρηση ή ομάδα επιχειρήσεων ή προς συγκεκριμένο κλάδο παραγωγής ή ομάδα κλάδων παραγωγής, που υπάγεται στην αρμοδιότητα της αρχής που παρέχει την επιδότηση, είναι εφαρμοστέες οι ακόλουθες αρχές:

(α) Μία επιδότηση θεωρείται ότι έχει ατομικό χαρακτήρα, όταν η αρχή που την παρέχει ή η νομοθετική διάταξη βάσει της οποίας ενεργεί η αρχή που παρέχει την επιδότηση ορίζει ρητώς ότι την επιδότηση είναι δυνατό να λάβουν μόνο συγκεκριμένες επιχειρήσεις.

(β) Γίνεται δεκτό ότι μία επιδότηση δεν έχει ατομικό χαρακτήρα, όταν η αρχή που την παρέχει ή η νομοθετική διάταξη βάσει της οποίας ενεργεί η αρχή που παρέχει την επιδότηση θέτει αντικειμενικά κριτήρια ή προϋποθέσεις (2), με βάση τα οποία αποφασίζεται κατά πόσον δεδομένη επιχείρηση δικαιούται να λάβει την επιδότηση, και ορίζει το ύψος της,

υπό την προϋπόθεση όμως ότι το δικαίωμα λήψης της επιδότησης γεννάται αυτομάτως και ότι τα σχετικά κριτήρια και προϋποθέσεις τηρούνται απαρεγκλίτως. Τα εφαρμοζόμενα κριτήρια και προϋποθέσεις πρέπει να καθορίζονται σαφώς στον οικείο νόμο, κανονισμό ή άλλο επίσημο έγγραφο, ούτως ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος της εφαρμογής τους.

(γ) Ακόμη και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες εκ πρώτης όψεως από την εφαρμογή των αρχών που καθορίζονται στα στοιχεία (α) και (β) προκύπτει ότι δεδομένη επιδότηση δεν έχει ατομικό χαρακτήρα, αλλά υπάρχουν ενδείξεις ότι στην πραγματικότητα η επιδότηση έχει ατομικό χαρακτήρα, είναι δυνατό να συνεκτιμηθούν ορισμένοι άλλοι παράγοντες. Τέτοιοι παράγοντες είναι οι εξής: η αξιοποίηση ενός προγράμματος επιδοτήσεων εκ μέρους περιορισμένου αριθμού συγκεκριμένων επιχειρήσεων, η σε μεγάλο ποσοστό συμμετοχή σε ένα πρόγραμμα επιδοτήσεων συγκεκριμένων επιχειρήσεων, η παροχή δυσανάλογα υψηλών επιδοτήσεων προς συγκεκριμένες επιχειρήσεις, και ο τρόπος με τον οποίο η αρμόδια για την παροχή της επιδότησης αρχή άσκησε τη διακριτική ευχέρεια που διέθετε, προκειμένου να αποφασίσει για την παροχή ή μη της επιδότησης (3). Κατά την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, συνεκτιμάται ο βαθμός διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων που υπάγονται στην αρμοδιότητα της αρχής που έχει κάθε φορά την ευθύνη για την παροχή των επιδοτήσεων, καθώς και ο χρόνος που χρειάστηκε για την εφαρμογή του οικείου προγράμματος επιδοτήσεων.

2.2 Έχουν ατομικό χαρακτήρα οι επιδοτήσεις που παρέχονται αποκλειστικά προς συγκεκριμένες επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν την έδρα τους σε καθορισμένη γεωγραφική περιοχή, υπαγόμενη στην αρμοδιότητα της αρχής που παρέχει την επιδότηση. Γίνεται δεκτό ότι, για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, δεν θεωρείται μορφή επιδότησης ατομικού χαρακτήρα ο καθορισμός ή η μεταβολή φορολογικών συντελεστών γενικής ισχύος από διοικητική αρχή οποιασδήποτε βαθμίδας, η οποία διαθέτει τη σχετική εξουσία.

2.3 Γίνεται δεκτό ότι έχει ατομικό χαρακτήρα κάθε επιδότηση η οποία υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 3.

2.4 Κάθε κρίση σχετικά με τον ατομικό ή μη χαρακτήρα μιας επιδότησης, βάσει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, πρέπει να τεκμηριώνεται με σαφήνεια βάσει των θετικών αποδεικτικών στοιχείων.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ

Άρθρο 3 Απαγόρευση

3.1 Με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στη συμφωνία για τη γεωργία, απαγορεύονται οι ακόλουθες μορφές επιδοτήσεων, κατά την έννοια του άρθρου 1:

(α) Οι επιδοτήσεις για την παροχή των οποίων τίθεται, είτε από το νόμο, είτε στην πράξη (4), ως μόνη ή παράλληλη προϋπόθεση η επίτευξη κάποιας εξαγωγικής επίδοσης, συμπεριλαμβανομένων των μορφών επιδοτήσεων που περιγράφονται στο παράρτημα Ι(5).

(β) Οι επιδοτήσεις για την παροχή των οποίων τίθεται, είτε ως μόνη, είτε ως παράλληλη προϋπόθεση ότι πρέπει να έχουν χρησιμοποιηθεί εγχώρια και όχι εισαγόμενα προϊόντα.

3.2 Τα μέλη δεν επιτρέπεται να προβαίνουν ή να εμμένουν στη χορήγηση των επιδοτήσεων για τις οποίες γίνεται λόγος στην παράγραφο 1.

Άρθρο 4 Μέσα παροχής έννομης προστασίας

4.1 Όποτε ένα μέλος έχει λόγους να πιστεύει ότι κάποιο άλλο μέλος προβαίνει ή εμμένει στην παροχή μιας απαγορευμένης μορφής επιδότησης, το μέλος αυτό δύναται να ζητήσει τη διενέργεια διαβουλεύσεων με το οικείο άλλο μέλος.

4.2 Στην αίτηση για τη διενέργεια διαβουλεύσεων, η οποία υποβάλλεται βάσει της παραγράφου 1, πρέπει να μνημονεύονται τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία έχουν σχέση με την ύπαρξη και το χαρακτήρα της επίμαχης επιδότησης.

4.3 Εφόσον υποβληθεί αίτηση για τη διενέργεια διαβουλεύσεων βάσει της παραγράφου 1, το μέλος για το οποίο υπάρχουν ενδείξεις ότι προβαίνει ή εμμένει στην παροχή της επίμαχης επιδότησης φροντίζει για την έναρξη των σχετικών διαβουλεύσεων το συντομότερο δυνατόν. Σκοπός των διαβουλεύσεων είναι η αποσαφήνιση των πραγματικών δεδομένων της υπόθεσης και η εξεύρεση αμοιβαία αποδεκτής λύσης.

4.4 Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί αμοιβαία αποδεκτή λύση εντός 30 ημερών(6) από την υποβολή της αίτησης για τη διενέργεια διαβουλεύσεων, οποιοδήποτε από τα μέλη που μετέχουν στις διαβουλεύσεις αυτές δύναται να παραπέμψει το θέμα στο Όργανο Επίλυσης Διαφορών ("ΟΕΔ") με αίτημα την άμεση συγκρότηση ειδικής ομάδας (πάνελ), εκτός αν το ΟΕΔ ταχθεί με ομόφωνη απόφασή του κατά της συγκρότησης ειδικής ομάδας.

4.5 Αφ' ης στιγμής συγκροτηθεί, η ειδική ομάδα δύναται να ζητήσει τη συνδρομή της Διαρκούς Ομάδας Εμπειρογνομημόνων(7) (η οποία καλείται στην παρούσα συμφωνία "ΔΟΕ"), προκειμένου να αποφασισθεί κατά πόσον το επίμαχο μέτρο αποτελεί απαγορευμένη μορφή επιδότησης. Εφόσον της υποβληθεί σχετικό αίτημα, η ΔΟΕ εξετάζει πάραυτα τα αποδεικτικά στοιχεία τα σχετικά με την ύπαρξη και το χαρακτήρα του επίμαχου μέτρου και παρέχει τη δυνατότητα στο μέλος το οποίο προβαίνει ή εμμένει στην εφαρμογή του μέτρου να αποδείξει ότι το εν λόγω μέτρο δεν αποτελεί απαγορευμένη μορφή επιδότησης. Η ΔΟΕ διαβιβάζει τα συμπεράσματά της στην ειδική ομάδα εντός προθεσμίας που έχει καθορίσει αυτή η τελευταία. Τα συμπεράσματα της ΔΟΕ σχετικά με το κατά πόσον το επίμαχο μέτρο αποτελεί ή όχι απαγορευμένη μορφή επιδότησης γίνονται δεκτά από την ειδική ομάδα χωρίς τροποποιήσεις.

4.6 Η ειδική ομάδα υποβάλλει την τελική της έκθεση στα διάδικα μέλη. Η έκθεση κοινοποιείται στο σύνολο των μελών εντός 90 ημερών από την ημερομηνία συγκρότησης της ειδικής ομάδας και καθορισμού των καθηκόντων της.

4.7 Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το επίμαχο μέτρο αποτελεί απαγορευμένη μορφή επιδότησης, η ειδική ομάδα συστήνει στο μέλος που παρέχει την επιδότηση να την καταργήσει αμελλητί. Για τον σκοπό αυτό, η ειδική ομάδα καθορίζει, όταν διατυπώνει τη σύστασή της, προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να καταργηθεί το μέτρο.

4.8 Εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης και ειδικής ομάδας προς το σύνολο των μελών, το ΟΕΔ εγκρίνει την έκθεση, εκτός αν κάποιο από τα διάδικα μέλη ενημερώσει επίσημα το ΟΕΔ σχετικά με την απόφασή του να ασκήσει έφεση ή αν το ΟΕΔ αποφασίσει ομόφωνα να μην εγκρίνει την έκθεση.

4.9 Σε περίπτωση άσκησης έφεσης κατά της έκθεσης της ειδικής ομάδας, το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο εκδίδει την απόφασή του σχετικά εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία το οικείο διάδικο μέλος γνωστοποιούμε επίσημα την πρόθεσή του να ασκήσει έφεση. Σε περίπτωση που το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο θεωρεί ότι δεν είναι σε θέση να εκδώσει την έκθεσή του εντός 30 ημερών, ενημερώνει γραπτώς το ΟΕΔ σχετικά με τους λόγους της καθυστέρησης, ενώ παράλληλα αναφέρει κατά προσέγγιση το χρονικό διάστημα που θα χρειασθεί μέχρι την υποβολή της έκθεσης. Η διαδικασία δεν επιτρέπεται σε καμιά περίπτωση να υπερβεί τις 60 ημέρες. Η έκθεση του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου εγκρίνεται από το ΟΕΔ και γίνεται άνευ όρων αποδεκτή από τους διαδίκους εκτός αν το ΟΕΔ αποφασίσει με συναίνεση να μην εγκρίνει την έκθεση του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου εντός 20 ημερών από την κοινοποίησή της στα μέλη(8).

4.10 Σε περίπτωση που η σύσταση την οποία έχει διατυπώσει το ΟΕΔ δεν υλοποιηθεί εντός της προθεσμίας που έχει τάξει για το σκοπό αυτό η ειδική ομάδα η οποία άρχεται από την ημερομηνία έγκρισης της έκθεσης της ειδικής ομάδας ή της έκθεσης του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου, το ΟΕΔ παρέχει έγκριση στο καταγγέλλον μέλος για τη λήψη των κατάλληλων(9) αντιμέτρων, εκτός αν το ΟΕΔ απορρίψει το σχετικό αίτημα με συναίνεση.

4.11 Σε περίπτωση που ένα διάδικο μέλος ζητεί τη διεξαγωγή διαιτησίας βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 6 του Μνημονίου Συμφωνίας για την Επίλυση των Διαφορών ("ΜΣΕΔ"), ο διαιτητής αποφαινεται σχετικά με την καταλληλότητα ή μη των αντιμέτρων(10).

4.12 Για τους σκοπούς των διαδικασιών επίλυσης των διαφορών, οι οποίες διεξάγονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, εξαιρουμένων των προθεσμιών που ορίζονται ρητώς στο παρόν άρθρο, οι προθεσμίες που ισχύουν βάσει του ΜΣΕΔ για τη διεξαγωγή των εν λόγω διαδικασιών ισούται με το ήμισυ των προθεσμιών που καθορίζονται στο προαναφερθέν κείμενο.

ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟ ΝΑ ΖΗΤΗΘΕΙ ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 5 Αρνητικές συνέπειες

Απαγορεύεται στα μέλη να βλάπτουν τα συμφέροντα των υπολοίπων μελών. Ειδικότερα, απαγορεύεται στα μέλη:

- (α) να προξενούν ζημία στον εγχώριο κλάδο παραγωγής κάποιου άλλου μέλους(11),
- (β) να αναιρούν ολικώς ή μερικώς τα οφέλη που απορρέουν αμέσως ή εμμέσως για τα υπόλοιπα μέλη βάσει της GATT του 1994(12),
- (γ) να προξενούν σοβαρή ζημία στα συμφέροντα κάποιου άλλου μέλους(13).

Άρθρο 6 Σοβαρή ζημία

6.1 Σοβαρή ζημία κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος (γ) γίνεται δεκτό ότι προξενείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- (α) όταν η συνολική κατ' αξίαν επιδότηση(14) ενός προϊόντος υπερβαίνει το 5%(15),
- (β) σε περιπτώσεις επιδοτήσεων προς κάλυψη των απωλειών εκμετάλλευσης που έχει υποστεί ένας κλάδος παραγωγής,
- (γ) σε περιπτώσεις επιδοτήσεων προς κάλυψη των απωλειών εκμετάλλευσης που έχει υποστεί μία επιχείρηση, εκτός αν πρόκειται για μέτρα που λαμβάνονται εφάπαξ και έχουν έκτακτο χαρακτήρα, τα οποία δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθούν εκ νέου ως προς την ίδια επιχείρηση και τα οποία εφαρμόζονται με αποκλειστικό σκοπό την παραχώρηση χρόνου για την εξεύρεση μακροπρόθεσμων λύσεων και για την αποτροπή οξέων κοινωνικών προβλημάτων,
- (δ) σε περιπτώσεις άμεσης άφεσης χρέους, και συγκεκριμένα άφεσης κάποιου χρέους που οφείλεται στο Δημόσιο ή μη επιστρεπτέων ενισχύσεων που παρέχονται για την αποπληρωμή κάποιου δανείου(16) .

Άρθρο 7 Μέσα παροχής έννομης προστασίας

7.1 Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 13 της συμφωνίας για τη γεωργία, όποτε ένα μέλος έχει λόγους να πιστεύει ότι ένα άλλο μέλος προβαίνει ή εμμένει στην παροχή οποιασδήποτε από τις επιδοτήσεις για τις οποίες γίνεται λόγος στο άρθρο 1, με αποτέλεσμα την πρόκληση ζημίας στον εγχώριο κλάδο παραγωγής του εν λόγω μέλους, την ολική ή μερική αναίρεση των οφελειών που απορρέουν γι' αυτό ή την πρόκληση σοβαρής ζημίας, το εν λόγω μέλος δύναται να ζητήσει τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων με το εκάστοτε άλλο μέλος.

7.2 Στην αίτηση για τη διενέργεια διαβουλεύσεων, η οποία υποβάλλεται βάσει της παραγράφου 1, πρέπει να μνημονεύονται τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία έχουν σχέση: (α) με την ύπαρξη και το χαρακτήρα της επίμαχης επιδότησης, και (β) με τη ζημία που έχει προκληθεί στον εγχώριο κλάδο παραγωγής, την ολική ή μερική αναίρεση των ωφελειών ή την πρόκληση σοβαρής ζημίας(19) στα συμφέροντα του μέλους που ζητεί τη διενέργεια διαβουλεύσεων.

7.3 Εφόσον υποβληθεί αίτηση για τη διενέργεια διαβουλεύσεων βάσει της παραγράφου 1, το μέλος για το οποίο υπάρχουν ενδείξεις ότι προβαίνει ή εμμένει στην επίμαχη πρακτική επιδοτήσεων φροντίζει για την έναρξη των σχετικών διαβουλεύσεων το συντομότερο δυνατόν. Σκοπός των διαβουλεύσεων είναι η αποσαφήνιση των πραγματικών δεδομένων της υπόθεσης και η εξεύρεση αμοιβαίας αποδεκτής λύσης.

7.4 Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί αμοιβαία αποδεκτή λύση εντός 60 ημερών(20), οποιοδήποτε από τα μέλη που μετέχουν στις διαβουλεύσεις αυτές δύναται να παραπέμψει το θέμα στο ΟΕΔ με αίτημα τη συγκρότηση ειδικής ομάδας, εκτός αν το ΟΕΔ ταχθεί με ομόφωνη απόφασή του κατά της συγκρότησης ειδικής ομάδας. Η σύνθεση της ειδικής ομάδας, καθώς και τα καθήκοντα της αποφασίζονται εντός 15 ημερών από την ημερομηνία συγκρότησής της.

7.5 Η ειδική ομάδα εξετάζει την υπόθεση και υποβάλλει την τελική της έκθεση προς τα διάδικα μέλη. Η έκθεση κοινοποιείται στο σύνολο των μελών εντός 120 ημερών από την ημερομηνία συγκρότησης της ειδικής ομάδας και καθορισμού των καθηκόντων της.

7.6 Εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης της ειδικής ομάδας στο σύνολο των μελών, το ΟΕΔ εγκρίνει την έκθεση(21), εκτός αν κάποιος από τα διάδικα μέλη ενημερώσει επίσημα το ΟΕΔ σχετικά με την απόφασή του να ασκήσει έφεση ή αν το ΟΕΔ αποφασίσει ομόφωνα να μην εγκρίνει την έκθεση.

7.7 Σε περίπτωση άσκησης έφεσης κατά της έκθεσης της ειδικής ομάδας, το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο εκδίδει τη απόφασή του σχετικά εντός 60 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία το οικείο διάδικο μέλος γνωστοποίησε επίσημα την πρόθεσή του να ασκήσει έφεση. Σε περίπτωση που το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο θεωρεί ότι δεν είναι σε θέση να εκδώσει την έκθεσή του εντός 60 ημερών, ενημερώνει γραπτώς το ΟΕΔ σχετικά με τους λόγους της καθυστέρησης, ενώ παράλληλα αναφέρει κατά προσέγγιση το χρονικό διάστημα που θα χρειασθεί μέχρι την υποβολή της έκθεσης. Η διαδικασία δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να απαιτήσει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 90 ημερών. Η έκθεση του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου εγκρίνεται από το ΟΕΔ και γίνεται ανεπιφύλακτα δεκτή από τα διάδικα μέλη, εκτός αν το ΟΕΔ αποφασίσει ομόφωνα να μην εγκρίνει την έκθεση του δευτεροβάθμιου διοικητικού οργάνου εντός 20 ημερών από την κοινοποίησή της στα μέλη.

7.8 Όταν εγκρίνεται έκθεση της ειδικής ομάδας ή του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου, στην οποία διατυπώνεται το συμπέρασμα ότι δεδομένη επιδότηση έχει προκαλέσει βλάβη στα συμφέροντα κάποιου άλλου μέλους κατά την έννοια άρθρου 5, το μέλος το οποίο προβαίνει ή εμμένει στην παροχή της επιδότησης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ούτως ώστε να εξαλειφθούν οι αρνητικές της συνέπειες ή καταργεί την επιδότηση.

7.9 Σε περίπτωση που το οικείο μέλος δεν έχει λάβει τα κατάλληλα μέτρα με σκοπό την εξάλειψη των αρνητικών συνεπειών της επιδότησης ή δεν έχει προβεί στην κατάργησή της εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έγκρισης της έκθεσης της ειδικής ομάδας ή της έκθεσης του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου εκ μέρους του ΟΕΔ, και εφ' όσον δεν υπάρχει κάποια συμφωνία για την καταβολή αποζημίωσης, το ΟΕΔ παρέχει άδεια στο καταγγέλλον μέλος για τη λήψη των κατάλληλων αντιμέτρων, τα οποία πρέπει να είναι ανάλογα της σοβαρότητας και του χαρακτήρα των αρνητικών συνεπειών που έχουν διαπιστωθεί, εκτός αν το ΟΕΔ απορρίψει το σχετικό αίτημα με συναίνεση.

7.10 Σε περίπτωση που ένα διάδικο μέλος έχει προσφύγει σε διαιτησία δυνάμει του άρθρου 22, παράγραφος 6 του ΜΣΕΔ, ο διαιτητής κρίνει κατά πόσον τα αντίμετρα ανταποκρίνονται στη βαρύτητα και το χαρακτήρα των αρνητικών συνεπειών που έχει διαπιστωθεί ότι προκαλούνται.

ΜΕΡΟΣ IV: ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟ ΝΑ ΖΗΤΗΘΕΙ ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 8

Καθορισμός των επιδοτήσεων για τις οποίες δεν είναι δυνατό να ζητηθεί έννομη προστασία

8.1 Γίνεται δεκτό ότι δεν είναι δυνατό να ζητηθεί έννομη προστασία σε σχέση με τις ακόλουθες περιπτώσεις επιδοτήσεων:

(α) επιδοτήσεις που δεν έχουν ατομικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 2,

(β) επιδοτήσεις που έχουν μεν ατομικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 2, αλλά οι οποίες ανταποκρίνονται στο σύνολο των προϋποθέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α), β), ή γ) κατωτέρω.

8.2 Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του μέρους III και του μέρους V, δεν είναι δυνατόν να ζητηθεί έννομη προστασία έναντι των ακόλουθων περιπτώσεων επιδοτήσεων:

(α) περιπτώσεις βοήθειας που παρέχεται για ερευνητικές δραστηριότητες επιχειρήσεων ή ανωτέρω εκπαιδευτικών ή ερευνητικών ιδρυμάτων, στο πλαίσιο συμβάσεων που έχει συναφθεί με εταιρίες, υπό την προϋπόθεση ότι:

η βοήθεια δεν καλύπτει ποσοστό μεγαλύτερο του 75% του συνολικού κόστους της απαιτούμενης βιομηχανικής έρευνας ή του 50% του συνολικού κόστους των εργασιών προανταγωνιστικής ανάπτυξης,

και εφ' όσον η παρεχόμενη βοήθεια αφορά αποκλειστικά / επιτελείται στο πλαίσιο άλλων συναφών διεθνών οργανισμών.

(i) τις δαπάνες μισθοδοσίας (για τους ερευνητές, τους τεχνικούς και το λοιπό προσωπικό υποστήριξης που απασχολείται αποκλειστικά στην εκάστοτε ερευνητική δραστηριότητα),

(ii) το κόστος των οργάνων, του εξοπλισμού, των γηπέδων και των κτιρίων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και σε μόνιμη βάση για τις ανάγκες της εκάστοτε ερευνητικής δραστηριότητας (εκτός αν η χρήση τους διέπεται από το καθεστώς του ιδιωτικού δικαίου),

(iii) τα έξοδα για συμβούλους και παρεμφερείς υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της εκάστοτε ερευνητικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών έρευνας, των τεχνικών γνώσεων, των ευρεσιτεχνιών, κ. λ. π., που έχουν αποκτηθεί έναντι ανταλλάγματος από εξωτερικές πηγές,

(iv) πρόσθετα γενικά έξοδα τα οποία συνδέονται άμεσα με την εκάστοτε ερευνητική δραστηριότητα,

(v) λοιπά λειτουργικά έξοδα (π. χ. για εξοπλισμό, προμήθεια υλικών, κ.τ.λ.), τα οποία συνδέονται άμεσα με την εκάστοτε ερευνητική δραστηριότητα.

(β) περιπτώσεις βοήθειας που παρέχεται προς μειονεκτούσες περιφέρειες της επικράτειας ενός μέλους στο πλαίσιο κάποιου συνολικού προγράμματος περιφερειακής ανάπτυξης, η χορήγηση της οποίας στις περιφέρειες που τη δικαιούνται δεν έχει ατομικό χαρακτήρα (κατά την έννοια του άρθρου 2), υπό την προϋπόθεση ότι:

(i) κάθε μειονεκτούσα περιφέρεια πρέπει να αποτελεί σαφώς καθορισμένη και εννιαία γεωγραφική περιοχή και να έχει καθορισίμα οικονομικά και διοικητικά χαρακτηριστικά,

(ii) η εκάστοτε περιφέρεια αξιολογείται ως μειονεκτούσα βάσει ουδέτερων και αντικειμενικών κριτηρίων, από τα οποία προκύπτει ότι οι δυσχέρειες τις οποίες αντιμετωπίζει οφείλονται σε παράγοντες που δεν έχουν απλώς παροδικό χαρακτήρα, τα εν λόγω κριτήρια πρέπει να καθορίζονται επακριβώς στο σχετικό νόμο, κανονισμό ή άλλο επίσημο έγγραφο, ούτως ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής τους.

(iii) τα ανωτέρω κριτήρια πρέπει να συμπεριλαμβάνουν μέτρηση της οικονομικής ανάπτυξης της οικείας περιφέρειας, με βάση τουλάχιστον έναν από τους παρακάτω παράγοντες:

- το κατά κεφαλήν εισόδημα ή το κατά κεφαλήν εισόδημα των νοικοκυριών ή το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει το 85% του μέσου όρου που ισχύει για το σύνολο της επικράτειας του οικείου μέλους,

- το ποσοστό της ενεργείας, το οποίο επιβάλλεται να ισούται με 110% τουλάχιστον του μέσου όρου που ισχύει για την επικράτεια του οικείου μέλους, οι τιμές που λαμβάνονται υπ' όψη βάσει των ανωτέρω είναι αυτές που κατεγράφησαν σε περίοδο τριών ετών, πάντως η παραπάνω μέτρηση είναι δυνατό να προκύπτει με τη σύνθεση διαφόρων στοιχείων και να συμπεριλαμβάνει και άλλους παράγοντες.

(γ) περιπτώσεις βοήθειας για την προώθηση της προσαρμογής υφιστάμενων μονάδων, ώστε αυτές να ανταποκρίνονται σε νέες περιβαλλοντικές απαιτήσεις που έχουν επιβληθεί δια νόμου ή / και κανονισμών και οι οποίες συνεπάγονται μεγαλύτερους περιορισμούς και οικονομική επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι η παρεχόμενη βοήθεια:

(i) αποτελεί μέτρο που εφαρμόζεται άπαξ και δεν πρόκειται να επαναληφθεί, και

(ii) αντιπροσωπεύει ποσοστό όχι ανώτερο του 20% του κόστους της απαιτούμενης προσαρμογής, και

(iii) δεν καλύπτει το κόστος της αντικατάστασης και εκμετάλευσης της επένδυσης για την οποία παρέχεται η βοήθεια, το οποίο αναλαμβάνουν υποχρεωτικά και εξ ολοκλήρου οι οικείες επιχειρήσεις και

(iv) συνδέεται άμεσα και είναι ανάλογη με τη σχεδιαζόμενη μείωση της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και της ρύπανσης που προκαλείται από τη λειτουργία της εκάστοτε επιχείρησης και δεν καλύπτει τη μείωση του κατασκευαστικού κόστους που επιτυγχάνεται ενδεχομένως, και

(v) είναι δυνατό να χορηγηθεί προς κάθε επιχείρηση η οποία είναι σε θέση να αρχίσει να χρησιμοποιεί τον νέου τύπου εξοπλισμό ή / και τις νέες μεθόδους παραγωγής.

ΜΕΡΟΣ V: ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 10

Εφαρμογή του άρθρου VI της GATT του 1994

Τα μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η επιβολή αντισταθμιστικών δασμών επί οποιουδήποτε προϊόντος, το οποίο παρέχεται από το έδαφος οιοδήποτε μέλους και εισάγεται στο έδαφος κάποιου άλλου μέλους, συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου VI της GATT του 1994 και με τις ρυθμίσεις της παρούσας συμφωνίας. Αντισταθμιστικοί δασμοί είναι δυνατό να επιβάλλονται μόνο μετά από έρευνες οι οποίες έχουν αρχίσει και διενεργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας και της συμφωνίας για τη γεωργία.

Άρθρο 14

Υπολογισμός του ύψους της επιδότησης με βάση το όφελος που προκύπτει για τον αποδέκτη της επιδότησης

Για τους σκοπούς του μέρους V, η μέθοδος την οποία χρησιμοποιεί η αρχή που διεξάγει την έρευνα προκειμένου να υπολογίσει το όφελος που προκύπτει για τον αποδέκτη με βάση το άρθρο 1, παράγραφος 1, πρέπει να προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία ή από τους κανονισμούς εφαρμογής του οικείου μέλους, ενώ η εφαρμογή της σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση πρέπει να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια και να επεξηγείται επαρκώς. Επί πλέον, η χρησιμοποιούμενη μέθοδος πρέπει να ανταποκρίνεται στις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

(α) γίνεται δεκτό ότι η εισφορά στο μετοχικό κεφάλαιο εταιριών εκ μέρους του Δημοσίου δεν προσπορίζει όφελος, εκτός αν η επενδυτική απόφαση είναι δυνατό να θεωρηθεί ως μη ανταποκρινόμενη στη συνήθη επενδυτική πρακτική (συμπεριλαμβανομένης της χορήγησης επιχειρηματικών κεφαλαίων), την οποία ακολουθούν οι ιδιώτες επενδυτές στην επικράτεια του οικείου μέλους.

(β) γίνεται δεκτό ότι η χορήγηση δανείου εκ μέρους του Δημοσίου δεν προσπορίζει όφελος, εκτός αν υφίσταται διαφορά μεταξύ του ποσού που καταβάλλει η δανειολήπτρια εταιρία για το δάνειο που της έχει χορηγήσει το Δημόσιο και του ποσού το οποίο θα ήταν υποχρεωμένη να καταβάλλει η εταιρία για ένα ανάλογο εμπορικό δάνειο, το οποίο η εταιρία θα ήταν πράγματι σε θέση να εξασφαλίσει στην αγορά. Στην περίπτωση αυτή, το όφελος ισούται με τη διαφορά μεταξύ των δύο αυτών ποσών.

(γ) γίνεται δεκτό ότι η παροχή εγγύησης εκ μέρους του Δημοσίου για κάποιο δάνειο δεν προσπορίζει όφελος, εκτός αν υφίσταται διαφορά μεταξύ του ποσού που καταβάλλει η εταιρία, υπέρ της οποίας παρεσχέθη η εγγύηση, για το δάνειο που έχει συνολογήσει με την εγγύηση του Δημοσίου και του ποσού που θα ήταν υποχρεωμένη να καταβάλλει η εταιρία για ένα ανάλογο εμπορικό δάνειο, σε περίπτωση που δεν υπήρχε η εγγύηση του Δημοσίου. Στην περίπτωση αυτή, το όφελος ισούται με τη διαφορά μεταξύ των δύο αυτών ποσών, αφού γίνουν οι αναγκαίες αναπροσαρμογές, για να ληφθούν υπ' όψη τυχόν διαφορές στις προμήθειες.

(δ) γίνεται δεκτό ότι η διάθεση αγαθών ή υπηρεσιών ή η αγορά αγαθών από το Δημόσιο δεν προσπορίζει όφελος, εκτός αν η διάθεση πραγματοποιείται έναντι μικρότερου από το κανονικό τιμήματος ή αν για την αγορά καταβάλλεται τίμημα μεγαλύτερο από το κανονικό. Για να κριθεί κατά πόσον το τίμημα είναι κανονικό, εξετάζονται οι συνθήκες που επικρατούν στην αγορά της χώρας όπου πραγματοποιείται η διάθεση ή η αγορά, όσον αφορά το συγκεκριμένο αγαθό ή η υπηρεσία (στις συνθήκες αυτές συμπεριλαμβάνονται η τιμή, η ποιότητα, η διαθεσιμότητα, η εμπορευσιμότητα, η μεταφορά και οι λοιποί όροι αγοράς ή πώλησης).

Άρθρο 15 Προσδιορισμός της ζημίας

15.1 Ο προσδιορισμός της ζημίας στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου VI της GATT του 1994 πρέπει να στηρίζεται σε θετικά αποδεικτικά στοιχεία και προϋποθέτει αντικειμενική εξέταση τόσο (α) του όγκου των επιδοτούμενων εισαγωγών και των συνεπειών των επιδοτούμενων εισαγωγών για τις τιμές των ομοειδών προϊόντων στην εγχώρια αγορά, όσο και (β) των επακόλουθων συνεπειών των εν λόγω εισαγωγών για τους εγχώριους παραγωγούς των αντίστοιχων προϊόντων.

Άρθρο 16 Ορισμός του εγχώριου κλάδου παραγωγής

16.1 Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας και με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στην παράγραφο 2, ο όρος "εγχώριος κλάδος παραγωγής" νοείται ως περιλαμβάνων τους εγχώριους παραγωγούς ομοειδών προϊόντων στο σύνολό τους ή εκείνους εξ αυτών των οποίων αθροιστικά οι παραγωγοί των υπό εξέταση προϊόντων αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής εγχώριας παραγωγής των εν λόγω προϊόντων, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία κάποιος παραγωγός συνδέεται με τους εξαγωγείς ή τους εισαγωγείς ή είναι οι ίδιοι εισαγωγείς του προϊόντος που υποτίθεται ότι αποτελεί αντικείμενο επιδότησης ή κάποιου ομοειδούς προϊόντος από άλλες χώρες, οπότε ο όρος "εγχώριος κλάδος παραγωγής" είναι δυνατό να νοείται ως περιλαμβάνων μόνο τους υπόλοιπους παραγωγούς.

16.2 Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το έδαφος ενός μέλους είναι δυνατό εις ό,τι αφορά την υπό εξέταση παραγωγή να διαιρεθεί σε δύο ή περισσότερες ανταγωνιστικές αγορές, και η παραγωγή κάθε επιμέρους αγοράς είναι δυνατό να θεωρηθούν ως χωριστός κλάδος παραγωγής εφόσον: (α) η παραγωγή κάθε επιμέρους αγοράς πωλούν το σύνολο ή σχεδόν το σύνολο των ποσοτήτων του υπό εξέταση προϊόντος που παράγουν στη συγκεκριμένη αγορά, και (β) η ζήτηση στη συγκεκριμένη αγορά δεν καλύπτεται σε αξιόλογο ποσοστό από παραγωγούς του υπό εξέταση προϊόντος οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε διαφορετικό τμήμα του οικείου εδάφους. Όταν συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις, είναι δυνατό να γίνει δεκτό ότι προκαλείται ζημία ακόμη και αν μεγάλο μέρος του συνολικού εγχώριου κλάδου παραγωγής δεν υφίσταται ζημία, υπό την προϋπόθεση ότι παρατηρείται συγκέντρωση των επιδοτούμενων εισαγωγών σε μια τέτοια μεμονωμένη αγορά και επιπροσθέτως ότι οι επιδοτούμενες εισαγωγές προξενούν ζημία στους παραγωγούς του συνόλου ή σχεδόν του συνόλου της παραγωγής στη συγκεκριμένη αγορά.

16.3 Όταν ο εγχώριος κλάδος παραγωγής έχει ερμηνευθεί ως οι παραγωγοί συγκεκριμένης περιοχής, δηλαδή ως οι παραγωγοί μιας επιμέρους αγοράς κατά την έννοια της παραγράφου 2, οι επιβαλλόμενοι αντισταθμιστικοί δασμοί αφορούν μόνο τις ποσότητες των υπό εξέταση προϊόντων οι οποίες προορίζονται για τελική κατανάλωση στην εν λόγω περιοχή. Όταν το συνταγματικό δίκαιο του εισάγοντος μέλους δεν επιτρέπει μια τέτοιου είδους επιβολή αντισταθμιστικών δασμών, το εισάγον μέλος δύναται να επιβάλλει αντισταθμιστικούς δασμούς χωρίς περιορισμό μόνο εφόσον: (α) έχει παρασχεθεί η δυνατότητα στους οικείους εξαγωγείς να διακόψουν τις εξαγωγές προς τη συγκεκριμένη περιοχή σε τιμές που απορρέουν από την παροχή επιδοτήσεων ή έστω να παράσχουν σχετικές διαβεβαιώσεις, όπως προβλέπει το άρθρο 18, και δεν παρεσχέθησαν αμελλητί ικανοποιητικές διαβεβαιώσεις σχετικά, και (β) τέτοιου είδους δασμοί δεν επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνο στα προϊόντα συγκεκριμένων παραγωγών, οι οποίοι διοχετεύουν την παραγωγή τους στη συγκεκριμένη περιοχή.

16.4 Όταν δύο ή περισσότερες χώρες έχουν, βάσει των διατάξεων του άρθρου XXIV, παράγραφος 8, στοιχείο α) της GATT του 1994, επιτύχει τέτοιο βαθμό οικονομικής ολοκλήρωσης, ώστε να φέρουν τα χαρακτηριστικά μίας, ενοποιημένης, αγοράς, στην περίπτωση αυτή ως εγχώριος κλάδος παραγωγής κατά την έννοια των παραγράφων 1 και 2 νοείται ο κλάδος παραγωγής στο σύνολο της περιοχής την οποία καλύπτει η οικονομική ολοκλήρωση.

16.5 Για την παραγωγή του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 15, παράγραφος 6.

Άρθρο 17 Προσωρινά μέτρα

17.1 Η εφαρμογή προσωρινών μέτρων επιτρέπεται μόνο εφόσον:

α. έχει αρχίσει έρευνα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11, έχει εκδοθεί σχετική δημόσια ανακοίνωση και έχουν παρασχεθεί στα ενδιαφερόμενα μέλη και στους λοιπούς ενδιαφερομένους οι κατάλληλες δυνατότητες για να υποβάλλουν τυχόν στοιχεία και να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους.

β. έχει διατυπωθεί προκαταρκτικό συμπέρασμα το οποίο επιβεβαιώνει την ύπαρξη της επιδότησης και το γεγονός ότι οι επιδοτούμενες εισαγωγές προξενούν ζημία στο εγχώριο κλάδο παραγωγής και

γ. οι αρμόδιες αρχές κρίνουν τα εν λόγω μέτρα ότι είναι αναγκαία προκειμένου να αποτραπεί η πρόκληση ζημίας κατά τη διάρκεια έρευνας.

17.2 Τα προσωρινά μέτρα είναι δυνατό να έχουν τη μορφή προσωρινού αντισταθμιστικού δασμού για τον οποίο παρέχεται εγγύηση υπό μορφή κατάθεσης σε μετρητά ή χορήγησης έγγραφης εγγυητικής δήλωσης, το ύψος της εγγύησης πρέπει να είναι ίσο με το ύψος της επιδότησης, όπως αυτό έχει υπολογισθεί προσωρινά.

17.3 Δεν επιτρέπεται η επιβολή προσωρινών μέτρων πριν από την πάροδο 60 ημερών από την ημερομηνία έναρξης της έρευνας.

17.4 Η ισχύς τυχόν προσωρινών μέτρων πρέπει να έχει τη συντομότερη δυνατή χρονική διάρκεια, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες.

17.5 Για την εφαρμογή προσωρινών μέτρων τηρούνται οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 19.

Άρθρο 19 Επιβολή και είσπραξη των αντισταθμιστικών δασμών

19.1 Σε περίπτωση που, μετά την ανάληψη ευλόγων προσπαθειών για την ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων, ένα μέλος καταλήγει σε οριστικό συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη της επιδότησης και το ύψος της και διαπιστώνει ότι η παροχή της επιδότησης έχει ως αποτέλεσμα να προξενείται ζημία από τις επιδοτούμενες εισαγωγές, το εν λόγω μέλος δύναται να επιβάλλει αντισταθμιστικό δασμό σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εκτός αν υπάρξει κατάργηση της επιδότησης ή και των επιδοτήσεων.

19.2 Η απόφαση περί της επιβολής ή μη αντισταθμιστικού δασμού σε περιπτώσεις κατά τις οποίες συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις για την επιβολή, καθώς και η απόφαση περί του κατά πόσον το ύψος του επιβλητέου αντισταθμιστικού δασμού πρέπει να ισούται με ολόκληρο το ύψος της επιδότησης ή με μέρος αυτού είναι αποφάσεις τις οποίες λαμβάνουν οι αρχές του εισάγοντος μέλους. Καλό είναι η επιβολή να έχει προαιρετικό χαρακτήρα στο έδαφος όλων των μελών και ο δασμός να είναι μικρότερος του συνολικού ύψους της επιδότησης, αν ο μικρότερος αυτός δασμός κρίνεται επαρκής για την άρση της ζημίας που προξενείται στον εγχώριο κλάδο παραγωγής. Επίσης είναι σκόπιμο να καθιερωθούν διαδικασίες που να επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις απόψεις που έχουν εκφράσει διάφοροι ημεδαποί ενδιαφερόμενοι, των οποίων τα συμφέροντα ενδέχεται να θιγούν σε περίπτωση επιβολής αντισταθμιστικού δασμού.

19.3 Όταν επιβάλλεται αντισταθμιστικός δασμός σε σχέση με δεδομένο προϊόν, ο αντισταθμιστικός αυτός δασμός εισπράττεται κάθε φορά μέχρι του προβλεπόμενου ποσού για όλες χωρίς διάκριση τις εισαγωγές του συγκεκριμένου προϊόντος, όποια και αν είναι η προέλευσή τους, εφόσον διαπιστώνεται ότι οι εισαγωγές αυτές αποτελούν αντικείμενο επιδότησης και προκαλούν ζημία, με εξαίρεση τις εισαγωγές που προέρχονται από πηγές οι οποίες έχουν γίνει δεκτές αναλήψεις υποχρεώσεων συμφώνως προς τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας. Κάθε εισαγωγέας, οι εξαγωγές του οποίου υπόκεινται μεν σε οριστικό αντισταθμιστικό δασμό, αλλά δεν συμπεριελήφθησαν στην πραγματικότητα στο αντικείμενο της διεξαχθείσας έρευνας για κάποιο λόγο, πλην της άρνησης συνεργασίας, δικαιούται να ζητήσει να επανεξετασθούν με ταχείες διαδικασίες τα δεδομένα που τον αφορούν, προκειμένου οι αρμόδιες για τη διεξαγωγή της έρευνας αρχές να καθορίσουν το συντομότερο δυνατό αντισταθμιστικό δασμό διαφορετικού ύψους για τον εν λόγω εξαγωγέα.

19.4 Το ύψος του αντισταθμιστικού δασμού που επιβάλλεται για τα εισαγόμενα προϊόντα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το διαπιστωθέν ύψος της επιδότησης, όπως αυτό έχει υπολογισθεί με βάση το ποσό της επιδότησης ανά μονάδα επιδοτούμενου και εξαγόμενου προϊόντος.

ΜΕΡΟΣ VI: ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 24

Επιτροπή για τις Επιδοτήσεις και τα Αντισταθμιστικά Μέτρα και επικουρικά όργανα

24.1 Συστήνεται Επιτροπή για τις Επιδοτήσεις και τα Αντισταθμιστικά Μέτρα, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους όλων των μελών. Η επιτροπή εκλέγει τον πρόεδρό της και συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο, καθώς και στις λοιπές περιπτώσεις που προβλέπονται από συναφείς διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, μετά από αίτηση οποιουδήποτε μέλους. Η επιτροπή φροντίζει για την εκτέλεση των καθηκόντων που τις έχουν ανατεθεί βάσει της παρούσας συμφωνίας ή από τα μέλη και παρέχει στα μέλη τη δυνατότητα να διενεργούν διαβουλεύσεις σχετικά με όλα τα θέματα που άπτονται της λειτουργίας της συμφωνίας και της προαγωγής των στόχων της. Η γραμματεία του ΠΟΕ εκτελεί χρέη γραμματείας της επιτροπής.

24.2 Όταν κρίνεται σκόπιμο, η επιτροπή δύναται να συστήνει όργανα που την επικουρούν στο έργο της.

24.3 Η επιτροπή προβαίνει στη σύσταση Διαρκούς Ομάδας Εμπειρογνώμων ("ΔΟΕ"), η οποία απαρτίζεται από πέντε ανεξάρτητα πρόσωπα με υψηλού επιπέδου κατάρτιση στους τομείς των επιδοτήσεων και των εμπορικών σχέσεων. Οι εμπειρογνώμονες εκλέγονται από την επιτροπή, και κάθε χρόνο αντικαθίσταται ένας από αυτούς. Η ΔΟΕ είναι δυνατό να κληθεί να επικουρήσει κάποια ειδική ομάδα (πάνελ), κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4, παράγραφος 5. Η επιτροπή δύναται επίσης να συμβουλευέται τη γνώμη της όσον αφορά την ύπαρξη και τον χαρακτήρα δεδομένης επιδότησης.

24.4 Κάθε μέλος δύναται να θέτει ερωτήματα στη ΔΟΕ και να συμβουλευέται τη γνώμη της αναφορικά με το χαρακτήρα δεδομένης επιδότησης, την οποία το εν λόγω μέλος προτίθεται να θεσπίσει ή παρέχει ήδη. Αυτού του είδους οι γνωμοδοτήσεις συμβουλευτικού χαρακτήρα θεωρούνται εμπιστευτικές, και τα μέρη δεν έχουν το δικαίωμα να τις επικαλούνται στο πλαίσιο των διαδικασιών που προβλέπει το άρθρο 7.

24.5 Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, η επιτροπή και τα τυχόν όργανα που την επικουρούν δύναται να έρχονται σε συνεννόηση με οποιοδήποτε κρίνουν σκόπιμο και να ζητούν αντίστοιχα πληροφορίες από οποιαδήποτε πηγή. Παρ' όλα αυτά, πριν η επιτροπή ή κάποιο από τα όργανα που την επικουρούν διατυπώσει αίτημα για την παροχή πληροφοριών από κάποιον φορέα που υπάγεται στη δικαιοδοσία ενός μέλους, οφείλει να ενημερώνει το οικείο μέλος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΑ ΚΡΑΤΗ μέλη ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ σχετικά με τις επιδοτήσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα, μεταξύ άλλων και τα εξής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Εξαγωγικές επιδοτήσεις

α. Το Δημόσιο παρέχει άμεσες επιδοτήσεις προς μία επιχείρηση ή έναν κλάδο παραγωγής, ανάλογα με τις επιτρεπόμενες ή μη εξαγωγικές επιδοτήσεις.

β. Κάλυψη των εσωτερικών εξόδων μεταφοράς μπορεί να γίνει από το Δημόσιο για προϊόντα που προορίζονται προς εξαγωγή, και διαμορφώνονται έτσι ευνοϊκότεροι όροι από αυτούς που ισχύουν για τα ίδια προϊόντα που προορίζονται για εγχώρια κατανάλωση.

γ. Η παροχή Δημόσιων υπηρεσιών για στήριξη εισαγόμενων ή εγχώριων προϊόντων ή υπηρεσιών επιτρέπεται όταν αυτά τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες συμβάλλουν στην παραγωγή αγαθών προς εξαγωγή.

δ. Είναι δυνατή η ολοσχερείς ή μερική απαλλαγή, διαγραφή ή αναστολή πληρωμής από το Δημόσιο, άμεσων φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης βιομηχανικών ή εμπορικών εξαγωγικών επιχειρήσεων.

ε. Επιτρέπεται η απαλλαγή ή η διαγραφή άμεσων φόρων που συνδέονται με την παραγωγή και τη διακίνηση εξαγόμενων προϊόντων.

στ. Προγραμματίζονται εγγυήσεις και ασφαλίσεις έναντι των συναλλαγματικών κινδύνων και των ενδεχόμενων αυξήσεων κόστους των εξαγόμενων προϊόντων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Συντελεστές παραγωγής στην παραγωγική διαδικασία

α. Είναι δυνατόν να υπάρξει μείωση των έμμεσων φόρων με παραχώρηση απαλλαγής, διαγραφής ή αναστολής πληρωμής, που σχετίζονται με τους συντελεστές παραγωγής που καταναλώνονται προς παραγωγή εξαγόμενων προϊόντων.

β. Κατά την αξιολόγηση της κατανάλωσης συντελεστών παραγωγής για την παραγωγή του εξαγόμενου προϊόντος πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συνήθεις απώλειες.

γ. Κατά την έρευνα σχετικά με την επιβολή αντισταθμιστικού βαθμού, εξετάζεται από τις διαπιστευμένες αρχές το κατά πόσον οι συντελεστές της παραγωγής καταναλώνονται για παραγωγή εξαγόμενου προϊόντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Επιστροφές φόρων και εξαγωγικές επιδοτήσεις

α. Ένα σύστημα επιστροφής φόρου είναι δυνατό να προβλέπει την απόδοση ή επιστροφή επιβαρύνσεων που έχουν επιβληθεί στις εισαγωγές συντελεστών παραγωγής, οι οποίοι καταναλώνονται κατά τη διαδικασία παραγωγής ενός άλλου προϊόντος, εφόσον αυτό το άλλο προϊόν κατά την εξαγωγή του περιέχει εγχώριους συντελεστές παραγωγής της ίδιας ποιότητας και με τα ίδια χαρακτηριστικά με εκείνους που υποκατέστησαν τους εισαγόμενους συντελεστές παραγωγής.

β. Οι διαδικασίες ελέγχου του συστήματος επιστροφής φόρου σε περιπτώσεις υποκατάστασης, προβλέπονται στο παρόν Παράρτημα III και αναλόγως του πορίσματος των ερευνών επιβάλλονται και τα σχετικά μέτρα.

Στο Παράρτημα IV, ο τρόπος υπολογισμού της συνολικής κατά αξίαν επιδότησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΤΑ ΚΡΑΤΗ μέλη της ΓΕΣΔΕ (GATT) στοχεύοντας στη βελτίωση και ενίσχυση του διεθνούς εμπορικού συστήματος, μεταξύ άλλων ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ και τα εξής:

1. Ένα μέλος εφαρμόζει μέτρα διασφάλισης έναντι ενός συγκεκριμένου προϊόντος μόνο εφόσον έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το συγκεκριμένο προϊόν εισάγεται στο έδαφός του σε τόσο μεγάλες ποσότητες είτε σε απόλυτα μεγέθη, είτε σε σύγκριση με την εγχώρια παραγωγή, έτσι ώστε να υπάρχει ο κίνδυνος να προκληθεί σοβαρή ζημιά στον εγχώριο κλάδο παραγωγής ομοειδών ή ευθέως ανταγωνιστικών προϊόντων.

2. Η εφαρμογή μέτρου διασφάλισης από ένα μέλος επιτρέπεται μόνο εφόσον έχει διεξαχθεί έρευνα από τις αρμόδιες αρχές του μέλους, τα δε πορίσματα αυτής της έρευνας δημοσιοποιούνται ευρέως, ώστε να μπορούν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι εισαγωγικοί και εξαγωγικοί φορείς να υποβάλλουν αποδεικτικά στοιχεία υπεράσπισης των δικών τους ενδεχομένως θέσεων και απόψεων. Οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να δημοσιεύσουν σχετική έκθεση στην οποία θα εκφράζουν τα συμπεράσματά τους, το σκεπτικό και τις πραγματικές παραμέτρους βάσει των οποίων οδηγήθηκαν σε αυτά τα συμπεράσματα.

3. Η τυχόν υποβολή στοιχείων εμπιστευτικού χαρακτήρα από κάποιον ενδιαφερόμενο προς την αρμόδια επιτροπή, συνεπάγεται απαγόρευση αποκάλυψης αυτών των στοιχείων από τρίτους.

4. Η εφαρμογή μέτρων διασφάλισης από κάποιο μέλος επιτρέπεται μόνο στο βαθμό που θα κριθεί αναγκαία η αποτροπή της πρόκλησης σοβαρής ζημιάς. Στο ενδεχόμενο που το μέτρο έχει μορφή ποσοτικού περιορισμού, το ύψος των εισαγωγών δεν μπορεί να περιορισθεί σε επίπεδο κατώτερο από αυτό της πρόσφατης περιόδου, και δη του μέσου όρου εισαγωγών της τελευταίας τριετίας.

5. Μπορούν να εφαρμοστούν και μέτρα ποσοτώσεων για τις διάφορες προμηθεύτριες χώρες ή ακόμη να ζητηθούν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή τέτοιων μέτρων, ή και να θεσπιστούν προσωρινά μέτρα διασφάλισης, όταν με αναμφισβήτητα στοιχεία μπορεί να αποδειχθεί ότι η αύξηση των εισαγωγών έχει προκαλέσει ή είναι δυνατόν να προκαλέσει σοβαρή ζημιά. Τα προσωρινά μέτρα μπορεί να διαρκούν έως και 200 ημέρες και να έχουν τη μορφή δασμολογικών αυξήσεων.

6. Η συνολική περίοδος ενός μέτρου διασφάλισης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, αλλά αν υπάρξει οποιαδήποτε παράταση και αν έχουν ληφθεί και προσωρινά μέτρα, τότε η συνολική περίοδος δεν μπορεί να ξεπεράσει τα οκτώ έτη. Κανένα μέτρο διασφάλισης δεν μπορεί να εφαρμοσθεί εκ νέου σε σχέση με την εισαγωγή κάποιου προϊόντος, εκτός αν συντρέχουν κατά παρέκκλιση λόγοι, όταν πρόκειται για μέτρο διάρκειας μικρότερης των 180 ημερών.

7. Δεν επιτρέπεται η εφαρμογή μέτρων διασφάλισης για προϊόντα που προέρχονται από αναπτυσσόμενες χώρες μέλη, αν το εξαγόμενο προϊόν αναπτυσσόμενης χώρας δεν αντιπροσωπεύει ποσοστό μεγαλύτερο του 3% των συνολικών εισαγωγών. Οι αναπτυσσόμενες χώρες μπορούν να παρατείνουν τη διάρκεια εφαρμογής μέτρου διασφάλισης έως και δύο έτη, φτάνοντας δηλαδή συνολικά μέχρι τα 10 χρόνια, και έχουν το δικαίωμα να εφαρμόζουν και εκ νέου κάποιο μέτρο διασφάλισης.

8. Τα μέλη δεν έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν ή να επιδιώκουν λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης έναντι των εισαγωγών συγκεκριμένων προϊόντων, προβλεπομένων στο άρθρο 19 της GATT του 1994, ούτε έχουν το δικαίωμα να επιδιώκουν ή να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ εθελοντικούς περιορισμούς για τις εξαγωγές.

9. Η σταδιακή κατάργηση των μέτρων διασφάλισης του άρθρου 19 της GATT του 1994 γίνεται βάσει χρονοδιαγραμμάτων και σε περίοδο το αργότερο 180 ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας για τον ΠΟΕ.

10. Το έργο επιτήρησης, παρακολούθησης, εκτέλεσης των διατάξεων αυτής της Συμφωνίας ανατίθεται σε επιτροπή που συστήνεται επί τούτο ως "Επιτροπή Μέτρων Διασφάλισης", στην οποία μπορούν να συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη και η οποία τίθεται υπό την ευθύνη του Συμβουλίου Εμπορευματικών Συναλλαγών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ GATT ΤΟΥ 1994 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΑΝΤΙΝΤΑΜΠΙΝΓΚ

Τα κράτη μέλη ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

1. Ένα προϊόν θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ, δηλαδή ότι εισάγεται στην αγορά μιας άλλης χώρας σε τιμή κατώτερη της κανονικής του αξίας, αν η τιμή εξαγωγής του προϊόντος που εξάγεται από μία χώρα σε μία άλλη, είναι κατώτερη της αντίστοιχης τιμής που εφαρμόζεται υπό κανονικές συνθήκες εμπορίας για ομοειδές προϊόν, όταν το τελευταίο προορίζεται για κατανάλωση στη χώρα εξαγωγής.

2. Οι πωλήσεις ομοειδούς προϊόντος στην εγχώρια αγορά της χώρας εξαγωγής ή οι πωλήσεις προς μια τρίτη χώρα σε τιμές κατώτερες του κόστους παραγωγής ανά μονάδα (πάγιου και μεταβλητού), προσαυξημένου κατά τα έξοδα πωλήσεων και τα γενικά και διοικητικά έξοδα, είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως μη ανταποκρινόμενες σε κανονικές συνθήκες εμπορίας εξαιτίας της τιμής τους και κατά συνέπεια να μη ληφθούν υπόψη για τον καθορισμό της κανονικής αξίας, μόνον εφόσον οι αρχές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω πωλήσεις πραγματοποιούνται για ικανό χρονικό διάστημα σε αξιόλογες ποσότητες και τιμές που δεν επιτρέπουν την ολοσχερή κάλυψη του κόστους εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Αν οι τιμές υπολείπονται μεν του κόστους ανά μονάδα κατά τον χρόνο πώλησης, αλλά είναι ανώτερες του μέσου σταθμισμένου κόστους ανά μονάδα κατά την περίοδο έρευνας, γίνεται δεκτό ότι οι εν λόγω τιμές επιτρέπουν την κάλυψη του κόστους εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος.

3. Αν τα δεδομένα προϊόντα δεν εισάγονται απευθείας από τη χώρα καταγωγής, αλλά εξάγονται προς το εισάγον μέλος από κάποια ενδιάμεση χώρα, τότε η τιμή των προϊόντων συγκρίνεται με τις τιμές της χώρας καταγωγής τους.

4. Η ζημία που προκαλείται σε έναν εγχώριο κλάδο παραγωγής από παραβίαση των όρων αυτής της συμφωνίας, προσδιορίζεται με βάση την αντικειμενική αξιολόγηση:

(α) του όγκου των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και των συνεπειών των εν λόγω εισαγωγών για τις τιμές των ομοειδών προϊόντων στην εγχώρια αγορά, και

(β) των επακόλουθων συνεπειών των εν λόγω εισαγωγών για τους εγχώριους παραγωγούς τέτοιων προϊόντων.

5. Προς αποφυγή απαπειλούμενης πρόκλησης ζημιάς από εισαγωγές με πρακτικές ντάμπινγκ, μπορεί να ληφθεί απόφαση επιβολής μέτρων αντιντάμπινγκ.

6. Με σαφήνεια καθορίζονται οι εγχώριοι κλάδοι παραγωγής και οι σχέσεις τους άμεσα ή έμμεσα με εξαγωγείς ή εισαγωγείς, ώστε να είναι γνωστή η "νομική τους οντότητα" και οι περιορισμοί και οι ενέργειες που επιβάλλονται.

7. Οι πρακτικές ντάμπινγκ καταγγέλλονται εγγράφως, και σύμφωνα με προβλεπόμενες διαδικασίες αναζητούνται αποδεικτικά στοιχεία αυτών και επιβάλλονται ή όχι, αναλόγως, προσωρινά μέτρα ή δασμοί αντιντάμπινγκ οι οποίοι μπορούν να εισπραχθούν.

8. Τα μέτρα μπορεί να έχουν αναδρομική ισχύ και δημοσίως ανακοινώνεται η διάρκεια και η έκτασή τους, προς εξουδετέρωση των συνεπειών του ντάμπινγκ.

9. Η θέσπιση μέτρων αντιντάμπινγκ στηρίζεται και από άλλες διοικητικές διαδικασίες και ελέγχους, ενώ προβλέπονται διαβουλευσεις για επίλυση των διαφορών, από συσταθέν επί τούτω όργανο, την Επιτροπή Πρακτικών Αντιντάμπινγκ, με επί τόπου έρευνες και με διάθεση των καλύτερων στοιχείων, ώστε να μην τεθούν σοβαρά εμπόδια στην πρόοδο των ερευνών.

10. Όλα τα μέτρα έναντι των εξαγωγών με πρακτικές ντάμπινγκ, προϋποθέτουν συγκατάθεση και των άλλων μελών πλην της άμεσα ενδιαφερόμενης ή θιγόμενης χώρας.

Στο Παράρτημα V, οι διαδικασίες που διέπουν την συγκέντρωση στοιχείων σχετικών με την πρόκληση σοβαρής ζημίας.

Στο Παράρτημα VI, οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για τις επιτόπιες έρευνες (στο πλαίσιο του αρ. 12, παρ. 6).

Στο Παράρτημα VII, οι αναπτυσσόμενες Χώρες μέλη στις οποίες αναφέρεται το αρ. 27, παρ. 2, στοιχείο α, που επαυξάνονται με 20 χώρες που ξεπέρασαν το ετήσιο κατά κεφαλή ΑΕΠ του ύψους των 1.000 δολαρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΜΕΡΟΣ 1

ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΤΕΑΣ ΑΞΙΑΣ

Άρθρο 1

1. Η δασμολογήτεια αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων είναι η συναλλακτική αξία, δηλαδή η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα για τα εμπορεύματα τιμή, όταν αυτά πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό τη χώρα εισαγωγής μετά από προσαρμογή που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 8, εφόσον:

α) Δεν υφίστανται περιορισμοί, όσον αφορά τη μεταβίβαση ή τη χρησιμοποίηση των εμπορευμάτων από τον αγοραστή, εκτός από τους περιορισμούς, οι οποίοι:

i) Επιβάλλονται ή απαιτούνται από το νόμο ή από τις δημόσιες αρχές της χώρας εισαγωγής.

ii) Περιορίζουν τη γεωγραφική ζώνη στην οποία δύναται να μεταπωληθούν τα εμπορεύματα, ή

iii) Δεν επηρεάζουν ουσιωδώς την αξία των εμπορευμάτων.

β) Η πώληση ή η τιμή δεν εξαρτάται από προϋποθέσεις ή παροχές, των οποίων η αξία δεν είναι δυνατό να καθοριστεί, όσον αφορά τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα.

γ) Κανένα μέρος του προϊόντος κάθε μεταγενέστερης μεταπώλησης, μεταβίβασης ή χρησιμοποίησης των εμπορευμάτων από τον αγοραστή δεν περιέχεται αμέσως ή εμμέσως στον πωλητή, εκτός αν είναι δυνατό να γίνει κατάλληλη προσαρμογή δυνάμει του άρθρου 8, και

δ) Ο αγοραστής και ο πωλητής δεν συνδέονται μεταξύ τους, ή εάν συνδέονται, η συναλλακτική αξία είναι αποδεκτή για δασμολογικούς σκοπούς δυνάμει της παραγράφου 2.

2. α) Για να καθοριστεί αν η συναλλακτική αξία είναι αποδεκτή για την εφαρμογή της παραγράφου 1, το γεγονός ότι ο αγοραστής και ο πωλητής συνδέονται μεταξύ τους κατά την έννοια του άρθρου 15 δεν συνιστά αυτό καθ' εαυτό επαρκή αιτία ώστε να θεωρηθεί η συναλλακτική αξία ως απαράδεκτη. Σε τέτοια περίπτωση, εξετάζονται οι περιστάσεις περί την πώληση και η συναλλακτική αξία γίνεται δεκτή, εφόσον οι σχέσεις αυτές δεν έχουν επηρεάσει την τιμή. Αν, αφού ληφθούν υπόψη οι πληροφορίες που παρέχει ο εισαγωγέας ή οι οποίες επιτυγχάνονται από άλλες πηγές, η τελωνειακή υπηρεσία έχει λόγους να θεωρεί ότι οι σχέσεις αυτές επηρέασαν την τιμή, ανακοινώνει τους λόγους αυτούς στον εισαγωγέα και του παρέχει εύλογη δυνατότητα απάντησης. Κατόπιν αιτήσεως του εισαγωγέα, οι λόγοι του ανακινώνονται εγγράφως.

β) Σε μια πώληση μεταξύ τους προσώπων, η συναλλακτική αξία γίνεται αποδεκτή και τα εμπορεύματα εκτιμώνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, όταν ο εισαγωγέας αποδεικνύει ότι η εν λόγω αξία προσεγγίζει πολύ μια από τις παρακάτω αναφερόμενες αξίες, οι οποίες υφίστανται κατά την ίδια χρονική στιγμή:

i) Συναλλακτική αξία όσον αφορά πωλήσεις, προς αγοραστές μη συνδεδεμένους, πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων προς εξαγωγή με προορισμό την ίδια χώρα εισαγωγής.

ii) Δασμολογήτεια αξία πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων, όπως καθορίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 5.

iii) Δασμολογήτεια αξία πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων, όπως καθορίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 6.

Κατά την εφαρμογή των προαναφερθέντων κριτηρίων, λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι αποδεικνυόμενες διαφορές εμπορικών επιπέδων, ποσοτήτων, στοιχείων που απαριθμούνται στο άρθρο 8, εξόδων που βαρύνουν τον πωλητή, όσον αφορά πωλήσεις στις οποίες δεν συνδέονται μεταξύ τους ο αγοραστής και ο πωλητής και εξόδων που δεν

βαρύνουν τον πωλητή, όσον αφορά πωλήσεις στις οποίες συνδέονται μεταξύ τους ο αγοραστής και ο πωλητής.

γ) Τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στοιχείο β) πρέπει να χρησιμοποιούνται με πρωτοβουλία του εισαγωγέα και μόνο για σκοπούς σύγκρισης. Δεν δύναται να καθιερωθούν αξίες υποκατάστασης δυνάμει της παραγράφου 2, στοιχείο β).

Άρθρο 2

1. α) Αν η δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων δεν μπορεί να καθοριστεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1, η δασμολογητέα αξία είναι η συναλλακτική αξία πανομοιότυπων εμπορευμάτων, τα οποία πωλούνται για εξαγωγή με προορισμό την ίδια χώρα εισαγωγής και εξάγονται κατά την ίδια χρονική στιγμή ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα.

β) Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η δασμολογητέα αξία καθορίζεται βάσει της συναλλακτικής αξίας πανομοιότυπων εμπορευμάτων, τα οποία πωλούνται στο ίδιο εμπορικό επίπεδο και στην ίδια ουσιαστικώς ποσότητα με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα. Ελλείψει τέτοιων πωλήσεων, θα πρέπει να γίνεται χρήση της συναλλακτικής αξίας πανομοιότυπων εμπορευμάτων, τα οποία πωλούνται σε διαφορετικό εμπορικό επίπεδο ή/ και στην ποσότητα, υπό την προϋπόθεση ότι οι προσαρμογές αυτές ανεξάρτητα από το αν καταλήγουν σε αύξηση ή μείωση της αξίας, είναι δυνατό να βασίζονται σε προσκομιζόμενα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία να αποδεικνύουν σαφώς ότι οι προσαρμογές είναι εύλογες και ακριβείς.

2. Όταν τα έξοδα που αναφέρονται στο άρθρο 8, παράγραφος 2 περιλαμβάνονται στη συναλλακτική αξία, η αξία αυτή προσαρμόζεται για να ληφθούν υπόψη σημαντικές διαφορές που είναι δυνατό να υπάρξουν μεταξύ των εξόδων που αφορούν, αφενός, τα εισαγόμενα εμπορεύματα και, αφετέρου, τα πανομοιότυπα μ' αυτά εμπορεύματα, συνεπεία διαφορών στις αποστάσεις και στους τρόπους μεταφοράς.

3. Αν κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου διαπιστωθούν περισσότερες από μία συναλλακτικές αξίες πανομοιότυπων εμπορευμάτων, λαμβάνεται υπόψη η κατώτερη συναλλακτική αξία για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας των εισαγόμενων εμπορευμάτων.

Άρθρο 3

1. α) Αν η δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων δεν μπορεί να καθοριστεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 και 2, η δασμολογητέα αξία είναι η συναλλακτική αξία ομοειδών εμπορευμάτων, τα οποία πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό την ίδια χώρα εισαγωγής και τα οποία εξάγονται κατά την ίδια χρονική στιγμή ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα.

β) Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η δασμολογητέα αξία καθορίζεται βάσει της συναλλακτικής αξίας ομοειδών εμπορευμάτων που πωλούνται στο ίδιο εμπορικό επίπεδο και στην ίδια ουσιαστικώς ποσότητα με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα. Ελλείψει τέτοιων πωλήσεων, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συναλλακτική αξία ομοειδών εμπορευμάτων που πωλούνται σε διαφορετικό εμπορικό επίπεδο ή/ και σε διαφορετική ποσότητα, προσαρμοζόμενη ώστε να ληφθούν υπόψη διαφορές που είναι δυνατό να οφείλονται στο εμπορικό επίπεδο ή/ και στην ποσότητα, υπό την προϋπόθεση ότι οι προσαρμογές αυτές, ανεξάρτητα από το αν καταλήγουν σε αύξηση ή σε μείωση της αξίας, είναι δυνατό να βασίζονται σε προσκομιζόμενα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία να αποδεικνύουν σαφώς ότι οι προσαρμογές είναι εύλογες και ακριβείς.

Άρθρο 5

1. α) Αν τα εισαγόμενα εμπορεύματα ή πανομοιότυπα ή ομοειδή εισαγόμενα εμπορεύματα πωλούνται στη χώρα εισαγωγής στην κατάσταση που εισήχθησαν, η δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων, η οποία καθορίζεται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, βασίζεται στην τιμή μονάδας που αντιστοιχεί στις πωλήσεις των εισαγόμενων εμπορευμάτων ή πανομοιότυπων ή ομοειδών εισαγόμενων εμπορευμάτων, οι οποίες αντιπροσωπεύουν συνολικά τη μεγαλύτερη ποσότητα και γίνονται προς πρόσωπα που δεν συνδέονται με τους πωλητές, κατά τη χρονική στιγμή εισαγωγής των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων, με την επιφύλαξη της αφαίρεσης των παρακάτω στοιχείων:

i) των συνήθως καταβαλλόμενων ή συμφωνούμενων προμηθειών ή περιθωρίων που ισχύουν κανονικά για τα κέρδη και τα γενικά έξοδα για πωλήσεις στη χώρα αυτή εισαγόμενων εμπορευμάτων της αυτής φύσης ή του αυτού είδους.

ii) των συνήθων εξόδων μεταφοράς και ασφάλισης, καθώς και των συναφών εξόδων που γίνονται στη χώρα εξαγωγής.

iii) κατά περίπτωση, εξόδων που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 2, και

iv) των δασμών και λοιπών εθνικών φορολογικών επιβαρύνσεων που καταβάλλονται στη χώρα εισαγωγής ή της πώλησης των εμπορευμάτων.

β) Αν ούτε τα εισαγόμενα εμπορεύματα, ούτε πανομοιότυπα ή ομοειδή εισαγόμενα εμπορεύματα πωλούνται κατά τη χρονική στιγμή ή περίπου κατά τη χρονική στιγμή εισαγωγής των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων, η δασμολογητέα αξία βασίζεται, με την επιφύλαξη κατά τα λοιπά της παραγράφου 1, στοιχείο α), στην τιμή μονάδας, στην οποία πωλούνται τα εισαγόμενα εμπορεύματα, ή πανομοιότυπα ή ομοειδή εισαγόμενα εμπορεύματα στη χώρα εισαγωγής στην κατάσταση που εισήχθησαν κατά την πιο πρόσφατη, μετά την εισαγωγή των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων, ημερομηνία, οπωσδήποτε όμως εντός 20 ημερών από την εισαγωγή αυτή.

2. Αν ούτε τα εισαγόμενα εμπορεύματα, ούτε πανομοιότυπα ή ομοειδή εισαγόμενα εμπορεύματα πωλούνται στη χώρα εισαγωγής, στην κατάσταση που εισήχθησαν, η δασμολογητέα αξία βασίζεται, κατόπιν αιτήσεως του εισαγωγέα στην τιμή μονάδας που αντιστοιχεί στις πωλήσεις εισαγόμενων εμπορευμάτων, οι οποίες αντιπροσωπεύουν κανονικά τη μεγαλύτερη ποσότητα και γίνονται, κατόπιν περαιτέρω επεξεργασίας, προς πρόσωπα, στην χώρα εισαγωγής που δεν συνδέονται με τους πωλητές, αφού ληφθεί δεόντως υπόψη η αξία που προστίθεται λόγω της επεξεργασίας και οι αφαιρέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1, στοιχείο α).

Άρθρο 6

1. Η δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων που καθορίζεται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου βασίζεται σε υπολογιζόμενη αξία. Η υπολογιζόμενη αξία ισούται προς το άθροισμα:

α) του κόστους ή της αξίας των υλών και των εργασιών κατασκευής ή άλλων εργασιών που υπεισέρχονται στην παραγωγή των εισαγόμενων εμπορευμάτων.

β) ενός ποσού για τα κέρδη και τα γενικά έξοδα ίσου προς το ποσό που υπεισέρχεται γενικά στις πωλήσεις εμπορευμάτων της ίδιας φύσης ή του ίδιου είδους με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, οι οποίες γίνονται από παραγωγούς της χώρας εξαγωγής προς εξαγωγή στη χώρα εισαγωγής.

γ) του κόστους ή της αξίας κάθε άλλης δαπάνης, η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη ανάλογα με την επιλογή ως προς την εκτίμηση στην οποία προβαίνει κάθε μέλος δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 2.

2. Κανένα μέλος δεν μπορεί να απαιτεί ή να υποχρεώνει ένα πρόσωπο που δεν κατοικεί στο έδαφός του να προσκομίζει προς εξέταση λογιστικά στοιχεία ή άλλα έγγραφα ή να επιτρέπει την εξέταση λογιστικών στοιχείων ή άλλων εγγράφων, για τον καθορισμό της

υπολογιζόμενης αξίας. Εντούτοις, οι πληροφορίες που παρέχονται από τον παραγωγό εμπορευμάτων για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου είναι δυνατό να επαληθεύονται σε άλλη χώρα από τις αρχές της χώρας εισαγωγής, με τη σύμφωνη γνώμη του παραγωγού και υπό την προϋπόθεση ότι οι αρχές αυτές προειδοποιούν εντός επαρκούς προθεσμίας την κυβέρνηση της εν λόγω χώρας, η κυβέρνηση δε αυτή δεν αντιτίθεται στην έρευνα.

Άρθρο 7

1. Αν η δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων δεν μπορεί να καθορισθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 μέχρι και 6, καθορίζεται με εύλογα μέσα σύμφωνα με τις αρχές και τις γενικές διατάξεις της παρούσας συμφωνίας και του άρθρου VII της GATT του 1994 και βάσει των διαθέσιμων στη χώρα εισαγωγής στοιχείων.

2. Η δασμολογητέα αξία που καθορίζεται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου δε βασίζεται:

(α) στην τιμή πώλησης, στη χώρα εισαγωγής, εμπορευμάτων που παράγονται στη χώρα αυτή.

(β) σε σύστημα και προβλέπει την αποδοχή για δασμολογικούς σκοπούς, της υψηλότερης μεταξύ δύο εναλλακτικών αξιών.

(γ) στην τιμή εμπορευμάτων στην εσωτερική αγορά της χώρας εξαγωγής.

(δ) στο κόστος παραγωγής, διάφορα από τις υπολογιζόμενες αξίες που έχουν καθοριστεί για πανομοιότυπα ή ομοειδή εμπορεύματα σύμφωνα με το άρθρο 6.

(ε) στην τιμή εμπορευμάτων που πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό άλλη χώρα εκτός από τη χώρα εισαγωγής.

(στ) σε ελάχιστες δασμολογητέες αξίες, ή

(ζ) σε αυθαίρετες ή πλασματικές αξίες.

3. Κατόπιν αιτήσεώς του, ο εισαγωγέας ενημερώνεται εγγράφως για τη δασμολογητέα αξία που έχει καθοριστεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και για τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της.

Άρθρο 8

1. Για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας κατ' εφαρμογή του άρθρου 1, στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα για τα εισαγόμενα εμπορεύματα τιμή προστίθενται:

α) τα ακόλουθα στοιχεία, στο μέτρο που βαρύνουν τον αγοραστή αλλά δεν έχουν περιληφθεί στην πληρωθείσα ή πληρωτέα για τα εμπορεύματα τιμή:

(i) προμήθειες και έξοδα μεσιτείας, με εξαίρεση τις προμήθειες αγοράς,

(ii) κόστος των ειδών συσκευασίας, τα οποία από τελωνειακής πλευράς, θεωρούνται ότι αποτελούν ένα σύνολο με το εμπόρευμα,

(iii) κόστος της συσκευασίας, το οποίο περιλαμβάνει, τόσο τα εργατικά, όσο και τα υλικά.

β) η αξία επιμεριζόμενη με τον κατάλληλο τρόπο, των παρακάτω προϊόντων και υπηρεσιών, εφόσον παρέχονται άμεσα ή έμμεσα από τον αγοραστή, αδαπάνως ή με μειωμένο κόστος, και χρησιμοποιούνται κατά την παραγωγή και την πώληση προς εξαγωγή των εισαγόμενων εμπορευμάτων, εφόσον η αξία αυτή δεν έχει περιληφθεί στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή:

(i) ύλες, συστατικά μέρη και παρόμοια στοιχεία που έχουν ενσωματωθεί στα εισαγόμενα εμπορεύματα

(ii) εργαλεία, μήτρες, καλούπια και παρόμοια είδη που χρησιμοποιούνται κατά την παραγωγή των εισαγόμενων εμπορευμάτων.

(iii) ύλες που έχουν καταναλωθεί κατά την παραγωγή των εισαγόμενων εμπορευμάτων,

(iv) εργασίες μηχανικής ή μηχανολογίας, μελέτης, τέχνης, σχεδιασμού σχεδίων και ιχνογραφημάτων οι οποίες γίνονται εκτός της χώρας εισαγωγής και είναι αναγκαίες για την παραγωγή των εισαγόμενων εμπορευμάτων.

γ) τα πάσης φύσεως δικαιώματα από παραχώρηση άδειας εκμετάλευσης σχετικά με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, τα οποία, κατά τους όρους της πώλησης των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων, υποχρεούνται να καταβάλει ο αγοραστής είτε άμεσα είτε έμμεσα, στο μέτρο που αυτά τα δικαιώματα δεν έχουν περιληφθεί στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή.

δ) η αξία κάθε μέρους του προϊόντος μεταγενέστερης μεταπώλησης, μεταβίβασης ή χρησιμοποίησης των εισαγόμενων εμπορευμάτων που περιέρχεται άμεσα ή έμμεσα στον πωλητή.

2. Κατά την κατάρτιση της νομοθεσίας του, κάθε μέρος λαμβάνει μέτρα για να περιλάβει στη δασμολογητέα αξία, ή για να αποκλείσει από αυτήν εν όλο ή εν μέρει τα εξής στοιχεία:

(α) τα έξοδα μεταφοράς των εισαγόμενων εμπορευμάτων μέχρι το λιμένα ή τον τόπο εισαγωγής,

(β) τα έξοδα φόρτωσης εκφόρτωσης και εργασιών διαφύλαξης των εμπορευμάτων που είναι συναφή με τη μεταφορά των εισαγόμενων εμπορευμάτων, μέχρι το λιμένα ή τον τόπο εισαγωγής και

(γ) το κόστος της ασφάλισης.

3. Κάθε στοιχείο που προστίθεται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή βασίζεται αποκλειστικά σε αντικειμενικά δεδομένα που είναι δυνατόν να αποτιμηθούν.

Άρθρο 9

1. Όταν είναι αναγκαία η μετατροπή ενός νομίσματος για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, η τιμή συναλλάγματος που χρησιμοποιείται είναι η τιμή η οποία έχει δημοσιευθεί δεόντως από τις αρμόδιες αρχές της ενδιαφερόμενης χώρας εισαγωγής και αντιπροσωπεύει, κατά τρόπο όσο το δυνατό ακριβέστερο, για κάθε περίοδο που καλύπτεται από μια τέτοια δημοσίευση, την τρέχουσα αξία του νομίσματος αυτού στις εμπορικές συναλλαγές, εκφραζόμενη στο νόμισμα της χώρας εισαγωγής.

2. Η τιμή μετατροπής που χρησιμοποιείται είναι η ισχύουσα κατά το χρόνο εξαγωγής ή το χρόνο εξαγωγής, ανάλογα με ρύθμιση που προβλέπεται από κάθε μέλος.

Άρθρο 10

Κάθε πληροφορία εμπιστευτικού χαρακτήρα, ή η οποία παρέχεται εμπιστευτικά για τον υπολογισμό της δασμολογητέας αξίας, χρησιμοποιείται ως αυστηρά εμπιστευτική από τις ενδιαφερόμενες αρχές, οι οποίες δεν την κοινολογούν χωρίς ρητή άδεια του προσώπου ή της κυβέρνησης που την παρέσχε, παρά μόνο στο μέτρο που είναι υποχρεωμένες να πράξουν τούτο στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών.

Άρθρο 11

1. Η νομοθεσία κάθε μέρους προβλέπει, για τον εισαγωγέα ή κάθε άλλο πρόσωπο υπόχρεο προς καταβολή των δασμών, δικαίωμα προσφυγής που δεν επισύρει καμμία ποινή και αφορά κάθε καθορισμό της δασμολογητέας αξίας.

2. Είναι δυνατό να προβλεφθεί δικαίωμα προσφυγής που δεν επισύρει καμμία ποινή ενώπιον τελωνειακής υπηρεσίας ή ενώπιον ανεξάρτητου οργάνου, αλλά η νομοθεσία κάθε μέλους υποχρεούται να προβλέπει δικαίωμα προσφυγής που δεν επισύρει καμμία ποινή ενώπιον δικαστικής αρχής.

3. Η απόφαση που λαμβάνεται όσον αφορά την προσφυγή κοινοποιείται στον προσφεύγοντα και η αιτιολόγηση της απόφασης διατυπώνεται γραπτώς. Ο προσφεύγων ενημερώνεται επίσης για ενδεχόμενο δικαίωμα για μεταγενέστερη προσφυγή.

Άρθρο 12

Οι νόμοι οι κανονιστικές διατάξεις, οι δικαστικές και οι διοικητικές αποφάσεις γενικής ισχύος με τις οποίες τίθεται σε εφαρμογή η παρούσα συμφωνία, δημοσιεύονται από την ενδιαφερόμενη χώρα εισαγωγής σύμφωνα με το άρθρο X της GATT του 1994.

Άρθρο 13

Αν, κατά τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας εισαγόμενων εμπορευμάτων, καθίσταται αναγκαία η αναβολή οριστικού καθορισμού της αξίας αυτής, ο εισαγωγέας μπορεί, παρά ταύτα, να παραλάβει τα εμπορεύματά του, από το τελωνείο, υπό τον όρο ότι θα παράσχει, αν του ζητηθεί, επαρκή ασφάλεια με τη μορφή εγγύησης, χρηματικής παρακαταθήκης ή άλλης κατάλληλης μορφής ασφάλειας, η οποία να καλύπτει την οριστική καταβολή των δασμών που είναι δυνατό να οφείλονται τελικά για τα εμπορεύματα. Η νομοθεσία κάθε μέλους προβλέπει διατάξεις που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις αυτές.

Άρθρο 14

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στο παράρτημα I της παρούσας συμφωνίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής και τα άρθρα της παρούσας συμφωνίας πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες σημειώσεις. Τα παραρτήματα II και III αποτελούν επίσης αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας

Άρθρο 15

1. Στην παρούσα συμφωνία:

(α) ως "δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων" νοείται η αξία των εμπορευμάτων που καθορίζεται με σκοπό την είσπραξη δασμών κατ' αξία για τα εισαγόμενα εμπορεύματα:

(β) ως "χώρα εισαγωγής" νοείται η χώρα ή το τελωνειακό έδαφος εισαγωγής.

(γ) ως "παραγόμενα" νοούνται επίσης καλλιεργούμενα, κατασκευαζόμενα και εξορισόμενα.

2. Στην παρούσα συμφωνία:

(α) ως "πανομοιότυπα εμπορεύματα" νοούνται εμπορεύματα τα οποία είναι όμοια από κάθε άποψη, περιλαμβανομένων και των φυσικών χαρακτηριστικών, της ποιότητας και της φήμης. Δευτερεύουσες διαφορές δεν παρακολούουν τον χαρακτηρισμό των εμπορευμάτων, που είναι κατά τα λοιπά σύμφωνα με τον ορισμό, ως πανομοιότυπον.

(β) ως "ομοειδή εμπορεύματα" νοούνται εμπορεύματα, τα οποία χωρίς να είναι όμοια από κάθε άποψη, παρουσιάζουν παρόμοια χαρακτηριστικά και αποτελούνται από παρόμοιες ύλες, πράγμα που τους επιτρέπει να επιτελούν τις ίδιες λειτουργίες και να είναι δυνατό να εναλλάσσονται από εμπορικής πλευράς. Η ποιότητα των εμπορευμάτων, η φήμη τους και η ύπαρξη βιομηχανικού ή εμπορικού σήματος περιλαμβάνονται στα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για να καθοριστεί αν τα εμπορεύματα είναι ομοειδή.

(γ) οι εκφράσεις "πανομοιότυπα εμπορεύματα" και "ομοειδή εμπορεύματα" δεν εφαρμόζονται στα εμπορεύματα που ενσωματώνουν ή περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, εργασίες μηχανικής ή μηχανολογίας μελέτης, τέχνης ή σχεδιασμού ή σχέδια και ιχνογραφήματα, για τα οποία δεν έχει γίνει καμμία προσαρμογή κατ' εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β), περίπτωση iv λόγω του ότι οι εργασίες αυτές πραγματοποιήθηκαν στη χώρα εισαγωγής.

(δ) εμπορεύματα θεωρούνται ως "πανομοιότυπα εμπορεύματα" ή "ομοειδή εμπορεύματα" μόνο αν έχουν παραχθεί στην ίδια χώρα με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα.

(ε) εμπορεύματα παραγόμενα από διαφορετικό πρόσωπο λαμβάνονται υπόψη μόνον αν δεν υπάρχουν, κατά περίπτωση, πανομοιότυπα ή ομοειδή εμπορεύματα παραγόμενα από το ίδιο πρόσωπο με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα.

3. Στην παρούσα συμφωνία ως "εμπορεύματα της αυτής φύσης ή του αυτού είδους" νοούνται τα εμπορεύματα που κατατάσσονται σε μια ομάδα ή μια σειρά εμπορευμάτων, τα οποία παράγονται από ένα ειδικό τομέα ενός κλάδου παραγωγής και περιλαμβάνουν τα πανομοιότυπα ή ομοειδή εμπορεύματα.

4. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, πρόσωπα θεωρούνται ως συνδεδεμένα μεταξύ τους, μόνον αν:

(α) το ένα μετέχει στη διεύθυνση ή στο διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης του άλλου, και αντιστρόφως.

(β) έχουν από νομική άποψη την ιδιότητα των εταίρων.

(γ) το ένα είναι εργοδότης του άλλου.

(δ) ένα οποιοδήποτε πρόσωπο έχει στην κυριότητά του, ελέγχει ή κατέχει άμεσα ή έμμεσα το 5% ή περισσότερο των μετοχών ή μεριδίων με δικαίωμα ψήφου, του ενός και του άλλου.

(ε) το ένα από αυτά ελέγχει το άλλο άμεσα ή έμμεσα.

(στ) και τα δύο ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από ένα τρίτο πρόσωπο.

(ζ) και τα δύο ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα ένα τρίτο πρόσωπο, ή

(η) είναι μέλη της ίδιας οικογένειας.

5. Τα πρόσωπα που συνδέονται οικονομικά μεταξύ τους λόγω του ότι το ένα είναι ο αποκλειστικός αντιπρόσωπος, διανομείς ή κατ' αποκλειστικότητα εμπορευόμενος του άλλου, ανεξάρτητα από το πως κατονομάζεται το άλλο τούτο πρόσωπο, θεωρούνται ως συνδεδεμένα μόνον αν εμπίπτουν σε ένα από τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 4.

Άρθρο 16

Μετά από έγγραφη αίτηση, ο εισαγωγέας έχει το δικαίωμα να ζητήσει από την τελωνειακή υπηρεσία της χώρας εισαγωγής έγγραφες διευκρινήσεις για τον τρόπο καθορισμού της δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων που εισήγαγε.

Άρθρο 17

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν θεωρείται ότι περιορίζει ή θέτει υπό αμφισβήτηση το δικαίωμα τελωνειακής υπηρεσίας να βεβαιωθεί για το αληθές ή το ακριβές κάθε βεβαίωσης, εγγράφου ή δήλωσης που υποβάλλεται για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΚΑΤ)

ΣΤΗ "Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας" και δη στα άρθρα 38 έως και 47, περιλαμβάνονται όλες οι διατάξεις που αφορούν στα θέματα του αγροτικού τομέα και προβλέπονται ιδιαιτέρως-μεταξύ άλλων-και τα εξής:

1. Η κοινή αγορά περιλαμβάνει τη γεωργία και το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων. Ως γεωργικά προϊόντα νοούνται τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας και της αλιείας, καθώς και τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας και της αλιείας, καθώς και τα προϊόντα πρώτης μεταποίησης τα οποία έχουν άμεση σχέση με αυτά.

2. Η λειτουργία και η ανάπτυξη της κοινής αγοράς για τα γεωργικά προϊόντα πρέπει να συνοδεύονται από τη θέσπιση κοινής γεωργικής πολιτικής των κρατών μελών.

3. Στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής ή καλύτερα στόχοι της Κοινής Αγροτικής (ΚΑΠ) είναι:

- η αύξηση της παραγωγικότητας στον αγροτικό τομέα με την ανάπτυξη της τεχνικής προόδου, με την ορθολογική ανάπτυξη της παραγωγής, με την άριστη αξιοποίηση των συντελεστών παραγωγής και ιδίως του εργατικού δυναμικού.

- η εξασφάλιση ενός δίκαιου βιοτικού επιπέδου στον αγροτικό πληθυσμό, ιδίως με την αύξηση του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στον αγροτικό τομέα.

- η σταθεροποίηση των αγορών και η εξασφάλιση του εφοδιασμού με αγροτικά προϊόντα.

- η διασφάλιση λογικών τιμών κατά την προσφορά των αγαθών/ προϊόντων στους καταναλωτές.

4. Η εκπόνηση της ΚΑΠ λαμβάνει υπόψη:

- τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της αγροτικής δραστηριότητας, που απορρέει από τη δομή και τις διαρθρωτικές και φυσικές ανισότητες μεταξύ των διαφόρων αγροτικών περιοχών.

- την ανάγκη βαθμιαίας εφαρμογής των κατάλληλων προσαρμογών και το γεγονός ότι ο αγροτικός τομέας συνδέεται άμεσα και στενά με το σύνολο της οικονομίας, σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΟΚ.

5. Στα πλαίσια της ΚΑΠ δημιουργείται κοινή (κοινοτική) οργάνωση των γεωργικών/ αγροτικών αγορών, και δη υπό τη μορφή:

- κοινών κανόνων ανταγωνισμού,

- υποχρεωτικού συντονισμού των διαφόρων εθνικών αργανώσεων αγοράς,

- ευρωπαϊκής οργάνωσης της αγοράς.

6. Η κοινή οργάνωση της αγοράς περιλαμβάνει πρωτίστως: ρυθμίσεις των τιμών, ενισχύσεις στην παραγωγή και την εμπορία των αγροτικών προϊόντων, μέτρα

αποθήκευσης και λογιστικής μεταφοράς, κοινούς μηχανισμούς σταθεροποίησης των εισαγωγών ή των εξαγωγών.

7. Η κοινή οργάνωση αποκλείει κάθε διάκριση μεταξύ παραγωγών ή καταναλωτών εντός της Κοινότητας, η δε κοινή πολιτική τιμών πρέπει να βασίζεται σε κοινά κριτήρια και ενιαίες μεθόδους υπολογισμού.

8. Το Συμβούλιο Υπουργών των χωρών μελών της Κοινότητας είναι αυτό που επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων:

- για την προστασία των αγροτικών εκμεταλλεύσεων που μειονεκτούν λόγω διαρθρωτικών ή φυσικών συνθηκών.

- στο πλαίσιο προγραμμάτων οικονομικής ανάπτυξης.

9. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Κοινότητας προτείνει τον τρόπο και το χρονοδιάγραμμα δημιουργίας της Κοινής Οργάνωσης Αφοράς (ΚΟΑ) ενώ τις οδηγίες και τους κανονισμούς εκδίδει ή λαμβάνει, ως και τις σχετικές αποφάσεις, το Συμβούλιο σε συνεργασία και διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

10. Στους κανόνες της κοινής αγοράς προβλέπονται καταργήσεις δασμών και ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών, αντικατάσταση των ποσοτώσεων με ελάχιστες τιμές κατά την εισαγωγή-εξαγωγή των προϊόντων.

11. Οι ελάχιστες τιμές δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των συναλλαγών που υφίστανται μεταξύ των κρατών μελών κατά την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης ίδρυσης της ΕΟΚ, ούτε να αποτελούν εμπόδιο στην προοδευτική αύξηση των συναλλαγών. Οι ελάχιστες τιμές δεν πρέπει να εφαρμόζονται με τρόπο που να δημιουργεί εμπόδια στην ανάπτυξη μιας φυσικής προτίμησης μεταξύ των κρατών μελών.

12. Οι εξαγόμενες ποσότητες αγροτικών προϊόντων θα κυμαίνονται στον μέσο όγκο των συναλλαγών της τελευταίας τριετίας πριν από την έναρξη ισχύος αυτής της Συνθήκης.

13. Οι τιμές των αγροτικών προϊόντων θα κυμαίνονται στο ύψος εκείνο που προοδευτικά θα προσεγγίζει τις τιμές εκείνες που καταβάλλονται στους εθνικούς παραγωγούς στην εσωτερική αγορά της αγοράστριας χώρας.

14. Όταν σε κράτος μέλος ένα προϊόν αποτελεί αντικείμενο εθνικής οργάνωσης ως αγοράς ή εσωτερικής ρυθμίσεως ισοδυνάμου αποτελέσματος που επηρεάζει την ανταγωνιστική θέση ομοειδούς παραγωγής σε άλλο κράτος μέλος, τα κράτη μέλη επιβάλλουν εξισωτική εισφορά στο προϊόν αυτό κατά την εισαγωγή του από το κράτος μέλος, όπου υπάρχει η οργάνωση ή η ρύθμιση, εκτός αν το κράτος αυτό επιβάλλει εξισωτική εισφορά κατά την εξαγωγή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

Με βάση την ΚΑΠ, η ΕΟΚ δαπανούσε σχεδόν τα 2/ του προϋπολογισμού της για την εφαρμογή αυτής της πολιτικής και για τη στήριξη του αγροτικού τομέα, στον οποίο απασχολείται το 8% του απασχολούμενου ενεργού πληθυσμού της Κοινότητας και ο οποίος συμβάλλει με 4% περίπου στη διαμόρφωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Η ιδιομορφία της αγροτικής παραγωγής οδήγησε τα μέλη της Κοινότητας στο να καταργήσουν τον "ελεύθερο ανταγωνισμό" με την ΚΑΠ, κάτι που ασφαλώς δεν υπήρξε ούτε υπάρχει στους άλλους τομείς της οικονομίας.

Οι κατευθυντήριες γραμμές της ΚΑΠ (προσδιορίστηκαν στη Διάσκεψη της πόλης Στρέσσα της Ιταλίας το 1958) ορίζουν με σαφήνεια:

Δημιουργία ενιαίας αγοράς μεταξύ των μελών κρατών της ΕΟΚ, με ελεύθερη κυκλοφορία των αγροτικών προϊόντων άνευ δασμών και θέσπιση κοινών τιμών και κανόνων ανταγωνισμού.

Κοινοτική προτίμηση στα αγροτικά προϊόντα της ΕΟΚ, με μέτρα προστασίας από το διεθνή ανταγωνισμό, σε ότι αφορά στα ομοειδή προϊόντα τρίτων χωρών.

Χρηματοδοτική αλληλεγγύη, με πόρους της ίδιας της Κοινότητας, για εφαρμογή της ΚΑΠ, μέσω του Ερωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων.

Η Κοινή Οργάνωση Αγοράς (ΚΟΑ) στα πλαίσια της ΚΑΠ περιλαμβάνει τρεις θεσμικές τιμές:

Ενδεικτική τιμή - είναι αυτή που επιθυμεί να εισπράξει ο παραγωγός πουλώντας τα προϊόντα του στην αγορά και καθορίζεται στα μέγιστα επίπεδα τιμών που ενδεχομένως μπορούν να επιτευχθούν στην ανοιχτή αγορά.

Τιμή παρέμβασης - είναι κατώτερη της ενδεικτικής τιμής και αποτελεί την ελάχιστη ή κατώτατη τιμή που εγγυάται η Κοινότητα ότι θα εισπράξει ο παραγωγός. Ο παραγωγός μπορεί να πουλήσει το προϊόν του σε μηχανισμό παρέμβασης - συνήθως 10% κατώτερη της ενδεικτικής-, όταν δεν μπορεί να εξασφαλίσει υψηλότερη τιμή στην αγορά.

Τιμή κατωφλίου-είναι η τιμή στην αγορά των εισαγόμενων ομοειδών προϊόντων-ίδιου ύψους με την ενδεικτική τιμή-και προκύπτει από το άθροισμα της χαμηλής τιμής εξαγωγής από τρίτες χώρες συν την προσθήκη μιας εισαγωγικής εισφοράς, συν τα έξοδα μεταφοράς.

Στα πλαίσια της ΚΑΠ διαμορφώθηκαν διάφορες διαρθρωτικές πολιτικές, και ξεκινούσαν όλες από τη διάθεση της συγκράτησης των τιμών των αγροτικών προϊόντων, της μείωσης των χρηματοδοτήσεων για προϊόντα πλεονασματικά και της αύξησης των στάσιμων σχεδόν αγροτικών εσόδων. Στόχος: να μην απαιτείται συνεχής στήριξη των αγροτών, γεγονός που απαιτούσε και απαιτεί διαρθρωτικές παρεμβάσεις, πολλές από τις οποίες θα μπορούσαν να παίξουν ίσως αποτελεσματικό ρόλο, όπως π. χ. :

Το σχέδιο του επιτρόπου Mansholt (έτος 1968)-το οποίο πρότεινε:

- δημιουργία μεγάλων αγροτικών εκμεταλλεύσεων, που να μπορούν να συνδυάζουν άριστα και ορθολογικά τους συντελεστές της παραγωγής, ώστε με λιγότερη εργασία να παράγουν περισσότερο .

- παροχή κινήτρων, εκπαίδευση, αλλαγή δικαίου ιδιοκτησίας κ. α. , που να οδηγούν στη διεύρυνση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων.

Οι Κοινοτικές Οδηγίες του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας-που στόχευαν:

- στον εσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεων

- στην ενθάρρυνση της εγκατάλειψης της αγροτικής δραστηριότητας,

- στην κοινωνικο-οικονομική ενημέρωση και επαγγελματική κατάρτιση των αγροτών,

- στη βελτίωση του συστήματος μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων,

- στην αναπροσαρμογή της ΚΑΠ, με την "Πράσινη Βίβλο" προς επίλυση των υφισταμένων προβλημάτων και την αποκατάσταση της ισορροπίας στην αγορά (έτος 1985), με βασικά σημεία σταδιακής εφαρμογής, τα εξής:

- Περιοριστική πολιτική τιμών, για μείωση αγροτικών πλεονασμάτων.
- Περιορισμοί στην παραγωγή που απαιτεί παρέμβαση.
- Κάλυψη του εισοδήματος των αγροτών με ενισχύσεις, αν μειωθεί το εισόδημά τους από τα προηγούμενα μέτρα.
- Προώθηση της αγρανάπαυσης και χρήσης της γης για οικολογική αναβάθμιση.
- Προώθηση των εναλλακτικών καλλιεργειών. -Ενθάρρυνση της πρόωρης σύνταξης των αγροτών.
- Προώθηση άλλων δραστηριοτήτων ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών.

- στην αναπτυξιακού χαρακτήρα διάρθρωση, με αύξηση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων της Κοινότητας.

- στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας.

- στην πρόωρη συνταξιοδότηση των αγροτών και στην αγρανάπαυση.

- στην ενίσχυση των αγροτικών εισοδημάτων.

- στην άμβλυνση των ενδοκοινοτικών Οικονομικο-Κοινωνικών διαφορών.

- στη χρηματοδότηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων, μέσω αναθεώρησης της ΚΑΠ και την επιβολή περιορισμών στις αγροτικές δαπάνες και διπλασιασμό στους πόρους των διαρθρωτικών ταμείων και χρηματοδότηση των Σχεδίων Περιφερειακής Ανάπτυξης μέσω του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Αποτέλεσμα της ΚΑΠ είναι η σημαντική αύξηση της αγροτικής παραγωγής με υπερκάλυψη των αναγκών της Κοινότητας και η δημιουργία τεράστιων αποθεμάτων σε αρκετά προϊόντα του αγροτικού τομέα.

Ενιαία αγορά στα προϊόντα της ΚΑΠ ουδέποτε δημιουργήθηκε στην ΕΟΚ, δηλαδή με ελεύθερη διακίνηση των αγροτικών προϊόντων, αφού ουδέποτε καταργήθηκαν οι διασυνοριακοί έλεγχοι των εισαγωγών-εξαγωγών, ενώ οι φορολογικοί, οι νομισματικοί και οι άλλου είδους εθνικοί φραγμοί και παρεμβάσεις κατ' ουσίαν απαγόρευαν μια τέτοια προοπτική.

Ο ελληνικός αγροτικός τομέας στα πλαίσια της ΚΑΠ σημείωσε ορισμένες προόδους, σε ότι αφορά στην παραγωγικότητα και την αύξηση του εισοδήματος, αλλά διαχρονικά-μετά την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ, το έτος 1981-η ανταγωνιστική θέση της Ελλάδας διεθνώς και εντός της Κοινότητας υποβαθμίστηκε, αφού δεν μπόρεσε να επιτύχει τον διαρθρωτικό εκσυγχρονισμό, και δέχτηκε πιέσεις από τα συνεχώς αυξανόμενα ελεύθερα εισαγόμενα αγροτικά προϊόντα από την Κοινότητα ή και από τρίτες χώρες. Το αυξημένο κόστος παραγωγής, απόρροια του συνεχιζόμενου υψηλού πληθωρισμού, και η αδυναμία αναδιάρθρωσης του αγροτικού τομέα συνεπαγόταν συνεχείς αυξήσεις των αγροτικών τιμών που να μην ευνοούσαν λίγο το αγροτικό εισόδημα, δεν παρείχαν όμως δυνατότητες εκσυγχρονισμού και ανταγωνιστικότητας της αγροτικής παραγωγής. Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής ήταν και είναι το ενεργητικό πριν την ένταξη εμπορικό ισοζύγιο των αγροτικών προϊόντων με την Κοινότητα, να μετατραπεί σε παθητικό μέχρι και το τέλος της δεκαετίας του '80. Στη δεκαετία του '90 η ΚΑΠ προσανατολίζεται στη μείωση του βαθμού στήριξης και προστασίας του κοινοτικού αγροτικού τομέα, με μείωση των δαπανών ΚΑΠ και την άσκηση νέων ευέλικτων πολιτικών απελευθέρωσης του εμπορίου των αγροτικών προϊόντων. Προς αυτήν την κατεύθυνση πιέζουν και οι Συμφωνίες της GATT 1994, στα πλαίσια του διεθνούς ανταγωνισμού και της παγκόσμιας ελεύθερης διακίνησης των προϊόντων. Οπότε, εύλογα γεννάται το ερώτημα: Αν μέχρι τώρα το εισόδημα των Ελλήνων αγροτών προερχόταν κατά 35% από τις επιδοτήσεις της ΚΑΠ, από εδώ και τώρα ποια δυσμενής τύχη το περιμένει στα πλαίσια των όρων και κανονισμών της GATT.

ΜΕΡΟΣ II

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ
GATT
ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ GATT ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ

Μεταξύ των θεμάτων τα οποία αποτελούσαν αντικείμενο διαπραγματεύσεων στα πλαίσια του Γύρου Ουρουγουάης, είναι ο κλάδος των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων.

Οι διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης αποβλέπουν να διαμορφώσουν τους τρόπους που θα επέτρεπαν την ενδεχόμενη υπαγωγή του τομέα των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων στους κανόνες της GATT επί βάσει ενισχυμένων κανόνων και πειθαρχιών συμβάλλοντας έτσι στον αντικειμενικό σκοπό των διαπραγματεύσεων που είναι η περαιτέρω φιλελευθεροποίηση του εμπορίου. Κατά τη διάσκεψη της Ουρουγουάης αποφασίστηκε η προοδευτική κατάργηση των περιορισμών στο διεθνές εμπόριο Κλωστοϋφαντουργικών και Ενδυμάτων, ήτοι η προοδευτική υπαγωγή του τομέα αυτού στις διατάξεις της GATT με την παράλληλη ενίσχυση αυτών των διατάξεων. Όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της GATT που έλαβαν μέρος στη διάσκεψη της Ουρουγουάης, συμφώνησαν μ' αυτούς τους στόχους.

Κατά τη διάρκεια όμως των οχτώ ετών διαπραγματεύσεων (1986 - 1994), ανεφύησαν διαφωνίες μεταξύ των συμβαλλομένων μερών για τον τρόπο ενσωμάτωσης των κλωστοϋφαντουργικών στην GATT.

Όλες σχεδόν οι βιομηχανικές χώρες - κυρίως εισαγωγείς των προϊόντων αυτών - ευνοούν την προοδευτική ένταξη των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων στους κανόνες της GATT με παράλληλη ενίσχυση των κανόνων αυτών. Ευνοούν δε μιας μεγάλης διάρκειας μεταβατική περίοδο η οποία θα επιτρέψει την προσαρμογή της βιομηχανίας στις μεταβαλλόμενες διεθνείς συνθήκες.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων οι αναπτυσσόμενες χώρες-εξαγωγείς αρνήθηκαν κάθε παραλληλισμό μεταξύ διαπραγματεύσεων στα κλωστοϋφαντουργικά και διαπραγματεύσεων σε άλλες διαπραγματευτικές ομάδες που σχετίζονται με το εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών. Οι χώρες αυτές θεωρούν ότι τα προβλήματα θα πρέπει να εξετάζονται στις καθ' ύλην αρμόδιες Διαπραγματευτικές Ομάδες (Δ. Ο.). Ευνοούν τη γρήγορη ενσωμάτωση του τομέα στη GATT μέσω ενός μικρού μεταβατικού σταδίου (μια μεταβατική περίοδος μικρής διάρκειας).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι και μέσα στις δύο ομάδες υπάρχουν αποχρώσεις όσον αφορά τις θέσεις, π. χ. ορισμένες βιομηχανικές χώρες δεν είναι υπέρμαχες της ενίσχυσης των κανόνων και πειθαρχιών της GATT, ενώ άλλες έχουν ταχθεί υπέρ της άμεσης υπαγωγής των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων στη GATT. Από πλευράς αναπτυσσομένων, υπάρχουν χώρες οι οποίες αρνούνται ακόμα και να συζητήσουν την ενίσχυση των κανόνων της GATT, ενώ άλλες δεν είναι τόσο αρνητικές.

Η Ελληνική κλωστοϋφαντουργία αποτελεί έναν από τους πλέον ευαίσθητους και συνεπώς ευάλωτους κλάδους της Ελληνικής βιομηχανίας. Στην απογραφή του 1984, ο κλάδος αντιπροσώπευε το 20,4% του συνόλου των απασχολούμενων στη μεταποίηση (σε απόλυτους αριθμούς το ποσοστό αυτό μεταφράζεται σε 140.000 περίπου άτομα). Η απασχόληση σήμερα έχει μειωθεί, καθόσον η Πανελλήνια Ένωση Βιομηχάνων Κλωστοϋφαντουργών σε έκθεσή της για τα προβλήματα του κλάδου (9 Μαΐου 1990) αναφέρει ότι η τωρινή απασχόληση είναι πάνω από 120.000 άτομα, που σημαίνει κάποια μείωση με τον αριθμό των 140.000 ατόμων της απογραφής του 1984. Επί του συνόλου των Ελληνικών εξαγωγών τα προϊόντα της Κλωστοϋφαντουργίας συμμετέχουν με το υψηλό ποσοστό 30% περίπου. Για το λόγο αυτό η Ελλάδα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στις διαπραγματεύσεις των κλωστοϋφαντουργικών. Η Ελλάδα ευνοεί την προοδευτική υπαγωγή του τομέα στη GATT, με την παράλληλη ενίσχυση των κανόνων και των πειθαρχιών, τη

θέσπιση μιας μακράς μεταβατικής περιόδου καθώς και τη θέσπιση μεταβατικής ρήτηρας διασφάλισης.

Η μεγάλη διάρκεια μεταβατικής περιόδου κρίνεται απαραίτητη για την αναδιάρθρωση της Ελληνικής κλωστοϋφαντουργίας η οποία χαρακτηρίζεται από υψηλό κόστος παραγωγής, χαμηλή παραγωγικότητα και μηχανολογικό εξοπλισμό μη σύγχρονο. Στα πλαίσια αυτά επιτεύχθηκε μεταβατική περίοδος 10 ετών στην συμφωνία που τελικά ισχύει.

Η ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής βιομηχανίας κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων έχει μειωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Παράγοντες που συνέβαλαν σ' αυτή την κατάσταση θα μπορούσαν να αναφερθούν οι ακόλουθοι:

Κατά πρώτον, η συναλλαγματική πολιτική της χώρας δεν βοηθά την ανάπτυξη των εξαγωγών καθόσον η δραχμή θεωρείται ότι είναι υπερτιμημένη συγκριτικά με ξένα νομίσματα.

Άλλος παράγοντας που επέδρασε αρνητικά στις Ελληνικές εξαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ενδυμάτων, όπως φυσικά και άλλων προϊόντων, είναι η κατάργηση των εξαγωγικών επιδοτήσεων. Πιο συγκεκριμένα, η σχεδόν κατάργηση της αποφάσεως 1574/1972 (που προέβλεπε την επιδότηση των επιτοκίων κατά την χρηματοδότηση των εξαγωγικών επιχειρήσεων) λόγω μη συμβατότητας με το Κοινοτικό δίκαιο μείωσε την ανταγωνιστικότητα των Ελληνικών εξαγωγών κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων στο βαθμό μείωσης αυτών των επιδοτήσεων.

Ο υψηλός ρυθμός πληθωρισμού στη χώρα μας συνεπάγεται υψηλά επιτόκια δανεισμού με αποτέλεσμα το κόστος του χρήματος να είναι απαγορευτικό για την Ελληνική βιομηχανία κλωστοϋφαντουργίας και ένδυσης. Εκπρόσωποι του κλάδου μας είχαν αναφέρει κατά τη συζήτηση μαζί τους ότι σήμερα το κόστος δανεισμού με τις διάφορες επιβαρύνσεις ανέρχεται τελικά περίπου σε 30%. Το κόστος αυτό καθιστά τη διενέργεια επενδύσεων σχεδόν απαγορευτική, σε περιόδους που η βιομηχανία αυτή απαιτεί τεράστια ποσά εκσυγχρονισμού της για να αντιμετωπίσει τον οξύτατο διεθνή ανταγωνισμό από τις χώρες του Τρίτου κόσμου αλλά και από τις Κοινοτικές χώρες.

Ο κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας και ένδυσης δεν κατέστη δυνατόν να ευεργετηθεί από τις διατάξεις του αναπτυξιακού Νόμου 1262/82, καθόσον η γεωγραφική κατανομή των μονάδων κλωστοϋφαντουργίας και ένδυσης ήταν και είναι συγκεντρωμένη στις περιοχές της Αττικής και Θεσσαλονίκης (το έτος 1988 το 53,1% ήταν συγκεντρωμένο στην Αττική, ενώ το 35,2% στην Μακεδονία). Ο αναπτυξιακός Νόμος 1262 ευνοούσε την ανάπτυξη της περιφέρειας και συνεπώς την παροχή κινήτρων για τη διενέργεια επενδύσεων μακριά από τα μεγάλα αστικά κέντρα.

Παρά την ύπαρξη της Π. Σ. οι εισαγωγές (συνολικές) στην Ελλάδα των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων παρουσίασαν τεράστια αύξηση. Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την εικόνα των εισαγωγών κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

(Αξία σε εκατομ. Δρχ)

Πηγή: Έκθεση Επιτροπής για την αναδιάρθρωση της Ελληνικής κλωστοϋφαντουργίας "Κλαδικό πρόγραμμα για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό του ευρύτερου κλάδου της κλωστοϋφαντουργίας", Αθήνα Νοέμβριος 1990.

Όπως παρατηρούμε οι εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών μεταξύ των ετών 1980 και 1989 αυξήθηκαν κατά 1788%, ενώ οι εισαγωγές ενδυμάτων αυξήθηκαν κατά 3576% περίπου. Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι εισαγωγές αυτές αφορούν το σύνολο των εισαγωγών από όλες τις πηγές, ήτοι και εισαγωγές από τις Κοινοτικές χώρες και από άλλες αναπτυγμένες χώρες.

Πηγή: Οικονομικός Ταχυδρόμος: "Το εργατικό κόστος στην κλωστοϋφαντουργία 50 χωρών", Πέτρου Λινάρδου-Ρυλμόν, 22 Δεκεμβρίου 1988, σελ. 66.

Μεταξύ των ετών 1984 και 1988 το εργατικό ωριαίο κόστος στην Ελλάδα στον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων σημείωσε αύξηση (3,9%), ήτοι η ανταγωνιστικότητα επιδεινώθηκε.

Το ωριαίο εργατικό κόστος στην Τουρκία είναι το 1/4 περίπου του ελληνικού κόστους, η δε χώρα αυτή βελτίωσε την ανταγωνιστικότητά της κατά την περίοδο 1984 - 1988, καθόσον το εργατικό ωριαίο κόστος σημείωσε μείωση (15%).

Η Ινδία, μεγάλη χώρα-εξαγωγέας κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων παρουσιάζει εργατικό κόστος ίσο με το 1/10 του ελληνικού, κατά την εξεταζόμενη δε περίοδο (1984 - 1988) το εργατικό κόστος μειώθηκε κατά 18,4%.

Η Αίγυπτος, κατά την εξεταζόμενη περίοδο, βελτίωσε κατά πολύ την ανταγωνιστικότητά της, εφόσον το εργατικό κόστος στην κλωστοϋφαντουργία μειώθηκε κατά 45,5%.

Στη Σρι-Λάνκα το εργατικό ωριαίο κόστος είναι περίπου το 1/14 του ελληνικού εργατικού ωριαίου κόστους.

Η Λ. Κίνα, χώρα-εξαγωγέας κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, παρουσιάζει εργατικό ωριαίο κόστος ίσο με το 1/14 περίπου του ελληνικού.

Από τον παρατιθέμενο πίνακα και τα μερικά σχόλια που έγιναν προκύπτει ότι η Ελλάδα θα αντιμετωπίσει σοβαρό πρόβλημα από τις χώρες χαμηλού κόστους μετά την κατάργηση της Π. Σ.

Για την Ελλάδα η ενίσχυση των κανόνων και των πειθαρχιών σημαίνει ενίσχυση των κανόνων διαδικασίας antidumping. Dumping υπάρχει όταν προϊόντα εξάγονται προς χώρες σε τιμές χαμηλότερες της κανονικής τιμής (η κανονική τιμή είναι η τιμή που συνήθως πωλείται το προϊόν στην εσωτερική αγορά), με αποτέλεσμα τη δημιουργία συνθηκών άνισου ανταγωνισμού μεταξύ εισαγομένων προϊόντων και προϊόντων εγχωρίως παραγομένων. Τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα παρουσιάζουν εποχιακό χαρακτήρα (μόδα), γι' αυτό υπάρχει ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας των. Οι ισχύουσες διαδικασίες antidumping είναι χρονοβόρες και αναποτελεσματικές. Τομείς που χαρακτηρίζονται από ταχεία αλλαγή προϊόντων έχουν ανάγκη ακαριαίων διαδικασιών antidumping για αποτελεσματική προστασία.

Ενίσχυση των κανόνων και πειθαρχιών της GATT σημαίνει επίσης ενδυνάμωση των διατάξεων που αφορούν τις επιδοτήσεις.

Ενίσχυση των κανόνων και πειθαρχιών της GATT σημαίνει επίσης προστασία των εμπορικών σημάτων, των σχεδίων και των μοντέλων μέσα στα πλαίσια άλλης Διαπραγματευτικής Ομάδας του Γύρου Ουρουγουάης (Trade Related Intellectual Property Rights - TRIPS).

Μεγάλες δαπάνες διενεργούνται για τη δημιουργία νέων μοντέλων, σχεδίων ή εμπορικών σημάτων. Οι δαπάνες αυτές αποτελούν επενδύσεις και προφανώς απαιτείται η προστασία τους. Προϊόντα τα οποία έχουν σημειώσει εμπορική επιτυχία αποτελούν αντικείμενο απομιμήσεων με χρησιμοποίηση συνήθως κακής ποιότητας πρώτων υλών. Έτσι, η ζημιά για την εταιρία η οποία διενήργησε τις αρχικές επενδύσεις είναι διπλή: 1) Εμπορική ζημιά και 2) ζημιά προερχόμενη από την υποβάθμιση του ονόματος (εικόνας, φήμης) της εταιρίας.

Αυστηροποίηση των κανόνων και πειθαρχιών της GATT σημαίνει επίσης αυστηροποίηση των διατάξεων σχετοζομένων με τη λήψη μέτρων για λόγους ισοζυγίου πληρωμών. Χώρες εμποδίζουν την είσοδο στο έδαφός τους των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ενδυμάτων επικαλούμενες προβλήματα ισοζυγίου πληρωμών. Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται από αναπτυσσόμενες χώρες, η διάρκεια δε της ισχύος τους είναι, πολύ μεγάλη. Τα άρθρα XII και XVIII της GATT επιτρέπουν μεν μέτρα περιοριστικά των εισαγωγών (για λόγους ισοζυγίου πληρωμών) αλλά για θεραπεία συγκυριακών (και προφανώς βραχυχρονίων προβλημάτων) και όχι διαρθρωτικών προβλημάτων τα οποία απαιτούν μακροπρόθεσμα μέτρα.

Για την Ελλάδα, η υπαγωγή των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων στις διατάξεις της GATT πρέπει να γίνει προοδευτικά με παράλληλη εφαρμογή των ενισχυμένων κανόνων και πειθαρχιών αυτών μέσα στα πλαίσια μιας μεγάλης διάρκειας μεταβατικής περιόδου στην οποία θα υπάρχουν:

Το στοιχείο της προοδευτικής ενσωμάτωσης των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων στις διατάξεις της GATT πρέπει να γίνει προοδευτικά με παράλληλη εφαρμογή

των ενισχυμένων διατάξεων που αναφέρθηκαν παραπάνω. Ο παραλληλισμός αυτός αποτελεί για την Ελλάδα τη συνθήκη *sine qua non* για την προοδευτική κατάργηση της Π. Σ. και την υπαγωγή των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων στους κανόνες της GATT. Θα πρέπει να υπάρχει επίσης το στοιχείο της ειδικής μεταβατικής ρήτρας διασφάλισης που θα λειτουργήσει κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, ήτοι ένας ειδικός μηχανισμός περιορισμού των εισαγωγών με επιλεκτικές δυνατότητες που θα εφαρμοστεί μόνο κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου μέχρι της πλήρους ενσωμάτωσης των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων της GATT.

Η διάρκεια της μεταβατικής περιόδου είναι αρκετά μεγάλη ώστε να δώσει πίστωση χρόνου στην ελληνική κλωστοϋφαντουργία να επιτύχει την αναδιάρθρωσή της.

Η διακήρυξη της Punta del Este, αναφέρει ότι ο αντικειμενικός σκοπός των διαπραγματεύσεων είναι η περαιτέρω φιλελευθεροποίηση του διεθνούς εμπορίου κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων. Η ερμηνεία της παραγράφου αυτής σημαίνει άνοιγμα αγορών που παραμένουν κλειστές.

Αρκετές χώρες επιβάλλουν δασμολογικά και μη δασμολογικά εμπόδια κατά την εισαγωγή στο έδαφός τους των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων για να προστατεύσουν τα εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα.

Χώρες αναπτυσσόμενες που έχουν επιτύχει την οικονομική τους απογείωση αλλά και βιομηχανικές χώρες θα πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για φιλελευθεροποίηση των καθεστώτων εισαγωγής τους, ώστε να επιτραπεί η δημιουργία ίσων όρων πρόσβασης στις αγορές όλων συμβαλλομένων μερών της GATT.

Οι Ε. Κ. και συνεπώς και η Ελλάδα εφαρμόζουν πολύ χαμηλούς δασμούς στα κλωστοϋφαντουργικά και ενδύματα συγκριτικά με άλλες χώρες. Ο παρακάτω πίνακας δίδει μια εικόνα της κατάστασης αυτής.

Τομέας Κλωστοϋφαντουργικών

Μέσος δασμός

ΕΟΚ	Η. Π. Α.	ΙΑΠΩΝΙΑ	ΚΑΝΑΔΑΣ	Ν. ΚΟΡΕΑ
11,38	16,8	11,77	21,51	18,94

Οι επιβαλλόμενοι δασμοί από τις Η. Π. Α. και Καναδά στις εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων είναι πολύ υψηλότεροι από τους Κοινοτικούς: Ο μέσος δασμός επιβαλλόμενος από τον Καναδά είναι περίπου διπλάσιος του Κοινοτικού.

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει για ορισμένες χώρες οι οποίες εφαρμόζουν εκτός των δασμολογικών και μη δασμολογικά μέτρα τα οποία αποτελούν ανασχετικό παράγοντα στις εξαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προς τις χώρες αυτές. Ενδιακτικά αναφέρουμε ορισμένα μη δασμολογικά μέτρα, όπως υπερβολικές διοικητικές και τελωνειακές διατυπώσεις, σύστημα αδειών εισαγωγής, νόρμες, *stadards*.

Στις Βρυξέλλες έλαβε χώρα το Δεκέμβριο 1990 η Υπουργική Διάσκεψη του Γύρου Ουρουγουάης, η οποία λόγω των προβλημάτων που ανεφύησαν (διαφωνία ΕΟΚ - ΗΠΑ στο θέμα της Γεωργίας) δεν κατέληξε σε συμφωνία.

Οι διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε νεκρό σημείο. Υπάρχουν κάποιες ανεπίσημες διαβουλεύσεις μετά από πρωτοβουλία του Γενικού Δ/ντή της GATT κ. Dunkel, και ουσιαστικά αναμένεται ανανέωση της διαπραγματευτικής εντολής του Κογκρέσσου των Η. Π. Α. προς τον Πρόεδρο.

Στη διάρκεια των τεσσάρων ετών διαπραγματεύσεων οι διατάξεις της GATT έχουν ενισχυθεί: Υπάρχουν στο κείμενο των Βρυξελλών οι απαραίτητες εγγυήσεις οι οποίες θα επιτρέψουν την προοδευτική ενσωμάτωση των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων στις διατάξεις της GATT;

Το κείμενο των Βρυξελλών είναι, όσον αφορά την ελληνική πλευρά, μη ισορροπημένο, προβλέπει μεν την ειδική μεταβατική ρήτρα αλλά οι διαδικασίες και χρόνοι που προβλέπονται είναι εντελώς ανεπαρκείς λόγω της ιδιομορφίας των προϊόντων. Άλλο βασικό μειονέκτημα του κειμένου Βρυξελλών αφορά τον τρόπο ενσωμάτωσης των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων στη GATT. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, προβλέπεται μεν η προοδευτική υπαγωγή του τομέα στη GATT κατά τρόπο όμως αυτόματο: προβλέπεται η κατά στάδια ενσωμάτωση χωρίς να εξετάζεται η εκπλήρωση των συμφωνηθέντων κατά τα διάφορα στάδια, δηλαδή, το πέρασμα από το προηγούμενο στάδιο στο επόμενο πραγματοποιείται κατά τρόπο αυτόματο: Δεν υπάρχουν διατάξεις που να

προβλέπουν την επιβολή κυρώσεων στα συμβαλλόμενα μέρη που δεν σέβονται τα συμφωνηθέντα. Θά' ταν προτιμότερο να υπάρξει πρόβλεψη επιστροφής σε προηγούμενο στάδιο εφόσον δεν θα έχουν εκπληρωθεί οι όροι για το πέρασμα στο επόμενο στάδιο.

Οι κανόνες του damping έχουν κατά τη διάρκεια των 8 ετών διαπραγματεύσεων ενισχυθεί:

Η απάντηση είναι μάλλον αρνητική διότι υπάρχουν προτάσεις για χαλαρές διαδικασίες anti-damping που να λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα των καταναλωτών για φθηνές εισαγωγές.

Στον τομέα των επιδοτήσεων έχει σημειωθεί κάποια μικρή πρόοδος.

Για τα δικαιώματα της πνευματικής ιδιοκτησίας, δεν υπάρχει γενική αποδοχή προστασίας τους. Για μεν το εμπορικό σήμα όλοι ζητούν την προστασία του, ήτοι γι' αυτό το θέμα υπάρχει ενίσχυση των κανόνων και των πειθαρχιών της GATT. Για την προστασία όμως των μοντέλων και των σχεδίων δεν υπάρχει σε επίπεδο GATT γενική αποδοχή για την προστασία τους. Υπάρχουν περιπτώσεις Ελλήνων σχεδιαστών που διστάζουν να αναλάβουν πρωτοβουλία δημιουργίας καινούριων μοντέλων και σχεδίων λόγω της ανεπαρκούς προστασίας τους από τυχόν απομιμήσεις.

Μέτρα που ενδείκνυται να ληφθούν στην Ελλάδα για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του οξυμένου διεθνούς ανταγωνισμού που θα προκύψει κατά τη σταδιακή κατάργηση της Π. Σ. είναι αναγκαία η εκπόνηση στην Ελλάδα στρατηγικής η οποία να αποβλέπει στην προσαρμογή της Ελληνικής κλωστοϋφαντουργίας και για την αντιμετώπιση των καινούργιων συνθηκών.

- Αναδιάρθρωση σημαίνει τον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών μονάδων με την εισαγωγή νέων μεθόδων τεχνολογίας (π. χ. εισαγωγής της ρομποτικής) η οποία θα επιτρέψει τη βελτίωση της παραγωγικότητας και παράλληλα τη μείωση του χρόνου ανταπόκρισης στις ενδεχόμενες μεταβολές των συνθηκών της αγοράς.

- Έρευνα για την ανάπτυξη καινούργιων προϊόντων.

- Δημιουργία κέντρων διαμονής και εμπορίας των προϊόντων αυτών.

-Επαγγελματική εκπαίδευση στελεχών (τεχνικών, managers). Σε επίπεδο επιχειρήσεως απαραίτητο στοιχείο για την καλύτερη αντιμετώπιση του διεθνούς ανταγωνισμού αποτελεί η μεταξύ τους συνεργασία. Ιδιαίτερα η συγχώνευση επιχειρήσεων σε μεγαλύτερες παραγωγικές μονάδες θα επέτρεπε τη μείωσή του κατά μονάδα κόστους παραγωγής και θα αποτελούσε θετικό παράγοντα για την απάντηση στον επερχόμενο διεθνή ανταγωνισμό εντός και εκτός των κόλπων της Κοινότητας.

Κρίνεται επίσης αναγκαία η συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων στο στάδιο της παραγωγής, αλλά ιδιαίτερα στο στάδιο της εμπορίας. Οι αγορές του μέλλοντος θα κερδίζονται από τις επιχειρήσεις, που θα παρουσιάζουν την ικανότητα να απαντούν σχεδόν άμεσα στις μεταβαλλόμενες προτιμήσεις του καταναλωτή και γενικά σε κάθε μεταβολή της εσωτερικής και διεθνούς ζήτησεως. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού είναι αναγκαία η στενή συνεργασία των επιχειρήσεων οι οποίες συνεισφέρουν στην παραγωγή του συγκεκριμένου προϊόντος με τις επιχειρήσεις που ελεγχουν τις πρώτες ύλες καθώς και με τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εμπορία των προϊόντων και διαθέτουν δίκτυα διανομής και εμπορίας ανά τον κόσμο, για την προώθηση των κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων στις ξένες αγορές.

Η Ελλάδα θα βρεθεί σύντομα ενώπιον μιας διμέτωπης προοπτικής: της προοδευτικής κατάργησης της Π. Σ. και της δημιουργίας της ενιαίας αγοράς, από το συνδυασμό των οποίων υπάρχει κίνδυνος υπερβολικής συγκέντρωσης εισαγωγών σε ορισμένα Κράτη-Μέλη των Ε. Κ. Για την αποφυγή δυσάρεστων καταστάσεων, εκτός των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω (ενίσχυση κανόνων και πειθαρχιών της GATT, άνοιγμα αγορών, αναδιάρθρωση) κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση σε Κοινοτικό επίπεδο της περιφερειακής ρήτρας για την προστασία περιφερειών της Κοινότητας που παρουσιάζουν ιδιαίτερότητες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η συμφωνία που ισχύει προσδιόρισε μεταβατική περίοδος 10 ετών και ενίσχυση των όρων πειθαρχίας στις διατάξεις της GATT σε σχέση με θέματα όπως οι επιδοτήσεις, damping, πνευματικής ιδιοκτησίας, ρήτρα διασφάλισης από εισαγωγές. Αν και υπάρχουν κέρδη στην Ελληνική κλωστοϋφαντουργία και στο έτοιμο ένδυμα, η μακροχρόνια τόσο όμως όπως διαμορφώνεται από τους όρους της συμφωνίας τείνει να αποβεί σε βάρος αυτών των βιομηχανικών κλάδων, εάν δεν υπάρχουν προγράμματα αναδιάρθρωσης της ελληνικής βιομηχανίας κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ετοιμών ενδυμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ GATT ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κοινή είναι όλων η διαπίστωση ότι τα τελευταία χρόνια, κυρίως στον ευρωπαϊκό χώρο με τις πρωτοβουλίες της ΕΟΚ, αλλά και στον ευρύτερο διεθνή με τις διαπραγματεύσεις της GATT, σημαντικές εξελίξεις μεταβάλλουν σταδιακά το παραδοσιακό σκηνικό των διεθνών αγορών. Μέσα στα πλαίσια αυτών των εξελίξεων η συνεχής αύξηση της αλληλοεξάρτησης των οικονομικών των διαφόρων χωρών, η βαθμιαία μείωση των εθνικών περιορισμών και η ένταση του ανταγωνισμού που τα παραπάνω συνεπάγονται, έχουν ασφαλώς άμεσες επιπτώσεις και στον τομέα των υπηρεσιών.

Από τη σκοπιά του ιδιωτικού τομέα μπορούμε να πούμε ότι υπήρχε πάντοτε - και ως ένα σημείο εξακολουθεί να υπάρχει - μία επιφυλακτική θεώρηση όλων αυτών των ανοιγμάτων που τείνουν στην απελευθέρωση της πέραν των συνόρων παροχής υπηρεσιών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες εκείνες που έχουν ήδη πάρει ένα διεθνή χαρακτήρα. Είναι φανερό ότι αυτή η επιφυλακτικότητα οφείλεται στο ότι ο όρος της αμοιβαιότητας για την Ελλάδα λειτουργεί σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες (και ασφαλώς με κάποιες εξαιρέσεις) συνήθως σαν μονόδρομος, αφού με τις παρούσες τουλάχιστον συνθήκες, κυρίως εισαγωγή υπηρεσιών μπορεί να γίνει. Όμως, το σοβαρό αυτό μειονέκτημα, όταν εξετάζεται μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αντισταθμίζεται και υπερκαλύπτεται από πολλά άλλα πλεονεκτήματα που έχει για την Ελλάδα η συμμετοχή της στην ΕΟΚ, όχι μόνο σε οικονομικό αλλά και σε πολιτικό επίπεδο. Αντίθετα, οι Συμφωνίες της GATT έχουν μόνο οικονομικό χαρακτήρα και μάλιστα σχετικά περιορισμένο και συνεπώς η διαπίστωση για τις θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις τους στον ιδιωτικό τομέα των υπηρεσιών επηρεάζεται πολύ λιγότερο από παράλληλους παράγοντες, όπως συμβαίνει με την ΕΟΚ.

Είναι δύσκολο στο παρόν στάδιο να εξάγει κανείς ασφαλή συμπεράσματα για τα συν και τα πλην- της απελευθέρωσης των υπηρεσιών, όπως αυτή γίνεται αντικείμενο διαπραγμάτευσης στα πλαίσια του Γύρου της Ουρουγουάης. Όμως, λαβαίνοντας υπόψη τη σημερινή ελληνική πραγματικότητα, την μέχρι σήμερα κοινοτική μας εμπειρία και τις όποιες απόψεις ενδιαφερομένων φορέων έχουν κατά καιρούς εκφρασθεί, μπορούμε να διατυπώσουμε τις εξής σκέψεις:

Κατ' αρχήν, θα πρέπει να κατατάξουμε-ίσως λίγο αυθαίρετα-τις υπηρεσίες σε ορισμένες κατηγορίες, που για κάθε μία από αυτές θα πρέπει να υπάρξει και διαφορετική απάντηση.

Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται η ναυτιλία και γενικότερα οι μεταφορές με τον ήδη διεθνή τους χαρακτήρα.

Στη δεύτερη κατηγορία υπάγονται οι κατασκευές. Στον τομέα αυτό υπάρχει ήδη στην πράξη μία διεθνοποίηση των υπηρεσιών και για τη χώρα μας, αφού κατασκευαστικοί οίκοι του εξωτερικού εργάζονται στην Ελλάδα σε μεγάλα τουλάχιστον έργα, αλλά και πολλές ελληνικές τεχνικές εταιρίες έχουν αναπτύξει δραστηριότητα στο εξωτερικό. Λογικό λοιπόν συμπέρασμα είναι ότι για την κατηγορία αυτή η περαιτέρω απελευθέρωση δεν δημιουργεί ιδιαίτερους κινδύνους, αλλά μάλλον θα πρέπει να είναι χρήσιμη για τον ελληνικό ιδιωτικό κατασκευαστικό τομέα στις εξαγωγικές του δραστηριότητες.

Στην τρίτη κατηγορία θα μπορούσαν να ενταχθούν τα ελεύθερα επαγγέλματα (δικηγόροι, γιατροί, μηχανικοί, αρχιτέκτονες, πληροφορική κλπ.), οι εμπορικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες εκπαίδευσης, αλλά και οι υπηρεσίες που συνδέονται με την υγεία όπως τα νοσοκομεία κλπ. Στο θέμα αυτό υπήρχαν πάντοτε από της πλευράς των αρμοδίων ελληνικών ιδιωτικών φορέων και οι μεγαλύτεροι προβληματισμοί ή και αντιδράσεις για την απελευθέρωση μέσα στα πλαίσια της ΕΟΚ με τη σκέψη ότι η εισαγωγή υπηρεσιών θα είναι

πολύ μεγαλύτερη από την εξαγωγή τους και συνεπώς η ελεύθερη εγκατάσταση και παροχή υπηρεσιών θα έχει σοβαρές επιπτώσεις για τον έλληνα επαγγελματία. Αυτό ισχύει ίσως λιγότερο για τον δικηγόρο (όπου η γλώσσα παίζει αποφασιστικό ρόλο) και πολύ περισσότερο για άλλα επαγγέλματα, όπως είναι π. χ. οι γιατροί, οι ξεναγοί, οι καθηγητές, αλλά και τα εκπαιδευτικά ή νοσοκομειακά ιδρύματα. Πάντως, θα πρέπει να τονισθεί ότι με την ενιαία αγορά εργασίας και υπηρεσιών της ΕΟΚ, η Ελλάδα είναι ούτως ή άλλως υποχρεωμένη να προσαρμοσθεί σε νέες συνθήκες ελευθερίας και κατά συνέπεια δεν είναι πιθανό ότι η περιορισμένη περαιτέρω απελευθέρωση στο πλαίσιο της GATT θα αυξήσει σημαντικά τα προβλήματα που ήδη υπάρχουν ή αναμένεται να δημιουργηθούν εξ' αιτίας της αμέσου εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων.

Η κατηγορία που θα απασχολήσει λίγο περισσότερο, τόσο λόγω του γενικότερου ενδιαφέροντος που παρουσιάζει, αλλά και γιατί συμβαίνει να την γνωρίζω καλύτερα, είναι οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που περιλαμβάνουν κυρίως τις Ασφαλίσεις, τις Τράπεζες, τα Χρηματιστήρια, τα Αμοιβαία Κεφάλαια, κλπ.

Το νομοθετικό καθεστώς της Ελλάδας που επιτρέπει την ελεύθερη εγκατάσταση αλλοδαπών επιχειρήσεων και το γενικότερο κλίμα μέσα στο οποίο λειτουργούν οι επιχειρήσεις συνηγορούν υπέρ του χαρακτηρισμού της ελληνικής αγοράς χρηματοοικονομικών υπηρεσιών ως μίας μάλλον ανοικτής αγοράς. Αυτό αποδεικνύεται από την παρουσία στην Ελλάδα ήδη από πολλά χρόνια περίπου 17 υποκαταστημάτων ξένων Τραπεζών, από τις οποίες 12 επίσης μη κοινοτικές. Η ελευθερία αυτή έναντι επιχειρήσεων τρίτων χωρών καθώς και η πλήρης απελευθέρωση του δικαιώματος της εγκατάστασης σε κοινοτικό επίπεδο δεν οδήγησαν σε μία μαζική διείσδυση ξένων εταιριών στην ελληνική αγορά και δεν έφεραν την αναστάτωση που πολλοί στην αρχή φοβόντουσαν.

Αν όμως η εμπειρία από τη διείσδυση ξένων εταιριών δεν ήταν αρνητική, δεν ισχύει το ίδιο και για την ανάπτυξη εξαγωγικής δραστηριότητας εκ μέρους των αντιστοιχών ελληνικών επιχειρήσεων. Η επιβίωση σε μία ανοικτή αγορά χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σημαίνει ότι οι ελληνικές τράπεζες, ασφαλιστικές επιχειρήσεις και χρηματιστηριακές εταιρίες θα πρέπει να μπορούν αφενός μεν να δώσουν τη μάχη στην εγχώρια αγορά, αφετέρου δε να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στις αγορές άλλων χωρών. Μέχρι σήμερα η διεθνής φιλοδοξία κυρίως των τραπεζών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων υπήρξε πολύ περιορισμένη και πάντως επικεντρώθηκε σε χώρες όπου υπήρχε σημαντικός αριθμός μεταναστών. Παράδειγμα αποτελεί η ίδρυση υποκαταστημάτων από τράπεζες του δημοσίου κυρίως τομέα στη Γερμανία, η οποία και παρουσιάζει την πιο σημαντική αγορά ελλήνων μεταναστών από τις ευρωπαϊκές χώρες. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι εξαγωγικές δυνατότητες των ελληνικών επιχειρήσεων του χρηματοοικονομικού τομέα, τόσο λόγω έλλειψης κάποιου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος (όπως θα ήταν η μεγαλύτερη παραγωγικότητα), όσο και λόγω μεγέθους και επενδυτικών δυνατοτήτων είναι ιδιαίτερα περιορισμένες.

Με βάση τα δεδομένα αυτά μπορεί να εκφρασθεί η άποψη για τον χρηματοοικονομικό τομέα ότι η ελεγχόμενη ελευθερία που προβλέπουν οι συμφωνίες της GATT δεν πρόκειται να ανατρέψουν σημαντικά τη σημερινή ελληνική πραγματικότητα, ούτε προς το καλύτερο, ούτε προς το χειρότερο στην κατηγορία αυτή των υπηρεσιών. Η διείσδυση στην ελληνική αγορά κυρίως Τραπεζικών και Ασφαλιστικών Οργανισμών π.χ. από τις Ηνωμένες Πολιτείες ή την Ιαπωνία θα είναι σχετικά περιορισμένη (αφού και τώρα η αγορά είναι πολύ προσιτή), ενώ οι αντίστοιχες ελληνικές επιχειρήσεις δεν αναμένεται να δείξουν αυξημένο ενδιαφέρον για κάποιες εξαγωγικές δραστηριότητες τουλάχιστον προς χώρες εκτός ΕΟΚ.

Στην τελευταία πέμπτη κατηγορία μπορούμε να κατατάξουμε όλες τις άλλες υπηρεσίες, όπως είναι οι υπηρεσίες ταξιδιών, δημοσίων σχέσεων, τουρισμού, διανομής κλπ. Και η κατηγορία αυτή κατά ένα μεγάλο ποσοστό έχει πάρει ένα διεθνή χαρακτήρα και συνεπώς λίγες θα είναι οι επιπτώσεις που αναμένονται με την κυοφορούμενη συμφωνία της GATT.

Δύο τελικά συμπεράσματα μπορούν να εξαχθούν τελικά:

Συμπέρασμα πρώτο: Η απελευθέρωση στον τομέα των υπηρεσιών που διαπραγματεύεται η ΕΟΚ στα πλαίσια της GATT είναι σταδιακή, ιδιαίτερα προσεκτική, οργανωμένη και συστηματική. Η ρήτρα της αμοιβαιότητας διατηρείται και χρησιμοποιείται ως μοχλός πίεσης για το άνοιγμα αγορών στις οποίες οι κοινοτικές επιχειρήσεις υπόκεινται σε δυσμενή μεταχείριση σε σχέση με τη μεταχείριση που απολαμβάνουν οι επιχειρήσεις των χωρών αυτών στην Κοινότητα.

Επίσης, σε ορισμένους τομείς όπως π. χ. ο τραπεζικός, γίνεται προσπάθεια για βαθμιαία προσέγγιση των κανόνων λειτουργίας σε διεθνή κλίμακα. Όλα αυτά δείχνουν ότι σε καμία περίπτωση δεν θα επικρατήσει αναρχία ενώ οι αναγκαίοι περιορισμοί που επιβάλλουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος και προστασίας καταναλωτού θα εξακολουθήσουν να ισχύουν. Στα πλαίσια αυτά, η ελληνική θέση από πλευράς ιδιωτικού τομέα, μπορεί, νομίζουμε, να εναρμονισθεί απόλυτα με την κοινοτική.

Συμπέρασμα δεύτερο: Ο ελληνικός ιδιωτικός τομέας είναι αναγκαίο να οργανωθεί έγκαιρα και σωστά ώστε να αντιμετωπίσει καλύτερα τη διεθνή πρόκληση από την απελευθέρωση των υπηρεσιών. Η προετοιμασία του θα πρέπει να καλύπτει και τα δύο πεδία δραστηριότητάς του: εσωτερικό και εξωτερικό. Στο πεδίο της εσωτερικής αγοράς θα πρέπει να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά του βελτιώνοντας ποιότητα, τιμή και οργάνωση ώστε να ανταπεξέλθει στην αντιπαράθεσή του με νέους ισχυρούς ανταγωνιστές. Και στο πεδίο των εξαγωγών, στηριζόμενος στις παραδοσιακά καλές σχέσεις της Ελλάδας με τις αναπτυσσόμενες χώρες, αλλά και στην ευελιξία και εμπειρία που στο σημείο αυτό τον διακρίνει, ο ιδιωτικός τομέας υπηρεσιών θα πρέπει να προχωρήσει στην κατάλληλη προσεκτική προετοιμασία, ώστε μέσα στα πλαίσια των συμφωνιών της GATT να επωφεληθεί όσο γίνεται περισσότερο από το προβλεπόμενο άνοιγμα των νέων αγορών, σε πολλές από τις οποίες άλλωστε έχει ήδη αρκετές προσβάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η GATT ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Ο τομέας αυτός αποφασίσθηκε να συμπεριληφθεί στις διαπραγματεύσεις για την περαιτέρω απελευθέρωση του εμπορίου των υπηρεσιών, διότι συμφωνήθη ότι κανένας τομέας δεν μπορεί, να εξαιρεθεί ευθύς εξ αρχής.

Οι Υπουργοί της GATT συμφώνησαν μεταξύ των άλλων, τις οκτώ αρχές, στις οποίες θα βασισθεί η απελευθέρωση του εμπορίου των υπηρεσιών, συνεπώς και των υπηρεσιών της Ναυτιλίας.

Οι σημαντικότερες, απ' αυτές τις αρχές, για τη Ναυτιλία είναι η διαφάνεια, η προοδευτική απελευθέρωση, η σφαιρικότητα, η εθνική μεταχείριση, η αρχή του μάλλον ευνοουμένου κράτους και η προώθηση του εμπορίου των αναπτυσσόμενων κρατών.

Η ΕΟΚ, με δεδομένες τις ανωτέρω συμφωνίες, με εκπρόσωπο της Commission στις διαπραγματεύσεις μετείχε στα πλαίσια της Διαπραγματευτικής Ομάδας Υπηρεσιών, τις δυνατότητες απελευθέρωσης και υπαγωγής όλων των τομέων των υπηρεσιών στην Συμφωνία.

Όμως, η ΕΟΚ, γνωρίζοντας ότι ο τομέας των υπηρεσιών της Ναυτιλίας είναι αρκετά απελευθερωμένος και ότι τα Κράτη - Μέλη της εφαρμόζουν φιλελεύθερη πολιτική, αντιμετώπισε τα εξής κυριότερα προβλήματα - ερωτήματα:

-ποιοί τομείς των ναυτιλιακών μεταφορών περιλαμβάνονται στον όρο της GATT "απελευθέρωση εμπορίου υπηρεσιών".

-ποιός θα είναι ο βαθμός της απελευθέρωσης των άλλων υπηρεσιών από τις οποίες εξαρτώνται οι υπηρεσίες των θαλασσίων μεταφορών;

-ποιά είναι η έννοια των οκτώ αρχών, οι συνέπειες εφαρμογής τους, καθώς και η σχέση τους με την υφισταμένη κοινή ναυτιλιακή πολιτική.

-ποιό θα είναι το περιεχόμενο ενός "Standstill", όπως αναφέρεται στα κείμενα της Διαπραγματευτικής Ομάδος Υπηρεσιών και ποιές οι πολιτικές και πρακτικές συνέπειές του;

-ποιά θα είναι η δομή της Συμφωνίας - πλαισίου;

Η απάντηση στα ερωτήματα αυτά, δόθηκε από την Εκτελεστική Επιτροπή με τη θέσπιση των διαπραγματευτικών στόχων για την διαφύλαξη των συμφερόντων της Κοινοτικής ναυτιλίας.

Ο πρώτος και βασικός διαπραγματευτικός στόχος που ετέθη ήταν, ότι η υπαγωγή των θαλασσίων μεταφορών στην Συμφωνία της GATT για τις υπηρεσίες μπορεί να δικαιολογηθεί, μόνον εφ' όσον η Συμφωνία αυτή,

-θα περιλαμβάνει, σύστημα κανόνων και κυρώσεων, το οποίο να μπορεί να οδηγήσει στην άμεση ή σταδιακή κατάργηση των περιορισμών, που εμποδίζουν μέχρι στιγμής τις προσπάθειες φιλελευθεροποίησης σε άλλα διεθνή πλαίσια και που αφορούν τον τομέα των θαλασσίων μεταφορών και,

-θα προϋποθέτει, την ανάληψη ουσιαστικής δεσμεύσεως στον ναυτιλιακό τομέα, εκ μέρους επαρκούς αριθμού κρατών με ουσιαστική ναυτιλιακή παρουσία.

Οι ειδικότεροι δε διαπραγματευτικοί στόχοι της ΕΟΚ ήταν:

-υιοθέτηση ενός ευρέος ορισμού των ναυτιλιακών μεταφορών, ούτως ώστε να καλύπτει τις διεθνείς και ενδοκοινοτικές μεταφορές (cabotage). Για την επίλυση του προβλήματος του "cabotage" η ΕΟΚ έχει εκφράσει την άποψη ότι δεν πρέπει να γίνει στα πλαίσια της GATT, αλλά στον ενδοκοινοτικό χώρο που είναι και ο πλέον κατάλληλος.

-ταυτόχρονη απελευθέρωση όλων των βοηθητικών υπηρεσιών και των άλλων τομέων των μεταφορών, με τους οποίους συνδέονται οι υπηρεσίες θαλασσίων μεταφορών.

-ελεύθερη πρόσβαση στα φορτία με την κατάργηση όλων των μονομερών, διμερών ή πολυμερών πρακτικών επιμερισμού φορτίων ή διαφυλάξεως εθνικών φορτίων, εφ' όσον αυτά δεν είναι στρατιωτικής ή στρατηγικής σημασίας.

-ορθή ερμηνεία και εφαρμογή του Κώδικα της UNCTAD από τις αναπτυσσόμενες χώρες.

-κατάργηση όλων των διακρίσεων που αφορούν την φορολογία, τις λιμενικές διευκολύνσεις καθώς και των εμποδίων που αφορούν τις επενδύσεις (δικαίωμα εγκαταστάσεως), και το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών σε συνδυασμό με τις θαλάσσιες μεταφορές.

-μείωση των ισχυόντων περιορισμών στις αναπτυσσόμενες χώρες. Οι χώρες αυτές θα πρέπει να δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις φιλελευθεροποίησης. Οι τυχόν ειδικές ρυθμίσεις υπέρ των αναπτυσσομένων δεν πρέπει να οδηγούν σε αποδοχή των υπάρχόντων περιορισμών ή στην εισαγωγή νέων.

-μερική μη εφαρμογή ορισμένων παραχωρήσεων υπέρ των αναπτυσσομένων χωρών.

-πλήρης διαφάνεια σχετικά με τη θέσπιση νομοθετικών διοικητικών μέτρων καθώς και την κατάρτιση ημερησίων συμφωνιών.

-μη εφαρμογή της αρχής του μάλλον ευνοούμενου κράτους (MFN), όταν υπάρχουν διμερείς συμφωνίες επιμερισμού φορτίων.

-θέσπιση αποτελεσματικού μηχανισμού επιλύσεως διαφορών στα πλαίσια της GATT και μέτρων προστασίας εναντίον αθέμιτων πρακτικών.

- ο Κανονισμός 4057/86 του Συμβουλίου της ΕΟΚ (για τις αθέμιτες πρακτικές), πρέπει να ληφθεί υπόψη και γενικά ἴπποτα δεν πρέπει να περιληφθεί στη Συμφωνία ή να νομιμοποιηθεί χάρη σ' αυτήν, εφ' όσον έχει κριθεί απαράδεκτο από την Κοινότητα άλλους χώρους διαπραγματεύσεων, και τέλος

-πάγωμα υφισταμένων ρυθμιστικών καθεστώτων (standstill).

Η ΕΟΚ, αφού έθεσε τους παραπάνω διαπραγματευτικούς της στόχους, ασχολήθηκε στην πορεία των διαπραγματεύσεων, με τα καθοριστικής σημασίας θεσμικά θέματα και με τη δομή, το περιεχόμενο της Γενικής Συμφωνίας - Πλαίσιο, καθώς και των Ειδικών Τομεακών Συμφωνιών ή των Ειδικών Επισημειώσεων για τις θαλάσσιες Μεταφορές.

Όσον αφορά το περιεχόμενο της Γενικής Συμφωνίας - Πλαίσιο, για την απελευθέρωση του εμπορίου των υπηρεσιών, στις οποίες υπάγεται και η Ναυτιλία, σύμφωνα με τα σχέδια κειμένων, που έχει εκπονήσει η Commission, η ΕΟΚ εξέφρασε την άποψη να συμπεριληφθούν στη Γενική Συμφωνία όλες οι Υπηρεσίες με σκοπό τη θέσπιση ενός πολυμερούς συστήματος κανόνων και διαδικασιών για το διεθνές εμπόριο των υπηρεσιών και την οικονομική ανάπτυξη όλων των εταίρων - κρατών. Ειδικά επισημαίνεται η επιθυμία αυξήσεως της συμμετοχής των αναπτυσσομένων χωρών στο διεθνές εμπόριο.

Σχετικά με το περιεχόμενο των Τομεακών Συμφωνιών για τις θαλάσσιες μεταφορές, η Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΟΚ αναφέρεται σ' όλες τις υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών, διεθνών και ενδομεταφορών (έστω και αν διατυπώνονται επιφυλάξεις), καθώς και σε αρκετές βοηθητικές της ναυτιλίας υπηρεσίες.

Αναφέρεται επίσης στο δικαίωμα της εγκαταστάσεως, της χρησιμοποίησεως χωρίς διακρίσεις των εθνικών λιμενικών εγκαταστάσεων, στις αρχές του μάλλον ευνοούμενου κράτους, της εθνικής μεταχείρισεως, και της διαφάνειας.

Επίσης περιέχει διατάξεις για την μη εφαρμογή αθέμιτων πρακτικών και την δυνατότητα θεσπίσεως μέτρων προστασίας κατ' αυτών, καθώς και για την εφαρμογή εξασφαλιστικών ρητρών.

Η ελληνική πλευρά, παρακολουθώντας όλη την παραπάνω σκιαγραφηθείσα εξέλιξη των διαπραγματεύσεων για την απελευθέρωση του εμπορίου των υπηρεσιών των θαλασσιών μεταφορών και μετέχοντας στον ενδοκοινοτικό διάλογο για τη διαμόρφωση των στόχων και των θέσεων της ΕΟΚ, ανέπτυξε τις δικές της απόψεις.

Οι απόψεις αυτές υπαγορεύτηκαν από τις αρχές που διέπουν την ελληνική ναυτιλία, από τους στόχους που επιθυμεί να επιτύχει καθώς και από την ιδιαιτερότητα των προβλημάτων που αντιμετωπίζει κατά την παροχή των υπηρεσιών των διεθνών θαλασσιών μεταφορών.

Ο χαρακτήρας της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας καθορίζει σχεδόν υποχρεωτικά και τις βασικές αρχές μέσα στις οποίες κινείται ο οικονομικός αυτός κλάδος, που δεν είναι άλλες από την αρχή της ελευθερίας των θαλασσών και την αρχή του ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού.

Μοναδική εξαίρεση στην υιοθέτηση των φιλελεύθερων αυτών αρχών αποτελεί η αδιαπραγμάτευτη επιμονή της για τη διατήρηση του καθεστώτος του cabotage, που ισχύει μεν σε πολλές άλλες χώρες της ΕΟΚ και του ΟΟΣΑ αλλά που έχει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του στην Ελλάδα.

Οι κυριότεροι στόχοι που προσπαθεί να υλοποιήσει η ελληνική πλοιοκτησία βασιζόμενη στις παραπάνω αρχές, είναι:

-η κατάργηση κάθε μορφής προστατευτισμού από οπουδήποτε και εάν προέρχεται.

-η εξάλειψη του κρατικού παρεμβατισμού

-η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού εμπορικού στόλου

-η αύξηση της δυνάμεως του (την 31.12.90, η Ελλάδα διέθετε 2031 πλοία, 22526329 κ. ο. χ. , που σημαίνει ότι είναι η μεγαλύτερη ναυτιλιακή δύναμη της Ευρώπης με ποσοστό 35% της συνολικής χωρητικότητας του Κοινοτικού στόλου. Η αμέσως επόμενη ναυτική δύναμη της Ευρώπης είναι η Αγγλία με ποσοστό 13%. Επίσης, η Ελλάδα κατέχει την έβδομη θέση παγκοσμίως σε πλοία υπό ελληνική σημαία και την πρώτη θέση σε Ελληνόκτητα πλοία).

-η διατήρηση της θέσεως της στην ελληνική οικονομία, σαν ο κατ' εξοχήν συναλλαγατοφόρος οικονομικός τομέας (το συνάλλαγμα που εισήχθη το 1990 ήταν 1.778.000.000 δολάρια).

Η υλοποίηση των στόχων αυτών, δεν είναι διόλου εύκολη, εάν ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα προβλήματα, που έχει να αντιμετωπίσει η ελληνική ναυτιλία σε σχέση με τις άλλες ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες.

-Οι εισαγωγές και οι εξαγωγές της Ελλάδος εξασφαλίζουν έναν πάρα πολύ μικρό αριθμό εθνικών φορτίων, στον ελληνικό και ελληνόκτητο στόλο. Γι' αυτό τα πλοία μας εξυπηρετούν κυρίως το θαλάσσιο εμπόριο μεταξύ τρίτων χωρών.

-Οι κρατικές επιδοτήσεις ή οποιαδήποτε άλλη μορφή χρηματοδοτήσεως είναι ανύπαρκτες.

Πλέον όμως των ανωτέρω ιδιαίτερων προβλημάτων η ελληνική πλοιοκτησία αντιμετωπίζει σε μεγαλύτερο βαθμό τα υφιστάμενα, στον διεθνή ναυτιλιακό χώρο προβλήματα τα οποία συνοψίζονται.

-στις πολυποικίλες μορφές προστατευτισμού είτε αυτές προέρχονται από τις αναπτυσσόμενες χώρες είτε από τις αναπτυσσόμενες (π. χ. παρακράτηση εθνικών φορτίων, επιμερισμός φορτίων, conferences διαφανείς, ποικίλες μορφές damping κ. λ. π.).

-καθώς και στις άμεσες ή έμμεσες χρηματοδοτήσεις κρατών υπέρ των εθνικών τους στόλων, όταν ο ελληνικός στόλος εξαρτάται από την διεθνή τραπεζική αγορά.

-στο χαμηλό ναυτεργατικό κόστος των ναυτιλιακών εταιριών των αναπτυσσομένων χωρών και γενικά στο χαμηλό κόστος εκμετάλλευσής. Τα προβλήματα αυτά απασχολούν έντονα και την Κοινότητα στα πλαίσια των θετικών μέτρων για την ανάπτυξη της κοινοτικής ναυτιλίας.

Η εξασφάλιση όλων των ανωτέρω ελληνικών αρχών και στόχων, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών και διεθνούς φύσεως προβλημάτων, αποτέλεσε τον κύριο παράγοντα καθορισμού των θέσεων της ελληνικής ναυτιλίας κατά τον Γύρο της Ουρουγουάης.

Νομιμοποιείται η προτιμησιακή μεταχείριση και η ενδυνάμωση των υπηρεσιών των αναπτυσσομένων χωρών να χρησιμοποιηθούν εμπορικά κριτήρια.

Οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες θα γίνεται η προοδευτική απελευθέρωση των αναπτυσσομένων (special economic situation"), οδηγούν στην καταχρηστική επίκληση της ρήτρας της νηπιακής βιομηχανίας και τελικά στην μη περαιτέρω απελευθέρωση των υπηρεσιών των θαλασίων μεταφορών.

Τέλος, η αρχή της σφαιρικότητας εγκυμονεί τον κίνδυνο των Trades-off σε βάρος του τομέως της ναυτιλίας και υπέρ άλλων τομέων υπηρεσιών, όπου τα οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα θα είναι ισχυρότερα από τα ελληνικά ή τα κοινοτικά για την ναυτιλία. (Όπως είναι γνωστό η Ελλάδα έχει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την ναυτιλία σε σχέση με άλλα Κράτη Μέλη της ΕΟΚ των οποίων το κύριο ενδιαφέρον εστιάζεται σε άλλους οικονομικούς τομείς).

Για όλους αυτούς τους λόγους έχουμε υποστηρίξει, και κατά τον ενδοκοινοτικό διάλογο, την παραπάνω θέση μας της εξαιρέσεως της Ναυτιλίας από το πεδίο των

διαπραγματεύσεων για την εφαρμογή μιας συμφωνίας σχετικά με την απελευθέρωση των υπηρεσιών. Η ΕΟΚ ακολούθησε διαφορετική τακτική στις διαπραγματεύσεις αλλά υποστήριξε ότι εάν το τελικό κείμενο της Συμφωνίας δεν εξυπηρετεί κατά τρόπο ικανοποιητικό τα συμφέροντα της Ναυτιλίας, θα ζητηθεί η εξαίρεσή της.

Ήδη όλα τα κράτη - μέλη της ΕΟΚ πιστεύουν πλέον ότι ο Γύρος της Ουρουγουάης δεν προωθεί την περαιτέρω φιλελευθεροποίηση του τομέως της Ναυτιλίας, δεν εξασφαλίζει τα συμφέροντα της Κοινοτικής ναυτιλίας, και συνεπώς επιθυμούν την εξαίρεσή του.

Όσον αφορά δε τον τομέα της Ακτοπλοΐας, υποστηρίζουμε την εξαίρεσή του από οποιαδήποτε μελλοντική συμφωνία για τις υπηρεσίες διότι

-αναφέρεται στις ενδομεταφορές

-εξαιρείται από τις διατάξεις του Κώδικα Απελευθέρωσης Αδήλων συναλλαγών

ΟΟΣΑ

-συζητείται ακόμη στα πλαίσια της ΕΟΚ. Οποιαδήποτε δε απελευθέρωση συμφωνηθεί, αφορά μόνον Κ-Μ ΕΟΚ και όχι τρίτες χώρες.

-είναι ένα δυσεπίλυτο θέμα στο οποίο εμπλέκονται πολλές ειδικές παράμετροι για κάθε Κ-Μ ΕΟΚ και ΟΟΣΑ. Για την Ελλάδα υπάρχουν σημαντικοί κοινωνικοί λόγοι εθνικής αμύνης, οι οποίοι δεν αφήνουν περιθώρια απελευθέρωσης της ακτοπλοΐας. Άλλωστε, η Commission, κατά τον ενδοκοινοτικό διάλογο, έκρινε ανέφικτη την διατύπωση του κειμένου της cabotage στο διεθνές πλαίσιο της GATT, έστω και αν κατά την διατύπωση του κειμένου της Γενικής Συμφωνίας, των Ειδικών Τομεακών Παραρτημάτων, άφησε δυνατότητες να συμπεριληφθεί το cabotage στο σύνολο των υπηρεσιών των θαλασσίων μεταφορών.

Όμως οι Υπουργοί της GATT πιστεύουν ότι θα επιτύχουν την απελευθέρωση του εμπορίου των υπηρεσιών της Ναυτιλίας για να μην απομονωθεί και για να εξασφαλίσει όλους τους τρόπους προσβάσεως στην παγκόσμια Αγορά. Προσπαθεί δε να διαφυλάξει τα συμφέροντα της Κοινοτικής Ναυτιλίας μέσω των κειμένων της Γενικής Συμφωνίας ή των τομεακών παραρτημάτων ή των τομεακών επισημειώσεων, ενώ εκκρεμεί η επίλυση θεσμικών θεμάτων στα πλαίσια της GATT. Η ΕΟΚ υποστηρίζει το πάγωμα των υφιστανμένων ρυθμιστικών καθεστώτων μέσω ενός STANDSTILL καθώς και ενός χρονοδιαγράμματος ROLL-BACK προοδευτικής καταργήσεως υφιστανμένων περιορισμών.

Η ελληνική πλοιοκτησία πιστεύει, για όλους τους παραπάνω αναφερόμενους λόγους, ότι ο Γύρος της Ουρουγουάης δεν εγγυάται προοπτικές καταργήσεως των υφιστανμένων ελαχίστων μορφών προστατευτισμού στον τομέα του εμπορίου των υπηρεσιών των θαλασσίων Μεταφορών. Η διατύπωση του οποιουδήποτε κειμένου ενός Τομεακού Παραρτήματος ή Τομεακής επισημειώσεως για τις θαλάσσιες μεταφορές δεν εξασφαλίζει την επιδιωκόμενη περαιτέρω απελευθέρωση των υπηρεσιών της Ναυτιλίας.

Τελειώνοντας λοιπόν, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η Ελληνική ναυτιλία, συνεπής προς τις φιλελεύθερες αρχές της, δεν μπορεί παρά να υποστηρίξει την εξαίρεση του τομέως της Ναυτιλίας από το Γύρο της Ουρουγουάης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Ελληνική ναυτιλία, λόγω της θέσης και της ισχύος της αλλά και των κανόνων που διέπουν την ΕΕ όσο την ελληνική "αγορά" δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα από την συμφωνία της GATT. Με εξαίρεση την υπόθεση cambotage και την σημασία του για τους έλληνες λιμενεργάτες (π. χ. Marco Polo) η ελληνική ναυτιλία επιδιώκει το άνοιγμα των αγορών καθώς η ανταγωνιστικότητά της είναι ιδιαίτερα υψηλή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ GATT ΣΤΗΝ ΕΕ ΣΤΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Πολλές ποσοτικές εκτιμήσεις έχουν γίνει για τις αναμενόμενες επιπτώσεις από τη φιλελευθεροποίηση του διεθνούς εμπορίου αγροτικών προϊόντων. Όμως ελάχιστες είναι οι εκτιμήσεις που έχουν γίνει με βάση τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις που αναλαμβάνει κάθε χώρα, μετά τον τελικό συμβιβασμό της GATT.

Διατυπώνονται δυο εναλλακτικά σενάρια. Ένα με την υπόθεση ότι η συμφωνία της GATT θα προκαλέσει αύξηση του εισοδήματος, και ένα χωρίς της υπόθεση αυτή. Το δεύτερο σενάριο προφανώς δίνει τις "καθαρές" επιπτώσεις της γεωργικής συμφωνίας. Τα αποτελέσματα μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

- Η δασμοποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στην εξαιτία εφαρμογής της συμφωνίας, δεδομένου ότι οι αρχικά ισοδύναμοι δασμοί έχουν οριστεί σε υψηλά επίπεδα. Τα οφέλη εδώ θα προέλθουν από τις μελλοντικές μειώσεις δασμών. Στο επίπεδο της πρόσβασης στην αγορά, ουσιαστικότερη επίδραση, αν και περιορισμένη, έχουν οι δεσμεύσεις ελάχιστης πρόσβασης.

- Στην εσωτερική στήριξη, η πλήρης αθροιστικότητα σημαίνει ότι οι περισσότερες απ' όσες έχουν ήδη πραγματοποιήσει για να ικανοποιήσουν τις δεσμεύσεις μείωσης. Επιπλέον, η εξαίρεση των ελλειμματικών πληρωμών και των αντισταθμιστικών ενισχύσεων που συνδέονται με περιορισμούς στην παραγωγή (μέτρα αναθεωρημένης ΚΑΠ) από τις μειώσεις επιτρέπει στις χώρες, υπό την προϋπόθεση ότι βρίσκονται εντός των ορίων των δεσμεύσεων, να διατηρήσουν τις εσωτερικές τιμές παραγωγού σε υψηλότερα επίπεδα συγκριτικά με αυτά που θα προέκυπταν συνεπεία των δεσμεύσεων στην πρόσβαση στην αγορά και στις εξαγωγές. Συνεπώς θα πρέπει να αναμένονται μικρές μόνο μεταβολές στην παραγωγή στις κύριες παραγωγούς χώρες.

- Οι σημαντικότερες άμεσες επιπτώσεις προέρχονται από τις δεσμεύσεις επί των εξαγωγών και κυρίως από την υποχρέωση περιορισμού κατά 21% του όγκου των επιδοτούμενων εξαγωγών.

- Οι επιπτώσεις στις διεθνείς τιμές θα είναι σχετικά περιορισμένες. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις αναμένεται να σημειωθούν στα γαλακτοκομικά (τυριά ή γάλα σκόνη 20% και 10% αντιστοίχως) και στο ρύζι (10%), ενώ οι τιμές των υποκατάστατων ζωοτροφών (ελαιούχοι σπόροι, πρωτεϊνούχα) δεν αναμένεται να σημειώσουν περιορισμένη αύξηση (0%-6% αναλόγως του προϊόντος).

- Από την περίοδο 1998/99 η Ε. Ε. αναμένεται να αντιμετωπίσει πρόβλημα με την τήρηση του περιορισμού στον όγκο των επιδοτούμενων εξαγωγών σίτου. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, το 2000-2002 θα υπάρχει κατά μέσο όρο στην Ε. Ε. ένα πλεόνασμα σίτου (πάνω από το επιτρεπόμενο όριο επιδοτούμενων εξαγωγών) της τάξης των 5 εκατ. τόν. Από τις εξελίξεις στην αγορά του σίτου αναμένεται να επωφεληθούν αφενός οι ΗΠΑ και αφετέρου ο Καναδάς, η Αυστραλία και η Αργεντινή.

- Η αλλαγή των σχετικών τιμών σίτου/ κτηνοτροφικών σιτηρών αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση της παραγωγής σίτου σε βάρος της παραγωγής κτηνοτροφικών σιτηρών σε ορισμένες χώρες (Καναδά, Αυστραλία, Αργεντινή). Ανάλογο φαινόμενο υποκατάστασης ενδέχεται να παρατηρηθεί και στην Ε. Ε. συνεπεία της ενεργοποίησης από το 1998/99 του περιορισμού επί των εξαγωγών σίτου.

- Στην περίπτωση των γαλακτοκομικών προϊόντων επίσης, οι σημαντικότερες επιδράσεις αναμένονται από τους περιορισμούς στις εξαγωγές και αφορούν ιδίως τα τυριά και το γάλα σε σκόνη. Η Ε. Ε. θα αντιμετωπίσει τις σημαντικότερες πιέσεις προσαρμογής συγκριτικά με τις άλλες χώρες.

Η θέση της Ελλάδας στον αγροτικό τομέα

Η οικονομική και κοινωνική σημασία του γεωργικού τομέα στην Ελλάδα, παρά τη σταδιακή της μείωση σε όλη την μεταπολεμική περίοδο, εξακολουθεί να παραμένει υψηλή και πάντως σημαντικά υψηλότερη σε σύγκριση με τους κοινοτικούς εταίρους.

Ο γεωργικός τομέας συμμετέχει κατά 15% περίπου στο σχηματισμό του ΑΕΠ και σε αυτόν ασχολείται περισσότερο από το 25% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Χαρακτηρίζεται από σοβαρές διαρθρωτικές αδυναμίες και ανεπάρκειες τόσο όσον αφορά στη διάρθρωση της παραγωγής μεταξύ των επιμέρους κλάδων παραγωγής και ενδοκλαδικά (70% φυτική παραγωγή, 30% κτηνοτροφική παραγωγή, με κυρίαρχη την παραγωγή μεσογειακών προϊόντων), όσο και όσον αφορά στις δομές και τη διάρθρωση - το μέγεθος των γεωργικών εκμεταλεύσεων (πολυτεμαχισμός αγροτικού κλήρου, μέσο μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 37 στρέμματα) με συντριπτική κυριαρχία των μικρών-μεσαίων οικογενειακών γεωργικών εκμεταλεύσεων. Επιπλέον, υπάρχουν σημαντικές φυσικού χαρακτήρα ιδιαιτερότητες (πλήθες ορεινών/ ημιορεινών περιοχών και εκτεταμένος νησιώτικος χώρος). Το γεωργικό εμπορικό ισοζύγιο την τελευταία δεκαετία μετατράπηκε σε ελλειμματικό με τάσεις έντονης αύξησης του ελλείμματος κατά την τελευταία πενταετία, γεγονός που αντανακλά: τη στροφή εμπορίου λόγω της ένταξης στις ΕΚ και τις αυξανόμενες δυσκολίες διάθεσης των ελληνικών γεωργικών προϊόντων που οφείλονται στη μειούμενη ανταγωνιστικότητά τους αλλά και στα προβλήματα που υπάρχουν στο κύκλωμα διακίνησης, εμπορία, μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων.

Τα παραπάνω, αν και εξαιρετικά ελλειπτικά, δείχνουν αρκετά καθαρά ότι το πρόβλημα της ελληνικής γεωργίας είναι αναπτυξιακό και όχι απλά πρόβλημα προσαρμογής της στους κανόνες της αγοράς.

Συνεπώς, η υπέρβαση των χρόνιων διαρθρωτικών αδυναμιών και καθυστερήσεων της ελληνικής γεωργίας απαιτεί την υιοθέτηση μιας πολιτικής ενεργού παρέμβασης και προσανατολισμού που θα εξασφαλίζει επαρκή στήριξη και την αναγκαία εξωτερική προστασία και όχι μια πολιτική απορρυθμισμού και αποικοδόμησης των υφιστάμενων μηχανισμών στήριξης και προστασίας.

Με αυτή την έννοια η προωθούμενη φιλελευθεροποίηση του γεωργικού εμπορίου - ιδίως οι λύση για ταχύρυθμη και χωρίς όρια φιλελευθεροποίηση - και η συνακόλουθη μετατόπιση του κέντρου βάρους των γεωργικών πολιτικών, μέσω του μηχανισμού των "ουδετέρων" εισοδηματικών ενισχύσεων, προς την πλευρά των κοινωνικών πολιτικών, δεν αποτελούν κατάλληλες λύσεις για την ελληνική γεωργία.

Είναι όμως μια λύση αναγκαστική καθώς μάλιστα η Ελλάδα ως μέλος των ΕΚ δεν έχει τη δυνατότητα, όπως στο παρελθόν, να ακολουθήσει τη στάση του "ελεύθερου σκοπευτή" (Free rider), αλλά είναι υποχρεωμένη να συνεισφέρει στις κοινοτικές παραχωρήσεις. Στο πλαίσιο της κοινοτικής προσφοράς η Ελλάδα, παρά τις αδυναμίες της, έχει μια σημαντική συνεισφορά, δυσανάλογη με τις πραγματικές της δυνατότητες καθώς ένα από τα βασικά - παραδοσιακά της γεωργικά προϊόντα, το ελαιόλαδο, το οποίο δεν χαρακτηρίζεται για τα διαρθρωτικά του πλεονάσματα διεθνώς, περιλαμβάνεται στη δέσμη μείωσης της στήριξης κατά 30%, ενώ τα άλλα μεσογειακά προϊόντα (καπνός, βαμβάκι, νωπά και μεταποιημένα φρούτα και λαχανικά) με σύστημα στήριξης και προστασίας λιγότερο αποτελεσματικό συγκριτικά με τα "βόρεια" προϊόντα, περιλαμβάνονται στη δέσμη μείωσης της στήριξης κατά 10%.

Παρά το ότι τα αιτήματα - επιδιώξεις που έθεσε η ελληνική πλευρά (εξαίρεση μεσογειακών προϊόντων από τις διαπραγματεύσεις, διασφάλιση του μηχανισμού ελλειμματικών πληρωμών που εφαρμόζεται στα προϊόντα αυτά, βελτίωση της εξωτερικής τους προστασίας μέσω επέκτασης της επανεξισορρόπησης και στα μεσογειακά προϊόντα, θέσπιση ειδικής περιφερειακής ρήτηρας για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές) στο πλαίσιο των ενδοκοινοτικών διαπραγματεύσεων, δεν ικανοποιήθηκαν πλήρως, εντούτις η κοινοτική προσφορά στο σύνολό της αποτελεί λύση "δεύτερης προτίμησης" (second best) επειδή:

α) επιτρέπει σημαντική ευελιξία χειρισμών ανάμεσα στις διάφορες ομάδες προϊόντων και στο μίγμα των μέτρων που θα επιλεγεί για την υλοποίηση των δεσμεύσεων.

β) διασφαλίζει μεσοχρόνια τους βασικούς μηχανισμούς της ΚΑΠ και την αρχή της κοινοτικής προτίμησης, μέσω της σφαιρικότητας της γεωργικής διαπραγμάτευσης.

Η διαγραφόμενη προοπτική της διαδικασίας αιτημάτων/ προσφορών, αποτελεί για τα ελληνικά δεδομένα μια ακόμη χειρότερη λύση. Τα ελληνικά γεωργικά προϊόντα θα δεχθούν άμεσα σοβαρές πιέσεις από τις ΗΠΑ, Αυστραλία, αλλά και άλλες χώρες. Υπενθυμίζουμε εδώ τη διαμάχη ΗΠΑ - ΕΚ για τα αμύγδαλα και τα εσπεριδοειδή και τις πρόσφατες καταγγελίες της Αυστραλίας για άσκηση dumping από πλευράς Ελλάδας στα κονσερβοποιημένα ροδάκινα και αχλάδια που δείχνουν πολύ καθαρά το είδος των πιέσεων. Μια ματιά επίσης στους καταλόγους αιτημάτων δασμολογικών μειώσεων που έχουν κατατεθεί στο πλαίσιο της διαπραγματευτικής ομάδας για τους δασμούς από διάφορες χώρες μαρτυρά για το επίπεδο και το είδος των πιέσεων που θα ασκηθούν. Η εμπειρία δείχνει ότι στις περιπτώσεις αυτές πολύ δύσκολα μπορούν να αποφευχθούν υποχωρήσεις. Εξάλλου η λύση αυτή προϋποθέτει τη σύνταξη από ελληνικής πλευράς ενός καταλόγου αιτημάτων/ προσφορών που θα ήταν διατεθειμένη στο πλαίσιο μιας ισόρροπης λύσης να αποδεχθεί. Για λόγους οργανωτικούς, διοικητικούς αλλά και αντικειμενικούς (διάρθρωση και προσανατολισμός των γεωργικών εξαγωγών, χαμηλή ανταγωνιστικότητα των ελληνικών γεωργικών προϊόντων), η διαμόρφωση ενός τέτοιου καταλόγου είναι εξαιρετικά δύσκολη.

Αναλυτικότερα όμως η κατάσταση της ελληνικής γεωργίας- μέσα στα πλαίσια κοινής αγροτικής πολιτικής- αυτή τη στιγμή έχει ως εξής:

Σιτηρά : Στην Ελλάδα έχει το δικαίωμα να καλλιεργεί 14.800.000 στρέμματα με δημητριακά. Δηλαδή με σκληρό και μαλακό σιτάρι, καλαμπόκι, κριθάρι, σόγια, βρώμη, σίκαλη κ. ά. Η τιμή όλων των σιτηρών είναι για τη φετινή σοδειά 100 παλιά ECU ο τόνος, ή γύρω στις 26,7 δρχ. το κιλό. Η τιμή των σιτηρών άρχισε να μειώνεται το 1993 στο πλαίσιο της συμφωνίας της GATT. Τότε η μέση τιμή των σιτηρών ήταν 45 δρχ. το κιλό, για να φτάσει φέτος τις 26,7 δρχ. το κιλό. Για να μη χάσουν εισόδημα οι παραγωγοί, η Ε. Ε. έδωσε αντισταθμιστικές ενισχύσεις. Δηλαδή, κάλυψε με επιδοτήσεις τη μείωση των τιμών ώστε ο αγρότης να παίρνει τις 45 δρχ. του 1993. Φέτος η αντιστάθμιση είναι 45 παλιά ECU το εκτάριο.

Για το σκληρό σιτάρι υπάρχει επιπλέον ποσόστωση καλλιέργειας και επιπλέον ενίσχυση. Η Ελλάδα μπορεί να καλλιεργήσει με σκληρό σιτάρι ως 9 εκκ. στρέμμ. από τα 15 περίπου εκκ. στρέμμ. των σιτηρών. Σήμερα καλλιεργούνται 5, 5 - 6 εκκ. στρέμμ. με σκληρό σιτάρι. Για την καλλιέργεια αυτή δίνεται μια ενίσχυση 29,7 ECU το στρέμμα (περίπου 9.000 δρχ.). Για το σκληρό σιτάρι έχουν δοθεί άδειες καλλιέργειας και κανείς δεν μπορεί να καλλιεργήσει χωρίς άδεια. Το ατομικό δικαίωμα (άδεια καλλιέργειας) είναι προσωπικό ιδιοκτησιακό περιουσιακό στοιχείο και μπορεί να πουληθεί, να παραχωρηθεί, να μεταβιβαστεί, να ενοικιαστεί, κλπ. Στον τομέα των σιτηρών υπάρχει και το καθεστώς στις αγρανάπαυσης. Οι παραγωγοί που έχουν σοδειά ως 92 τόν. τον χρόνο δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα αγρανάπαυσης. Για τις ποσότητες πάνω από 92 τόν. είναι υποχρεωτική η ένταξη στην αγρανάπαυση. Αν οι εκτάσεις που μένουν ακαλλιεργητες είναι κάθε χρόνο σε διαφορετικό σημείο, το ποσοστό της συνολικής έκτασης κάθε εκμετάλλευσης που εισέρχεται στην αγρανάπαυση είναι 12% ενώ αν είναι στο ίδιο σημείο το ποσοστό ανεβαίνει στο 17%. Για τις εκτάσεις που δεν καλλιεργούνται δίνεται ενίσχυση ύψους 57 ECU ο τόνος (17 δρχ. το κιλό). Πέρσι, σε καθεστώς αγρανάπαυσης ήταν 220.000 στρ. Δηλαδή, οι αγρότες πληρώθηκαν για να μην καλλιεργήσουν

Καπνά : Απόλυτα ελεγχόμενη καλλιέργεια. Φέτος, στη χώρα μας μπορούν να παραχθούν 126.700 τόν. από τους οποίους 30.000 τόν. με καπνά ποικιλίας βριτζίνια. Είναι η ποικιλία που δίνει το μεγαλύτερο εισόδημα στον αγρότη, καθώς η μέση στρεμματική πρόσοδος είναι 250.000 δρχ. Τα καπνά σχεδόν δεν έχουν εμπορική τιμή και το ποσόν που παίρνουν οι αγρότες είναι η επιδότηση. Η ενίσχυση αυτή ξεκινάει από 65% που είναι στο Μπασμά που φτάνει το 95% στα βριτζίνια. Στα συμβόλαια που υπογράφουν οι παραγωγοί με τους εμπόρους - μεταποιητές, αναγράφεται η εμπορική τιμή και η επιδότηση. Σε πολλά συμβόλαια αναγράφεται 1 δρχ. ως εμπορική τιμή του προϊόντος.

Ντομάτα : Το ίδιο ελεγχόμενη είναι η καλλιέργεια ντομάτας για μεταποίηση η καλλιέργεια της νωπής ντομάτας για τη σαλάτα (επιτραπέζια) είναι ελεύθερη και δεν έχει καμμία προστασία. Η Ελλάδα έχει την εξής ποσόστωση: Για ντοματοπολιτό 976.003 τόν. νωπής ντομάτας και 21.593 τόν. νωπής ντομάτας είναι 24,2 δρχ. το κιλό. Ο βιομήχανος παίρνει επιδότηση μεταποίησης ύψους 78 δρχ. το κιλό. Υπάρχουν συμβόλαια παραγωγής ανάμεσα στον παραγωγό και τον μεταποιητή. Η παραγωγή βιομηχανικής ντομάτας κατανέμεται ξεχωριστά στο κάθε παραγωγό και γίνεται κατανομή πόση ποσότητα θα επεξεργαστεί κάθε βιομηχανία.

Τεύτλα - Ζάχαρη : Απόλυτη ελεγχόμενη καλλιέργεια. Οι παραγωγοί έχουν συμβόλαια παραγωγής με την βιομηχανία ζάχαρης, η οποία δίνει σπόρο και τεχνική

βοήθεια. Η χώρα μας μπορεί να παράγει 290.000 τόν. ζάχαρη, ποσότητα που είναι η α' ποσόστωση και 29.000 τόν. ως β' ποσόστωση. Σε περίπτωση υπέρβασης κρατείται τέλος συνυπευθυνότητας που είναι 2% για την α' ποσόστωση και 35,5% για την β' ποσόστωση. Η τιμή των τεύτλων φέτος είναι 14,3 δρχ. το κιλό, και η τιμή παρέμβασης της ζάχαρης 190 δρχ. το κιλό.

Βαμβάκι : Το πιο δυναμικό προϊόν με τη μεγαλύτερη απόδοση για τον αγρότη (πάνω 150.000 δρχ. η στρεμματική πρόσοδος). Φέτος, είχε γύρω στις 300 δρχ. το κιλό (βαμβάκι πουλήθηκε από 270 έως 340 δρχ. το κιλό, ανάλογα με την ποιότητα). Έχει υψηλή επιδότηση και η Ε. Ε. έδωσε για την περσινή σοδειά πάνω από 180 δισ. δρχ. Υπάρχουν πλαφόν παραγωγής το οποίο ανέρχεται στους 701.000 τόν. για το σύνολο της Ε. Ε. Φέτος η Ελλάδα είχε παραγωγή 1,3 εκ. τόν. και το τέλος συνυπευθυνότητας έφτασε τις 90 δρχ. το κιλό (χάσαμε 100 περίπου δισ.). Παρ' όλο αυτό η καλλιέργεια ήταν αποδοτική για τον αγρότη (πλήρωνε 90 δρχ το κιλό πρόστιμο αλλά έπαιρνε άλλες 300 δρχ.).

Αμπελοκαλλιέργεια : Τα προβλήματα του τομέα είναι μεγάλα. Είναι μία καλλιέργεια ελεύθερη έως τώρα, αλλά έγινε πρόταση για να τεθούν περιορισμοί. Βέβαια το πρόβλημα αμβλύνεται καθώς η φυλλοξήρα έχει μειώσει την παραγωγή σταφίδας στο ένα τρίτο και τα επιτραπέζια σταφύλια έχουν ικανοποιητικές τιμές. Η επιτροπή έχει προτείνει να ξεριζωθούν 70.000 στρέμμ. στην Ελλάδα, να μειωθούν οι τιμές και να μπει ποσόστωση παραγωγής. Επίσης να επιτραπεί η χρήση ζάχαρης στα κρασιά.

Κτηνοτροφία : Η Ελλάδα έχει τα εξής πλαφόν:

- Παραγωγή 625.000 τόν. αγελαδικού γάλακτος το χρόνο. Σε περίπτωση υπέρβασης υπάρχει σούπερ τέλος συνυπευθυνότητας που είναι 115% της τιμής παρέμβασης. Η Ελλάδα είναι απόλυτα ελλειμματική χώρα και ένας στους τρεις έλληνες δεν πίνει νωπό φρέσκο γάλα. Οι έλληνες πίνουν γάλα σε κουτιά που εισάγεται από βόρειες χώρες. Η Πορτογαλία με τον ίδιο πληθυσμό έχει τρεις φορές μεγαλύτερη ποσόστωση. Η χώρα μας ζητεί επίμονα αύξηση της ποσόστωσης.

- Εκτροφή 140.000 κεφάλια μοσχάρια για πάχυνση και 220.000 θηλάζουσες αγελάδες. Για τα ζώα αυτά δίνονται ενισχύσεις. Σε περίπτωση παραβάσεων μειώνονται οι ενισχύσεις. Η χώρα μας έως τώρα δεν έχει κατορθώσει να πιάσει τα παραπάνω νούμερα. Είμαστε ελλειμματικοί σε κρέας πάνω από 50%. Είναι χαρακτηριστικό ότι η χώρα μας δαπανά 300 δισ. δρχ. το χρόνο για την εισαγωγή κτηνοτροφικών προϊόντων και ο τομέας είναι ο πρώτος στον πίνακα των ελληνικών εισαγωγών (έχει ξεπεράσει και την εισαγωγής πετρελαιοειδών).

- Εκτροφή 12 εκατ. κεφαλιών αιγοπροβάτων, με ανοχή για υπέρβαση ως 650.000 κεφάλια. Από την ποσότητα της τυχόν υπέρβασης ένα 2% θεωρείται εθνικό απόθεμα και μπορεί να δοθεί σε νέους κτηνοτρόφους. Χορηγούνται σημαντικές ενισχύσεις, οι οποίες μειώνονται αν τυχόν υπάρξει υπέρβαση.

	1.980	1.982	1.984	1.986	1.988	1.989
Κλ/ργία	7.874,1	20.825,5	44.848,7	80.473	94.210	148.709,5
Ένδυση	1.219,1	3.772	8.034,3	10.386,7	23.399,5	44.811,8

προβλέψεις της GATT για την Γεωργία

Συνοπτικά η συνθήκη που τέθηκε σε ισχύ από 1-1-95 για τη γεωργία προβλέπει:

- Δραστική μείωση μέσα σε μιά δετία της πάση φύσεων άμεσων και έμμεσων επιδοτήσεων κατά την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων. Οι επιδοτήσεις μειώνονται τμηματικά κατά 36%.

- Οι επιδοτούμενες εξαγωγές μειώνονται κατά 21% σε ποσότητα.

- Οι θεσμικές τιμές στήριξης του γεωργικού εισοδήματος μειώνονται τμηματικά (τιμές παρέμβασης, ελάχιστες τιμές παραγωγού, ελάχιστες τιμές εισαγωγής ξένων γεωργικών προϊόντων κτλ.).

- Καταργούνται όλοι οι εισαγωγικοί φραγμοί που αποβλέπουν στην προστασία της εγχώριας γεωργικής παραγωγής (ποσοστώσεις, περιορισμοί εισαγωγών, άδειας εισαγωγής κτλ.

- Οι ενισχύσεις στην παραγωγή μειώνονται κατά 20%.

- Όλες οι έκτακτες εισφορές που πλήτουν τα εισαγόμενα γεωργικά προϊόντα για στήριξη της εθνικής παραγωγής μετατρέπονται σε εισαγωγικούς δασμούς και παράλληλα μειώνονται κατά 36%. Ειδικότερα, οι εισαγωγικοί δασμοί στα εισαγόμενα τροπικά γεωργικά προϊόντα μειώνονται κατά 40%.

- Οι δασμοί στα εισαγόμενα είδη αγροτικού εξοπλισμού καταργούνται τμηματικά. Επίσης καταργούνται και σε μια σειρά προϊόντων που παράγονται από γεωργικές πρώτες ύλες π. χ. οινόπνευμα, έπιπλα, χαρτί, μπύρα.

Οι επιπτώσεις από τις παραπάνω ρυθμίσεις συνοψίζονται

- 1) Επιπτώσεις από την πρόσβαση στην αγορά
- 2) Εξαγωγικός τομέας
- 3) Οικονομικές επιπτώσεις

Στο τέλος του κεφαλαίου παρατίθεται πίνακας που παριστά συνοπτικά τις επιπτώσεις της GATT 94 στην ελληνική γεωργία. Αναλυτικότερα όμως:

1. Σιτηρά:

Ο ισοδύναμος δασμός θα είναι ίσος : $184,74 - 122,31 = 62,43$ ECU/ τον.

Για το σκληρό σιτάρι γίνονται εκτιμήσεις:

$227,80$ \$/ τον. τιμή διεθνούς αγοράς FOB ή $227,80 + 22,00$ (κόστος μεταφοράς κ. λ. π.) = $249,80$ \$/ τον. τιμή CIF ή $249,80 : 1,32$ \$/ ECU = $189,24$ ECU/ τον.

Ανώτατη τιμή εισαγωγής στην Ε. Ε. $184,74$ ECU/ τον. Άρα δεν θα υπάρχει δασμός λόγω υψηλής τιμής CIF στο λιμάνι του Ρότερνταμ.

Με βάση τις παραπάνω τιμές και δασμούς η Ευρωπαϊκή παραγωγή αναμένεται να προστατευθεί ικανοποιητικά. Πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι οι σημερινές εισφορές είναι υψηλότερες, γιατί με το νέο σύστημα έχει περιοριστεί σημαντικά η διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής για καθορισμό των εισφορών, αφού το ανώτατο επίπεδο είναι το 155% της τιμής παρέμβασης και από αυτό προκύπτουν τα υπόλοιπα.

Όμως υπάρχουν τρεις παράγοντες οι οποίοι θα επηρεάσουν την κατάσταση των σιτηρών:

α. Η ελάχιστη εισαγωγική ποσόστωση των 300.000 τον. με μηδέν δασμό. Σε περίπτωση όπου η Κοινοτική παραγωγή υπερβεί την ζήτηση σε σκληρό σιτάρι, τότε η

εισαγωγή των 300.000 τον. σκληρού σίτου θα επηρεάσει την Ελληνική παραγωγή. Για κάθε 1.000 τον. οι οποίοι υπερβαίνουν την Κοινοτική ζήτηση, θα υπάρχει μείωση κατά 30.000 ECUS (30 ECU/ τον υπολογίζουμε τον ισοδύναμο δασμό). Την ζημιά αυτή υπολογίζουμε μέχρι της ποσότητας των 300.000 τον. που είναι οι μέσες ετήσιες εισαγωγές της Ε. Ε. σε σκληρό σιτάρι, δηλ. $30.000 \times 300 = 9.000.000$ ECUS

β. Ο εφαρμοστικός κανονισμός για τα σιτηρά προβλέπει κανονική ρύθμιση για το εκατολιτρικό βάρος του σκληρού σίτου, όμως αφήνει άλλες ρυθμίσεις στα τελωνεία, τα οποία, όπως είναι γνωστόν, δεν μπορούν να ελέγξουν αποτελεσματικά τις ποιοτικές προδιαγραφές των διαφόρων προϊόντων (βλέπε σεβασμός ελάχιστης τιμής εισαγωγής της σταφίδας). Συνήθως, η τιμή του σκληρού σίτου στη διεθνή αγορά είναι υψηλότερη της τιμής του μαλακού και ο ισοδύναμος δασμός θα είναι μικρότερος. Στην περίπτωση αυτή συμφέρει να εισαχθεί μαλακό και να χαρακτηριστεί σκληρό σιτάρι.

Οι επιπτώσεις σε επίπεδο Κοινότητας και όχι μόνο Ελλάδος θα είναι : 300.000 τον. \times 60 ECU/ τον (εισφορά μαλακού) = $18.000.000$ ECUS.

γ. Η αύξηση του ισοδύναμου δασμού κατά 10 ECU/ τον. για εισαγωγές από μεσογειακές χώρες. Η αύξηση αυτή αποφασίστηκε από την Ε. Ε. λόγω του μικρότερου μεταφορικού κόστους που έχουν οι χώρες αυτές από άλλες, π. χ. ΗΠΑ και Καναδάς. Η ρύθμιση αυτή έχει σημασία, ιδιαίτερα για τη χώρα μας, γιατί καθιστά ακριβότερες τις εισαγωγές σκληρού σίτου από την Τουρκία, η οποία έχει την μεγαλύτερη παραγωγή και προς εξαγωγή ποσότητα, από όλες τις μεσογειακές χώρες.

Ενώ οι δύο πρώτοι παράγοντες είναι αρνητικοί, ο τρίτος είναι θετικός και αναμένεται να μην δημιουργήσει προβλήματα από την αύξηση των εισαγωγών της Τουρκίας, στην Ε. Ε. σε τιμές χαμηλότερες των Κοινοτικών συν τους δασμούς. Για τα λοιπά σιτηρά και τον αραβόσιτο δεν αναμένονται κάποιες σημαντικές επιπτώσεις από τη Συμφωνία.

Σημειώνεται ότι θα εξακολουθήσουν οι εισαγωγές όπως μέχρι σήμερα, 2 εκατ. τον. αραβοσίτου, και 300.000 τον. σόργου στην Ισπανία και 500.000 τον. αραβοσίτου στην Πορτογαλία, με δασμούς που θα αποφασίσουν ΗΠΑ και Ε. Ε. ώστε να πραγματοποιούνται οι εισαγωγές οι οποίες είχαν αποφασισθεί από το 1987, με την προσχώρηση στην Ε. Ε. της Ισπανίας και της Πορτογαλίας.

2. Ελαιούχοι σπόροι

Η Κ. Ο. Α. των ελαιούχων σπόρων επηρεάζεται από την ειδική συμφωνία ΗΠΑ-Ε. Ε. για τους ελαιούχους σπόρους, σύμφωνα με την οποία, η Ε. Ε. δεν πρέπει να υπερβεί την έκταση των $5.484.000$ εκταρίων ελαιούχων σπόρων. Αν η καλλιέργεια των ελαιούχων σπόρων υπερβεί την ανωτέρω ποσόστωση, η Επιτροπή επιβάλλει ποινές, ώστε η τελική επιδότηση να είναι η ίδια με εκείνη που αντιστοιχεί στη Μέγιστη Εγγυημένη Έκταση (ΜΕΕ). Επειδή η ρύθμιση αφορά το Κράτος που υπερβαίνει την ΜΕΕ του και επειδή η Ελλάδα δεν αναμένεται να αυξήσει τις εκτάσεις των ελαιούχων σπόρων, δεν υπάρχουν επιπτώσεις από την Συμφωνία.

3. Ρύζι

Στο ρύζι οι σημερινές εισφορές δεν διαφέρουν σημαντικά από τον ισοδύναμο δασμό και έτσι αναμένεται να εξακολουθήσει η προστασία του προϊόντος. Η Συμφωνία προβλέπει την ανωτάτη επιβολή ισοδύναμου δασμού στο 180% - 188% της τιμής παρέμβασης του ρυζιού και ειδικά 80% (ποικιλία *indica*) και 88% (ποικιλία *jaronica*). Ανεξάρτητα της Συμφωνίας, η ελληνική παραγωγή θα υφίσταται πίεση, έστω μικρή, από την προτίμηση των καταναλωτών σε μακρόσπερμα ρύζια.

4. Ζάχαρη

Στη ζάχαρη δεν φαίνεται να δημιουργούνται ιδιαίτερα προβλήματα από τη Συμφωνία, αφού η σημερινή εισφορά και ο ισοδύναμος δασμός ευρίσκονται, σχεδόν, στο ίδιο επίπεδο. Η συμφωνία εγγυημένης εισαγωγής ζάχαρης ΑΚΕ, σε εγγυημένες τιμές και ποσότητες (1.304.700 τόν.) θα διατηρηθεί και στο μέλλον. Η ως άνω ποσόστωση αναφέρεται σε ακατέργαστη ζάχαρη, η οποία κατευθύνεται κυρίως στο Η. Β.

Δεν αναμένονται, λοιπόν, επιπτώσεις από τις εισαγωγές ζάχαρης στη χώρα μας.

5. Ελαιόλαδο

Στο ελαιόλαδο η τρέχουσα εισφορά είναι μικρότερη από τον ισοδύναμο δασμό και έτσι θα υπάρχει αποτελεσματική προστασία. Αυτό συνέβη γιατί στην περίοδο βάσεως υπήρχε, εκτός της εισφοράς, και η ενίσχυση στην κατανάλωση, η οποία ελήφθη υπόψη στον υπολογισμό του ισοδύναμου δασμού.

Σημειώνεται ότι η Ε. Ε. έχει δεσμεύσεις για μείωση της εισφοράς στο ελαιόλαδο στις χώρες: Λίβανος, Τουρκία, Αλγερία, Τυνησία και Μαρόκο. Ανάλογες μειώσεις θα μεταφερθούν και στον ισοδύναμο δασμό, αλλά δεν αναμένονται προβλήματα λόγω των μικρών μειώσεων που έχουν παραχωρηθεί στις χώρες αυτές.

Σημειώνεται ότι κατά την εισαγωγή ελαιόλαδου καταγωγής των χωρών αυτών, η εισφορά που εισπράττεται μειώνεται κατά: 7,245 ECU/ τόν. από τον Λίβανο, 138,645 ECU/ τόν. από την Τουρκία, και 153,245 ECU/ τόν. από την Αλγερία, Μαρόκο και Τυνησία. Ακόμη και με τις μειώσεις αυτές ο ισοδύναμος δασμός είναι μεγαλύτερος της τρέχουσας εισφοράς.

Έτσι δεν αναμένονται επιπτώσεις στον τομέα του ελαιολάδου και η σημερινή κυριαρχία των χωρών παραγωγής: Ισπανίας, Ιταλίας και Ελλάδος θα δεσπόζει στην Ε. Ε. και μόνο σε περιόδους μειωμένης παραγωγής θα γίνονται εισαγωγές.

6. Βαμβάκι

Το εκκοκισμένο βαμβάκι εισάγεται ατελώς στην Ε. Ε. και θα εξακολουθήσει να εισάγεται με αυτό το καθεστώς. Συνεπώς, η Συμφωνία δεν δημιουργεί κανένα πρόβλημα από τις εισαγωγές, σε σχέση με την σημερινή κατάσταση. Όπως έχει, ήδη, αναφερθεί, το πρόβλημα που δημιουργεί η Συμφωνία στο βαμβάκι, είναι η διάταξη για την ανωτάτη εσωτερική στήριξη, με έτος αναφοράς το 1992.

7. Καπνός

Στον καπνό η μείωση των δασμών και των εισφορών δεν αναμένεται να δημιουργήσει πρόβλημα, από τις εισαγωγές, γιατί ο καπνός έχει ειδικά χαρακτηριστικά από τα οποία εξαρτάται και η κατανάλωσή του π. χ. ποικιλία, προτιμήσεις καταναλωτών στα διάφορα σήματα τσιγάρων κ. α. Συνεπώς επιπτώσεις δεν αναμένονται ύστερα και από την αλλαγή του συστήματος προστασίας του προϊόντος. Η μόνη οικονομική επίπτωση θα είναι, στον Κοινοτικό προϋπολογισμό από την είσπραξη μειωμένων δασμών. Άλλωστε, η τιμή συν τους δασμούς και εισφορές, αποτελεί μικρό ποσοστό της τελικής επιβάρυνσης του τσιγάρου από τους φόρους που επιβάλλονται από τις Κυβερνήσεις των διαφόρων Κρατών.

8. Οίνος

Η Συμφωνία προβλέπει ότι οι τιμές αναγωγής του τομέα θα μετατραπούν σε τιμές εισόδου και ο υπολογισμός του ισοδύναμου δασμού θα γίνει με την ίδια μεθοδολογία, όπως στα οπωροκηπευτικά. Τούτο θα ισχύει μόνο για το γλεύκος, για το οποίο από 28% ο δασμός και 164 ECU/hl ο ισοδύναμος δασμός την έναρξη, θα γίνει 22,4% και 131 ECU/hl αντίστοιχα στο τέλος της μεταβατικής περιόδου. Για τους περισσότερους τύπους των οίνων θα εφαρμοσθούν μόνο δασμοί, οι οποίοι από 40 ECU/hl θα μειωθούν στις 32 ECU/hl το 2.000/2.001. Κανονικά θα έπρεπε να καθορισθούν τιμές εισόδου και για τους οίνους, όπως στο γλεύκος, όμως ο κανονισμός κατήργησε την σχετική διάταξη που υπήρχε στον βασικό κανονισμό του τομέα.

Ο ισοδύναμος δασμός στο γλεύκος δεν θα εφαρμόζεται, όταν η τιμή εισόδου δεν είναι μικρότερη από 242,35 ECU/hl, στην αρχή και 209,35 ECU/hl στο τέλος της περιόδου. Όταν η διαφορά τιμών είναι μέχρι 8% δεν επιβάλλεται ο πλήρης ισοδύναμος δασμός, αλλά μόνο η διαφορά

Σχετικά με τις σημερινές εισαγωγές, με την υπάρχουσα ΚΟΑ του τομέα, η Ε. Ε. εισάγει ετησίως περί τα 3 εκατ. hl.

Οι εισαγόμενες ποσότητες δεν φαίνεται τουλάχιστον μέχρι σήμερα, να επιτείνουν τα υπάρχοντα προβλήματα. Η έλλειψη ισορροπίας στην Ευρωπαϊκή αγορά οίνου οφείλεται, κυρίως, στην Ευρωπαϊκή παραγωγή. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή στην πρότασή της για αναμόρφωση του τομέα, προτείνει μέτρα ελέγχου της παραγωγής για να εξαλειφθούν εκείνοι οι παράγοντες, οι οποίοι προκαλούν την παραγωγή πλεονασματικών ποσοτήτων οίνου κακής ποιότητας και χωρίς να υπάρχει πραγματική διέξοδος στην αγορά.

Συνεπώς οι επιπτώσεις θα εξαρτηθούν, κυρίως, από την αναμόρφωση της ΚΟΑ των αμπελοοινικών προϊόντων και δευτερευόντως από τις εισαγωγές λόγω της Συμφωνίας.

Οι εισαγωγές οίνου στην Ε. Ε. έχει υπογράψει συμφωνίες για σεβασμό της τιμής αναγωγής (π. χ. χώρες MAGREB).

Οι σημερινές τιμές αναγωγής, στους διάφορους τύπους οίνων, είναι υψηλότερες από τον δασμό που θα εφαρμοσθεί από της 1η Ιουλίου 1995. Έτσι οι τιμές αναγωγής που εφαρμόζονται σήμερα είναι ανά ECU/hl : Α1=49,56, R1=51,72 και R2=51,72.

Οι τιμές αυτές είναι σημαντικά υψηλότερες από τις τιμές παραγωγού στις κύριες παραγωγούς χώρες της Ε. Ε. (στοιχεία 1993) και σε ECU/hl : Ισπανία : 40,14, Ιταλία : 28,09 και Γαλλία : 34,28 και για τους πιο αντιπροσωπευτικούς τύπους των οίνων.

Η μείωση των δασμών, με βάση την Συμφωνία, είναι αρκετά σημαντική, αλλά εκτιμάται ότι δεν θα δημιουργήσει πρόβλημα εισαγωγών μεγάλων ποσοτήτων οίνων.

Η εκτίμηση προέρχεται από τρεις λόγους:

Πρώτο: στην επαναδιαπραγμάτευση των συμφωνιών με τις Τρίτες Χώρες, η Επιτροπή θα ζητήσει την τήρηση μερικών κανόνων π. χ. σεβασμό των παραδοσιακών εισαγωγών των χωρών αυτών στην Ε. Ε.

Δεύτερο : οι επιβαλλόμενοι δασμοί είναι, σχεδόν, στο ύψος των τιμών παραγωγού των Ευρωπαϊκών οίνων, και

Τρίτο : αντίστοιχες μειώσεις θα γίνουν και στις Τρίτες Χώρες, που θα αυξήσουν την διαφορά με τις Κοινοτικές τιμές. Το τελευταίο, βεβαίως, θα ισχύσει σε όλα τα προϊόντα της Συμφωνίας.

Όσον αφορά την χώρα μας, η εκτίμηση είναι ότι δεν θα αυξηθούν οι εισαγωγές από Τρίτες Χώρες, αφού παραδοσιακά δεν γίνονται εισαγωγές από Τρίτες Χώρες, λόγω της ιδιομορφίας του οίνου. Ο καταναλωτής επιθυμεί οίνους από χώρες γνωστές για την παραγωγή τους. Οι γειτονικές χώρες αν και είχαν σημαντική παραγωγή με καλές ποικιλίες (π. χ. Βουλγαρία), δεν φαίνεται να αποτελούν πρόβλημα, γιατί αντιμετωπίζουν γενικούς προβλήματα στην παραγωγή και οι εισαγωγικοί δασμοί θεωρούνται υψηλοί.

Όμως η χώρα μας θα συνεχίσει να δέχεται πιέσεις στην αγορά οίνου από τις εισαγωγές Ιταλικών και Γαλλικών οίνων σε σχέση με τους Ευρωπαϊκούς και απ' ετέρου από την προτίμηση των καταναλωτών σε οίνους παραγωγής των χωρών αυτών.

Για σύγκριση αναφέρονται οι σημερινές τιμές παραγωγού στην Ελλάδα σε ECU/hl :
AI =32,37, RI =48,37 και R2 =41,98.

9. Νωπά Οπωροκηπευτικά

Η σύγκριση των σημερινών τιμών αναγωγής και των τιμών εισόδου του 2.000/2002 (πίνακας 5..) δείχνει ότι η σημερινή προστασία είναι μεγαλύτερη από την προστασία του 2.000/2.001 στα αγγούρια, λεμόνια, μήλα, ροδάκινα και επιτραπέζια σταφύλια, ενώ είναι μικρότερη στις τομάτες και στα πορτοκάλια. Η αύξηση στα πορτοκάλια συμβαίνει γιατί στην τιμή αναγωγής έχει προστεθεί η επιδότηση διεισδύσεως, που ίσχυε την περίοδο βάσεως, ενώ στην τομάτα λόγω της μεγαλύτερης προστασίας την ίδια περίοδο. Πρέπει να επισημανθεί ότι στο νέο σύστημα ο ισοδύναμος δασμός και η τιμή εισόδου θα ισχύει καθ' όλη την διάρκεια του έτους, αυξάνοντας την προστασία, ενώ με το παλαιό σύστημα, η τιμή αναγωγής ίσχυε για ορισμένο χρονικό διάστημα του έτους.

Έτσι, με το σημερινό σύστημα θα υπάρχει στα αγγούρια δεν υπάρχουν τιμές αναγωγής για την περίοδο από 11 Νοεμβρίου έως 10 Φεβρουαρίου κάθε χρόνο, ενώ με το νέο σύστημα θα υπάρχει τιμή εισόδου και ισοδύναμος δασμός όλο το χρόνο.

Το ίδιο θα ισχύει και για τα άλλα οπωροκηπευτικά, που έχουν σήμερα, σύστημα τιμών αναγωγής.

Όσον αφορά τις επιπτώσεις από πιθανές εισαγωγές στα προϊόντα με μικρότερη τιμή εισόδου από την σημερινή τιμή αναγωγής, εκτιμάται ότι δεν θα υπάρξουν, στη χώρα μας γιατί οι τιμές εισόδου συν τον ισοδύναμο δασμό (σε όσες περιπτώσεις επιβληθεί) θα προστατεύσουν τα προϊόντα μας από εισαγωγές σε χαμηλές τιμές. Άλλωστε, η διαφορά μεταξύ τιμών αναγωγής και εισόδου δεν είναι σημαντική και έτσι δεν φαίνεται ότι θα αλλάξει η σημερινή κατάσταση.

Όμως, από τις εισαγωγές θα υπάρξουν έμμεσα επιπτώσεις από την εφαρμογή του συστήματος επιτήρησης των εισαγωγών και επιβολής του ισοδύναμου δασμού σε περίπτωση μη σεβασμού της τιμής εισόδου.

Σύμφωνα με το νέο καθεστώς εισαγωγής των οπωροκηπευτικών στην Ε. Ε. η επιτήρηση των εισαγωγών γίνεται στις αντιπροσωπευτικές αγορές εισαγωγής, όπου θα υπολογίζεται, κάθε μέρα, από την Επιτροπή η αξία εισαγωγής κάθε "παρτίδας" με την οποία θα συγκρίνεται η τιμή εισόδου του προϊόντος για την επιβολή ή όχι του ισοδύναμου δασμού ή την απώλεια ή μη της εγγύησης του εισαγωγέα. Ο τελευταίος διαθέτει προθεσμία ενός μηνός από την πώληση των εισαγομένων προϊόντων για να αποδείξει ότι η "παρτίδα" έχει διατεθεί σύμφωνα με τις Κοινοτικές διατάξεις. Αν διαπιστωθεί ότι δεν έχουν τηρηθεί οι όροι του σχετικού κανονισμού, τότε οι αρμόδιες αρχές επιβάλλουν και εισπράττουν τους οφειλόμενους δασμούς. Αυτό γίνεται για κάθε "παρτίδα" και όχι στα επόμενα φορτία, όπως γίνεται με το υφιστάμενο καθεστώς. Αυτό αναμένεται να δημιουργήσει, εκτός της γραφειοκρατικής διαδικασίας (αναμονή πώλησης κλπ. των εισαγομένων ποσοτήτων για επιβολή δασμών), καταστάσεις αποφυγής καταβολής δασμών μέσω μη πραγματικών τιμολογίων.

Το πρόβλημα αυτό δεν μπορεί να εκτιμηθεί, αλλά αναφέρεται για να υποστηριχθεί η δυσκολία ελέγχου των εισαγωγών με το νέο καθεστώς. Για την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος απαιτείται επιτήρηση στην εσωτερική αγορά της Ε. Ε. , αλλά και πληροφόρηση στις χώρες εξαγωγής, ιδιαίτερα στις Μεσογειακές.

Όσον αφορά τα προϊόντα με τιμή εισόδου μεγαλύτερη της τιμής αναγωγής, εκ πρώτης όψεως δεν φαίνεται να δημιουργεί πρόβλημα. Εν τούτοις τα αναφερόμενα παραπάνω για την επιτήρηση δλπ. πιθανόν να ισχύουν και για τα προϊόντα αυτά.

Είναι, όμως, δυνατόν να υπάρξει πίεση για μείωση των τιμών παραγωγού, λόγω της μείωσης των επιδοτούμενων εξαγωγών. Η πίεση αυτή δεν πρέπει να είναι σημαντική γιατί οι ποσότητες των εξαγομένων που πρέπει να μειωθούν σε σχέση με τις εισαγόμενες ποσότητες

Ε. Ε. είναι μικρές και σημαντικές εισαγωγές από Τρίτες Χώρες γίνονται σε περιόδους μικρής ή ανύπαρκτης Ευρωπαϊκής παραγωγής.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στις συζητήσεις, για τη Συμφωνία, η Ε. Ε. δέχθηκε να μειώσει τους δασμούς σε μερικά προϊόντα. Έτσι, στα μήλα έγινε μείωση κατά 50% την περίοδο 1/1-31/5, όπου δεν υπάρχουν σημαντικές εισαγωγές από το Ν Ημισφαίριο (αυτές αθχίζονται από τον Απρίλιο μέχρι την έναρξη της Ευρωπαϊκής παραγωγής). Επίσης, στα

επιτραπέζια σταφύλια έγινε μείωση κατά 36%, την περίοδο που δεν υπάρχει Κοινοτική παραγωγή (από 21/11 έως 14/7).

Τέλος δόθηκαν μεγαλύτερες, από τις κανονικές παραχωρήσεις στα αμύγδαλα (χωρίς κέλυφος) και στα καρύδια (με κέλυφος), χωρίς να αναμένεται σημαντική επίπτωση, όταν σήμερα η Ευρωπαϊκή αγορά δέχεται μεγάλες εισαγωγές από τις ΗΠΑ. Άλλωστε οι σημερινοί δασμοί εισαγωγής είναι σχετικά μικροί (7% και 8%) και έγιναν 3,5% και 4% αντίστοιχα, δηλ. μείωση κατά 50%.

10. Χυμός Πορτοκαλιού

Στο χυμό πορτοκαλιού θα υπάρξει μία μείωση του δασμού από 19% σε 15,2% (για τον φυσικό χυμό), ενώ από 42% δασμό και 232,5 ECU/ τον. εισφορά σε 33,6% δασμό και 206 ECU/ τον (για το χυμό που περιέχει ζάχαρη). Αυξημένη μείωση των δασμών (κατά 36%) θα υπάρξει στο χυμό πορτοκαλιού και στην κατηγορία χωρίς ζάχαρη και πυκνότητας μεγαλύτερης του 1,33 gr/cm³.

Η κατηγορία των χυμών αυτών ενδιαφέρει τις ΗΠΑ και τη Βραζιλία, οι οποίες εξάγουν σημαντικές ποσότητες (1.230.000 τον.) στην Ε. Ε.

Οι εισαγωγές της κατηγορίας αυτής αποτελούν το 10% της συνολικής εισαγόμενης ποσότητας και κυρίως σε μεγάλες συσκευασίες, για ανασυσκευασία από τις Ευρωπαϊκές Βιομηχανίες.

Τα παραπάνω δεν φαίνεται να δημιουργούν προβλήματα στην παραγωγή χυμού στην Ε. Ε. λόγω του συστήματος οργάνωσης της αγοράς του προϊόντος, το οποίο καθορίζει με ελάχιστη τιμή στον παραγωγό της πρώτης ύλης (δηλ. στο πορτοκάλι) για παράδοση στη βιομηχανία κα ενόσχυση της τελευταίας μέσω μιας επιδότησης του μεταποιητή.

Το σύστημα της ΚΟΑ δημιουργεί δύο προβλήματα στη μεταποιητική βιομηχανία στη χώρα μας, τα οποία είναι ανεξάρτητα της Συμφωνίας.

Πρώτο, η πληρωμή των παραγωγών και η εκ των υστέρων, χορήγηση της ενίσχυσης στον μεταποιητή δημιουργεί χρηματοδοτικά έξοδα τα οποία δεν αναγνωρίζονται από τους Κοινοτικού κανονισμούς (π. χ. αυξημένα επιτόκια) και

Δεύτερο, οι χώρες εξαγωγής συμπυκνωμένου χυμού (κυρίως η Βραζιλία) μειώνουν συνήθως τις τιμές διάθεσης του προϊόντος, μετά τον καθορισμό από την Επιτροπή της ελάχιστης τιμής και της επιδότησης στον μεταποιητή. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα αναστάτωση στην Κοινοτική αγορά πορτοκαλιού για χυμοποίηση.

Το πρώτο πρόβλημα θα συθεί με την πρόταση της Επιτροπής στο πακέτο τιμών 1995/96, για απ' ευθείας χορήγηση της ενίσχυσης στους παραγωγούς, ενώ θα παραμείνει σαν πρόβλημα ο χρόνος υπολογισμού και το ύψος της ενίσχυσης για να νην υπάρχει ανωμαλία στην Κοινοτική αγορά χυμού πορτοκαλιού.

11. Σταφίδες

Στο σημερινό σύστημα οργάνωσης της αγοράς των σταφίδων υπάρχει μόνο δασμός 3%, ο οποίος γίνεται 2,4% στο τέλος της περιόδου. Όμως, το πιο σημαντικό της Συμφωνίας, είναι ότι από την περίοδο 2.000/2001, καταργείται η ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή σταφίδων Τρίτων Χωρών.

Σήμερα, η εφαρμογή της ελάχιστης τιμής εισαγωγής σημαίνει και την επιβολή εξισωτικής εισφοράς, όταν δεν τηρείται η τιμή αυτή, η οποία εισπράττεται κατά την εισαγωγή. Η επιτήρηση σεβασμού της ελάχιστης τιμής εισαγωγής έχει ανατεθεί, σήμερα, στα τελωνεία και στην επίδειξη διαφόρων εγγράφων αγοράς της σταφίδας κλπ.

Όμως είναι γνωστό ότι τα τελωνεία δεν μπορούν αποτελεσματικά να ελέγξουν τις εισαγωγές της σταφίδας. Συνεπώς η ύπαρξη, με το σημερινό καθεστώς, της ελάχιστης τιμής εισαγωγής, δεν αποτελεί ουσιαστική προστασία, λόγω του αναποτελεσματικού ελέγχου.

Ανεξάρτητα από το παραπάνω με την κατάργηση της ελάχιστης τιμής δεν θα υπάρχει έστω και τυπική προστασία και συνεπώς το Κοινοτικό προϊόν θα ευρεθεί σε

δυσμενέστερη θέση. Το παραπάνω αποτελεί την θεωρητική κατάσταση του προϊόντος στο τέλος της περιόδου. Η πραγματική κατάσταση είναι διαφορετική και τούτο γιατί η αγορά της σταφίδας δεν απειλείται τόσο, από τις χαμηλές τιμές εισαγωγής προϊόντος Τρίτων Χωρών, αλλά το πρόβλημα διάθεσης δημιουργείται από δύο αιτίες.

Πρώτον, η αυξημένη τιμή αγοράς του νωπού προϊόντος (νωπή σουλτανίνα), έχει σαν αποτέλεσμα μεγάλες ποσότητες να διατίθενται στη νωπή κατανάλωση και να οδηγούνται σε αποξήρανση, σε αρκετές περιπτώσεις, οι ελάχιστες ποσότητες που απαιτούνται για παραγωγή ξηράς σταφίδας και λήψη της στρεμματικής ενίσχυσης και

Δεύτερον, το παραγόμενο προϊόν είναι χαμηλής ποιότητας, με συνέπεια να έχει προβλήματα ανταγωνισμού από τις εισαγωγές προϊόντος καλύτερης ποιότητας. Τα παραπάνω αποτελούν το πρόβλημα στη σταφίδα και όχι τόσο η κατάργηση της ελάχιστης τιμής εισαγωγής.

Πάντως, θεωρητικά η κατάργηση της ελάχιστης τιμής εισαγωγής θα προκαλέσει απώλεια στην ελληνική σταφίδα ίση με:

200 ECU/ τον. x 40.000 τον. = 8.000.000 ECUS

200 ECU/ τον. = Διαφορά τιμής μεταξύ ελαχίστης τιμής εισαγωγής και Ελληνικής (Ευρωπαϊκής) τιμής.

40.000 τον. = Ελληνική παραγωγή Σουλτανίνας. Πρέπει να αναφερθεί στο σημείο αυτό ότι μετά την ολοκλήρωση της μεταφοράς της ενίσχυσης του μεταποιητή στρεμματική ενίσχυση, οι τιμές αγοράς των ελληνικών σταφίδων προσεγγίζουν τις τιμές των εισαγομένων προϊόντων.

12. Μεταποιημένα Ροδάκινα

Σύμφωνα με το Κοινοτικό καθεστώς, στα μεταποιημένα ροδάκινα (κονσέρβες), ο μεταποιητής λαμβάνει μία ενίσχυση, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβάλλει μία ελαχίστη τιμή στον παραγωγό πρώτης ύλης. Θεωρητικά, δε, η ενίσχυση στον μεταποιητή καλύπτει την διαφορά τιμών μεταξύ Κοινοτικού προϊόντος και προϊόντος Τρίτων Χωρών στη διεθνή αγορά. Παραμένει ο δασμός και η εισφορά για την περιεχόμενη ζάχαρη, που επιβάλλονται στα εισαγόμενα και που αποτελούν την Κοινοτική προτίμηση. Ο δασμός και η εισφορά θα μειωθούν στο τέλος της περιόδου (πίνακας) και συνεπώς θα μειωθεί η Κοινοτική προτίμηση. Εν τούτοις, από τις μειώσεις αυτές, δεν αναμένονται δυσμενείς επιπτώσεις, από εισαγωγές, αφού η παραγωγή των ανταγωνιστών δεν δημιουργεί πρόβλημα, αν ληφθεί υπόψη ότι οι ΗΠΑ έχουν κατηγορήσει την Κοινότητα για τιμές Dumping των Ελληνικών κονσερβών ροδακίνων. Αυτό αποδεικνύει ότι το ύψος της ενίσχυσης στον μεταποιητή είναι τέτοιο που βοηθά τις ελληνικές εξαγωγές στην αγορά των ΗΠΑ.

13. Μεταποιημένες Τομάτες

Η Κ. Ο. Α. στις μεταποιημένες τομάτες είναι η ίδια, όπως και στα μεταποιημένα ροδάκινα. Η Κοινοτική προστασία, σήμερα, επιτυγχάνεται με την εφαρμογή δασμού 18%, ο οποίος μετά το τέλος της μεταβατικής περιόδου θα μειωθεί σε 14,4%.

Ο δασμός αυτός αν και μειωμένος θα συνεχίσει να αποτελεί προστασία για τα Κοινοτικά προϊόντα.

Ενδιαφέρον στην κατηγορία αυτή παρουσιάζει ο τοματοπολιτός και μάλιστα προελεύσεως Τουρκίας. Το ενδιαφέρον αυτό ισχύει από το 1987, όταν μηδενίσθησαν οι δασμοί μεταξύ Ε. Ε. και Τουρκίας, με εξαίρεση μερικά προϊόντα. Στα προϊόντα αυτά υπάγονται και οι μεταποιημένες τομάτες για τις οποίες καθορίστηκε δασμός 18%, εκτός μιας ποσόστωσης 16.500 τον. η οποία εισάγεται με δασμό μηδέν.

Παρόλο τον δασμολογικό αφοπλισμό οι εξαγωγές της Τουρκίας προς την Ε. Ε. σε προϊόντα μεταποιημένης τομάτας (τοματοπολτός, τομάτες αποφλοιωμένες κλπ.) μειώνονται τα τελευταία χρόνια π. χ. 1989 : 36.253 τον. και 1992 : 25.226 τον.

Όπως, λοιπόν, στα προηγούμενα μεταποιημένα, έτσι και στα προϊόντα μεταποιημένης τομάτας, η ενίσχυση στον μεταποιητή προστατεύει ικανοποιητικά τα Κοινοτικά προϊόντα. Βεβαίως η μείωση των δασμών κατά 3,6% μειώνει την προστασία, αλλά το ποσοστό θεωρείται ελάχιστο, και δεν αναμένονται δυσμενείς επιπτώσεις στον τομέα των προϊόντων μεταποιημένης τομάτας.

Σημειώνεται ότι όπως και στην περίπτωση του βάμβακος οι επιπτώσεις από την αναμενόμενη από μέρα σε μέρα πρόταση της Επιτροπής για αναθεώρηση της Κ. Ο. Α. νωπών και μεταποιημένων οπωροκηπευτικών θα είναι σημαντικές.

14. Βόειο κρέας

Στον τομέα του βοείου θα υπάρξει μείωση στους δασμούς (κατά 36%) και στις εισφορές κατά 42% στα ζωντανά ζώα και στο νωπό κρέας, ενώ στο κατεψυγμένο μόνο 6,5%. Τα παραπάνω είναι αποτέλεσμα των υψηλών εισφορών που επέβαλε η Ε. Ε. ιδιαίτερα στο νωπό κρέας κατά τα τελευταία χρόνια.

Το ενδιαφέρον από Ελληνικής πλευράς είναι η μείωση των εισαγομένων ζώντων μοσχारीών στην Ε. Ε. από 198.000 σε 169.00 κεφάλια, τα οποία εισήγοντο, κυρίως, στην Ελλάδα και Ιταλία, με δασμό 16% και χωρίς εισφορά.

Η μείωση αυτή αντισταθμίστηκε από την αύξηση, κατά 75.000 κεφάλια, που παραχώρησε η Ε. Ε. στις Βόρειες Χώρες, Λιθουανία κλπ. με μόνο δασμό 16%.

Όσον αφορά τα νωπά κρέατα, θα διατηρηθούν οι ποσοτώσεις υψηλής ποιότητας κρέατος και κατεψυγμένου, τα οποία εισάγονται σήμερα με μειωμένους δασμούς αλλά θα μειωθούν ανάλογα οι ισοδύναμοι δασμοί. Αυτό θα γίνει, γιατί η Ε. Ε. έχει υπογράψει συμφωνίες με διάφορες χώρες (Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχία, Σλοβακία, Ρουμανία κ. α.), οι οποίες προβλέπουν μείωση των εισφορών κατά 65% - 75% στις εισαγωγές κρεάτων.

Έτσι, οι σημερινές εισφορές για τα Κράτη αυτά γίνονται, για ζωντανά ζώα 396-555 ECU/ τον. και για νωπό κρέας 603-1508 ECU/ τον. Ανάλογα θα μειωθούν και οι ισοδύναμοι δασμοί.

Όμως η εισαγωγή βοείου κρέατος από τις χώρες αυτές δεν αναμένεται να δημιουργήσει πρόβλημα στην εσωτερική αγορά της Ε. Ε. γιατί αντιμετωπίζουν πρόβλημα παραγωγής στο εσωτερικό τους.

Αν η παραγωγή τους αυξηθεί, τα επόμενα χρόνια, θα συμπέσει, πιθανόν, με τις συζητήσεις για προσχώρησή τους στην Ε. Ε.

Όσον αφορά τις εισαγωγές νωπού και κατεψυγμένου κρέατος από λοιπές Τρίτες Χώρες, (Αργεντινή, Αυστραλία κ. α.) η Ε. Ε. έχει υπογράψει συμφωνίες οι οποίες προβλέπουν την εισαγωγή συγκεκριμένων ποσοτώσεων με μειωμένες εισφορές από 0% της κανονικής εισφοράς. Όλες οι παραχωρήσεις δεν επηρέασαν, τουλάχιστον, μέχρι σήμερα τις Κοινοτικές τιμές και συνεπώς και την Ελληνική αγορά, η οποία είναι ελλειμματική (εισάγει 140.000. Πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι οι υψηλές εισφορές στην Ε. Ε. ήταν αποτέλεσμα των μεγάλων αποθεμάτων βοείου κρέατος, που υπήρχαν. Σήμερα έχουν μειωθεί τα αποθέματα, όμως εξακολουθούν τα προβλήματα (π. χ. πτώση των τιμών) στην Ε. Ε.

Αυτά πιθανόν να αυξηθούν με την μείωση των εξαγωγών από 1/7/95 και όχι από τις εισαγωγές και την μείωση των εισφορών.

15. Αιγοπρόβειο κρέας

Στον τομέα του αιγοπροβείου κρέατος η Ε. Ε. έχει, επίσης, παραχωρήσει ποσοτώσεις με μειωμένες εισφορές σε διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες (για ζωντανά ζώα και νωπό κρέας), καθώς και στην Ν. Ζηλανδία, Αυστραλία, Αργεντινή κ. α. (για κατεψυγμένο κρέας).

Από την εφαρμογή της Συμφωνίας, η κατάργηση των ευαίσθητων περιόδων εισαγωγής ζωντανών ζώων και κρέατος θα δημιουργήσει πρόβλημα στη χώρα μας. Οι χώρες που μπορούν να εισάγουν στην Ελλάδα είναι: Βουλγαρία, Ρουμανία, Βοσνία, και FYROM δηλ. μπορούν να εισάγουν με μηδενικούς ή μειωμένους δασμούς 8364,5 τον.

αιγοπροβείου κρέατος. Αυτό θα συμβεί, πιθανόν και από άλλες χώρες, γιατί η χώρα μας έχει την μεγαλύτερη τιμή παραγωγού, από όλες τις χώρες της Ε. Ε. Η παραπάνω ποσότητα αποτελεί το 12,9% της παραγωγής κρέατος νεαρών ζώων (κάτω του έτους) της χώρας μας. Με την υπόθεση εργασίας ότι αναλογικά θα μειωθεί η τιμή παραγωγού, η μέγιστη απώλεια θα είναι ίση με:

$$3.220 \text{ ECU/ τον (τιμή παραγωγού το 1994)} \times 65.000 \text{ τον.} \times 12,9\% = 27 \text{ εκατ. ECUS}$$

Για την αποφυγή της απώλειας του εισοδήματος είναι δυνατόν να γίνει ρύθμιση με τις χώρες αυτές για μια ομαλή εισαγωγή κρέατος στη χώρα μας, όπως μέχρι σήμερα. Βέβαια οι χώρες αυτές, μετά την Συμφωνία δεν είναι υποχρεωμένες να εφαρμόσουν πολιτική περιορισμού των εξαγωγών τους. Εν τούτοις, η ύπαρξη της COM σαν συνομιλητή να φέρει αποτελέσματα.

16. Γαλακτοκομικά προϊόντα

Από τα προϊόντα του τομέα δεν φαίνεται να παρουσιάζουν ενδιαφέρον για εισαγωγές το νωπό γάλα, η σκόνη γάλακτος και το βούτυρο. Οι σημερινές εισφορές και οι ισοδύναμοι δασμοί για τα προϊόντα αυτά παρουσιάζονται στον πίνακα 6.

Εκείνο το οποίο ενδιαφέρει τη χώρα μας, είναι οι εισαγωγές τυριών και ιδιαίτερα ανταγωνιστικών στη φέτα και στο κεφαλοτύρι - κασέρι από τις Βαλκανικές χώρες (Βουλγαρία και Ρουμανία) στις οποίες έχουν χορηγηθεί μειωμένες εισφορές.

Σήμερα οι εισαγωγές λευκού τυριού (φέτας) από Βουλγαρία και Kashkaval (ανταγωνιστικό στα Ελληνικά σκληρά τυριά π. χ. Κεφαλοτύρι - κασέρι) από Βουλγαρία και Ρουμανία έχουν ως εξής:

Εισφορά 671, 9 ECU/ τον. αντί 1.953,7 ECU/ τον. κανονικής εισφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι ο εισαγωγέας έχει πιστοποιητικό IMA 1 ή EUR 1 και αφού ληφθεί υπόψη η τιμή κτήσεως, η οποία έχει καθορισθεί σε 2.937,5 ECU/ τον.

Έτσι, η τιμή εισαγωγής στην Ελληνική αγορά διαμορφώνεται σε $2.937,5 + 671,9 = 3609,4$ ECU/ τον.

Η τιμή κόστους της Ελληνικής φέτας εκτιμάται σε 1.250 δραχ. / κιλό ή 4.125 ECU/ τον. (1 ECU = 303 δραχ.).

Άρα υπάρχει διαφορά $4.125 - 3.609 = 516$ ECU/ τον.

Η τιμή κόστους των Ελληνικών σκληρών τυριών εκτιμάται σε 1.750 δραχ/ κιλό ή 5.775 ECU/ τον, και η διαφορά $5.775 - 3.609 = 2.166$ ECU/ τον.

Με τις παραπάνω διαφορές, η κατάσταση των ελληνικών τυριών θα ήταν δύσκολη.

Όμως οι χώρες αυτές δεν αναμένεται να αυξήσουν την παραγωγή τους τα επόμενα χρόνια και πριν από την αναδιάρθρωση της οικονομίας τους η οποία δεν φαίνεται να γίνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα. Συνεπώς η Συμφωνία δεν αναμένεται να επηρεάσει, από εισαγωγές την παραγωγή μας σε γαλακτοκομικά προϊόντα.

17. Χοίρειο κρέας

Στον τομέα του χοιρείου κρέατος δεν αναμένονται επιπτώσεις από τις εισαγωγές. Η αγορά δεν πρόκειται να μεταβληθεί, αφού η σημερινή εισφορά είναι στα ίδια επίπεδα με τον ισοδύναμο δασμό.

Οι παραχωρήσεις που έχουν χορηγηθεί στην Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Τσεχία, Σλοβακία και Πολωνία, αναφέρονται σε μειώσεις από 50% - 60% της εισφοράς και για συγκεκριμένες ποσότητες κρέατος και προϊόντων χοιρείου κρέατος:

Οι παραχωρήσεις σε Βουλγαρία και Ρουμανία αφορούν 12.500 τον. περίπου, ακόμη και αν εισαχθούν όλες στην Ελληνική αγορά δεν αναμένεται να δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα, γιατί η χώρα μας είναι εισαγωγική σε χοίρειο κρέας (60.000 τον. περίπου ετησίως) από τις Κοινοτικές αγορές.

Συνεπώς οι διατάξεις της Συμφωνίας δεν αναμένεται να επηρεάσουν την Ελληνική αγορά, από εισαγωγές Τρίτων Χωρών.

Σημειώνεται ότι από την 1η Ιουλίου 1995 καταργείται η τιμή φράγματος (1113,6 ECU/ τον.) και παραμένει μόνο ο ισοδύναμος δασμός, ο οποίος θα καθορισθεί σε 838 ECU/ τον. Επίσης αναφέρεται ότι η σημερινή τιμή αγοράς, στην Ευρωπαϊκή αγορά για το χοίρειο κρέας ανέρχεται σε 1.297,78 ECU/ τον. , ενώ η αντίστοιχη Ελληνική τιμή είναι 1504,96 ECU/ τον.

Η διαφορά καλύπτεται από το κόστος μεταφοράς, εμπορικό κέρδος κ. α.

18. Πουλερικά - Αυγά

Ο τομέας αυτός έχει όμοιο σύστημα οργάνωσης της αγοράς με τον τομέα του χοιρείου κρέατος.

Οι εισφορές, στα πουλερικά και οι ισοδύναμοι δασμοί στο τέλος της περιόδου, θα ευρίσκονται στο ίδιο επίπεδο και έτσι δεν αναμένονται δυσμενείς επιπτώσεις από τις εισαγωγές.

Υπάρχουν, σήμερα, παραχωρήσεις με μείωση της εισφοράς κατά 50% στη Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Τσεχία, Σλοβακία και Πολωνία.

Τα τελευταία χρόνια, οι εισαγωγές από τις χώρες αυτές αντιπροσωπεύουν το 45% των συνολικών εισαγωγών στην Ε. Ε. , οι οποίες ανέρχονται σε 150.000 τον ετησίως, ενώ οι εξαγωγές της Ε. Ε. σε 500.000 τον. , σε μία παραγωγή 7 εκατ. τον.

Με τον ισοδύναμο δασμό λοιπόν στο ίδιο επίπεδο με την εισφορά, δεν αναμένονται μεταβολές στο επίπεδο των εισαγωγών από Τρίτες Χώρες.

Στον τομέα των αυγών, η σημερινή εισφορά και ο ισοδύναμος δασμός ευρίσκονται, σχεδόν, στο ίδιο επίπεδο.

Έτσι, εκ πρώτης όψεως δεν αναμένεται επίπτωση από την αύξηση των εισαγωγών, αφού ληφθούν υπόψη και οι μειωμένες εισφορές σε μερικές Ευρωπαϊκές χώρες (Τσεχία, Σλοβακία κ. α.), οι οποίες δεν έχουν επηρεάσει τις εξαγωγές τους.

Εν τούτοις με την Συμφωνία η Ε. Ε. παρεχώρησε δασμολογική εισαγωγική ποσόστωση 180.000 τον. αυγών με μειωμένο δασμό 152 ECU/ τον αντί του ισοδύναμου δασμού 304 ECU/ τον. Η ποσόστωση αυτή αποτελεί το 3,7% της συνολικής παραγωγής των αυγών στην Ε. Ε. (4,9 εκατ. τον.).

Μέχρι σήμερα η Ε. Ε. είχε εξαγωγές κατά μέσο όρο 150.000 ετησίως και εισαγωγές 30.000 τον. Με την ποσόστωση των 180.000 τον. θα μειωθεί η τιμή των προς εξαγωγή και συνεπώς μέρος της ποσότητας μπορεί να κατευθυνθεί στην χώρα με την υψηλότερη χονδρική τιμή, δηλ. στην Ελλάδα και να πιέσει τις τιμές. Η Ελλάδα με μέση ετήσια παραγωγή, τα τελευταία χρόνια 125.000 τον. είναι σχεδόν αυτάρκης.

Έτσι, κάθε 1.000 τον. εισαγωγές θα επηρεάσουν την Ελληνική τιμή ως εξής:

$$1.000/125.000 \times 85,28 \text{ ECU/ τον. (χονδρική τιμή 1.992)} = 0,68224 \text{ ECU/ τον. ή} \\ 0,68224 \times 303 \text{ δραχ./ 1.000} = 0,2 \text{ δραχ./ κιλό.}$$

Σημειώνεται ότι στον τομέα αυγών - πουλερικών όπως και στο χοίρειο κρέας, από 1ης Ιουλίου 1995 καταργείται η τιμή φράγματος και αντικαθίσταται με τον ισοδύναμο δασμό.

Εξαγωγικός τομέας

Στον εξαγωγικό τομέα η Συμφωνία προβλέπει μείωση των επιδοτούμενων εξαγωγών κατά 21%, κατ' όγκον και της αξίας των επιδοτήσεων κατά 36% σε μία περίοδο 6 χρόνων. Για τις αναπτυσσόμενες χώρες τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 14% και 24% για την ίδια χρονική περίοδο. Σαν περίοδο αναφοράς λαμβάνεται η 1.986-1.990, με κάποια, όμως ευελιξία στις μειώσεις χρονικά.

Η επισιτιστική βοήθεια και οι μη επιδοτούμενες εξαγωγές, εξαιρούνται των μειώσεων.

Οι επιδοτήσεις εξαγωγών, οι οποίες θα ακολουθήσουν τις παραπάνω μειώσεις είναι:

- οι απ' ευθείας επιδοτήσεις σε παραγωγούς, εξαγωγείς κ. α. ,
- η επιδότηση αποθεμάτων προς εξαγωγή, ώστε η τιμή να είναι χαμηλότερη της εσωτερικής αγοράς,
- η επιδότηση για εξαγωγή ενός προϊόντος, από εισφορές που επιβάλλονται στο προϊόν ή στα παράγωγα προϊόντα,
- η επιδότηση, η οποία έχει σκοπό να μειώσει το κόστος εξαγωγής π. χ. κόστος συγκομιδής, τυποποίησης, μεταφοράς εκτός του Κράτους κ. α. ,
- η επιδότηση κόστους μεταφοράς εντός του Κράτους και
- η επιδότηση σε ποσοστώσεις γεωργικών προϊόντων.

Τα δύο τελευταία εξαιρούνται στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Μερικά μέτρα που εφαρμόζονται στις εξαγωγές όπως π. χ. πιστώσεις εξαγωγών, εγγυήσεις στις πιστώσεις εξαγωγών, πρόγραμμα ασφάλειας εξαγωγών κ. α. θα πρέπει να ανακοινώνονται από τα Κράτη και να γίνονται σεβαστές οι διάφορες συμφωνίες.

Ενδιαφέρον σημείο για την Ε. Ε. είναι η ρύθμιση "Front Loading".

Με την ρύθμιση αυτή προβλέπεται ότι αν η μέση ποσότητα εξαγωγών της περιόδου 1.991/92 είναι μεγαλύτερη της περιόδου 1.986/90, τότε λαμβάνεται η ποσότητα του 1.991/92 σαν σημείο έναρξης των μειώσεων. Στο τέλος, όμως, της εξαετούς περιόδου, τα στοιχεία θα είναι εκείνα που προκύπτουν από την περίοδο 1.986/90.

Αυτό έγινε γιατί η Ε. Ε. είχε μεγαλύτερες εξαγωγές σε μερικά προϊόντα την περίοδο 1.991/92 (όπως σιτηρά, βόειο κρέας, τυριά κρέας πουλερικών) και έτσι αποφεύγονται οι μεγάλες μειώσεις τον πρώτο χρόνο εφαρμογής της Συμφωνίας.

Η ρύθμιση "Front Loading" , που έγινε ύστερα και από ισχυρές Γαλλικές πιέσεις, επιτρέπει στην Ε. Ε. να εξάγει την περίοδο των 6 χρόνων επιπλέον:

Σίτος και άλευρα	8.116.000	τον.
Τυριά	102.000	τον.
Λοιπά Γαλακτοκομικά	44.000	τον.
Βόειο κρέας	362.000	τον.
Κρέας πουλερικών	253.000	τον.
Αυγά 16.000 τον.		
Καπνός	156.000	τον.

Εκτός από τη ρύθμιση "Front Loading" υπάρχουν και άλλες ρυθμίσεις στη Συμφωνία.

Έτσι, καθορίστηκε όπως, από την αρχή της περιόδου εφαρμογής της Συμφωνίας, μέχρι ένα ενδιάμεσο χρόνο, η συνολική δαπάνη για εξαγωγικές επιδοτήσεις, δεν μπορεί να υπερβαίνει το συγκεντρωτικό ποσό που προκύπτει από την απόλυτη τήρηση των σχετικών υποχρεώσεων, προσαυξημένο κατά 3% των σχετικών δαπανών κατά την περίοδο βάσεως.

Ομοίως για τις επιδοτούμενες ποσότητες που εξάγονται, το αντίστοιχο ποσοστό καθορίστηκε σε 1,75%.

Επίσης, η συνολική δαπάνη δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη, στη διάρκεια των 6 χρόνων, από το τελικό αποτέλεσμα της Συμφωνίας.

Πρέπει να επισημανθεί στο σημείο αυτό, ότι μεγαλύτερη σημασία έχει η μείωση του όγκου των εξαγωγών, από τη μείωση της αξίας των επιδοτήσεων. Αυτό προκύπτει από τις μειώσεις των εθνικών τιμών (λόγω αναμόρφωσης του 1.992) και τις αυξήσεις των διεθνών τιμών, λόγω απελευθέρωσης του εμπορίου. Έτσι, θα μειωθεί η διαφορά εθνικών - διεθνών

τιμών και συνεπώς η αξία των επιδοτήσεων. Επίσης με τις μειωμένες επιδοτήσεις θα μπορούσε να επιδοτηθεί ο σημερινός ίδιος ή και μεγαλύτερος όγκος εξαγωγών.

Στους πίνακες 8 και 9 παρουσιάζονται στοιχεία, με ποσότητες και αξία επιδοτήσεων των εξαγομένων προϊόντων, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της Συμφωνίας.

Επιπτώσεις από τις εξαγωγικές ρυθμίσεις

Οι επιπτώσεις από τις ρυθμίσεις της Συμφωνίας, στον εξαγωγικό τομέα, στα κυριώτερα γεωργικά μας προϊόντα, εκτιμώνται κατωτέρω:

1. **Σιτηρά.** Το πρόβλημα θα δημιουργηθεί στο σκληρό σιτάρι και στην περίπτωση που η Κοινοτική παραγωγή υπερβεί τους 8,5 ... εκ. τον.

Με την σημερινή ποσόστωση στα παραγωγά Κ-Μ της Ε. Ε. Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία και Ελλάδα, η ετήσια παραγωγή αναμένεται σε 7,5-8,00 εκ. τον. επίπεδο που αποτελεί το ανώτατο όριο για την εσωτερική κατανάλωση και την εξαγωγή (κυρίως σε άλευρα και ζυμαρικά).

Υπέρβαση του επιπέδου των 8,5 εκ. τον (Κοινοτική παραγωγή συν εισαγωγές) και για κάθε 100.000 τον. (Ελληνικής παραγωγής), η επίπτωση στις εσωτερικές τιμές της Ε. Ε. θα είναι:

$100.000 / 8.500.000 \times 119,19 \text{ ECU/ τον. (τιμή παρέμβασης)} \times 100.000 \text{ τον.} = 140.000 \text{ ECUS.}$

Στους ανωτέρω υπολογισμούς αναφέρεται η Ελληνική παραγωγή, γιατί είναι η κυριώτερη που έχει περιθώρια αύξησης της παραγωγής της σε σκληρό σιτάρι, και εφ' όσον η Επιτροπή εγκρίνει τις σχετικές ρυθμίσεις για την ανακατανομή των δικαιωμάτων του σκληρού σίτου.

Στα υπόλοιπα σιτηρά δεν αναμένεται επίπτωση, αφού η Ε. Ε. με την χρήση του μέτρου του Set Aside (αυξομείωση του ποσοστού) μπορεί να κατευθύνει την παραγωγή της προς την επιθυμητή ποσότητα. Τούτο αποδείχθηκε με τις αποφάσεις για μείωση του ποσοστού Set Aside, όταν μειώθηκαν τα αποθέματα, από 18% - 12% - 15%, με περαιτέρω μείωση, μέσω της εφαρμογής του εκτάκτου Set Aside.

2. **Ζάχαρη.** Οι ρυθμίσεις της Συμφωνίας σε συνδυασμό με τον νέο κανονισμό της ΚΟΑ της ζάχαρης, προβλέπουν ότι όταν η κοινοτική παραγωγή υπερβεί ένα ορισμένο επίπεδο, το οποίο δεν θα επιχορηγείται για εξαγωγή, τότε μέσω συντελεστών, επιβάλλεται ποινή, σαν ποσοστό μείωσης της εθνικής ποσόστωσης. Σε μία τέτοια περίπτωση, εκτιμάται ότι η μείωση στη χώρα μας θα ανέλθει σε 6.000 τον. και η απώλεια:
 $6.000 \text{ τον} \times 631,9 \text{ ECU/ τον. (τιμή παρέμβασης)} = 3.791.000 \text{ ECUS.}$

3. **Καπνός.** Η αναμόρφωση του 1992 κατήργησε τις εξαγωγικές επιδοτήσεις. Συνεπώς ο καπνός δεν συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεωτικές μειώσεις. Τα στοιχεία του πίνακα είναι θεωρητικά και αναφέρονται στην περίπτωση, κατά την οποία χορηγηθούν εκ νέου επιδοτήσεις εξαγωγών. Στην τελευταία περίπτωση και με βάση τα στοιχεία του 1993, οι επιδοτούμενες εξαγωγές Ελληνικών καπνών ανήλθαν σε 80.000 τον. περίπου με μέση επιδότηση εξαγωγών 300 ECU/ τον.

Οι επιδοτούμενες ποσότητες θα μειωθούν κατά 21% ήτοι κατά 16.800 τον. και η επιδότηση εξαγωγών θα μειωθεί κατά 108 ECU/ τον. με συνολική απώλεια:

$16.800 \text{ τον.} \times 300 \text{ ECU/ τον.} = 5.040.000 \text{ ECUS}$

$63.200 \text{ τον.} \times 108 \text{ ECU/ τον.} = 6.825.000 \text{ ECUS}$

Σύνολο 11.865.000 ECUS

4. **Ελαιόλαδο.** Οι ρυθμίσεις του 1994 στον τομέα του ελαιόλαδου δηλ. η μείωση της ενίσχυσης στην κατανάλωση, η ταυτόχρονη αύξηση της ενίσχυσης στην παραγωγή και η μείωση της τιμής παρέμβασης δημιούργησαν μία νέα κατάσταση στον τομέα η οποία δεν θα επηρεασθεί από την Συμφωνία. Έτσι, η μείωση της θεσμικής τιμής παραγωγού σε επίπεδο χαμηλότερο, σε σχέση με προηγούμενα χρόνια, χωρίς να μειωθεί το εισόδημα του παραγωγού, έχει σαν αποτέλεσμα η μείωση των επιδοτήσεων εξαγωγής να μην προκαλέσει δυσμενείς επιπτώσεις. Επίσης η εξαγωγή προς Τρίτες Χώρες Ελληνικού παρθένου ελαιόλαδου, δεν αναμένεται να επηρεασθεί από τις μειώσεις επιδοτούμενου όγκου και αξίας, γιατί πρόκειται για μικρές ποσότητες σε σχέση με τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές. Πρόκειται για αναλογία 1 προς 10.

Άλλωστε επιδότηση εξαγωγής πρέπει να χορηγείται σε προϊόντα ελαιολάδου χαμηλής ποιότητας, όπως είναι τα ανάμικτα ελαιόλαδα τύπου RIVIERA και όχι σε παρθένα ελαιόλαδα αρίστης ποιότητας όπως είναι τα Ελληνικά.

Η επιστόηση εξαγωγών στα ελαιόλαδα της κατηγορίας αυτής, πιστεύεται ότι δεν προσέφερε στην αύξηση των εξαγωγών και στην τοποθέτηση στη διεθνή αγορά. Το τελευταίο απαιτεί άλλες ενέργειες π. χ. κατάλληλο MARKETING.

Έτσι οι ποσότητες των παρθένων ελαιολάδων που θα επηρεασθούν από την Συμφωνία θα είναι ασήμαντες. Όμως, θα επηρεασθούν οι ποσότητες του τύπου RIVIERA, το οποίο κατά 80% συμμετέχει στις ποσότητες των εξαγωγών.

Ο τύπος RIVIERA αποτελείται, από 18% παρθένο (συνήθως Ελληνικής προέλευσης) και 82% άλλα ελαιόλαδα.

Έτσι οι επιπτώσεις είναι:

148.000 τον. x 80% =	118.400 τον. RIVIERA
118.400 τον. x 18% =	21.312 τον. παρθένο
21.312 τον. x 21% =	4.475 τον.
4.475 τον. x 453,5 ECU/ τον. (επιδότηση εξαγωγών) =	2.029.412 ECUS
16.837 τον. x 163 ECU/ τον.	2.774.431 ECUS

Σύνολο	4.774.000 ECUS

Επίσης, η εξαγωγή προς Τρίτες Χώρες 9.500 τον. απ' ευθείας από την Ελλάδα, θα έχει τις εξής επιπτώσεις:

9.500 x 21%	= 1.995 τον.
1.995 x 453,5	= 904.732 ECUS
7.505 x 163	= 1.223.31 ECUS

Σύνολο	2.128.000 ECUS

Πάντως, οι εξαγωγές της Ε. Ε. των τελευταίων χρόνων είναι μικρότερες της περιόδου βάσεως και έτσι δεν αναμένεται επίπτωση από την μείωση του όγκου.

5. **Οίνος.** Στον τομέα του οίνου, πρέπει να διευκρινισθεί ότι, από τα 9 εκατ. εκατόλιτρα εξαγωγές της Ε. Ε. , μόνο τα 3 εκατ. εκατόλιτρα επιδοτούνται και για χώρες: Ανατολικής Ευρώπης, Ιαπωνία, Κίνα κ. α. Η μεγαλύτερη ποσότητα εξάγεται στις ΗΠΑ και Καναδά, χωρίς επιδότηση. Πρόκειται για οίνους ποιότητας, οι οποίοι δεν χρειάζονται επιδοτήσεις εξαγωγών. Έτσι από τη συνολική εξαγόμενη ποσότητα, μόνο το 30% επιδοτείται και στο ποσοστό αυτό θα εφαρμοσθούν οι εξαγωγικές μειώσεις. Οι ποσότητες εξαγωγών που θα μειωθούν, αντιστοιχούν στο 6,7% της συνολικής εξαγόμενης ποσότητας, η οποία δεν κρίνεται σημαντική στο σύνολο των εξαγωγών και της συνολικής παραγωγής οίνου (αποτελούν το 0,36%).

Οι επιπτώσεις στην Ελλάδα θα είναι και με την υπόθεση ότι το 25% εξάγεται σε ΗΠΑ και Καναδά (στοιχεία 1993) και οι συνολικές εξαγωγές προς Τρίτες Χώρες είναι 23.000 τον (1993) :

23.000 τον. x 75% = 17.250 τον.	
17.250 τον. x 21% = 3.622 τον.	
3.622 τον. x 172,5 ECU/ τον. (επιδότηση εξαγωγών) = 624.795 ECUS	
13.628 τον. x 62,1 ECU/ τον.	= 846.298 ECUS

Σύνολο	1.471.000 ECUS

6. Οπωροκηπευτικά. Στα οπωροκηπευτικά προκύπτει, αρχικά, ένα πρόβλημα από την κατανομή των εξαγομένων οπωροκηπευτικών σε δίμηνα.

Ιδιαίτερα, ενδιαφέρουν τα δίμηνα Νοεμβρίου - Δεκαμβρίου και Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου για τα πορτοκάλια.

Είναι γνωστόν, ότι τα πορτοκάλια κατά μεγάλο ποσοστό, εξάγονται από την χώρα μας προς Τρίτες Χώρες την περίοδο Νοεμβρίου - Φεβρουαρίου.

Όμως, η κατανομή, από την Επιτροπή των εξαγομένων ποσοτήτων κατά ποσοστό 45% το δίμηνο Μαρτίου - Απριλίου δημιουργεί πρόβλημα.

Έτσι, η πρώτη επίπτωση είναι αποτέλεσμα της χρονικής κατανομής των εξαγομένων ποσοτήτων, με βάση την οποία θα εκδίδονται τα πιστοποιητικά εξαγωγής. Με το σύστημα αυτό δεν θα επιδοτηθούν μεγάλες ποσότητες πορτοκαλιών για τις Ανατολικές χώρες. Η απώλεια εκτιμάται σε

$$130.000 \text{ τον.} \times 132,8 \text{ ECU/ τον. (επιδότηση εξαγωγής)} = 17.264.000 \text{ ECUS}$$

Το δεύτερο πρόβλημα θα προέλθει από τις μειώσεις της Συμφωνίας με αποτέλεσμα να υπάρξει απώλεια η οποία θα κυμαίνεται μεταξύ δύο ορίων.

Στο χαμηλό όριο η απώλεια θα είναι μηδενική, όταν οι μειώσεις της Συμφωνίας απορροφηθούν από άλλα Κ-Μ και στο μέγιστο όριο, όταν στις Ελληνικές εξαγόμενες ποσότητες εφραθμοσθούν αυτόνομα οι μειώσεις.

Έτσι, οι επιπτώσεις στα κυριότερα Ελληνικά προϊόντα, θα είναι για τα μέγιστα όρια και με βάση τα τελευταία στοιχεία εξαγωγών.

α. Λεμόνια (57.000 τον)

57.000 τον. x 21% = 11.970 τον.	
11.970 τον. x 163 ECU/ τον. (επιδότηση εξαγωγής)	= 1.951.110 ECUS
45.030 τον. x 58,7 ECU/ τον.	= 2.643.261 ECUS
Υποσύνολο	4.594.000 ECUS

β. Πορτοκάλια (345.000 τον)

345.000 τον. x 21% = 72.450 τον.	
72.450 τον. x 132,8 ECU/ τον. (επιδότηση εξαγωγής)	= 9.621.360 ECUS
272.550 τον. x 47,8 ECU/ τον.	= 13.027.890 ECUS
Υποσύνολο	22.649.000 ECUS

γ. Επιτραπέζια σταφύλια (18.000 τον.)

18.000 τον. x 21% = 3.780 τον.	
3.780 τον. x 58,4 ECU/ τον. (επιδότηση εξαγωγής)	= 220.752 ECUS
14.220 τον. x 21 ECU/ τον.	= 298.620 ECUS
Υποσύνολο	519.000 ECUS

δ. Ροδάκινα (16.000 τόν.)

16.000 τόν. x 21% = 3.360 τόν.	
3.360 τόν. x 60,4 ECU/ τόν. (επιδότηση εξαγωγής)	= 202.944 ECUS
12.640 τόν x 21,8 ECU/ τόν.	= 275.552 ECUS
Υποσύνολο	478.000 ECUS

Γενικό σύνολο για τα οπωροκηπευτικά

Για την πρώτη κατηγορία	: 17.264.000 ECUS
Για τη δεύτερη κατηγορία και για το ανώτατο όριο	: 28.241.000 ECUS
<hr/>	
Σύνολο	45.505.000

Ανεξάρτητα των ρυθμίσεων οι οποίες μπορεί να γίνουν π. χ. στο επίπεδο των εξαγομένων ποσοτήτων στη διάρκεια των διμήνων, με την ευκαιρία της εφαρμογής των διατάξεων της Συμφωνίας, θεωρείται αναγκαίο όπως γίνει εξέταση της εξαγωγικής πολιτικής της χώρας μας, για επαναπροσανατολισμό της κλπ. Δεν είναι δυνατόν να έχει εγκαταλειφθεί π. χ. στα εσπεριδοειδή η μεγάλη αγορά της Ε. Ε. και να οδηγούνται οι εξαγωγές μας μόνο στις Ανατολικές χώρες.

Αυτό δημιουργεί δύο βασικά προβλήματα:

Πρώτο: η εξάρτηση από μία αγορά που δεν είναι δυναμική, μπορεί να προκαλέσει ισχυρούς τριγμούς στην εξαγωγική μας πολιτική σε περιπτώσεις μεγάλων οικονομικών προβλημάτων στις χώρες αυτές και

Δεύτερο : μακροχρόνια προκαλείται μία πτώση της ποιότητας, όταν τα προϊόντα τοποθετούνται σε αγορές με χαμηλά εισοδήματα καταναλωτών. Η ποιότητα σε όλα τα επίπεδα (παραγωγού, εμπόρου κλπ.) δεν επανακάτται εύκολα, όταν χρειασθεί. Όμως το θέμα αυτό είναι εκτός της παρούσης.

7. Μεταποιημένα. Στα προϊόντα αυτά, λόγω του συστήματος της ΚΟΑ, η χορήγηση εξαγωγικών επιδοτήσεων αποφασίστηκε, στο παρελθόν σε ειδικές περιπτώσεις και για μικρές ποσότητες.

Έτσι, όχι μόνο η μείωση αλλά και η τέλεια κατάργηση δεν αναμένεται να έχει επιπτώσεις.

8. Βόειο κρέας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα η Ε. Ε. στη διάρκεια της εξαετίας οφείλει να μειώσει τις επιδοτούμενες εξαγωγές κατά 27% και τούτο λόγω των υψηλών εξαγωγών του 1991/92. Οι υψηλές εξαγωγές ήσαν αποτέλεσμα των μεγάλων αποθεμάτων τα οποία υπήρχαν στην παρέμβαση.

Σήμερα τα αποθέματα έχουν μειωθεί σημαντικά, λόγω εκποίησης αλλά και εφαρμογής του μέτρου αγοράς μειωμένων ποσοτήτων από την παρέμβαση. Αναμένονται δε, μέχρι το 1998 οι μειώσεις.

- Αγορά από την παρέμβαση 350.000 τόν. έναντι 650.000 τόν. το 1994.

- Μείωση της τιμής παρέμβασης κατά 10% το 1996/97, έναντι του 1994/95.

- Μείωση του αριθμού των θηλαζουσών αγελάδων, κατά 6,4%, το 1998 έναντι του 1994, λόγω αναθεώρησης του 1992.

- Μείωση του αριθμού των αρσενικών μόσχων κατά 5%, το 1998 έναντι του 1994, λόγω αναθεώρησης του 1992.

Αποτέλεσμα των παραπάνω θα είναι η μείωση της προσφοράς για εξαγωγή, η οποία αναμένεται να φθάσει το επίπεδο της Συμφωνίας δηλ. τους 820.000 τον.

Εν τούτοις, λόγω της μειώσεως αγοράς των ποσοτήτων από την παρέμβαση, θα υπάρξουν πιέσεις στις τιμές στην Ε. Ε. , οι οποίες θα μεταφερθούν στις ποσότητες για εξαγωγή προς την Ελληνική αγορά, η οποία έχει και την υψηλότερη τιμή παραγωγού στο βόειο κρέας μεταξύ των Κ-Μ.

Ήδη, η μείωση των ποσοτήτων στην παρέμβαση δημιούργησε πρόβλημα στις Κοινοτικές τιμές, με αποτέλεσμα να μειωθούν άνω του 10%, σε σχέση με τις θεσμικές τιμές. Με την υπόθεση εργασίας ότι θα υπάρχει μία μείωση των Κοινοτικών τιμών κατά 10%, οι επιπτώσεις στις Ελληνικές τιμές και η απώλεια θα είναι (στοιχεία 1993) :

Ελληνική παραγωγή 75.000 τον.
Κοινοτικές εισαγωγές 120.000 τον.
Ελληνική τιμή (R3) 4.043,6 ECU/ τον.
Κοινοτική τιμή (R3) 3.277,9 ECU/ τον.

Σαν κοινοτική τιμή λαμβάνεται η τιμή στην Ολλανδία, η οποία παρουσιάζει τον μεγαλύτερο όγκο εισαγωγών στην Ελλάδα. Αλλά, και οι άλλες χώρες δεν παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές.

π. χ. Γερμανία 3.111,8 ECU/ τον και
Γαλλία 3.156,0 ECU/ τον.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία γίνονται οι εξής υπολογισμοί:

$$75.000 \times 4.043,6 + 120.000 \times 3.277,9 = 3.572,4 \text{ ECU/ τον.}$$

195.000

$$75.000 \times 4.043,6 + 120.000 \times (3.277,9 - 10\%) = 3.370,6 \text{ ECU/ τον.}$$

195.000

Έτσι η μείωση των Κοινοτικών τιμών εκτιμάται ότι θα προκαλέσει πτώση των τιμών στην Ελληνική αγορά κατά 5,6%.

Άρα θα υπάρξει απώλεια:

$$75.000 \times (4.043,6 - 5,6\%) = 16.983.000 \text{ ECUS}$$

9. Χοίρειο κρέας. Στο χοίρειο κρέας δεν αναμένονται επιπτώσεις, γιατί η Ε. Ε. παραδοσιακά εξήγαγε, ετησίως, για ποσότητα 400.000 τον. περίπου. Η αύξηση των εξαγωγών, τα τελευταία χρόνια, ήταν συγκυριακή, επειδή οι παραγωγοί αύξησαν τον αριθμό των ζώων και συνεπώς την παραγωγή τους, λόγω αυξημένων εξαγωγών προς τις Ανατολικές χώρες, με αυξημένες επιδοτήσεις εξαγωγών, ιδιαίτερα στα ειδικά εξαγωγικά προγράμματα προς Ρωσία, Ουκρανία κ. α.

Έτσι, δεν αναμένεται σημαντική πίεση στις τιμές των σιτηρών, θα μειωθεί το κόστος του τομέα και ιδιαίτερα το κόστος διατροφής.

Έχει υπολογισθεί ότι η αναμόρφωση του 1992, σε πλήρη εφαρμογή, από το 1997 και μετά, θα μειώσει τις επιδοτήσεις εξαγωγών του χοιρείου κρέατος κατά 193 εκατ. ECUS. Τούτο σημαίνει ότι ο τομέας δεν θα αντιμετωπίσει πρόβλημα από την εφαρμογή των εξαγωγικών μειώσεων της Συμφωνίας.

10. Κρέας Πουλερικών και Αυγά. Στους τομείς αυτούς δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις, αφού η ρύθμιση front loading θα επηρεάσει θετικά την εξέλιξη των εξαγωγών και θα επιτρέψει ομαλά την προσαρμογή τους στην νέα κατάσταση.

Στους τομείς αυτού ισχύει, ότι αναφέρθηκε στον τομέα του χοιρείου κρέατος για την μείωση των τιμών των σιτηρών. Η εκτίμηση, για τους τομείς είναι ότι θα ωφεληθούν κατά 260 εκατ. ECUS από το 1997 και μετά σαν αποτέλεσμα της μείωσης των τιμών των σιτηρών και στην κατηγορία των επιδοτήσεων εξαγωγών. Έτσι, η μείωση των εξαγωγικών επιδοτήσεων θα αντισταθμισθεί κατά μεγάλο ποσοστό, από τη μείωση του κόστους και έτσι δεν θα δημιουργηθεί πρόβλημα διάθεσης της παραγωγής. Βέβαια, τόσο στους τομείς αυτούς, όσο και στον τομέα του χοιρείου κρέατος, η μείωση του κόστους θα προκαλέσει μείωση τιμών παραγωγού, οι οποίες πιθανόν να πιέσουν τις Ελληνικές τιμές, αν δεν ακολουθήσουν τον ίδιο ρυθμό μείωσης, αφού και εδώ θα μειωθούν οι τιμές των σιτηρών, που αποτελούν το 50% - 65% του κόστους διατροφής. Αυτό μπορεί να γίνει γιατί οι Ελληνικές τιμές είναι οι υψηλότερες, μεταξύ των Κ. Μ. Όμως, το πιθανό φαινόμενο είναι ανεξάρτητο της Συμφωνίας και οφείλεται στην αναμόρφωση του 1992.

11. Γαλακτοκομικός τομέας. Στον τομέα ενδιαφέρει ότι το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει τα βασικά στοιχεία, στα οποία στηρίχθηκε η αναμόρφωση του 1992, δηλ. τη μείωση των ποσοστώσεων και της τιμής του βουτύρου. Γι' αυτό, είναι πιθανόν στο μέλλον, να δημιουργηθεί πρόβλημα από την αδυναμία του τομέα να ακολουθήσει τις υποχρεώσεις των δαπανών και των ποσοτήτων. Θα ληφθούν σημαντικές αποφάσεις για να γίνουν περικοπές, οι οποίες θα έχουν επιπτώσεις στην χώρα μας :

α. Για κάθε μείωση των ποσοστώσεων γάλακτος θα υπάρχει απώλεια
 $6.250 \text{ τον.} \times 352,82 \text{ ECU/ τον. (τέλος συνυπευθυνότητας)}$
 $= 2.205.125 \text{ ECUS}$

β. Η πιθανή ύπαρξη πλεονασμάτων τυριών θα προκαλέσει πτώση τιμών, οι οποίες θα επηρεάσουν και τις Ελληνικές τιμές.

Τα στοιχεία αναφέρονται σε ECU/ τον. και αφορούν την εισαγόμενη φέτα, το ελληνικό κεφαλοτύρι και το εισαγόμενο EDAM, που αποτελεί το μεγαλύτερο όγκο εισαγωγών της κατηγορίας αυτής.

Οι εισαγωγές φέτας είναι ελάχιστες και δεν αναμένονται πιέσεις στις τιμές λόγω προτίμησης των Ελλήνων καταναλωτών προς την Ελληνική φέτα. Αντίθετα αναμένονται επιπτώσεις στα ημισκληρα και σκληρά τυριά σε πιθανή μείωση των Κοινοτικών τιμών π. χ. κατά 10%.

Οικονομικές Επιπτώσεις της Συμφωνίας

Ο υπολογισμός των οικονομικών επιπτώσεων από την εφαρμογή των διατάξεων της Συμφωνίας, είναι αρκετά δύσκολος και όπως έχει, ήδη αναφερθεί πρέπει να στηρίζεται σε αρκετές υποθέσεις εργασίας για να υπάρξουν μερικά αποτελέσματα.

Στην παρούσα έκθεση κατεβλήθη προσπάθεια, αφ' ενός οι υποθέσεις εργασίας να πλησιάζουν προς την σημερινή κατάσταση και αφ' ετέρου να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις από την αναμόρφωση του 1992, με τις σχετικές εκτιμήσεις και υπολογισμούς. Η δυσκολία είναι αυξημένη, σε σχέση με τις εκτιμήσεις της αναθεώρησης του 1992, γιατί η τελευταία είχε συγκεκριμένα στοιχεία (μείωση τιμών, αντισταθμίσεις, εκτάσεις, αριθμό ζώων κ. α.) και συνεπώς οι εκτιμήσεις έγιναν με μεγαλύτερη ακρίβεια, ενώ στην παρούσα Συμφωνία, δεν

υπάρχουν τα στοιχεία εκείνα που θα επέτρεπαν την, όσο το δυνατόν, αξιόπιστη εκτίμηση. Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο είναι αναγκαίες και απαραίτητες οι υποθέσεις εργασίας.

Ανεξάρτητα, πάντως, των δυσκολιών υπολογισμού, τις οποίες έχουν αναγνωρίσει όλες οι χώρες (ΗΠΑ, Ε. Ε. κ. α.), στην παρούσα έκθεση εξετάζονται οι επιπτώσεις σε 4 τομείς για την Ελλάδα:

- στο εισόδημα των παραγωγών
- στις τιμές και την παραγωγή των γεωργικών προϊόντων
- στις εξαγωγές και
- στο ισοζύγιο πληρωμών

Σημαντική επίπτωση θα υπάρξει ιδιαίτερα στον Κοινοτικό προϋπολογισμό π. χ. από την μείωση των δασμών η οποία θα επιτείνει ακόμη περισσότερο τις δημοσιονομικές δυσχέρειες και οι οποίες θα επηρεάσουν τις γεωργικές δαπάνες τα επόμενα χρόνια. Ο επηρεασμός των δαπανών θα είναι μεγαλύτερος και αναμένεται πιο έντονη συζήτηση, προς το τέλος της μεταβατικής περιόδου, όταν θα αρχίσουν οι συζητήσεις για την πολιτική των διαρθρωτικών ταμείων την επόμενη πενταετία (πιθανό 3ο πακέτο ή ΚΠΣ).

Στη συνέχεια επιχειρείται μια προσέγγιση των επιπτώσεων στους 4 τομείς.

1. Οι επιπτώσεις στο εισόδημα θα προέλθουν από τα εξής:

α. Από την πρόσβαση στην αγορά

Σιτηρά	9.000.000	ECU
Σταφίδες	8.000.000	ECU
Αιγοπρόβειο κρέας	27.000.000	ECU

Σύνολο	44.000.000	ECU

β. Απο τον εξαγωγικό τομέα

Σιτηρά	140.000 ECU
Ζάχαρη (αξία τεύτλων)	1.860.000 ECU
(6.000 τον. x 6,5 τον. τεύτλων/ τον. ζάχαρης x 47,67 ECU/ τον)	

Οπωροκηπευτικά
Από την χρονική κατανομή

Πορτοκάλια	17.264.000 ECU
------------	----------------

Από την μείωση εξαγωγών

Λεμόνια	4.594.000	ECU
Πορτοκάλια	22.649.000	ECU
Επιτραπέζια σταφύλια	519.000	ECU
Ροδάκινα	478.000	ECU
Βόειο κρέας	16.983.000	ECU

Γαλακτοκομικός Τομέας		
Από την μείωση ποστώσεων	2.205.000	ECU

Σύνολο	110.692.000	ECU

Το ποσόν αυτό αποτελεί το 1,55% του γεωργικού εισοδήματος του 1994.

Ως γεωργικό εισόδημα λαμβάνεται η καθαρή προστεθειμένη αξία σε τιμές συντελεστών παραγωγής, σύμφωνα με τους Κοινοτικούς κανονισμούς και η οποία, ανήλθε το 1994, σε 7.16 δις ECU.

2. Οι επιπτώσεις στην παραγωγή και στις τιμές παραγωγού εκτιμούνται ως κατωτέρω:

α. Αύξηση της παραγωγής βάμβακος, κατά 90.000 τον. συσπόρου βάμβακος ή κατά 7,5% του όγκου παραγωγής του 1994 (1.200.000 τον), θα προκαλέσει αύξηση κατά 0,56% της συνολικής γεωργικής παραγωγής.

Μείωση της παραγωγής αραβοσίτου κατά 300.000 τον. ή κατά 15,8% της συνολικής παραγωγής αραβοσίτου του 1994 (1.900.000 τον) και θα προκαλέσει μείωση του όγκου της γεωργικής παραγωγής κατά 0,71%.

β. Η εισαγωγή της ελάχιστης ποσότητας των 300.000 τον. θα προκαλέσει επιπτώσεις, όταν η Ευρωπαϊκή παραγωγή σκληρού σίτου υπερβεί τους 8,2 εκατ. τον. Στην περίπτωση αυτή η επίπτωση στις τιμές θα είναι:

$$\begin{aligned} 300/8200 &= 3,65\% \\ 3,65\% \times 119,19 &= 4,36 \text{ ECU/ τον.} \end{aligned}$$

και για τις εξαγόμενες ποσότητες σκληρού σίτου.

Στην παραγωγή δεν αναμένεται επίπτωση.

γ. Από την μείωση της ελάχιστης τιμής της σταφίδας θα υπάρξουν οι επιπτώσεις: ελάχιστη τιμή σταφίδας 900/ECU/ τον. και μείωση στις 700 ECU/ τον. αναμένεται να προκαλέσει την ίδια μείωση στην Ελληνική τιμή δηλ. μείωση κατά 22% και στη συνολική γεωργική παραγωγή μείωση της τιμής κατά 0,47%.

Επίπτωση στην παραγωγή δεν αναμένεται. Η ως άνω επίπτωση της τιμής, έχει, μάλλον απορροφηθεί, μετά την αλλαγή του καθεστώτος μεταφοράς της ενίσχυσης του μεταποιητή σε στρεμματική ενίσχυση και ανάλογη μείωση της τιμής του προϊόντος.

δ. Από την αύξηση των εισαγωγών αιγοπροβείου κρέατος, η τιμή παραγωγού θα μειωθεί κατά 12,9% και η τιμή της συνολικής γεωργικής παραγωγής κατά 0,75%. Δεν αναμένεται επίπτωση στην παραγωγή, λόγω της ΚΟΑ του προϊόντος.

ε. Η επίπτωση στα σιτηρά από τις ρυθμίσεις του εξαγωγικού τομέα, θα είναι η μείωση των τιμών στο σκληρό σιτάρι κατά 1,18% και στη τιμή της συνολικής παραγωγής κατά 0,027%

στ. Η επίπτωση από τις ρυθμίσεις στη ζάχαρη θα είναι στα τεύτλα δηλ. θα μειωθεί η τιμή των τεύτλων κατά 1,88% και η τιμή της συνολικής παραγωγής κατά 0,023% (παραγωγής ζάχαρης 319.000 τον. και 6,5 των τεύτλων/ τον. ζάχαρης).

ζ. Η επίπτωση στα οπωροκηπευτικά από τις μειώσεις στις εξαγωγές, ιδιαίτερα στα εσπεριδοειδή, υπολογίζεται ότι θα επηρεάσει αρνητικά τις τιμές κατά 27,6% και την τιμή της συνολικής γεωργικής παραγωγής κατά 0,50%.

Η επίπτωση αυτή, θεωρείται η πλέον σημαντική και θα πρέπει να γίνει ρύθμιση, τουλάχιστον, στη χρονική κατανομή των εξαγωγών. (Ακαθάριστη αξία παραγωγής εσπεριδοειδών κατά το 1994: 161 εκατ. ECU).

η. Η επίπτωση στο βόειο κρέας, θα προέλθει από την μείωση της τιμής του βόειου κρέατος κατά 5,6% και τη μείωση της τιμής της συνολικής παραγωγής κατά 0,16%

Επίπτωση επί της παραγωγής δεν αναμένεται.

θ. Η επίπτωση στο αγελαδινό γάλα από την μείωση των ποσοστώσεων θα προέλθει από την μείωση της τιμής του γάλακτος κατά 1,03% και της τιμής της συνολικής γεωργικής παραγωγής κατά 0,025%.
Επίπτωση επί της παραγωγής δεν αναμένεται.

Σημείωση: Η επίπτωση στις τιμές των διαφόρων προϊόντων, καθώς και στην τιμή της συνολικής γεωργικής παραγωγής υπολογίσθηκε από τα στοιχεία των γεωργικών λογαριασμών 1994.

3. Οι επιπτώσεις της Συμφωνίας στις εξαγωγές και ιδιαίτερα στον όγκο, αναμένεται να επηρεάσουν τα οπωροκηπευτικά και ιδιαίτερα τα πορτοκάλια. Ο όγκος των εξαγωγών που αναμένεται να επηρεασθεί εκτιμάται σε 130.000-200.000 τόν. χωρίς τούτο να σημαίνει ότι θα μειωθούν κατά την ίδια ποσότητα οι εξαγωγές. Ο τελικός όγκος θα εξαρτηθεί από τρεις παράγοντες:

Πρώτο: από την αναμενόμενη ρύθμιση για την χρονική κατανομή των εξαγωγών, η οποία θα πρέπει να έχει αποφασισθεί μέχρι το τέλος της επόμενης εμπορικής περιόδου.

Δεύτερο: από τον βαθμό επηρεασμού των επιδοτήσεων εξαγωγών στις συνολικές εξαγωγές. Υπάρχουν αμφισβητήσεις αν το ύψος των Κοινοτικών επιδοτήσεων εξαγωγών, για όλα τα γεωργικά προϊόντα, αποτελεί το μοναδικό κίνητρο τοποθέτησης των προϊόντων αυτών σε αγορές τρίτων χωρών.

Τρίτο: η αναθεώρηση της ΚΟΑ των οπωροκηπευτικών, αναμένεται να προκαλέσει, ανεξάρτητα της Συμφωνίας, σημαντικές επιπτώσεις τόσο στην παραγωγή όσο και στην εμπορία των προϊόντων αυτών. Η αρχική εκτίμηση, κατόπιν των γενικών αρχών της αναθεώρησης, όπως έχουν ανακοινωθεί από την Επιτροπή, είναι ότι γενικά θα πρέπει να αλλάξει η σχέση παραγωγών και εμπόρων-εξαγωγέων για να συνεχισθεί η παραγωγή των προϊόντων αυτών.

Γενικά θα πρέπει να αναφερθεί ότι για όλα τα γεωργικά προϊόντα της χώρας μας, η επίπτωση των όρων της Συμφωνίας θα είναι μηδενική, αν η παραγωγή και εμπορία αφορά προϊόντα ποιότητας και όχι οτιδήποτε και από οποιονδήποτε παράγεται.

Το τελευταίο θα πρέπει να είναι ο στόχος της Ελληνικής γεωργίας.

δ. Η επίπτωση στο ισοζύγιο πληρωμών αναφέρεται, κυρίως, στις εισπράξεις από την Ε. Ε. και δευτερεύοντες από τις τιμές και ποσότητες των εξαγομένων και εισαγομένων προϊόντων.

Από την πρώτη κατηγορία θα υπάρξουν οι εξής επιπτώσεις:

α. Από το βαμβάκι:	39.588.000	ECU
β. Από τον καπνό:	11.865.000	ECU
γ. Από το ελαιόλαδο:	6.902.000	ECU
δ. Από τον οίνο:	1.471.000	ECU
ε. Από τα οπωροκηπευτικά:	45.505.000	ECU
<hr/>		
Σύνολο	105.331.000	

Σχετικά με τις επιπτώσεις στο ισοζύγιο πληρωμών γίνονται οι υπολογισμοί:

α. Από την εισαγωγή 300.000 τόν. αραβοσίτου x 119,19 ECU/ τόν.
(χωρίς μεταφορικά και λοιπά έξοδα) : - 35.757.000 ECU

β. Από την εξαγωγή σταφίδας: - 8.000.000 ECU

γ. Από την εισαγωγή 8.365 τόν. αιγοπροβείου κρέατος x (3220-12,9%) :	+	23.462.000 ECU
δ. Από την εισαγωγή βοείου κρέατος : με μειωμένη τιμή : 120.000 x (3.277,9-10%) =	+	39.360.000 ECU
ε. Από τον γαλακτομικό τομέα		
1. Από την μείωση των ποσοστρώσεων :	-	2.205.000 ECU
2. Από την μείωση των τιμών τυριών :	+	5.472.000 ECU
	<hr/>	
Σύνολο	+	22.333.000 ECU

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΝΟΨΗ

Η στάση της Ε. Ε. στην διαπραγμάτευση και η ελληνική θέση.

Η εγκαθίδρυση της ενιαίας αγοράς στην ΕΚ και ειδικότερα η εναρμόνιση/τυποποίηση των εθνικών προδιαγραφών, οδηγεί στη δημιουργία εμπορίου (trade creation) από την οποία θα ωφεληθούν και οι εξαγωγείς τρίτων χωρών. Οι ίδιοι θα ωφεληθούν και από την κατάργηση ή κοινοτικοποίηση των εθνικών ποσοστώσεων (κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, ιαπωνικά αυτοκίνητα κλπ.).

Ενώ σε γενικές γραμμές η ενιαία κοινοτική αγορά θεωρείται ότι θα ωφεληθεί τις τρίτες χώρες, οι ΗΠΑ θεώρησαν αρχικά την αγορά αυτή ως προσπάθεια δημιουργίας ενός "οχυρού Ευρώπη" (Fortress Europe) και εργαλείο εκτροπής εμπορίου (trade diversion). Στον τομέα των υπηρεσιών, οι ΗΠΑ είχαν ανησυχήσει από τις κοινοτικές ρυθμίσεις, θεωρώντας ότι η προϋπόθεση της αμοιβαιότητας που τέθηκε από την ΕΚ έναντι των τρίτων χωρών στους τομείς των τραπεζών και ασφαλειών μπορεί να δυσχεράνει την πρόσβασή τους στην κοινοτική αγορά.

Ανάλογες ανησυχίες των ΗΠΑ για την τελωνειακή ένωση μεταξύ των έξι ιδρυτικών μελών της ΕΚ είχαν οδηγήσει σε ουσιαστικές δασμολογικές παραχωρήσεις στα πλαίσια του γύρου Κέννεντυ, ενώ οι προτιμησιακές συμφωνίες που είχε συνάψει η ΕΚ με τις τρίτες χώρες οδήγησαν στην αποδοχή των γενικευμένων προτιμήσεων υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών στα πλαίσια του γύρου του Τόκιο.

Ενώ η αμερικανική πρωτοβουλία για το γύρο της Ουρουγουάης απέβλεπε αρχικά στην πρόληψη/αντιστάθμιση των αρνητικών συνεπειών από την εγκαθίδρυση της ενιαίας κοινοτικής αγοράς, οι ανησυχίες των ΗΠΑ για την ενιαία αγορά έχουν έκτοτε σε μεγάλο βαθμό καμφθεί και οι αμερικανικές προσπάθειες επικεντρώνονται στην εξάλειψη του κοινοτικού προστατευτισμού στα γεωργικά προϊόντα, ο οποίος προϋπήρχε της εγκαθίδρυσης της ενιαίας αγοράς.

Εφόσον, ευοδωθούν οι διαπραγματεύσεις του γύρου της Ουρουγουάης, θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερη πολυμεροποίηση του εμπορίου και σε διάβρωση ή εξάλειψη των πλεονεκτημάτων που έχουν παραχωρήσει τα κράτη-μέλη της ΕΚ μεταξύ τους, καθώς κι εκείνων που η ΕΚ έχει παραχωρήσει σε τρίτες χώρες.

Ενώ η πολυμεροποίηση του εμπορίου οδηγεί σε ορθολογικό διεθνή καταμερισμό εργασίας, ταυτόχρονα μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τις περιφερειακές ενώσεις και να οδηγήσει σε απώλεια της επιρροής τους στις χώρες με τις οποίες έχουν συνάψει προτιμησιακές σχέσεις.

Η ΕΚ, χωρίς να έχει αναλάβει πρωτοβουλιακό ρόλο στις διαπραγματεύσεις του γύρου της Ουρουγουάης, υποστηρίζει σε γενικές γραμμές, τις προσπάθειες απελευθέρωσης του παγκόσμιου εμπορίου από το οποίο εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό η ευημερία της. Από την άλλη πλευρά η ΕΚ αντιμετωπίζει ένα βασικό πρόβλημα στις διαπραγματεύσεις του γύρου της Ουρουγουάης που απορρέει από το γεγονός ότι η υπό διαμόρφωση ενιαία κοινοτική αγορά είναι ουσιαστικά ανοιχτή στα προϊόντα και τις υπηρεσίες των τρίτων χωρών με αποτέλεσμα να μην υπάρχει σοβαρό κίνητρο για να προβούν αυτές οι χώρες σε παραχωρήσεις προς την ΕΚ.

Έτσι, προκειμένου να πετύχει τους στόχους της στις διαπραγματεύσεις, όπως π. χ. η ενίσχυση των κανόνων της GATT και ο περιορισμός των εξαιρέσεων, η πρόβλεψη της δυνατότητας επιλεκτικής εφαρμογής μέτρων διασφάλισης κατά των λεγομένων "επιθετικών χωρών", η βελτίωση των δυνατοτήτων επιβολής δασμών anti-dumping, η

αποτελεσματικότερη προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας κλπ. , η ΕΚ δεν μπορεί να κάνει ουσιαστικές (δελεαστικές) παραχωρήσεις παρά μόνο στο ζήτημα των γεωργικών επιδοτήσεων. Ουσιαστικά, δηλαδή, για να πετύχει η διαπραγμάτευση του γύρου της Ουρουγουάης, θα πρέπει να θυσιάσει ή, όπως λέγεται, "να μεταρρυθμιστεί" η κοινή αγροτική πολιτική της ΕΚ.

Η ΕΚ είναι διαθεσιμμένη να κάνει σημαντικές παραχωρήσεις στο ζήτημα αυτό, προκειμένου να μη χρεωθεί με την αποτυχία των διαπραγματεύσεων. Παρά τη δύσκολη θέση στην οποία βρίσκεται, επιμένει στην επίτευξη προόδου σε όλους τους τομείς, σύμφωνα με την αρχή του "παραλληλισμού". Οι παραχωρήσεις της ΕΚ στο ζήτημα των γεωργικών επιδοτήσεων εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την επίτευξη των δικών της στοχεύσεων στους άλλους τομείς.

Τα παραπάνω δεδομένα καθορίζουν και τα περιθώρια ελιγμών της Ελλάδας. Παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα υποστηρίζει τους κοινοτικούς στόχους στις διαπραγματεύσεις έχει ιδιαίτερες ευαισθησίες σχετικά με τα ανταλλάγματα που καλείται να προσφέρει η ΕΚ. Ειδικότερα, η Ελλάδα επιθυμεί τη διατήρηση του κοινοτικού προστατευτισμού στα γεωργικά και τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, διότι ο προστατευτισμός αυτός εξασφαλίζει την προνομιακή πρόσβαση των ελληνικών προϊόντων στην κοινοτική αγορά. Στο βαθμό που ο κοινοτικός προστατευτισμός θα πρέπει να εξαλειφθεί, η Ελλάδα επιδιώκει την όσο το δυνατόν πιο ανώδυνη μετάβαση στην "τελική κατάσταση".

Οι διαπραγματεύσεις του γύρου της Ουρουγουάης, όπως και οι προγενέστερες, δεν αποτελούν zero sum games. Από τις διαπραγματεύσεις αυτές που οδηγούν στη μεγαλύτερη απελευθέρωση του εμπορίου, όλοι κανονικά πρέπει να βγουν κερδισμένοι, άλλοι περισσότερο, άλλοι λιγότερο. Με τα σημερινά όμως δεδομένα η Ελλάδα ενδέχεται να είναι από τις λιγότερο κερδισμένες χώρες. Αν μάλιστα δεν εφαρμοστούν εγκαίρως τα απαραίτητα συνοδευτικά μέτρα εκσυγχρονισμού της γεωργίας και της κλωστοϋφαντουργίας, και δεν εξασφαλιστούν αντισταθμιστικές χρηματοδοτήσεις από την ΕΚ, είναι ενδεχόμενο οι δύο κλάδοι που αναφέρθηκαν να υποστούν ανεπανόρθωτες ζημιές από τις συμφωνίες του γύρου της Ουρουγουάης.

- ΠΙΝΑΚΕΣ -

- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ -

**ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε.
ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1995-2000**

α/α Π Ρ Ο Ι Ο Ν	Περίοδος Βάσης		Ανωτάτη δαπάνη για εξαγωγές							Ετήσια Μεταβολή
	1986- 1990	1991- 1992	1995	1996	1997	1998	1999	2000		
1. Σίτος (Μαλακός, σκληρός & άλευρα)	1783	2032	2060	1884	1696	1512	1327	1141	-	148
2. Ζωοτροφές (Αραβόσιτος & λοιποί Κερποί)	1379	1337	1297	1214	1131	1048	965	883	-	83
3. Ρύζι	62	60	58	54	51	47	43	40	-	4
4. Ζάχαρη	776	750	730	683	637	590	544	497	-	46
5. Καπνός	63	61	95	84	73	62	51	40	-	4
6. Ελαιόλαδο	86	79	81	76	70	65	60	56	-	5
7. Κρασί	65	66	61	57	53	49	45	41	-	4
8. Φρούτα & λαχανικά (νωπά)	103	84	97	91	84	78	72	66	-	6
9. Μεταπ/να φρούτα & λαχανικά (σταφίδες κλπ)	16	22	14	13	12	11	10	9	-	1
10. Βόειο κρέας	1960	1307	1900	1772	1644	1516	1389	1260	-	125
11. Χοίρειο κρέας	183	165	172	161	150	139	128	117	-	11
12. Κρέας πουλερικών	143	146	139	128	119	110	101	92	-	9
13. Αυγά	40	34	37	35	33	31	28	25	-	3
14. Γάλα σκόνη	370	181	348	326	303	281	259	237	-	22
15. Βούτυρο	1325	1250	1246	1166	1089	1007	928	848	-	80
16. Τυριά	439	549	505	460	415	370	326	281	-	45
17. Λοιπά Κτηνοτροφικά προϊόντα	1220	961	1146	1072	998	924	850	776	-	74
18. Αλκοόλη	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Σημείωση : Οι αριθμοί σε εκατ. ECUS

Πηγή : Εγγραφο Εργασίας
της COMMISSION

ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΣΤΗΝ Ε.Σ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1995 - 2000

α/α	Π Ρ Ο Ι Ο Ν	Περίοδος Βάσης		Ανωτάτη ποσότητα εξαγωγών					Ετήσια Μεταβολή		
		1986- 1990	1991- 1992	1995	1996	1997	1998	1999	2000		
1.	Σίτος (Μαλακός, σκληρός & αλεύρι)	17008	20255	19118	17982	16845	15709	14572	13436	-	1137
2.	Ζωοτροφές (αραβόσιτος & λοιποί σπόροι)	12625	12199	12183	11741	11299	10857	10415	9970	-	442
3.	Ρύζι	184	173	177	171	164	158	151	145	-	7
4.	Ζάχαρη	1617	1299	1560	1504	1447	1390	1334	1277	-	57
5.	Καπνός	143	205	190	175	159	144	129	113	-	16
6.	Ελαιόλαδο	148	112	143	138	132	127	122	117	-	5
7.	Κρασί	3080	2954	2972	2864	2757	2649	2541	2433	-	108
8.	Φρούτα & λαχανικά (νυπά)	1148	1039	1108	1068	1027	987	947	907	-	40
9.	Μεταπ/μένα Φρούτα & λαχανικά (Σταφίδες κλπ)	201	190	194	187	180	173	166	159	-	7
10.	Βόειο κρέας	1034	1179	1119	1050	990	930	877	817	-	60
11.	Χοίρειο κρέας	509	490	491	473	456	438	420	402	-	10
12.	Κρέας Πουλερικών	368	470	440	410	380	351	321	291	-	30
13.	Αυγά	105	112	107	102	97	93	88	83	-	5
14.	Γάλα Σκόνη	300	264	297	286	276	265	254	243	-	11
15.	Βούτυρο	463	273	447	431	414	398	382	366	-	16
16.	Τυριά	386	427	407	386	366	346	325	305	-	20
17.	Λοιπά κτηνοτρ. προϊόντα	1188	1206	1161	1116	1072	1027	983	938	-	45
18.	Αλκοόλη	1452	1185	1401	1350	1299	1249	1198	1147	-	51

Σημείωση : Οι αριθμοί σε χιλιάδες τόν.
 Το κρασί και η αλκοόλη σε χιλιάδες εκατόλιτρα
 Στο βόειο κρέας ο αριθμός της περιόδου 1991/92 είναι ο μέσος όρος της περιόδου 1986/92

Πηγή : Εγγραφο Εργασίας της COMMISSION

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ GATT ΤΟΥ 1994 ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΠΡΟΪΟΝ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ				ΕΛΛΑΔΑ
	Μείωση επιδοτούμενων εξαγωγών κατ' όγκο και δαπάνες βάσει GATT '94				Τι αναμένεται κατά προϊόν, σε ό,τι αφορά τις εξαγόμενες ποσότητες, τη διαμόρφωση του αγροτικού εισοδήματος μέσω ΚΑΠ, και την παραγωγή
	1995		2000-2001		
	Όγκος (τόνοι)	Δαπάνες εκ. ECU	Όγκος (τόνοι)	Δαπάνες εκ. ECU	
1. Σιτηρά	29.632.000	4.065	23.409.000	2,441	Εξάγει σκληρό σπάρι, εισάγει μαλακό σπάρι. Κέρδος στους κτηνοτρόφους από φθηνότερα κτηνοτροφικά σιτηρά. Το εισόδημα των αγροτών θα εξαρτηθεί από τη διαμόρφωση της ΚΑΠ
2. Καπνός	199.400	95	112.600	40,2	Η ΚΑΠ του 1992 κατέργησε τις εξαγωγικές επιδοτήσεις. Το εισόδημα των αγροτών θα εξαρτηθεί από την ΚΑΠ
3. Βαμβάκι	Χωρίς επιπτώσεις, αφού δεν υπόκειται σε μειώσεις, περιορισμούς στην εισαγωγή και δεν χορηγούνται εξαγωγικές ενισχύσεις. Το εισόδημα των αγροτών θα εξαρτηθεί από την ΚΑΠ				
4. Ελαιόλαδο	142.800	97,4	118,900	67,6	Μείωση επιδοτήσεων εξαγωγών, αμφίβολη εσωτερική στήριξη, μάλλον πτώση εισοδήματος αγροτών
5. Κρασί	2.972.600*	60,6	2.433.500	41,3	Το εισόδημα θα εξαρτηθεί από τη διαμόρφωση της ΚΑΠ
6. Σταφίδες	Η Ελλάδα παράγει 80.000 τόννους, το 90% εξάγεται στην Ε.Ε. και 10% σε άλλες χώρες. Μείωση των εξωγικών επιδοτήσεων, ανταγωνιστικότητα, το εισόδημα των αγροτών θα εξαρτηθεί από την ΚΑΠ				
7. Ήνωτά οπωροκηπευτικά**	1.107.800	116,8	906.900	79,6	Επειδή υποκείται σε υποχρεωτική μείωση οι εξαγωγικές επιδοτήσεις, αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις (μήλα-ροδάκινα-εσπεριοειδή), αναμένεται μείωση του εισοδήματος των αγροτών
8. Αιγοπρόβειο κρέας	Δεν υφίσταται θέμα εξαγωγικών επιδοτήσεων, αφού η Ε.Ε. εισάγει κρέας. Ο Έλληνας παραγωγός θα πληγεί λόγω των αναμενόμενων αυξημένων εισαγωγών				
9. Βόειο κρέας	1.118.700	2.295	817.100	1.520,7	Στο πλαίσιο της ΚΑΠ του 1992 μειώθηκε η τιμή παρέμβασης κατά 15% και οι ποσότητες κατά 46,7%. Η GATT του '94 δεν επηρεάζει τις εξαγόμενες ποσότητες και τα εισοδήματα προβλέπονται σταθερά
10. Γάλα σκόνη	297.200	347,9	243.300	236,9	Το γάλα και τα γαλακτοκομικά δεν θίγονται από τη μείωση των εξαγωγικών επιδοτήσεων, τα μέτρα μετατρέπονται σε δασμούς που μειώνονται, ενώ πρόβλημα στην εξωτερική αγορά θα αντιμετωπίσει η φέτα
11. Βούτυρο	447.200	1.245,9	366.100	848,2	
12. Τυριά	406.700	505,2	305.100	281,1	
13. Κρέας πουλερικών	440.110	137,8	290.600	91,6	Μέλλον μείωση του όγκου εξαγωγών προς τρίτους, ανυπαρξία εσωτερικής στήριξης. Ο παραγωγός στηρίζεται στην εσωτερική κατανάλωση. Ίσως να αυξηθούν οι εισαγωγές από τρίτες χώρες
14. Προϊόντα χωρίς κοινή οργάνωση αγοράς***	Μείωση των δασμών κατά 36%, δεν έχουν εξαγωγικές επιδοτήσεις, ούτε εσωτερική πολιτική στήριξη. Η ποιότητά τους οδηγεί φθηνταγωνισμό				

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ GATT ΤΟΥ 1994 ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΠΡΟΪΟΝ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΕΛΛΑΔΑ	
	Μείωση επιδοτούμενων εξαγωγών κατ' όγκο και δαπάνες βάσει GATT '94	Μείωση επιδοτούμενων εξαγωγών κατ' όγκο και δαπάνες βάσει GATT '94	Μείωση επιδοτούμενων εξαγωγών κατ' όγκο και δαπάνες βάσει GATT '94	Μείωση επιδοτούμενων εξαγωγών κατ' όγκο και δαπάνες βάσει GATT '94
	1995	2000-2001	1995	2000-2001
	Όγκος (τόνοι)	Δαπάνες εκ. ECU	Όγκος (τόνοι)	Δαπάνες εκ. ECU
1. Σιτηρά	29.632.000	4.065	23.409.000	2.441
2. Καπνός	199.400	95	112.600	40,2
3. Βαμβάκι	Χώρις επιπτώσεις, αφού δεν υπόκειται σε μειώσεις, περιορισμούς στην εισαγωγή και δεν χορηγούνται εξαγωγικές ενισχύσεις. Το εισόδημα των αγροτών θα εξαρτηθεί από την ΚΑΠ.			
4. Ελαιόλαδο	142.800	97	116.900	67,6
5. Κρασί	2.972.600	60,6	2.433.500	41,3
6. Σταφίδες	Χώρις επιπτώσεις, αφού δεν υπόκειται σε μειώσεις, περιορισμούς στην εισαγωγή και δεν χορηγούνται εξαγωγικές ενισχύσεις. Το εισόδημα των αγροτών θα εξαρτηθεί από την ΚΑΠ.			

Επειδή υπόκεινται σε υποχρεωτική μείωση οι εξαγωγικές επιδοτήσεις, αναμειγνύονται
 άρνητες επιπτώσεις (μηλα-ποδάνα-επιτοίσιμα) αναμειγνύεται μείωση του
 εισοδήματος των αγροτών

8. Αγροπόβελο
 κρέας
 Δεν υφίσταται βέλτιστη εξαγωγική επιδοτήσεων, αφού η Ε. εισάγει κρέας 0 Έλληνας παραγωγός θα πωλεί λόγω των αναμειγνύμενων αυξημένων εισαγωγών

9. Βόειο κρέας
 Στο πλαίσιο της ΚΑΠ του 1992, προβλεφεί μείωση των ποσοτήτων κατά 15% και οι ποσότητες
 κατά 6,8% Η ΓΑΠ του 1992 προβλέπει σημαντικές εξαγωγικές ποσότητες και το
 υποδιπλασία προβλεπείται σταθερά

10. Γάλα σκόνη
 Το γάλα και τα γαλακτοκομικά δεν θίνονται από τη μείωση των εξαγωγικών
 επιδοτήσεων, τα μέτρα μετατρέπονται σε όφελος που μειώνονται, ενώ το φάσμα
 στην εξωτερική αγορά θα αυξηθεί κατά 10%

11. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

12. Ψάρι
 Μείωση των ποσοτήτων κατά 86% δεν των εξαγωγικές επιδοτήσεις, ούτε εσωτερική στήριξη ή αποστράτευση οδηγεί σε ανταγωνισμό

13. Αποστάγματα
 Η παραγωγή των αποστάγματος (αποστάγματα) μειώνεται λόγω μηλόνια - ντομάτες - πιπεριόλα - φουντούκια - κάρδαμο

14. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

15. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

16. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

17. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

18. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

19. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

20. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

21. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

22. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

23. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

24. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

25. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

26. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

27. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

28. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

29. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

30. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

31. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

32. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

33. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

34. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

35. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

36. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

37. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

38. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

39. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

40. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

41. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

42. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

43. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

44. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

45. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

46. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

47. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

48. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

49. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

50. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

51. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

52. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

53. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

54. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

55. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

56. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

57. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

58. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

59. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

60. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

61. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

62. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

63. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

64. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

65. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

66. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

67. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

68. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

69. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

70. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

71. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

72. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

73. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

74. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

75. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

76. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

77. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

78. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

79. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

80. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

81. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

82. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

83. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

84. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

85. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

86. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

87. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

88. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

89. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

90. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

91. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

92. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

93. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

94. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

95. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

96. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

97. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

98. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

99. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

100. Προϊόντα κρέας
 κοινής οργάνωση
 Αγοράς

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ 1989-1993

Προϊόν	Αξία			Όγκος	Αξία μον.		Όγκος	Αξία μον.		Αξία μον.	Συμμετοχή στην συνολ. αξία των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων			Εξ. μέρ. στην ΕΚ-12
	1993	1992	1991		1993	1989		1993	1993		1992	1993	1992	
	εκατ. \$	εκατ. \$	εκατ. \$	χιλ. τόνοι	\$/χιλ. τόνου	\$/χιλ. τόνου	χιλ. τόνοι	\$/χιλ. τόνου	\$/χιλ. τόνου	Δεκάτης 1989 = 100	1993	1992	1993	1992
Άλλα μαλάκια παρασκευασμένα	16,75	20,7	19,57	2	8,4	33,72	2	8,4	50	120	41	0,58%	0,61%	0,58%
Γαουσι σε άλμη ή ολατισμένοι	10,52	8,92	10,69	2,5	4,21	20,69	2,5	4,21	51	140	36	0,26%	0,38%	0,26%
Μαλάκια νασιά λουτά	7,31	10,84	6,39	6,3	1,17	3,52	6,3	1,17	208	23	908	0,31%	0,27%	0,31%
Γολατισσιανά	90,72	99,52	78,17	26,5	3,42	49,61	26,5	3,42	183	124	147	2,87%	3,30%	2,87%
Τυριά λουτά	59,54	63,92	54,65	13,0	4,58	33,47	13,0	4,58	178	119	150	1,84%	2,16%	1,84%
Φέτα πρόβεια ή βουβαλίσια	39,31	38,17	34,23	8,7	4,54	23,22	8,7	4,54	169	116	145	1,10%	1,43%	1,10%
Φέτα άλλη	5,46	8,51	8,11	1,1	5,06	0,81	1,1	5,06	672	161	418	0,25%	0,20%	0,25%
Κεφαλογραβιέρα, κασέρη	6,48	8,01	7,49	1,4	4,76	5,99	1,4	4,76	1,8	124	87	0,23%	0,24%	0,23%
Παγωτά	15,18	17,14	6,17	5,4	2,80	0,11	5,4	2,80	13370	158	8486	0,49%	0,55%	0,49%
Γιαούρτι	11,37	14,55	14,32	5,1	2,22	14,46	5,1	2,22	79	127	62	0,42%	0,41%	0,42%
Κτηνοτροφές	51,39	38,66	21,75	226,1	0,23	23,86	226,1	0,23	215	128	168	1,11%	1,87%	1,11%
Κτηνοτροφές, παρασκευασμένες λοιπ.	25,97	16,07	11,41	125,0	0,21	6,45	125,0	0,21	403	130	311	0,46%	0,94%	0,46%
Πίτες από σόγια για κτηνοτροφή	20,02	8,12	5,35	78,5	0,26	7,39	78,5	0,26	271	84	324	0,23%	0,73%	0,23%
Καφές-κακάο-τοπί-μυοχαρικό	44,84	21,86	18,38	21,6	2,08	9,78	21,6	2,08	458	54	854	0,63%	1,63%	0,63%

ΠΙΝΑΚΑΣ Π1-5

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΞΕΝΟΜΕΝΑ ΣΤΑΘΜΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ 1989-1993

Προϊόν	1989	1990	1991	1992	1993	Δείκτης 1989=100	1989	1990	1991	1992	1993	1989	1992	1993	1992	1989
Ποσότητα	Αξία	Αξία	Αξία	Αξία	Αξία	Δείκτης 1989=100	Αξία	Αξία	Αξία	Αξία	Αξία	Αξία	Αξία	Αξία	Αξία	Αξία
1989	1990	1991	1992	1993	1993	Δείκτης 1989=100	1989	1990	1991	1992	1993	1989	1992	1993	1992	1989
Ροδάκινα χωρίς πέλασμα	53.27	58.72	111.35	86.87	73.6	0.72	61	94	65	1.94%	1.69%	3.42%	3.6%			
Βερίκοκα χωρίς πέλασμα	3.49	3.55	18.96	22.68	10.9	0.87	42	67	63	0.34%	0.39%	0.89%	1.47%			
Κεράσια χωρίς πέλασμα	3.55	3.74	13.99	13.98	7.0	1.11	72	47	51	0.15%	0.25%	0.47%	0.4%			
Συτάκια χωρίς πέλασμα	16.76	20.89	37.77	66.36	74.1	0.63	70	33	85	1.70%	2.63%	2.61%	1.85%			
Αμπύρια χωρίς πέλασμα	30.40	38.86	15.76	24.19	23.4	1.30	88	45	85	1.10%	1.12%	1.36%	1.05%			
Συτάκια με πέλασμα	2.11	3.69	11.06	29.11	15.0	1.14	79	207	38	0.84%	0.91%	1.16%	2.82%			
Αποξηραμένα φρούτα	0.88	3.39	1.31	1.30	1.5	0.35	16	15	20	0.02%	0.16%	0.17%	0.2%			
Συτάκια με πέλασμα	2.28	2.67	11.00	18.23	10.2	0.23	40	126	38	0.84%	0.77%	1.06%	5.35%			
Συτάκια χωρίς πέλασμα	2.28	2.69	10.76	25.47	10.19	0.22	40	131	34	0.89%	0.75%	1.00%	1.75%			
Αποξηραμένα φρούτα	2.15	4.35	2.25	2.10	2.33	0.92	39	38	18	0.76%	0.65%	0.90%	2.07%			
Αποξηραμένα φρούτα	2.13	3.12	2.00	2.77	2.05	1.03	71	31	41	0.77%	0.90%	1.4%	1.5%			
Αποξηραμένα φρούτα	2.04	2.10	2.30	2.50	2.60	0.75	31	36	23	0.25%	0.24%	0.3%	0.3%			
Αποξηραμένα φρούτα	1.20	3.07	1.77	1.12	5.5	0.28	70	26	11	0.66%	0.20%	0.25%	0.15%			
Αποξηραμένα φρούτα	1.92	2.93	1.52	5.73	1.4	0.59	85	109	69	0.50%	0.22%	0.13%	0.9%			

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ 1989-1993

	1989	1990	1991	1992	1993	1989	1990	1991	1992	1993	1989	1990	1991	1992	1993	1989	1990	1991	1992	1993	
Προβάτια κνήδα	5327	79.60	111.35	58.72	111.35	73.6	86.87	0.72	0.94	1.55	1989=100	1.55	1.94	1.94	1.94	1.94	1.94	1.94	1.94	1.94	1.94
Βερυκόκα κνήδα	9.49	18.28	18.96	13.55	18.96	10.9	22.68	0.87	42	67	63	63	67	67	67	67	67	67	67	67	67
Κεράσια κνήδα 1/5-15/7	8.58	21.90	11.69	8.74	11.69	7.7	11.98	1.11	72	117	61	61	72	72	72	72	72	72	72	72	72
Σταφύλια κνήδα	46.76	59.50	59.77	30.89	59.77	74.1	66.36	0.53	70	33	29	29	70	70	70	70	70	70	70	70	70
Λιχνοκάρδια κνήδα	30.40	49.13	15.76	38.86	15.76	23.1	34.19	1.30	38	135	53	53	38	38	38	38	38	38	38	38	38
Σταφύλια κνήδα	23.11	42.50	40.06	31.69	40.06	46.0	29.41	1.44	79	207	38	38	79	79	79	79	79	79	79	79	79
Πασαλιμαρέες κνήδα	0.68	5.57	4.81	5.49	4.81	1.5	4.30	0.15	16	16	30	30	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Κεράσια (α) κνήδα	22.98	27.53	31.00	26.84	31.00	40.3	26.83	1.23	33	126	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33
Κεράσια (β) κνήδα	22.88	27.10	30.76	26.09	30.76	40.3	25.47	0.22	30	151	33	33	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Κνήδα (α) κνήδα	21.55	21.12	22.05	25.86	22.05	23.3	21.80	0.92	39	38	113	113	39	39	39	39	39	39	39	39	39
Κνήδα (β) κνήδα	21.13	25.77	28.00	31.52	28.00	20.6	29.71	1.03	7	60	119	119	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Κνήδα (γ) κνήδα	20.43	25.17	26.33	21.10	26.33	26.9	27.91	1.75	31	38	124	124	31	31	31	31	31	31	31	31	31
Κνήδα (δ) κνήδα	18.20	31.27	31.77	19.07	31.77	35.5	32.7	0.28	230	266	107	107	230	230	230	230	230	230	230	230	230
Κνήδα (ε) κνήδα	15.92	5.16	6.52	23.93	6.52	16.1	3.66	0.99	35	109	109	109	35	35	35	35	35	35	35	35	35

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ 1989-1993

Προϊόν	Αξία				Όγκος 1993	Αξία μον. 1993	Αξία	Όγκος 1993	Αξία μον. 1993	Συμμετοχή στην συνολ. αξία των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων στην ΕΚ-12
	1993	1992	1991	1990						
Ρύζι μη αποφλοιωμένο	21.3	5.369	5.96	0	46.4	0.46	189	142	133	0.44%
Καλαμπόκι	20.69	156.15	82.17	25.49	141.1	0.15	76	148	51	1.08%
Μπισκότα γλυκά	17.15	19.84	15.1	8.24	5.2	3.3	241	165	146	0.28%
Ποιοί ολλανδικών σε νιφάδες	6819	0.21	0.02	0.19	74.4	0.23	5484	253419	518	0.01%
Βαλερούσιου	314	3.46	4.11	4.65	56.2	0.24	392	367	207	0.50%
Καλαμπόκι για βιομάζα	0.93	0.5	1.78	5.98	0.3	2.86	21	0	1268	0.01%
Υδατοεπίχρες	202.91	47.73	369.1	141.53	208.45	0.97	472	164	379	7.57%
Βαμβάκι κυματέρηγο	183.54	93.19	146.75	115.07	776.6	1.04	127	163	78	6.67%
Απορρυπαντικά βαμβάκι	510.15	13.051	14.75	16.17	16	0.63	189	197	103	0.38%
Ποτιή	188.44	141.55	100.71	106.96	196.6	0.7	143	117	123	3.03%
Κρασιά	5783	27.83	32.14	64.5	32.9	1.08	10	59	187	2.08%
Αναψυκτικά (συμπούρα)	27.54	3.3	10.21	3.23	50	0.55	153	78	10	1.00%
Αλκοολούχα ποτά λοιπά	21.83	23.51	14.93	14.52	18.7	0.17	216	227	35	0.79%

ΤΑ ΧΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ 1989-1993

Προϊόν	1993	1992	1991	1990	1989	Όγκος	Αξία Που	1993	Όγκος	Αξία Που	1993	Όγκος	Αξία Που	1992	Όγκος	Αξία Που	1989	Όγκος	Αξία Που	1993	Όγκος	Αξία Που	1992	Όγκος	Αξία Που	1989	Όγκος	Αξία Που
Φρούτα κατεψυγμένα δεν έχουν ζάχαρο	15.42	17.46	19.19	15.66	13.65	15.2	1.02	123	389	109	0.56%	0.27%	0.14%	0.56%	0.27%	0.14%	0.56%	0.27%	0.14%	0.56%	0.27%	0.14%	0.56%	0.27%	0.14%	0.56%	0.27%	0.14%
Λοσιό κωνιά φρούτα	15.90	21.74	19.12	11.98	14.07	24.6	0.65	113	315	36	0.59%	0.63%	0.55%	0.59%	0.63%	0.55%	0.59%	0.63%	0.55%	0.59%	0.63%	0.55%	0.59%	0.63%	0.55%	0.59%	0.63%	
Ακτινίδια νιατιά	15.57	20.38	19.08	11.71	13.85	24.5	0.64	112	319	35	0.57%	0.59%	0.55%	0.57%	0.59%	0.55%	0.57%	0.59%	0.55%	0.57%	0.59%	0.55%	0.57%	0.59%	0.55%	0.57%	0.59%	
Σύκα νιατιά ή Ερσοί	12.49	26.32	12.91	7.47	10.73	6.1	2.06	116	68	171	0.45%	0.76%	0.42%	0.45%	0.76%	0.42%	0.45%	0.76%	0.42%	0.45%	0.76%	0.42%	0.45%	0.76%	0.42%	0.45%	0.76%	
Μπιναβόρες	11.21	10.02	10.03	10.01	10.04	17.3	0.65	113	125	25	0.41%	0.00%	0.00%	0.41%	0.00%	0.00%	0.41%	0.00%	0.00%	0.41%	0.00%	0.00%	0.41%	0.00%	0.00%	0.41%	0.00%	
Αυγιάδα	7.98	3.70	4.18	0.86	1.97	1.3	1.56	11	32	17	0.29%	0.25%	0.76%	0.29%	0.25%	0.76%	0.29%	0.25%	0.76%	0.29%	0.25%	0.76%	0.29%	0.25%	0.76%	0.29%	0.25%	
Πατάτες κλωνίες	27.39	13.51	22.66	16.53	10.67	27.3	0.27	69	69	120	0.27%	0.39%	0.12%	0.27%	0.39%	0.12%	0.27%	0.39%	0.12%	0.27%	0.39%	0.12%	0.27%	0.39%	0.12%	0.27%	0.39%	

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1993

Α. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΟΜΑΔΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

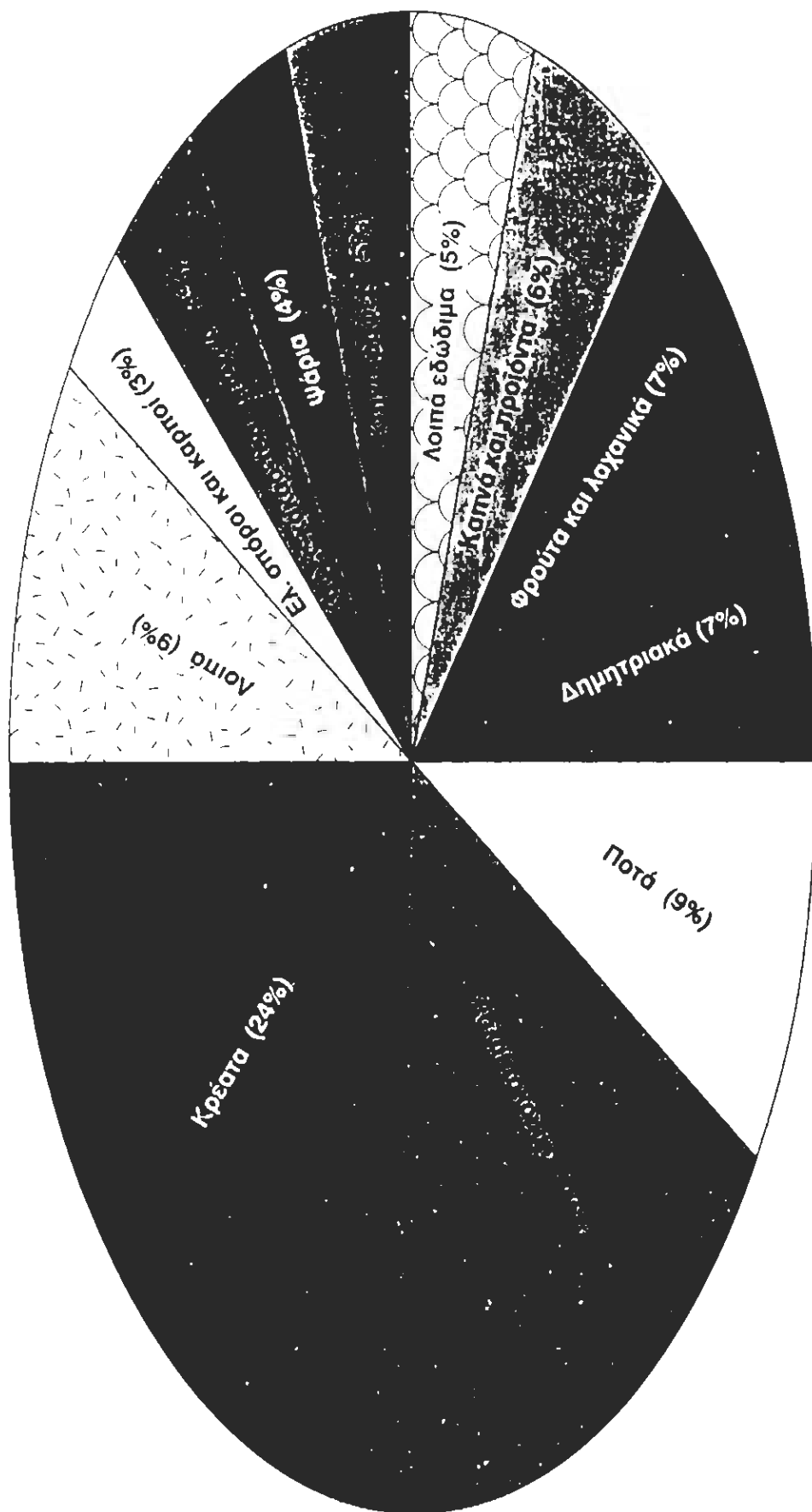
Προϊόν	Αξία εκατ.\$	Μερίδιο επί συν. αγρ. εισαγ.
Κρέατα	777.0	23.8%
Γαλακτοκομικά	547.8	16.8%
Ποτά	178.5	8.5%
Δημητριακά	235.9	7.2%
Φρούτα και λαχανικά	227.4	7.0%
Καπνά και προϊόντα	198.3	6.1%
Λοιπά εδώδιμα	167.6	5.1%
Κτηνοτροφές	156.7	4.8%
Ψάρια	145.5	4.5%
Καφές-κακάο-τσάι-μπαχαρικά	114.4	3.5%
Ελαιώδεις σπόροι και καρποί	111.8	3.4%
Λοιπά ακατ. φυτικά και ζωικά πρ.	69.2	2.1%
Ζώα ζωντανά	56.6	1.7%
Ζάχαρη και προϊόντα	44.5	1.4%
Φυτικά έλαια και λίπη	41.9	1.35
Υφαντικές ίνες	40.7	1.2%
Δέρματα ακατέργαστα	36.3	1.1%
Έλαια και λίπη κατεργασμένα	9.5	0.3%
Ζωικά έλαια και λίπη	2.1	0.1%
Μεταποιημένα	1644.4	50.4%
Μη μεταποιημένα	1617.5	49.6%
Σύνολο αγροτικών εισαγωγών	3261.9	100.0%

Β. ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Κρέας βοδινό νωπό με κόκκαλα	345.0	10.6%
Λοιπά τυριά	213.8	6.6%
Ουίσκι	174.6	5.4%
Γάλα συμπυκνωμένο χωρίς ζάχαρη	162.3	5.0%
Κρέας χοιρινό νωπό	107.0	3.3%
Τσιγάρα	104.2	3.2%
Κρέας βοδινό κατεψ. χωρίς κόκκαλα	102.3	3.1%
Λοιπά εδώδιμα παρασκευάσματα	83.9	2.6%
Σόγια	81.1	2.5%
Λοιπές κτηνοτροφές	59.2	1.8%
Στάρι μαλακό	55.6	1.7%
Καπνός ακατ. απομिशωμένος	55.0	1.7%
Πίτες από σόγια για κτηνοτροφή	49.8	1.5%
Καλαμπόκι	48.4	1.5%
Παιδικές τροφές	47.1	1.4%
Παραπάνω 15	1689.2	51.8%

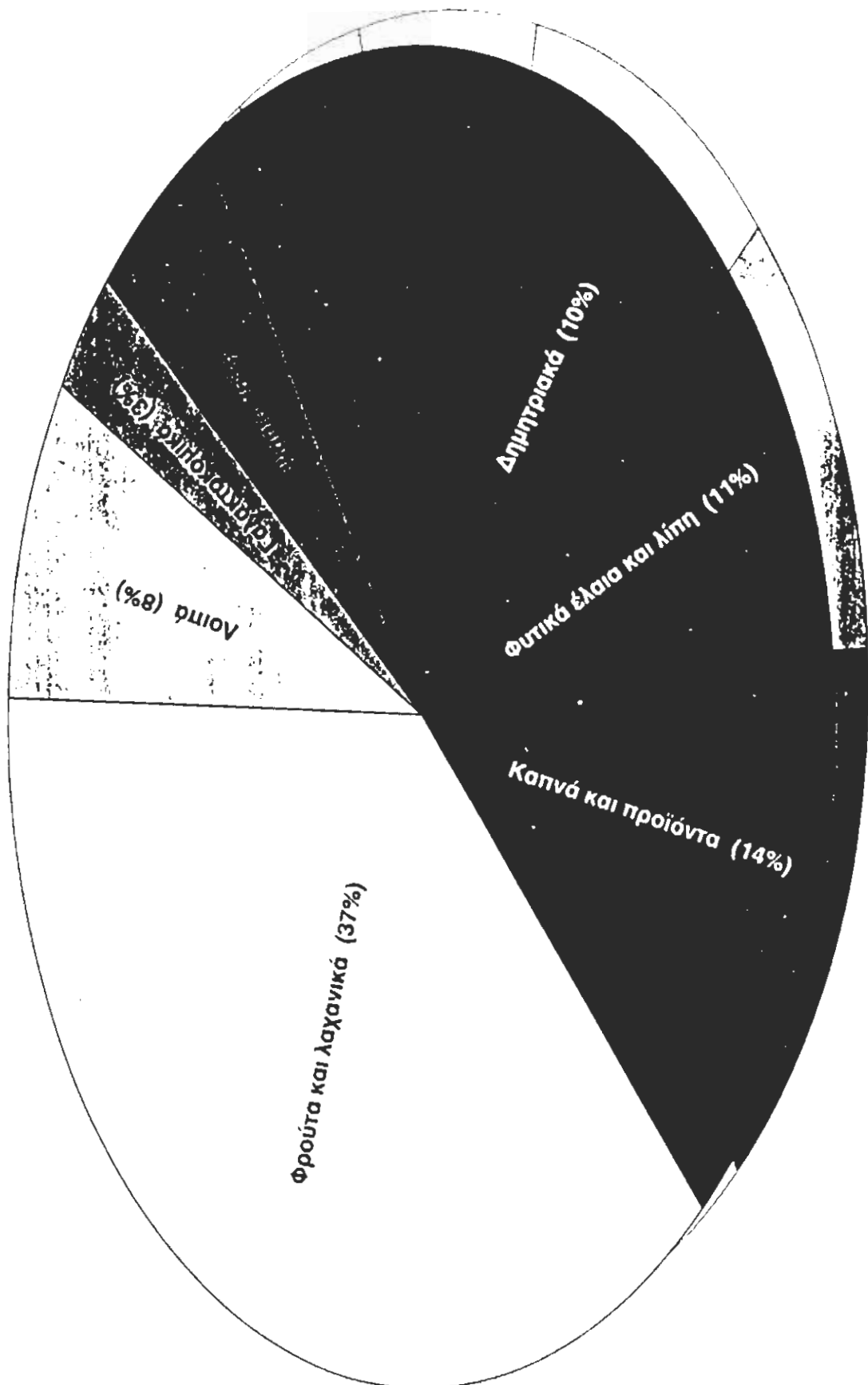
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1993

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΧΘΕΝΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΤΗΝ 1993

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Οι μεταβολές στο καθαρό και στο πραγματικό καθαρό (αποπληθωρισμένο) αγροτικό εισόδημα, καθώς και οι μεταβολές στο μη αγροτικό εισόδημα σε τιμές αγοράς.

(Εκατ. δρχ. τρεχ. τιμές)

ΕΤΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (1)	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔ/ΤΩΝ (2)	% (3)	% (4)	(3):(4) = (5)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ -ΚΑΘΑΡΟ- ΑΓΡ. ΕΙΣ/ΜΑ (6)
1973	84.657	326.078	-	-	-	
1974	96.874	389.038	+14,4	+19,3	+0,746	224.122
1975	106.568	458.363	+10,0	+17,8	+0,562	200.192
1976	130.688	563.789	+22,6	+23,0	+0,983	191.611
1977	134.574	667.723	+3,0	+18,4	+0,163	212.173
1978	168.993	790.687	+25,6	+18,4	+1,391	196.475
1979	187.994	988.303	+11,2	+25,0	+0,448	216.884
1980	257.332	1.180.929	+36,9	+19,5	+1,892	194.891
1981	313.825	1.429.652	+21,9	+21,1	+1,038	203.726
1982	405.785	1.747.291	+29,3	+22,2	+1,320	217.798
1983	439.114	2.051.940	+8,2	+17,4	+0,471	190.689
1984	562.107	2.472.975	+28,0	+20,5	+1,366	208.745
1985	677.655	3.022.368	+20,6	+22,2	+0,928	201.549
1986	742.784	3.556.962	+9,6	+17,7	+0,542	195.512
1987	816.621	4.020.098	+9,9	+13,0	+0,762	183.321
1988	1.030.712	4.870.652	+26,2	+21,2	+1,236	192.121
1989	1.213.961	5.760.080	+17,8	+18,3	+0,973	212.787
1990*	1.274.651	6.963.408	+5,0	+20,9	+0,239	175.368
1991**	1.756.736	8.143.196	+37,8	+16,9	+2,237	213.312
1992***	1.787.688	9.485.824	+1,8	+16,5	+0,109	180.629

Πηγή: ΕΣΥΕ, Εθνικοί Λογαριασμοί, διάφορα έτη.

* Προσωρινά στοιχεία.

** Εκτιμήσεις.

*** Καθαρό εισόδημα από αγροτική οικογενειακή δραστηριότητα αποπληθωρισμένο με το γενικό δείκτη τιμών Καταναλωτή (έτους 1980 = 100).

Το πραγματικό καθαρό αγροτικό εισόδημα (αποπληθωρισμένο με τον ΓΔΤΚ) σε ολόκληρη τη μεταδικτατορική περίοδο 1973-1992, εμφανίζει πτωτική τάση με ανά περιόδους ετήσιες αυξομειώσεις, έχοντας τη μέγιστη τιμή το έτος 1973 (224.122 εκατ. δρχ.) και την ελάχιστη τιμή το έτος 1990 (175.368 εκατ. δρχ.) Βέβαια, μέρος αυτού του εισοδήματος οφείλεται στις εισοδηματικές ενισχύσεις στα πλαίσια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Η κατάργηση αυτών των εισοδημάτων ενισχύσεων στα πλαίσια της GATT 94, ασφαλώς και οιωνίζουσαν περαιτέρω μείωση του πραγματικού καθαρού αγροτικού εισοδήματος.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι διαπραγματεύσεις στα πλαίσια της GATT και η τελική συμφωνία που ισχύει είναι φανερό από τα παραπάνω ότι αφορά το σύνολο σχεδόν των εμπορικών, ιδιωτικών και διακρατικών συναλλαγών. Οι επιπτώσεις από απορέαν από τις διατάξεις αυτής τη συμφωνία αφορούν όλο το φάσμα των οικονομικών δραστηριοτήτων, και η αξιολόγησή τους είναι εκ των πραγμάτων ιδιαίτερα δυσχερής. Το σύντομο χρονικό διάστημα από την οριστικοποίηση των συμφωνιών δεν επιτρέπει την σε βάθος αξιολόγηση και καταγραφή των επιδράσεων που αποφέρουν. Ειδικά σε ότι αφορά την ελληνική οικονομία οι αξιολογήσεις και τα συμπεράσματα είναι σε επιφανειακό - πρώτο επίπεδο. Μία συνολική εκτίμηση γίνεται από διυπουργικές επιτροπές αυτή τη στιγμή και αναμένεται να τελειώσει στα μέσα του 1997. Με δεδομένα τα παραπάνω η κατανόηση για τυχόν παράλειψη νομίζουμε ότι είναι αναγκαία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΒΛΑΧΟΣ Δ. Οι επιπτώσεις των διαπραγματεύσεων του Γύρου Ουρουγουάης στην ελληνική κλωστοϋφαντουργία (στον τόμο: Οι διαπραγματεύσεις του Γύρου Ουρουγουάης - Η κοντινή και η ελληνική οπτική), Αθήνα 1991.

ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Ν. - Τσινισιζέλης Μ. (επιμ.), Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Θεωρία και πολιτική, Αθήνα 1991.

ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Ν. - Η διαδικασία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και η Ελληνική γεωργία στη δεκαετία του 90', Αθήνα 1992.

ΜΟΥΤΣΑΤΣΟΣ Δ. Το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων και η προσπάθειες για απελευθέρωση στο πλαίσιο της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (Χειρόγραφο Ενημερωτικό Σημείωμα στο Υπουργείο Γεωργίας), Αθήνα 1980.

ΜΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Γ. Ο ρόλος της Gatt στην εξέλιξη του διεθνούς εμπορίου (στον τόμο : Οι διαπραγματεύσεις Ελληνική οπτική), Αθήνα 1991.

ΜΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Γ. Ο ρόλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις διαπραγματεύσεις του Γύρου Ουρουγουάης και η Ελλάδα, Αθήνα 1994.

ΓΟΥΣΙΟΣ, ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ, ΜΟΥΤΣΑΤΣΟΣ. Απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου αγροτικών προϊόντων στα πλαίσια της Συμφωνίας της GATT. Ανακοίνωση στο 3ο συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας, Δεκέμβριος 1994.

ΣΑΡΡΟΣ Π. Προσωπικές σημειώσεις, μελέτη Υπουργείου Γεωργίας.

ΒΛΑΧΟΣ, ΔΕΠΕΝΔΑΣ, ΚΟΜΝΗΝΟΣ Κ. Προσωπικές σημειώσεις, ανακοινώσεις σε ημερίδα του Παντείου Πανεπιστημίου.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ : Εκδόσεις 10/4/1996, 11/7/1996, 9/4/1996.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : Έκδοση 31/12/1996

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ GATT

κεφ. 1ο :	Το χρονικό της ίδρυσης της ΓΕΣΔΕ (GATT)
κεφ. 2ο :	Ελλάδα και ΓΕΣΔΕ.....
κεφ. 3ο :	Συμφωνία για την ίδρυση του παγκόσμιου οργανισμού εμπορίου (Π. Ο. Ε.).....
κεφ. 4ο :	Γενική συμφωνία δασμών και εμπορίου έτους 1994
κεφ. 5ο :	Συμφωνία για τη γεωργία
κεφ. 6ο :	Συμφωνία για την εφαρμογή μέτρων υγειονομικής και φυτουγειονομικής προστασίας.....
κεφ. 7ο :	Συμφωνία για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και είδη ένδυσης
κεφ. 8ο :	Συμφωνία για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο
κεφ. 9ο :	Συμφωνία για τα επανδυτικά μέτρα στον τομέα του εμπορίου
κεφ. 10ο:	Συμφωνία για τις επιδοτήσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα. (Βασικά σημεία)....
κεφ. 11ο:	Συμφωνία για τα μέτρα διασφάλισης
κεφ. 12ο:	Συμφωνία του άρθρου 6 της GATT του 1994 για εφαρμογή νόμων και κανονισμών αντι-ντάμπινγκ. (Εφαρμογή).....
κεφ. 13ο:	Συμφωνία για τους κανόνες καθορισμού της δασμολογιτέας αξίας του άρθρου 7 της γενικής συμφωνίας δασμών και εμπορίου του 1994.....
κεφ. 14ο:	Κοινή αγροτική πολιτική (ΚΑΠ)

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ GATT ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

κεφ. 1ο:	Οι επιπτώσεις της GATT στην Ελληνική κλωστοϋφαντουργία
κεφ. 2ο:	Οι επιπτώσεις της GATT στον τομέα των υπηρεσιών
κεφ. 3ο:	Οι Gatt όσον αφορά την Ελληνική Ναυτιλία
κεφ. 4ο:	Οι επιπτώσεις της GATT στη γεωργία
κεφ. 5ο:	Σύνοψη: Η στάση της ΕΕ στις διαπραγματεύσεις της Ουρουγουάης και η Ελληνική προοπτική

ΠΙΝΑΚΕΣ - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

